HÅKAN NESSER

KARAMBOL

epsilon

Hâkan Nesser
Karambol

Karambol, hayatı dümdüz hatta sıkıcı olan bir adamın, istemeden bir gencin ölümüne yol açtığı andan itibaren, yavaş yavaş içine yuvarlandığı bir karabasanın hikâyesi. Bir hata diğerini doğurur ve sıradan hayat bir korku filmine dönüşür. Romanın kahramanlarının diline dolanmış olan şu bilardo kuramı doğru olabilir mi? Her birimiz, düzgün, yeşil bir çuha üzerinde yuvarlanan toplardan biri miyiz gerçekten? Gidilecek yönü ve hızı, ne olacağımızı ve nerede duracağımızı, hangi topa çarpıp hangi yöne savrulacağımızı bilmiyoruz, başımıza gelenleri rastlantı sanıyoruz, ama aslında her şey çok önceden belirlenmiş olabilir mi?

“Doğal düzende, babalar çocuklarını gömmez.”

Paul Auster Kırmızı Defter,

Karambol: 1. Bilardo oyununda istekayla vurulan topun öteki toplara dokunması. 2. kişilerin ya da nesnelerin birbirine çarpması, çarpışma, karışıklık.

(Türkçe Sözlük/Ali Püsküllüoğlu)

I

BİR

Az sonra ölecek olan delikanlı gülerek geri çekildi. Gömleğinin üzerinde kalmış birkaç cips kırıntısını silkeleyip ayağa kalktı.

“Artık gitmek zorundayım,” dedi, “mecburum. Son otobüs beş dakikaya kadar kalkıyor.”

“Evet,” dedi yanındaki kız, “gitmen gerek, evet. Burada gecelemene izin veremem. Annem bu akşam geç vakte kadar çalışıyor, ama bir iki saate kadar eve gelir. Ne der sonra?”

“Yazık,” diye yanıtladı delikanlı ve kaim kazağını başından geçirip aşağı çekti. “Burada kalsaydım ne güzel olacaktı. Şey... Yapamaz mıydık? Şey yani...”

Gerisini getirmeyerek duraksadı. Kız güldü ve onun ellerini avuçlarının içine alarak uzun süre tuttu. Aslında oğlanın kastettiğinin o anlama gelmediğini biliyordu. Sadece öyleymiş gibi göstermeye çalışıyordu. Böyle bir şeye asla cesaret edemeyeceğini düşündü. Bu gibi durumlarda el sıkışmayla yetinemez miydiler? Kısacık bir an ona oyun oynama isteğiyle, ‘evet kalabilirsin’ demeyi geçirdi aklından. Sadece tepkisini görmek için. Dürüst mü davranacaktı, yoksa maskesi mi düşecekti?

Onu bir an için de olsa, kendisiyle aynı yatakta çırılçıplak yatmaya razı olduğuna inandırmak... Hoş bir şaka olurdu bu kuşkusuz. Onu birçok yönden tanımasını da sağlardı, ama hemen caydı. Kafasından sildi bu düşünceleri çünkü dürüst bir davranış değildi sonuç olarak. Bu kadar bencil ve hesaplı olamazdı. Ondan öylesine hoşlanıyordu ki... Hatta onu inanılmaz derecede sevdiğini bile söyleyebilirdi. Konuya

içtenlikle baktığında, er geç, nasıl olsa o noktaya varacaklarını görüyordu. Çırılçıplak bedenleriyle aynı yorganın altında birlikte yatma noktasına yani... Evet, aynen böyle hissediyordu son haftalarda, gerçekleri göz ardı etmek için hiçbir neden yoktu.

Bir ilk olacaksa... O ilk, bu çocuk olacaktı. Ama bu gece değil.

‘Bir başka sefere... ‘ diye düşündü ve onun gitmesine ses çıkarmadı. Yumuşak, kaygan sentetik zeminden kaynaklanan statik elektriği boşaltmak için elleriyle saçlarını sıvazladı. ‘Sizi gidi erkek goriller, siz sadece tek bir şeyi düşünürsünüz,’ diye geçirdi aklından.

“Pekâlâ,” dedi delikanlı, yüzüne hüzünlü bir düş kırıklığı ifadesi vermeye çalışarak. Antreye çıktı. Kız da ardından bluzunu düzelterek onu izledi.

“Annen geldiğinde çıt çıkarmaz, uyur gibi yapardın. Burada kalabilirdim o zaman, sonra yarın sabah erkenden, o uyanmadan usulca çıkar giderdim...” diye son bir girişimde bulundu oğlan.

“Başka bir zaman yaparız bunu,” dedi kız, “gelecek ay annem geceleri çalışacak, o zaman belki... “

Boyun eğer gibi başını salladı oğlan, potinlerini giyerken bir yandan da eldivenleriyle boyun atkısını arıyordu.

“Hay aksi, Fransızca kitabımı içeride unuttum. Sen alabilir misin?”

Kız kitabı aldı geldi. Oğlan uzun kabanının son düğmesini ilikledikten sonra birbirlerine sarıldılar. Kaim giysilerin altından onu hissetti kız, sonra oğlan biraz daha yaslandı. Beklemediği, şaşırtıcı bir baş dönmesiyle bilinç dışına kayar gibi oldu, harika bir duyguydu bu. Düşüşün nasıl olacağına aldırmadan kendini boşluğa bırakıvermek gibi bir şeydi sanki. Akılla duygu, beyinle kalp arasındaki bağlantıyı daha iyi kavradı kız ve bunun ne denli cılız bir şey olduğunu

anladı birden. Tıpkı çok kısa bir süre önce mutfaktaki yemek masasında oturmuş konuşurlarken, annesinin vurguladığı gibiydi. “Akıl... “ demişti annesi ne söylediğini bilen, görmüş geçirmiş biri olarak; “Her şey olup bittikten sonra içine sümküreceğin bir mendil gibidir. Pek güven olmaz yani.”

Zaten kendisi de aynen bu dediklerine uygun davranmıştı. Üç erkekle düşüp kalkmış, hiçbirini elde tutmaya değer bulmamıştı kendince, kızının babasını bile.

Dudaklarım sımsıkı kapattı kız ve oğlanı itip kendinden uzaklaştırdı. Oğlan biraz incinmişti, ama yine de güldü.

“Seni seviyorum Wim,” dedi kız, “gerçekten. Ama artık gitmen gerek, yoksa otobüsü kaçıracaksın.”

“Ben de seni seviyorum, senin saçlarını... “

“Saçlarımı mı?”

“Saçların çok güzel. Şöyle küçücük bir canlı olsam onların arasında yaşamak isterdim.”

“Yok artık,” diye güldü kız. “Başımda bit olduğunu mu söylemek istiyorsun?”

“Daha neler,” diye aşırı bir sırıtkanlıkla güldü oğlan, “Şunu söylemek istiyorum, eğer senden daha önce ölürsem, dünyaya yeniden küçücük bir canlı olarak gelmek ve senin saçlarının arasında yaşamak isterdim. Böylece yine birlikte olurduk.”

Kız ciddileşti.

“Ölümden böyle uluorta söz etmek doğru değil,” dedi. “Seni çok seviyorum ama ne olur bu şekilde konuşma.”

“Özür dilerim,” dedi oğlan. “Ben onu düşünmemiştim... “

Omuzlarını silkti kız. Bir ay önce büyükbabası ölmüştü, daha az önce de bundan söz etmişlerdi.

“Her neyse ben seni yine de seviyorum. Yarın okulda görüşürüz.”

“Görüşürüz, ama artık gerçekten gitmem gerek.”

“Seni otobüs durağına kadar geçireyim mi?”

Oğlan olumsuz anlamda başım sallayarak evin kapısını açtı.

“Saçmalama canım, durak sadece yirmi metre uzaklıkta.”

“Seni seviyorum,” dedi kız son kez.

“Seni seviyorum,” dedi az sonra ölecek olan delikanlı, “çok seviyorum.” Kız bir kez daha ona sarıldı ve sonra oğlan hızla merdivenlerden aşağı indi. Onu öldürecek olan adam evini özlüyordu.

Yatağını mı özlüyordu yoksa banyo küvetini mi o da pek belli değildi.

‘Herhalde her ikisini de,’ diye düşündü kolundaki saate kaçamak bir bakış atarak. ‘Önce şöyle sıcacık bir banyo, ardından yatak. Her ikisini de yapma olanağı varken niçin sanki o mu, bu mu diye seçmeye çalışıyorum ki?’ Ulu Tanrım, o işe yaramaz kalpazanlarla dört saattir birlikteydi. Dört saat! Masanın çevresindekilere şöyle bir göz attı ve içlerinden herhangi birinin kendisininki gibi bir duygu içinde yani cam iyice sıkkın olup olamayacağını düşündü. Hiç de öyle görünmüyorlardı. Memnun ve tabii biraz da alkolün etkisiyle mütebessim yüzlerinden, içinde bulundukları ortamdan ve birlikteliklerinden hoşnut oldukları anlaşılıyordu. ‘Yaşları kemale ermiş altı koca adam,’ diye geçirdi içinden. Makul ölçüler içinde en azından, bakımlı ve başarılıydılar. Bay Grebner belki biraz yorgun ve durgun görünüyordu yine sarsıntı geçirmekte olan evliliği yüzünden olsa gerek. Belki de işyerinde bir sıkıntısı vardı. Hatta pekâlâ her ikisi de olabilirdi.

Tamam, buraya kadar, der gibi, kararlı bir tavırla kalan konyağını bir dikişte bitirdi. Ağzının kenarlarını peçete ile kuruladı ve masadan kalkacakmış gibi bir hareketle, “Gitmek zorundayım... “ diye söze başladı.

“Bu kadar erken mi?” dedi Smaage şaşırarak.

“Evet ama, bunun bir de yarını var. Hem, konuşacak ne kaldı ki?”

“Pekâlâ,” dedi Smaage, “son bir fırt konyağa ne dersin?”

Az sonra birini öldürecek olan adam ayağa kalktı.

“Benim her durumda... “ dedi ve cümlesinin sonunu kasten getirmedi. “Beyler size iyi geceler diliyorum, daha fazla oturmayın ve karamsar düşüncelere de dalmayın.”

“ Şerefine,” dedi Kuijsmaa.

“Sağlığınıza dostlar,” dedi Lippmann.

Çıkışta, fuayede, birdenbire her şeye karşın oldukça tatmin edici bir akşam geçirmiş olduğunu hissetti. Paltosunu giymekte epeyi zorlandı, ama vücudu dövmeli atletik vestiyer görevlisi bir zahmet bankonun arkasından çıkarak giyinmesine yardım edince, o güçlüğü de atlattı. Neredeyse elle tutulur bir rahatsızlık duymuştu bundan. Telaşla birkaç basamak merdivenle inilen çıkışa, gecenin zindelik veren serinliğine doğru seğirtti.

Yağmur sanki havada asılı kalmıştı. Parlayan siyah parke taşlar, kısa bir süre önce bir sağanağın gelip geçtiğine tanıklık ediyordu. Hava öyle gergindi ki her an yeni bir yağış beklenebilirdi. Boyun atkısını bağladı, ellerini ceplerine soktu ve Zwille’den dolaşarak arabasını park ettiği Grote Meydanı’na doğru yürümeye başladı. ‘Küçük bir gezinti hiç de fena olmayacak,’ diye düşündü. ‘Birkaç yüz metrelik bir yürüyüş bile insanın zihnini açmaya yetiyor, bu da bazen gerekiyor işte.’

Aydınlık girişinin önünden geçtiği sırada Boodwick Süpermarket ’in saati henüz on biri yirmi geçeyi gösteriyordu, ama Ruyders Meydanı unutulup terk edilmiş bir mezarlık gibi karanlıklar içindeydi. Langgraacht’a geldiğinde sis basmaya başladı ve Eleonora Köprüsü’nden geçerken birkaç kez ayağı kaydı. Hava sıcaklığı sıfır derece civarına kadar düşmüş olsa gerekti. Arabasını kullanırken

daha dikkatli olması gerektiğini düşündü. Yollardaki buzlanma ve kandaki alkol, çok riskli bir bileşim oluşturuyordu. Kısa bir an aklından bir taksi çevirmeyi geçirdi, ama ortalıkta bir tane bile göremeyince bu düşüncesinden vazgeçti. Zaten ertesi sabah arabaya ihtiyacı vardı, böyle olunca onu bütün bir gece Grote Meydanı'nda bırakmak akıllıca bir iş olmazdı. O pahalı güvenlik alarmım henüz yeni taktırmıştı ama bu işlerin nasıl olduğunu da bilirdi. El becerisi sahibi iki hırsızın arabayı açıp içinden stereo radyoyu sökerek kimselere yakalanmadan basıp gitmesi işten bile değildi. Her nasıl yaptıysa, bu gereksiz ve zorlama ayrıntılardan kendini kurtardı, Kellner Caddesi'ne saptı. Daha önce de birkaç kez alkollü araba kullanmıştı. Bir veya iki defa, ama hiçbirinde bir sorun çıkmamıştı. Meydanın öbür tarafında park ettiği kırmızı renkli Audi'sine doğru kestirmeden yürürken, gece boyunca kaç kadeh içtiğini hesaplamaya çalıştı. İşin içinden çıkamayınca bunu düşünmekten vazgeçti. Arabanın kapısını uzaktan kumandayla açıp direksiyonun başına oturdu. Ağzına birkaç nane şekeri attı, motoru çalıştırdı, arabasını sürerken bir yandan da az sonra yapacağı köpük banyosunu düşünmeye başladı. Okaliptüs kokulu köpükte karar kıldı. Saatine baktı. On bir buçuğu iki dakika geçiyordu.

Delikanlı, yaya kaldırımından caddeye adımını attığı anda yanından hızla bir otobüs geçti. Önce ani bir refleksle kolunu kaldırdı ve otobüsü durdurmaya çalıştı; sonra ağız dolusu küfretti ve hafif yokuşu tırmanarak üniversiteye doğru uzaklaşan otobüsün arka lambalarına bakakaldı. 'Bok herif.' diye düşündü, 'Bir saniye gecikse olmaz sanki. Otobüs şoförü değil mi, hepsi aynı.' Zamanı kontrol etmek için saate baktığında beş dakika geciktiğini gördü, bu durumda tabii ki sadece kendisini suçlamalıydı.

Katarina ile birlikte olabilmek. Aklında hep bu vardı. Onu düşünmek neşesini yerine getirdi. Kararlı bir şekilde çantasını sırtladı, kapüşonunu başına geçirdi ve yürümeye

başladı. Yaya olarak kırk beş-elli dakikalık bir yolu vardı ama ne olursa olsun saat tam on ikide evde olmalıydı. Yetişebilirdi. Annesinin, mutfak masanın başında kendisini bekleme olasılığına, onun doğal bir davranışı olarak bakıyordu artık. Orada kaşlarını çatarak, zamanla geliştirdiği ağır ve dokunaklı tavrıyla oturuşunu ve azarlayan bakışlarını gözlerinin önünde canlandırdı; ne olursa olsun dünyanın sonu gelmemişti ya. Son otobüsü kim olsa kaçırabilirdi, ne yapalım oluyordu işte.

Keymer Kilisesi'nin bahçesi içinden kestirmeden mi geçsin yoksa etrafını mı dolaşsın diye bir an duraksadı. Dolaşmaya karar verdi. Mezarların arasından ve karanlık küçük kilisenin yanından geçmek hiç de cazip gelmedi, hele böyle soğuk, karanlık bir gecede. Kara kanallardan caddeler boyunca savrulup gelen buzlaşmaya başlamış sis kristalleri altında, her şey daha da ürkünç görünüyordu gözüne. Neredeyse tüm kent, gecenin bu sonsuz örtüsüne sarılıyor gibiydi. Dünyanın sonu gibi.

Birden ürperdi ve adımlarını sıklaştırdı. O anda, 'Yoksa kalsa mıydım acaba?' diye geçirdi aklından. 'Anneme telefon eder, Katarina'da kalacağımı söylerdim.' Biraz mırın kırın ederdi tabii ama çaresiz kabullenirdi. Son otobüsü kaçırmıştı işte, taksi ise çok pahalıydı. Henüz çok genç olan biri için, gecenin bu saatinde yalnız başına böyle uzun bir yola çıkmaya ne zaman ne de hava uygundu. Hele bir anne, bu davranışı kesinlikle onaylamazdı.

Bunlar sadece aklından geçenlerdi. İnatla yoluna devam etti. Kent parkının ortasından, yürüyüş ve bisiklet yollarından neredeyse koşarak geçti ve anayola tahmininden önce ulaştı. Çok az kalmıştı. Zorluklara alışık biri için anayoldaki bu sıkıcı yürüyüş mesafesi de fazla bir şey sayılmazdı. Yürüyüş ve bisikletler için ayrılmış yol çok dardı. Kenardaki şarampol ile asfalt arasındaki patikayı andıran dar şeritte dengeyi bulmak zordu, arabalar da çok

hızlı geçip gidiyorlardı. Hız sınırlaması yoktu sanki. Işıklandırma ise çok kötüydü.

Bu karanlık yolda yirmi dakika kadar yürüdü. Henüz birkaç yüz metre ilerlediğinde esmeye başlayan soğuk rüzgâr sisi dağıttı ve ardından yağmur yağmaya başladı. Aylardan kasımdı.

‘Lanet olsun,’ diye düşündü. Şu anda Katarina’nın yatağında olmak vardı. Katarina ile birlikte çırılçıplak, sımsıkı, onun sıcak bedeni, şefkatli kolları, bacakları ve neredeyse avuçlarını dolduracak büyüklükteki memeleri arasında yani... Galiba şu içine işleyen yağmurdu bütün bunları anımsatan. Ama duraklamaksızın yoluna devam etti. Yağmura, rüzgâra ve karanlığa karşın yürümeyi de, Katarina’nın yatacağı ilk erkek olma hayalini de sürdürdü.

Bir gün olacaktı.

Adam arabasını kötü park etmiş olduğu için geri geri çıkmak zorunda kalmıştı. Tam mesafeyi ayarladığını sandığı anda, arabasının tamponu koyu renk bir Opel arabanın sağ ön çamurluğuna sürtündü. ‘Hay canına yandığımın!’ diye küfretti. ‘Niçin bir taksi tutmadım ki?’ Dikkatle kapıyı açtı ve arkaya bir göz attı. ‘Önemsenmeyecek kadar küçük bir sıyrık,’ diye değerlendirdi. ‘Boş ver!’ Kapıyı tekrar kapattı. Camlardaki buğu görüşünü çok engelliyordu, bu yüzdendi olanlar, ne yapabilirdi ki?

Her şeyi buna bağlayarak rahatladı, fazla düşünmedi. Gaza bastı, hemen oradan ayrıldı ve bir zorluk yaşamadan Zwille’ye geldi. Trafik yoğun değildi, on beş ya da en çok yirmi dakika sonra evde olabileceğini hesapladı. Alexander Kavşağı’nda kırmızı ışıkta durmuş beklerken, ‘Evde gerçekten okaliptüslü banyo köpüğünden yeterince kalmış mıdır?’ diye düşünmeye başladı. Yeşil ışık yandığında gerekli tepkiyi zamanında gösteremediği için motor stop etti. Hemen yeniden çalıştırdı ve araba ileriye fırladı... Tam ‘Şu

kahrolası rutubetten,’ diye düşünürken vardığı kavşakta keskin bir dönüş yaptı ve yol kenarındaki demirlere çarptı.

‘Sadece ön tekerlek, o da biraz, büyük bir olay değil... Üstünde durmaya değmez. Neşeli ol ve bas gaza gitsin,’ diye kendi kendisini yatıştırmaya çalışırken birden sandığından çok daha fazla sarhoş olduğunun farkına vardı.

‘Canı cehenneme,’ diye düşündü. ‘Ne olursa olsun kendimi yolda tutabilmeliyim. Pek de kolay bir şey değil ama... ‘

Yan camı on santimetre kadar aşağı indirdi ve en azından camların buğusundan kurtulmak için havalandırmayı sonuna kadar açtı. Sonra uzunca bir süre arabayı inanılmayacak kadar düşük süratte kullanarak son otuz beş yıldır trafik polisinin uğramadığı Bossingen ve Deijk caddelerini geçti. Büyük anayola geldiğinde, havanın dona çekeceği konusundaki kaygılarının yersiz olduğunu fark etti. Don yerine sıkı bir yağmur düşmeye başlamıştı. Silecekleri çalıştırdı, lanet olsun, bütün bir sonbahar boyunca belki elli kez silecek lastiklerini değiştirmeyi düşünmüş ve her seferinde ihmal etmişti. ‘Yarından tezi yok,’ diye düşündü, ‘Yarın ilk işim bir benzin istasyonuna gidip silecek lastiklerini değiştirmek olacak. Delilik bu, hiçbir şey görmeden araba sürülür mü?’

Her şey olup bittikten sonra bile, önce bir şey mi görmüştü yoksa bir ses mi işitmişti, hâlâ karar veremiyordu. Ancak artık o her neyse bir şeye, yumuşak bir şekilde çarptığını ve direksiyonun ellerinin altında hafifçe sarsıldığını çok net anımsıyordu. Bütün olay saniyenin binde biri kadar bir zaman dilimi içinde gerçekleşmiş; ‘o şey’ görüş açısının sağından fırlayıp geçmiş, direksiyonu tutan ellerinin sarsıntısının bu darbeden ileri geldiğini bile o an algılayamamıştı. Bilinç kesinlikle söz konusu değildi bu kısacık süreçte.

En azından fren yapmaya başlamadan önce bu böyleydi.

Arabayı durdurmayı başarabildiği ve sonra yere atlayıp ıslak asfalt üzerinde geriye doğru koşmaya başladığı ana kadar geçen o beş-altı saniyelik süre için de aynı şey söylenebilir.

Tüm bu telaşı içinde tuhaftır aklına annesi gelmişti. Hani çocukluğunda bir gün hastalanmıştı da herhalde okula başladığı ilk yıllardaydı kırmızı bir plastik kovaya eğilmiş, sapsarı safra kusup dururken annesi yanında durmuş, serin elleriyle onun alnını tutmuştu. Kusmanın verdiği acıyı annesinin şefkatli elleriyle bastırabilmişti. İyi de, tüm bunlar şimdi, şu anda nereden aklına geliyordu Tanrı aşkına? Otuz yıldan daha öncesine ait bu olayı şimdiye kadar hiç anımsamadığını fark etti. Kaldı ki annesi öleli on yıldan fazla olmuştu, şu anda nereden aklına takılmıştı kim bilir.

Tam neredeyse yanından geçip gitmek üzereyken onu gördü ve daha arabayı durduramadan ölmüş olduğunu sezdi.

Koyu renk bir kaban içinde bir oğlan çocuğu... Dipte, hendeğin içinde yatıyordu; garip bir şekilde sırtı betondan dökülmüş bir boruya yaslanmış, yüzü yukarı doğru, sanki kendisine yaklaşana bakıyordu; bir iletişim, bir yardım için yalvarır gibiydi. Neredeyse konuşacaktı. Başına çektiği kapüşonu nedeniyle ilk bakışta fark edilmeyen yüzünün sağ yarısı, sanki betonun içine girmiş, kocaman, dehşet verici bir yarık haline gelmişti.

Hendeğin başında, ayakta, midesi ağzına gelmiş olarak, öylece kalakaldı. Kusma dürtüsüyle boğuşuyordu, tıpkı otuz yıl önceki gibi. Karşılıklı yönlerden iki araba gelip geçti, ancak hiçbiri olayın farkına varmadı. Titrediğini hissetti, derin bir soluk alıp hendeğe indi. Birkaç saniye gözlerini açıp kapadı. Öne doğru eğildi ve yaralının önce bileklerinden sonra da kanlı boğazından nabzını yoklamaya çalıştı.

Nabız atışı yoktu. İçini saran korkuyla “Aman Tanrım, bin kere lanet olsun. Mecburum... Mecburum... Mecburum,” diye söylendi.

İşin aslına bakılırsa neye mecbur olduğunu da bilemiyordu. Eğildi, kollarını dikkatle yerde yatanın gövdesinin altına soktu, dizlerini büktü ve kaldırdı onu. Belinde bir zorlanma hissetti, ‘Göründüğünden ağırmış, belki de üzerindeki ıslak giysiler nedeniyle bu kadar ağırdır,’ diye düşündü. Ne yapacağını bilemiyordu; hoş, bu durumda ne yapılabilirdi ki? Çocuğun sırtındaki çanta da sorun çıkarıyordu. Çantası ve başı biçimsiz bir şekilde sürekli geriye düşüyordu. Ağzının kenarından sızan kan doğruca kapüşonuna akıyordu; yaşı en çok on beş kadar olmalıydı. On beş-on altı yaşlarında bir oğlan çocuğu, tahminen Bay Greubner’in oğlu kadar. Yüzü yaralanmış olmasına rağmen seçilebilen çizgilerinden yakışıklı bir delikanlı olduğu anlaşılıyordu, ileride kuşkusuz çekici bir erkek olacaktı.

Olacaktı...

Kucaklayıp kaldırdığı bedenle öylece, kımıldayamadan durduğu dakikalar içinde kafasından bin bir fikir geçti. Hendeğin duvarı yola en fazla bir metre kadar uzaktaydı ama oldukça dikti, üstelik yağmurdan ötürü çamurlu ve kaygan bir hale gelmişti. Basıp çıkacağı sağlam bir zemin bulabileceği kuşku götürürdü. Orada durduğu sürece yoldan hiç araba geçmedi ama şimdi, uzaktan, yaklaşmakta olan bir mopetin sesi duyuluyordu. Belki de bir hafif motosikletti. Aynı hizaya geldiğinde küçük kalın tekerlekli bir Vespa olduğunu anladı ve aracın farı bir an için gözlerini kamaştırdı. Olasılıkla tam o anda en azından daha sonra olayı anımsadığında öyle olduğuna inanacaktı, o gözlerinin kamaştığı anda, kafası yeniden çalışmaya ve mantıklı düşünmeye başlamıştı.

Cesedi dikkatli bir şekilde beton borunun yanma koydu. Ellerindeki kanı ıslak çimenlerde temizlemeyi düşündü ama

hemen cavdı. Yeniden asfalta çıkıp hızla arabasına gitti. Arabanın motorunu içgüdüsel bir davranışla stop ettirmiş olduğunu fark etti ama farlar açık kalmıştı. Doğa akıl almaz gücünü yağmur biçiminde ortaya koymuştu. Üşüdüğünü hissetti.

Direksiyonun başına çöktü ve kapıyı çekti. Emniyet kemerini bağladı, motoru çalıştırdı ve araba hareket etti. Görüş mesafesi sanki biraz daha iyiydi, yağmur camları temizlemişti, iç kısımlardaki buğulanmadan da eser yoktu.

‘Hiçbir şey olmadı,’ diye düşündü. ‘Hiçbir şey... ‘

Başının ağrıyacağına dair ilk belirtileri hissetmeye başladığında, annesinin yumuşak serin ellerini anımsadı. Düşünce akışında banyoya sıra geldiği zaman, kullanmaya karar verdiği okaliptüs köpüğü şişesinde bu akşama yetecek kadar sıvı kaldığından neredeyse emindi.

İKİ

Ertesi sabah uyandığında içinde büyük bir hafiflik hissediyordu. Ama bu duygu ancak birkaç saniye sürdü, hemen sonra dün geceki olayın düş değil bir gerçek olduğunu anladı. Katıksız, abartısız, yalın gerçek.

Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur, direksiyondaki ani sarsıntı, kaygan şarampol, hepsi gerçekti; kucağındaki çocuğun ağırlığı, kapüşona damlayan kan, hepsi, hepsi...

Yirmi dakika kadar daha yatağında bir felçli gibi kalakaldı. Bu sırada sadece kısa sürelerle tüm vücudunu sarıp geçen ürpermeleri hissediyordu. Bu ürperti ayak tabanlarından başlayıp yukarıya doğru, tüm vücuduna yayılarak ilerliyor, sonunda kafasının içinde beyaz şimşekler gibi çakıyordu. Bunun etkisiyle beyninin bir parçasını ve bilincini yanmış-

yıkılmış ve donup kalmış olarak bir bataklığa düşmüş görüyordu, her seferinde bir daha asla hayata dönemeyecekmiş gibi

‘Lobotomi,’[1] diye düşündü, ‘Kendimi neredeyse lobotomi yapılmış gibi hissediyorum.’

Dijital radyo-saatin parlak kırmızı rakamları saat 07.45’i gösterdiğinde telefon ahizesini kaldırıp işyerine telefon etti. Akşamdan kalma olduğu çok belli olan bir ses tonuyla üşüttüğünü ve birkaç gün evde kalmak zorunda olduğunu söyledi.

Evet, üşütmüştü... Şanssızlık işte, olmuştu bir kere. Bu gibi durumlarda telefon edilip haber verilirdi değil mi? Birkaç gününü yatakta dinlenerek geçirmek zorunda olduğu söylenir, gerekli ilaçlar alınır ve bol su içilirdi. Bu kadar basit.

Yarım saat sonra kalktı. Mutfak penceresinin yanında durdu, kentin kenar mahallesinin insana hüzün veren sokağına baktı. Yağmur durmuş ve yerini ağır, kurşun rengi bir sis kaplamıştı. Orada öyle durduğu sırada yavaşça, bir gece önce başından geçenleri anımsamaya çalıştı. Uzun saatler süren umutsuz bir bekleyişin ardından zorla uykuya dalabilmişti.

Hiçbir şey olmamıştı. Hiçbir şey.

Mutfaktan çıktı. Dolapta açılmamış bir şişe viski vardı, geçen yaz bir yurtdışı seyahatten getirdiği ‘Glenalmond’. Kapağını çevirerek açtı ve iki koca yudum içti. Daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı. Viskiyi doğrudan şişesinden içmek gibi, hayır, asla.

Gitti mutfak masasının başına çöktü, başını elleri arasına alarak alkolün vücuduna yayılmasını bekledi. Hayır, hiç etkilenmemişti. Sonra kendisine bir kahve yaptı ve durum değerlendirmesine girişti.

Sabah gazetelerinde olayla ilgili hiçbir haber yoktu. Ne abone olduğu, sabahları kapısına bırakılan Telegraaf ta, ne

de gidip bayiden satın aldığı Neuwe Blatt'ta bir habere rastladı. Bir an, her şeyin bir rüya olabileceği duygusuna kapılır gibi oldu, fakat o anda yağmur, asfaltın kenarındaki hendek ve kanlar gözünün önüne gelince, bunun boşuna bir çaba olduğunu anladı. Gerçekti, gerçek. Şu masada duran viski kadar elle tutulur bir gerçek. Ekmek kızartacağının kenarındaki kırıntılar kadar, şu gazete sayfalarını otomatik olarak çeviren güçsüz elleri kadar gerçek. Gazeteleri yere attı ve viski şişesine yöneldi.

Genç bir çocuğu öldürmüştü. İçkili araba kullanmış ve on beş-on altı yaşlarında yarı yetişkin bir oğlan çocuğunun ölümüne sebep olmuştu. Orada, hendeğin içinde, yağmurun altında, çocuğun ölü bedenini kucağına alıp durmuş, sonra da onu orada bırakmış, arabasına atlayıp evine doğru sürmüştü.

Olan olmuş, giden gelmez, olanaksız, yapılacak hiçbir şey yok.

Saat ona birkaç dakika kala radyoyu açtı ve saat on haberlerinde olay radyodan duyuruldu. Henüz bir isim bildirilmiyor, 'Boorkhejm'deki evine gitmekte olan bir oğlan çocuğu... Olay yeri çok iyi belirtiliyor, gece saat on bir ile sıfır bir sularında... Ceset sabahın erken saatlerinde bulunmuş, büyük olasılıkla hemen ölmüş, hiçbir tanık yok.

Yine büyük bir olasılıkla, bir araba tarafından çiğnenmiş, olay yerinde bunun izleri var. Gece o saatlerde olay yerinden gelip geçen ya da olayla ilgili bir bilgisi olan herkesin polise başvurması duyurulur. Polis, bilgisi olan herkesten bunu rica eder.

Olayın geçtiği yer çember içine alınmış, yağmur çalışmaları zorlaştırıyor, bazı ipuçları saptanmış... Olay yerinden kaçan araba sürücüsü aranıyor... Olay hakkında bilgisi olanlara yeni bir çağrı...

Radyoyu kapadı. İki koca yudum viski daha yuvarladı ve yatağına döndü. Zihninde koca bir düşünce yumağıyla orada

uzanıp yattıktan sonra, o kurşun grisi sisli perşembe sabahında ikinci kez ayağa kalktığında kafasında üç fikir billurlaşmıştı. Ağırlıklı olarak üç temel fikir. İnandığı ve artık değiştirmeyi düşünmediği iyi hesaplanmış son hükümler. Ne olursa olsun bunları savunmaya, bunlardan caymamaya karar verdi.

İlk olarak: Asfaltın kenarında, hendekteki çocuk ölmüştü ve bu ölümden o sorumluydu.

İkincisi: Ne yaparsa yapsın çocuk yaşama geri döndürülemezdi.

Üçüncüsü: Gidip kendini ele vermekten hiçbir kazancı olmazdı.

Bu üçüncü fikre bağlı olarak şöyle bir sonuca ulaştı: Niçin sanki, harcanmış bir yaşama karşılık bir başka yaşam onunki feda edilsin?

Bu biçimde muhakeme etmeyi sürdürdükçe sonunda doğru yolda olduğuna iyice inandı. Sonunda kendinden iyice emin oldu. Çökmemek, güçlü olmak zorundaydı.

Sadece bu.

Öğleden sonra bazı gündelik işlerle kendini oyaladı.

Garajının hemen dışında arabasının içini dışını yıkadı, temizledi. Araba kaputunun ön sağ tarafım ve sağ çamurluğu ne denli titiz incelediyse de bir hasara, en küçük bir sıyrık izine bile rastlamadı. Herhalde, çocuğun bacaklarına diz seviyesinde arabanın tamponuyla çarpmıştı. Belki de hafif, basit bir çarpma, diye değerlendirdi en azından çamurlu hendeğin içinde yaşadığı sahneyi yeniden gözlerinin önünde canlandırdığı zaman, durum bunu gösteriyordu. Karşılaştığı bu talihsiz olayda çocuğun ölümüne, çarpmanın şiddetinden çok, başının hendekteki beton boruya denk gelmesi neden olmuştu. Bu da garip ve çarpıtılmış bir yorumla onun suçluluk yükünü bir parça

hafifletiyordu. Böyle hissediyor, daha doğrusu böyle olmasını istiyordu.

Arabanın içinde, şoför koltuğunda kaygı verici bir durumla karşılaştı. Koltuk kılıfının bej renkli biyeyle çevrili kenarında, yaklaşık bir yumurta büyüklüğünde, koyu renkte bir leke vardı. Rahatlıkla kan lekesi olduğu söylenebilirdi. Lekeyi çıkarabilmek için yarım saat kadar uğraştı ama durum umutsuzdu. Belli ki kan kumaşın derinlerine kadar işlemişti, bu nedenle bütün çabasına karşın çıkmıyor, olduğu gibi duruyordu. Hemen değil ama yakın bir zamanda koltuk kılıfım değiştirmeye karar verdi. Birkaç hafta sonra olay biraz unutulmaya yüz tuttuğu zaman.

Arabanın direksiyonunda ve vites kolunda da çocuğun kanıyla oluşmuş lekeler vardı ama onları çıkarmak sorun olmadı. O gece üzerinde bulunan giysileri ise dikkatle toplayıp salondaki şöminede ortalığı saran bir duman bulutu içinde yaktı. Yakma işlemi sona erer ermez birdenbire paniğe kapıldı; ya o gece üzerinde olan giysilerle ilgili bir soruyla karşılaşırsa? Ama hemen arkasından kendini yatıştırdı. O kadarı da olmaz artık. Hem izini sürüp onu keşfedecekler hem de böyle anlamsız, ucuz bir soru yöneltecekler. Sıradan bir fitilli kadifeden pantolon, eski bir ceket ve gri mavi pamuklu bir gömlek? İnsan bunları elinden bin türlü biçimde, hem de geçerli nedenlerle çıkarabilir. Çöpe atabilir, bir eski giysileri toplama kampanyasına verebilir, falan filân. Ama her şeyin başı geride hiçbir iz bırakmamaktı.

Öğleden sonra geç vakit hava kararmaya ve sıkı bir yağmur yağmaya başlayınca, kiliseye gitti. Evinden yirmi dakikalık yürüyüş mesafesindeki Eski Vroon Kilisesi’nde kenardaki bir sıraya oturdu, ellerini kenetledi, yarım saat kadar içinden gelen sesi dinlemeye çalıştı. Ancak içinden ya da dışından gelen hiçbir ses onda bir endişe uyandırmadı, onu rahatsız etmedi.

Hiç kimselerin bulunmadığı kiliseden ayrıldığı zaman kendisini böyle bir ziyareti hak etmiş görmenin ne kadar önemli olduğunu anladı. Hiçbir amacı ve beklentisi, yalanı dolanı olmadan, sahte bir umuda kapılmadan gidip bir sırada oturup kendisiyle baş başa kalmak rahatlatıcı bir şeydi. Bir sınavdı ve bunu başarmıştı.

Fakat garip bir şey, o loş ortamdan çıktıktan sonra da kuvvetli ve kuşku götürmez bir şekilde içi aynı duyguyla doluydu. Sanki bir biçimde arınmaya benzer bir şey. Eve dönüşte iki akşam gazetesi satın aldı. İki gazetenin ilk sayfalarına da çocuğun fotoğrafını basmışlardı. Aynı fotoğraf ama değişik boyutlarda. Gamzeleri, yaygın bir gülüşü, hafif şehla bakışları ve öne doğru taranmış koyu renk saçları vardı. Kapüşonsuz ve kana bulanmamış olduğu için, onu neredeyse tanıyamayacaktı.

Eve döndüğünde çocuğun isminin Wim Felders olduğunu, on altı yaşını daha birkaç gün önce doldurduğunu, Wegers Hazırlık Okulu'na devam ettiğini öğrendi. Her iki gazete de ayrıntılar, görevler, tahminler ve yorumlarla doluydu. Olay hakkındaki genel görüş belki de asıl, üçüncü sayfadaki üst başlıkla özetlenebilirdi:

"KAÇAĞIN TEŞHİSİ KONUSUNDA LÜTFEN POLİSE YARDIMCI OLUN!"

Ayrıca, polis suçluyu bulmayı başarabildiği taktirde verilecek cezanın ne kadar olacağı konusunda tahminler de yapılmıştı. Her şey değerlendirildiği zaman bu cezanın en az iki-üç yıl olabileceği yazılmıştı. Bir de buna aldığı alkol miktarını eklersek restorandaki işgüzar garsonlar sayesinde bunu saptamak hiç de zor bir şey değildi toplam cezayı beş-altı yıl olarak hesaplamak gerekir. Yani kısaca, alkollü araç kullanma, ağır trafik ihlali, ölüme sebep olma ve kaçma; her biri ayrı dava konusuydu.

'Demir parmaklıklar arkasında beş-altı yıl, kimin işine yarayacak?' diye düşündü. Böyle bir gelişmeden kim

memnun olabilir?

Gazeteleri çöpe attı ve viski şişesine sarıldı.

ÜÇ

Olayı izleyen ilk üç gece üst üste, rüyasında çocuğu gördü ama sonra unutur gibi oldu. Benzer durum gazeteler için de söylenebilirdi. Cuma, cumartesi, pazar günleri Wim Felders olayı konusunda geniş haberler vardı, ama pazartesi olduğunda, bunların yerini, polisin henüz hiçbir iz bulamadığı biçimindeki kısa notlar almıştı. Hiçbir görgü tanığı ortaya çıkmamış, hiçbir teknik delil saptanamamış vb. ne anlam ifade ediyorsa kısa haberlere rastlanıyordu. Genç bir çocuk, kim olduğu belirlenemeyen birisi tarafından otomobille çiğnenerek öldürülmüştü. Daha sonra fail, yağmur ve karanlığın sayesinde olay yerinden kaçmayı başarmıştı. Bunlar ta baştan beri bilinen şeylerdi, olayın üzerinden dört gün geçmesine rağmen hâlâ başka bir bilgi yoktu.

Pazartesi günü işine geri döndü. Bir sıkıntı hissediyordu ama yaşamı kolaylaştıran bazı şeyler de yok değildi. Her şey bilinen, alışılmış izler üzerinde gidip gelirken bazı gariplikler de oluyordu. Gün boyu defalarca kendini şaşkınlık içinde, günlük yaşam ile korkunç olağandışı durumların arasındaki incecik perde konusunda düşünürken buluyordu. İncecik, delinip öbür tarafa geçilmesi inanılmayacak kadar kolay bir zar.

İşgünü sona erdiğinde Löhr'deki hipermarkete gitti ve arabasının koltuklarına yeni bir kılıf aldı. Eski kılıfın rengine çok yakın bir takım bulmakta güçlük çekmedi. Sonra akşam karanlık basınca, bu esnek koltuk yüzlerini biraz zahmetli de olsa, garajın dışında arabasının koltuklarına geçirmeyi başardığında rahat bir soluk aldı, sanki en sonunda sığmağa

ulaşmıştı. Hiçbir açık kapı kalmamıştı. Güvenlik stratejisi olarak düşündüğü her şeyi yapmıştı. Biraz şaşkınlık içinde, olayın üzerinden henüz bir hafta geçmeden her önlemin alınmış, tüm izlerin silinmiş olduğunu gördü. Kaderin belirlendiği saniyeler içinde perşembe gecesi gerçekleşen olayla ilgili olarak kendisini herhangi bir soruyla karşı karşıya bırakacak en küçük bir ipucu, en ufak bir işaret yoktu. O korkunç ve tamamen gerçekdışı saniyeler hızla yaşanıp bitmiş ve geçmişin karanlıklarına gömülmüştü.

Derin bir soluk aldı, korkmuyordu, kendini idare edebilirdi, edebileceğini biliyordu. Bununla birlikte izleyebildiği bir iki gazete ve televizyon yayınında, polisin üzerinde çalıştığı bazı ipuçlarını elde ettiğini okumuş veya işitmişti, ama hepsi boş laftı bunların. Her zaman olduğu gibi, ellerinde gerçekte sahip oldukları belge ve bilgiden çok daha fazlası varmış izlenimi yaratmak üzere giriştikleri sıradan yanıltmalardı bunlar.

Olay yerinde asfaltın kenarına, farları yanık olarak park edilmiş kırmızı Audi arabadan hiçbir yerde söz edilmiyordu yoksa tam anlamıyla hapı yutmuştu. Arabanın rengini, markasını kaydetmiş olan daha da vahimi plaka numarasını almış olan kimsecikler de yoktu ortada. O saatte orada duran bir arabadan hiç söz edilmiyordu, ama kendisi hendekteyken yoldan iki otomobil geçmişti. O sırada yolda duruyor olabilir miydi? Belki. Pek net anımsamıyordu. Tüm yaşadıkları arasında en iyi anımsadığı şey, oradan iki arabayla bir motosikletin geçmiş olduğuydu. Aslında karşı yönden Boorkhejm ya da Linzhuisen’den gelen arabada ki sürücünün onun Audi’sini görmesi gerekirdi; sadece o da değil, aynı yönde giden iki aracın da, farları yanık olarak yolun kenarında duran arabayı görmemesi mümkün müydü?

Aklına hep buna benzer şeyler takılıyordu. Sadece birkaç saniye ya da yarım dakika akılda kalan sonra uçup giden anı kırıntılarıydı bunlar. İşin nereye varacağını söylemek, bilmek kolay değildi ama geceleri onun uykusunu kaçıran şeyler

vardı kuşkusuz: Şu henüz ortaya çıkmamış, gizli tanık, bilgi ve belgeler.

Medyada hiçbir haberin çıkmadığı son birkaç günün ardından, perşembe günü, yani olayın üzerinden bir hafta geçmişti ki, çocuğun anne, baba ve küçük kız kardeşinden, radyo, televizyon ve gazeteler yoluyla, şöyle bir çağrı duyuruldu: Olayın failinin, en azından vicdanının sesini dinleyerek ortaya çıkması...

Yani: Suçunu itiraf et ve cezanı çek!

Bu oyun, bu manevra da açıkça, polisin elinin kolunun nasıl kıskıvrak bağlı olduğunu ve kıpırdayacak yeri kalmadığını gösteriyordu. Hiçbir ipucu, hiçbir iz yoktu. Çocuğun annesini esmer, umulmayacak kadar derli toplu, kırk beş yaşlarında eli ayağı düzgün bir kadın televizyon kamerasının karşısında oturmuş tam gözlerinin içine bakarken gördüğünde, önce ani bir korkuya kapıldı ama görüntü ekrandan kaybolur kaybolmaz tekrar dengesini buldu. Aslında zaman zaman böylesi hücumlara uğrayacağını kabul etmeli, ancak her zaman bunlardan kurtulacak gücünün olacağını da bilmeliydi. Zayıf görünmemesi, moralini bozmaması gerekiyordu.

Ş unu da bilmeliydi ki onda bu güç, bu kendine güven vardı.

Yine de çocuğun annesiyle konuşabilmek, ‘Niçin?’ diye sorabilmek isterdi.

‘Benim beş yıl hapiste yatmamın kime ne yararı olacak? Tamam, ben sizin çocuğunuzun ölümüne sebep oldum, bunun için tüm içtenliğimle özür dilerim ama bu bir kazaydı, ortaya çıkıp suçumu kabullenmemin kime ne yararı var?”

Kadının ne cevap vereceğini merak ediyordu doğrusu. Ger çekten onu kınayacak bir şeyler bulabilir miydi? Bu bir kazaydı ve kazalarda suçlu aranmaz. Her şeyden önce

kazaların aktörleri yoktur, kazalarda etkenler vardır, kontrolden çıkmış durumlar vardır.

Akşama kadar, çocuğun ailesine imzasız bir mektup yazma fikriyle oyalandı. Ya da doğrudan telefon edip görüşlerini mi bildirseydi? Sonunda hepsinin riskleri olduğunu anladığı için bu tür düşünceleri kafasından attı.

Olaydan on gün sonra Keymer Kilisesi'nde, kalabalık bir topluluk huzurunda yapılan Wim Felders'in cenaze törenine bir çelenk gönderme fikrinden de aynı nedenlerden ötürü caydı.

Törene, çocuğun akrabaları ve dostlarından başka, Weger Hazırlık Okulu'ndan bir kısım öğretmen ve öğrencileri ve değişik trafik örgütlerinin temsilcileri de katıldı. Tüm bu haberleri ayrıntılarıyla Neuwe Blatt gazetesinin pazar günkü sayısında okudu ki, bunlar da olayla ilgili son haberler olsa gerekti.

Pazartesi günü, hiçbir gazetede hiçbir haber bulamadı, bundan dolayı o gün kendini bomboş hissetti.

Sanki bir şeylerini kaybetmişti.

Tıpkı Marianne'in onu terk ettiği zamanki gibi hissediyordu. Hayretler içinde iki olay arasında bir paralellik kurmaya başlamıştı. Garip bir benzetmeydi ama yaşadığı iki önemli olay arasında bir bağlantı olmalıydı, çünkü son on günde yaşadığı korkunç olay da tüm varlığına egemen olmuştu. Beyninin her hücresine sinmişti. Panik duygusunu oldukça hızlı denetim altına almasına karşın olay hep kafasındaydı, sanki bir an gelecek, oradan patlayıp çıkacakmış gibi. Düşünceleri sürekli olarak otomobiliyle o gece eve dönüşüne takılı kalmıştı. Olay saniye saniye gözlerinin önündeydi; otomobilin çarpması, direksiyonun sarsıntısı, yağan yağmur, kollarında çocuğun ölü bedeni, çamurlu hendek, düşüncelerini gece gündüz meşgul ediyordu. Artık bunun etkisinden kurtulmaya başlamış olması, içindeki boşluk duygusunu artırıyor, bir şeyleri kaybetmiş gibi yaşıyordu. Bir

çeşit boşluk işte. Çocukları olmadan yaşadıkları on bir yıllık evlilik gibi. İşte iki olay arasında çakışan noktalar buradaydı.

O günlerde ilk kez ne kadar yalnız olduğunun farkına varmıştı. ‘Marianne beni terk ettiğinden beri benim için her şey anlamını yitirdi. Olayları yönlendiremiyorum, tam tersine onlara kapılıp gidiyorum. Varım ama yaşamıyorum,’ diye düşünüyor, düşünmeyi, ‘Niçin hâlâ kendime evlenecek bir kadın bulamadım? Niçin henüz böyle bir soru bile sormadım? Sanki birdenbire başka bir insan oldum. Peki ben kimim? Kimim ben?’ diye sürdürüyordu.

Genç bir çocuğu arabasıyla ezip öldürdükten sonra da aynı tip düşünceler aklını kurcalamaya başlamıştı. Doğal ama aynı zamanda rahatsız edici bir şeydi. O yüzden kafasını fazla takmak istemedi. Bunu yapmak yerine durumun kötü yönlerini atlayıp bir defalık olsun iyi yönleri üzerinde hareket etmeye karar verdi. Henüz ‘pişmanlık’ sözcüğünün anlamını bile aklına getirmeden, konuyu kafasından atmak için, ilk iş olarak evine, akşam yemeğine bir kadın davet etti. Kadınla, bir öğle yemeği sırasında çalıştığı işyerinin yemek salonunda tanışmıştı. Salon çok kalabalıktı, yer darlığından ötürü tesadüfen aynı masaya oturmuşlardı. Onu daha önce görüp görmediğini anımsamıyordu, görmemiş de olabilirdi ama her neyse. Kadın davetini kabul etti.

Adı Vera Miller’di. Kızıl saçlı, şen şakrak bir kadındı ve cumartesiyi pazara bağlayan o gece hayatında ilk kez birini öldürmüş olduğu tarihin üzerinden henüz üç hafta bile geçmeden, yaklaşık dört yıldan beri ilk kez bir kadınla sevişti. Ertesi gece bir kez daha seviştikten sonra, kadın ona evli olduğunu söyledi ve o, bu durumun kendisinden çok kadını etkilemiş olduğunu gördü.

Pazartesi günü ise bir tehdit mektubu aldı.

“Çocuğu öldürdüğünüzden buyana epeyce süre geçti. Vicdanınızın sızlamasını bekledim, ama sizin işlediğiniz suçun arkasında duramayacak

kadar korkak ve cesaretsiz olduğunuzu anladım. Elimde, polise verdiğim taktirde derhal hapsi boylamanızı sağlayacak çok sağlam belgeler var. Suskunluğum on bin guldene mal olur, sizin durumunuzda ki biri için çekirdek parası. Buna rağmen parayı temin etmeniz için size bir hafta tam tamına yedi gün süre veriyorum. Hazırlıklı olun. Selamlar.”

Bir Dost

Küçük, italik kitap harfleriyle siyah mürekkep kullanılarak elle yazılmış bir mektuptu.

Ardı ardına tam beş kez okudu.

DÖRT

“Seni rahatsız eden bir şey mi var?” diye sordu Vera Miller yemekten sonra. “Keyifsiz gibi görünüyorsun.”

“Hayır, yok bir şey.”

“Emin misin?”

“Boş ver,” dedi geçiştirmeye çalışarak. “Kendimi yorgun hissediyorum, galiba biraz da ateşim var.”

“Yapabileceğim bir şey var mı demek istiyorum,” diye üsteledi kadın, çok ciddi bir yüzle ona bakarken elindeki şarap kadehini çevirip duruyordu.

“Yok be güzelim...” diye gülmeye çalışırken sesinin çatallandığını fark etti ve bir yudum şarap içti.

“Bu ilişkinin çok güzel başladığını söyleyebilirim,” dedi kadın. “Memnuniyetle sürmesini isterim.”

“Tabii güzelim, bağışla beni, sadece kendimi biraz yorgun hissediyorum, seninle hiçbir ilgisi yok. Ben de senin gibi

düşünüyorum, sürecek tabii, söz veriyorum.”

Kadın gülümseyerek onun kolunu okşadı.

“Çok iyi,” dedi. “Sevişmenin bu kadar güzel olduğunu neredeyse unutmuştum. Senin de dört yıldır hiçbir şey yaşamamış olman inanılır gibi değil, nasıl oluyor bu böyle?”

“Seni bekledim,” dedi adam. “Yatalım mı, ne dersin?”

Pazar sabahı kadın gider gitmez adam onu özlemeye başladı. Bütün bir gece küçük aralıklarla sevişmişlerdi. Tam da kadının belirttiği gibi, ikisinin de birbirinden bu kadar güçlü biçimde etkilenmiş olmasını açıklamak zordu. Yeniden yatağa girdi, başım yastığa gömdü, burnundan derin nefes alarak kadının kokusunu içine çekerken uyumaya çalıştı. Ama bütün çabası boşunaydı. İçinde büyük bir boşluk, korkunç bir tuhaflık vardı.

İki kadın arasındaki fark, hayatta düşünülebilecek en büyük farktı. Biraz önce yatağında yatan kadınla evden çıkıp gitmiş olan kadın arasındaki fark. Sevilen bir kadın. Yeni bir kadın.

Bir süre sonra uyumaktan vazgeçti. Gitti gazeteyi aldı, kahvaltısını yaptı, sonra tekrar mektuba döndü.

Tabii ki gereksiz bir şeydi, mektubu ezberlemişti zaten, her cümlesini, her sözcüğünü, her harfini. Yine de iki kez daha okudu, parmaklarının arasında kâğıdının kalitesini değerlendirmeye çalıştı. Zarfla mektubun kâğıdı aynıydı ve kuşkusuz çok iyi kalitedeydi. Elde dövülmüş, kaim, değerli bir kâğıttı ve büyük olasılıkla kent merkezindeki seçkin kırtasiyecilerin birinden satın alınmıştı.

İnce düşünülmüş bir ayrıntı olarak, zarf ve kâğıt açık mavi renkteydi. Zarfın üzerindeki pul bile sanki özenle seçilmişti. Disk atan kadın atlet motifiyle süslenmiş olan pul, özenle sağ üst köşeye yerleştirilmişti. Zarfın üzerindeki isim ve adres, mektuptaki yazı karakterinde, ince, sivri, hafif eğik bir el yazısıyla yazılmıştı, gideceği yerin altı çizilmişti.

İşte hepsi bu kadar, söylenebilecek şey bu. Yani hiçbir şey ya da hiçbir şeye yakın. Yazanın cinsiyetini saptamak da olanaksız görünüyor. Bir tahminden öte olmasa da sanki bir erkek tarafından yazılmış, ama kadın da olabilir...

‘On bin gulden...’ Pazartesi gününden beri belki yüz ellinci kez sordu kendi kendine: ‘Niçin sadece on bin gulden?’ Her neyse, azımsanacak bir para değildi ama yine de mektubu yazanın dediği gibi karşılanamayacak bir talep de değildi. Bu miktarın iki katından fazlası bankadaki hesabında mevcuttu. Sahip olduğu ev, diğer varlıkları, belki de on katını geçerdi. Tehditkâr mektubu yazan,1 sizin durumunuzdaki biri için’ ifadesini kullandığına göre, onun yaşam koşullarını ve ekonomik durumunu bilen biri olmalıydı.

Öyleyse, niçin on bin gulden ile yetiniyordu? Belki kolayca göz ardı edilecek bir miktar değildi ama yine de ucuz bir fiyattı. Sorunla karşılaştırıldığında çok makul bir miktar bile denebilirdi.

Mektubu yazanın iyi eğitim görmüş bir kişi olduğu belliydi. El yazısı düzgün ve göz alıcıydı, hiçbir yazım hatası yoktu, cümleleri kısa-açık-netti. Mektubun muhatabı anlamalıydı ki anlamak zorundaydı daha yüksek miktar para talebinde bulunabilirdi. Suskun kalmasının fiyatı çok düşüktü.

Dönüp dolaşıp bu sonuca varıyordu. Daha sonra, bu oldukça mantıklı çizgide ne kadar da kolay muhakeme yürüttüğünün hayretle farkına vardı. Mektup bir bomba gibi düşmüştü ama gerçeği kabul edip buna alışmaya başlar başlamaz bu mantığa uygun sorularla uğraşır olmuştu.

Bütün hafta boyunca ve şu an, şu pazar günü öğleden sonrasında, hep aynı soru vardı zihninde:

Niçin sadece on bin gulden?

Ne demek oluyor bu? Yalnız ilk ödeme mi on bin gulden?

Kim bu kişi? Kendisini gören ve şimdi olayın ve ölen çocuğun ölüsü üzerinden para kazanma şansını ele geçirdiğini hesaplayan kim?

Motosiklet sürücüsü mü yoksa orada olay yerinde çocuğun cansız bedeni kucağında, hendeğin içinde dururken geçen iki arabadan birinin şoförü mü? Asfaltın üzerindeyken onu gören olmuş muydu?

Başka olasılıklar var mıydı? Bilemiyordu.

Tüm olasılıkların yanında, onu arabasının, kırmızı Audi'nin ele verdiğini gittikçe daha fazla düşünmeye başlamıştı. Birisi, yolda garip bir şekilde duran arabayı görmüş, plaka numarasını aklında tutmuş, polis kayıtlarından sahibinin kimliğini çıkartmış olabilirdi.

İşin böyle gelişmiş olacağına giderek daha çok inanıyordu. Ta ki kafasında korkunç bir fikir şimşek gibi çakıncaya değin, diğer tüm olasılıkları yok sayacak kadar inanmıştı buna.

Bu, o gece çocuğun yanında bir başka arkadaşının daha olma olasılığıydı. Örneğin iki genç, yol boyunca giderlerken sadece biri düşüp kafasını beton boruya çarpmış olabilirdi.

Ya da belki biraz ilerisinde, beton borunun birkaç metre ötesinde baygın yatan kız arkadaşı... Ama hayır olamaz, çünkü şehirdeki kız arkadaşından dönmekte olduğunu gazetelerden okumuştu. Başka bir arkadaşı ya da tesadüfen aynı yöne gitmekte olan herhangi bir kimse? Karanlıkta fark edilemeyen baygın biri ya da kucağında, başından akan kan kapüşonuna damlayan çocuğun ölüsünü taşıyan adamı görünce korkudan şoka girip dili tutulmuş biri... Neden olmasın?

Zamanla böyle bir olasılığın söz konusu olamayacağına kanaat getirmesine rağmen ilk bakışta korkunç bir senaryoydu bu tabii, kafasından atmaya çalıştı hemen. Zaten nereden baksan kolay rastlanamayacak, mantıksız olan bu tüyler ürpertici bir o kadar da gerçek dışı olasılığı

pratik olarak da aklından çıkarmalıydı. Olay gecesi onu kimin gördüğü ya da o kişinin olayla ilgili bilgiyi tam tamına nasıl elde ettiği hiç önemli değildi. Önemli olan bunun dışındaki sorular, dikkat isteyen ve üzerinde durulması gereken sorulardı.

Peki, kararı ne olmalıydı?

Meselenin böylece kapanacağına güvenebilir miydi?

Yani on bin guldeni bir defa ödeyecek, sonra hiçbir şeyi kendine dert etmeyecek.

İşte, düğüm burada, mektubu yazan adamın ya da kadın parayı alıp iç ettikten birkaç ay belki birkaç yıl sonra yeniden daha fazlasını talep etmeyeceğinden nasıl emin olabilir?

Ya o kişi, hem parayı alır hem de bunu polise gidip bildiklerini anlatırsa?

Bunun garantisini verebilir mi, böyle bir garanti nasıl olur?

İşte bu soru en ağırlıklı soruydu, yoksa durumun imkânsızlığını mı kabul etmeliydi? Oyunu kaybettiğini kavrayarak kendisinin polise telefon etmesinin zamanı gelmiş miydi?

Teslim mi olacaktı?

Pazar gecesine kadar bu sorulara kesin bir yanıt bulamamıştı. Yalnız cuma günü bankaya gitmiş, henüz kesin bir karara varamamış olmasına rağmen hesabından on bir bin gulden çekmişti.

Bütün kapıları açık tutmak gerekirdi.

Cumartesi günü kadınla yaptığı konuşma geldi aklına:

“Bu ilişkiden kocana söz ettin mi?” diye sormuştu, deniz kenarında yaptıkları gezintiden sonra tam arabaya binecekleri sırada.

“Hayır,” diye yanıtlamıştı kadın, örgü beresinin içinde topladığı saçlarını bırakırken. Elleriyle saçlarını düzeltiyordu. Adamın, onun zaman kazanmak için yaptığını sandığı bir hareketle saçlarını silkeledikten sonra devam etti. “Başlangıçta seninle ne kadar ciddi olacağımızı kestiremiyordum... Oysa şimdi biliyorum. Fakat onunla konuşmaya henüz fırsat bulamadım. Zamanın ve mekânın uygun düşmesi gerek.”

“Bundan emin misin?”

“Evet.”

“Yani ondan boşanmak istiyorsun?”

“Evet.”

“Niçin çocuğunuz yok?” “Ben istemedim.”

“Kocandan mı yoksa genel olarak mı istemiyorsun?”

Kadın, ‘boş ver’ dercesine başını salladı. Adam onun bu konuda konuşmak istemediğini anladı. Dalgalı denize bakarak bir an sessiz kaldılar.

“Evleneli sadece üç yıl oldu, baştan yanlış, aptalca bir şeydi.”

Adam, anladım, der gibi başını salladı. “Ne işle meşgul?” diye sordu.

“Şu an işsiz. Zinders firmasında çalışıyordu. Firma iflas etti.”

“Tatsız,” dedi adam.

“Keyifli olduğunu hiçbir zaman söylemedim ki,” dedi kadın, gülerek. Adam, omzundan tutarak onu kendisine doğru çekti.

“Kuşkular içinde olman boşuna değilmiş.”

“Yok, hayır, artık onunla yaşamak istemiyorum, zaten hiçbir zaman istemedim.”

“Niçin evlendin öyleyse?”

“Bilmiyorum.”

“O halde benimle evlen.” dedi, adam. Pek düşünmeden ağzından kaçmıştı bu söz ve aynı anda gerçekten çok ciddi olduğunu anlamıştı.

“Oh be...” diye gülerek yanıtladı kadın, “İki defa birlikte olduk ve şimdi ‘evlenelim mi’ diye soruyorsun bana. Haydi, daha önce kararlaştırdığımız gibi önce senin evine gidelim de bir şeyler yiyelim.”

Adam bir an düşündü.

“Belki de daha iyi olur,” dedi. “Tabii ya, sen haklısın, ben de kurt gibi açım.”

Gecenin geri kalan kısmında evlenme teklifini bir daha tekrarlamadı ama geriye de almadı. Kesin bir tavır almadan ve bir yorumda bulunmadan bir süre için konunun askıda kalmasının iyi olacağını düşündü. Aralarında koşulsuz olarak var olan ve onları birbirine bağlayan bağın gerilmesine gerek yoktu. Vera’nın da buna bir itirazı olmadığını görüyordu. O da hemen hemen aynı şeyi hissediyordu.

Bir tür sır, aralarında bir ittifaktı bu.

Ve sonra aşk kuyusuna dalmışçasına seviştiler.

Anlaşılır gibi değil, anlaşılacak şey değil.

Kader nasıl birdenbire yön değiştiriyor, tüm alışkanlıklarımız, tüm mantığımız, tüm yaşam tecrübelerimiz nasıl böyle tepetaklak olabiliyor? Nasıl?

Hem de sadece birkaç hafta içinde... Önce o korkunç perşembe gecesi yaşananlar, sonra Vera Miller ve aşk; olacak iş değil, anlamak mümkün mü?

Pazar gecesinin sonraki saatlerinde, daha çok kanepede uzanmış yatarken tek bir mum ışığının altında, bir uçtan diğer uca fırlatıldığını düşünüyordu. Bir yanda, sallanan, dönen ve bin parçaya bölünmüş bir gerçeklik algılamasıyla dolu duygular, diğer yanda kendi durumunun sakin ve

mantıksal bir değerlendirmesi. Birbirleriyle bağlantısı, ilişkisi olmayan mantık ve duygular.

Bütün bunlara rağmen telaş etmemeye karar verdi. Sürüp giden bir gerçek vardı ve bu gerçeğin karşısında duygularını denetlemekte oldukça başarılıydı. Sadece bakış açısı, perspektifi değişikti.

Nikel paranın ön ve arka yüzü yazı tura gibi, diye düşündü. Sanki akım yönünü aniden değiştiren elektrik anahtarı gibi. Her gün karşılaşılan ve anlaşılamayan, yaşamla ölüm ve ikisi arasındaki incecik zar gibi. O denli tuhaf.

Radyoda gece saat on bir haberlerini dinledikten sonra mektubu tekrar eline aldı, gidip yazı masasının başına oturmadan önce bir kez daha okudu. Orada, karanlıkta bir süre öylece durdu ve düşüncelerinin serbestçe akmasını bekledi. Başlangıçta üzerinde yoğunlaştığı iki seçenek olmasına rağmen kafasında hızla üçüncü bir alternatif olgunlaşmaya başladı. Bir üçüncü yol ona daha cazip göründü. Bunun artı ve eksilerini tartma çabası içinde orada epey uzunca kaldı.

Yine de bir seçim yapmak için erkendi, çok erkendi. ‘Bir Dost’tan ek talimat almadığı sürece beklemek dışında yapabileceği daha iyi bir şey yoktu. Pazartesi gününün postasından ne çıkacak, görelim bakalım, diye düşündü.

BEŞ

Yirmi dakika erken gelmişti. Kentin kıyısındaki bu ıssız park yerinde arabasının içinde oturmuş beklerken talimatları bir kez daha okudu. Gerekli bulduğu için değil, zaten bütün gün onları okumuştu, yalnızca zamanı doldurmak için.

> *Paralar: 100 ‘lük ve 50 ‘lik gulden banknotlar halinde ayrı ayrı plastik torbalara sarılıp bir Boodwick Supermarket poşetine konacak.*

Yer: Dikken golf sahasının yanında Trattoria Commedia dışında.

Zaman: Salı günü saat tam 18:00 ‘de.

Uygulama: Bara git otur. Bir bira ısmarla, birkaç yudum iç, yaklaşık beş dakika sonra tuvalete git. Para poşetini bul, onu güzelce kağıt havlulara sardıktan sonra çöp sepetine bırak. Tuvalette senden başkaları varsa onların gitmesini bekle. Sonra tuvaleti terk et, doğru park yerine git, arabana bin ve uzaklaş.

Hepsi bu kadar.

Önceki gibi aynı cins kâğıt, aynı yazı stili, tahminen aynı kalem kullanılmış. İmza da aynı: Bir Dost. Hiçbir tehdit yok. Korkaklığıyla ilgili hiçbir yorum yok. Sadece gerekli görülen talimatlar var. Daha basiti olamazdı.

Saat on sekize iki dakika kala yan camı yukarıya kaldırdı ve arabadan çıktı. Restorandan oldukça uzağa, çıkışa yakın bir yere park etmişti. Binadan elli metre uzaklıktaki çakıllı yolu, rüzgârlı havada acele etmeden ama seri adımlarla yürüdü. Bina tek katlı, cephesi koyu renk dökme taş kaplı, L harfi şeklinde bir binaydı. Pencerelerin dış kenar koruyucuları siyah metal ile çerçevelenmişti. Jakaranda[2] taklidi kapıyı iterek içeri girdi.

İçeride pek kimse görünmüyordu ama ikram edilecek çok cazip şeyler vardı. Daha önce hiç buraya gelmemişti, özellikle golf oyuncularının tercih ettiği bir yer olmalıydı ki, bu iğrenç sonbahar havası da onlar için pek uygun sayılmazdı. Bar hemen sol taraftaydı, kırk yaşlarında bir kadın tek başına oturmuş Önünde yeşil renkli bir içki ve bir akşam gazetesi eşliğinde sigara içiyordu. O içeri girdiğinde başını kaldırıp baktı ama hemen gazetenin daha ilginç olduğuna karar verdi.

Bir yere oturmadan önce salona şöyle bir göz gezdirdi. Sağa ve sola dik bir açı yapan salondaki masaların çoğu boştu. Yalnız başına bir adam bir makarna tabağına yumulmuştu. Açık bir şöminede hafif bir ateş yanmaktaydı, iç döşemede koyu kahve, kırmızı, yeşil renkler egemendi ve gizli bir hoparlörden bir piyano sonatının kısık sesi geliyordu. Poşeti ayaklarının arasına yere koydu ve saçı at kuyruğu, kulağında küpesi olan genç barmene bir bira ısmarladı.

“Çok rüzgârlı, değil mi?” diye sordu barmen.

“Lanet olsun,” diye yanıtladı. “Bu akşam çok tenha burası.”

“Haklısın,” dedi barmen.

Kadınsı görünümlü uzun bir bardağa konmuş birasını aldı.

Parasını ödedi ve yarısına kadar içtikten sonra tuvaleti sordu. Şöminenin bulunduğu tarafı işaret eden barmene teşekkür etti, poşeti aldı ve o yöne doğru gitti.

Yoğun bir temizlik ve lavanta kokusunun hakim olduğu tuvalette kimseler yoktu. İki lavabo arasına konmuş çöp sepeti üçte bir seviyesine kadar kullanılmış kâğıt havluyla doluydu. Kendi Boodwick poşetini onların üstüne bastırdı ve daha sonra havluluktan teker teker çektiği kâğıtları buruşturarak paketi örtecek şekilde sepete attı. Her şey talimatlara uygun olmalıydı. İşlem on saniyede tamamlandı. On saniye daha orada kaldı ve lavabonun üzerindeki biraz yıpranmış aynada hafif bir şaşkınlıkla kendi suratına baktı. Sonra dışarıya çıktı. Geçerken barmeni başıyla selamladı ve arabasına doğru yürüdü. Havada yaygın, donmuş demirimsi pırıltılar uçuşuyordu.

‘Tereyağından kıl çeker gibi,’ diye düşündü, arabasında tekrar direksiyonun başına otururken. ‘İnanılmaz, zalim bir kıvraklıkla hallettim.’ Sonra torpido gözünü açıp dürbünü çıkardı.

Tam tamına altı dakika otuz saniye geçmişti.

Restorandan çıkıp gelen adam otuz yaşlarında kadardı. Sağ elinde poşeti, sol elinde fütursuzca salladığı bir çift araba anahtarını taşıyan, uzun ince birisi. Kendi arabasının bulunduğu yerden en çok yirmi metre kadar uzakta park edilmiş eski bir Peugeot arabaya gittiği besbelliydi. Koca park yerinde topu topu beş araba vardı.

Adam henüz kapıyı açmamıştı ki onun ne kadar amatör biri olduğu konusunda bir ipucu yakaladı. Yani biraz oyalan, etrafı kolaçan et ve sonra poşet elinde hızla arabaya... Kendisine ciddi bir rakip olamayacağını anladı. Her şeyden önce rakibi onun çapı konusunda çok büyük yanılgı içindeydi.

Adamı tam kapı kilidine anahtarı soktuğu sırada yakaladı.

“Affedersiniz,” dedi, “bir şey düşürdünüz sanıyorum.”

Yumruğu sıkılı sol elini adamın yüzünden yarım metre uzakta tuttu. “Ne diyorsun?” dedi adam.

Park yerine ve çevreye çabucak bir göz attı. Her geçen saniye hava daha da kararıyordu. Etrafta kimseler yoktu. Diğer elindeki dürbünü bütün kuvvetiyle adamın kafasına vurdu. Sol kulağının biraz arkasına isabet etmişti. Adamın sesi soluğu kesildi, kollan gövdesinin altında yüzükoyun toprağa düştü. Ensesini nişanlayarak bir kez daha tereddütsüz vurdu. Kısa bir inilti duyuldu, eğer daha o ilk darbede ölmemişse bile şimdi kesinlikle ölmüştü. Başından kan sızıyordu. Dikkatli bir şekilde, hâlâ adamın elinde duran araba anahtarlarını ve para poşetini aldı, doğruldu, etrafına baktı.

Hiçbir canlı görünmüyordu, sadece karanlık ve ıssızlık. Birkaç saniye soluklandıktan sonra adamın ayaklarından tutarak, onu park yerini çevreleyen bakımsız çalıların arasına çekti. Yerde geniş bir iz kalmıştı ama yağmurun onu silip süpüreceğini düşündü. İki adım geri çekildi ve birkaç metre uzaktan bile hiçbir şeyin seçilemediğine karar verdi.

En azından ne aradığını ya da aranacak özel bir şey olup olmadığını bilmeyenler için öyleydi.

Durumdan memnun bir şekilde başını salladı ve kendi arabasına geri döndü. Ceset kimsenin ayağına dolanmadan önce birkaç gün geçse hiç de fena olmazdı, hatta ne kadar geç olursa o kadar iyi olurdu. Dürbünü bir gazete ile sararak para poşetinin içine yerleştirdi.

Arabayı çalıştırdı ve oradan uzaklaştı.

O ıssız beton yolu geçtikten sonra, Boorkhejm'e doğru giden anayola girip yarım saat sonra evine ulaşarak mutfağında sıradan bir kadehe doldurduğu bir duble Glenalmond viskiyi yutuncaya kadar, sık, koyu renkli saç ve sakalıyla maviye çalan gözlüklerini değiştirmeye zamanı olmamıştı. Olaydan önce doping olur düşüncesiyle aldığı Sobron tabletlerine şükran duydu. Hafif mavi çizgili bu harika kapsüller sayesinde bütün bir öğleden sonra kararlı ve inanılmaz dengeli bir bilinç düzeyinde kalmayı başarabilmişti. Daha önceki günlerde de bunu denemişti, insanın ruhsal dengesinin bu tür ilaçlara ihtiyacı olduğuna, bunun hiç de olumsuz bir yanı bulunmadığına kesin olarak inanıyordu.

İçkisini içip bitirdi, sonra gevşemek için uzun bir köpük banyosu yaptı.

Daha sonra da Vera Miller'e telefon etti.

II

BİR

Cesedi Andreas Fische adında birisi buldu. Perşembe günü öğleden sonraydı. Fische, Dikken yakınlarında Windemeer Caddesi'nde oturan ablasını ziyarete gitmişti. Ablası da, söz aramızda bir içim suydu, ama davul dengi dengine çalar, o da çok zengin bir avukatla evlenmeyi başarmıştı ve Trattoria'nın kenarından kestirmeden park yerine geçerken, tuvalet ihtiyacı için durduğu anda çalıların arasında bir şey olduğunu fark etti.

Çişini yaptıktan sonra etrafına bakındı. Çalıların dikenli dallarını hafifçe eğip baktığında orada bir insan cesedinin yatmakta olduğunu gördü.

Fische yaşamının değişik zamanlarında birkaç kez ölü görmüştü. İlk andaki merakı biraz yatıştırdıktan sonra daha pratik bir davranışla doğrudan faaliyete geçti. Bu yarı karanlık ıssız park yerinde kimse olup olmadığını kontrol ettikten sonra, çalıları biraz daha araladı yerdeki yumuşak toprakta bir iz bırakmamaya özen göstererek cesede daha yakından baktı.

Oldukça genç, uzun boylu bir adam, kollan başının üzerinde, koyu yeşil bir ceket ve ayağında sıradan bir mavi kot pantolonla serbestçe uzanmış, yüzükoyun yatmakta. Yüzünün yukarıya bakan yarısı kurumuş kan izleriyle kaplı. Fische, birinin onu, ağır, sert bir cisimle kafasına vurarak öldürmüş olabileceğini tahmin etti. Gayet basit, birkaç yıl önce de buna benzer bir şey görmüştü.

Yakınlarda kimsenin olup olmadığını bir kez daha gözledikten sonra eğildi ve cesedin ceplerini kurcalamaya başladı.

Sonucun pek verimsiz olduğunu anlamakta gecikmedi. Cesetle arasında iki yüz metre mesafe varken bile bunu bilmeliydi. Kredi kartı olmayan yıpranmış bir cüzdanın içinde kırk gulden ki, lafı bile edilmez. Neredeyse boş sayılacak bir sigara paketi ve bir çakmak. Üzerinde dört anahtarın takılı olduğu bir anahtarlık ve bir ilaç firmasının reklam kuponu.

Hepsi bu kadardı. Paralardan başka her şeyi bir çöp kutusuna attı ve süratle ekonomik durumunun hesabını yaptı. Sonucun hiç de kötü olmadığını saptadı. Ablasından borç aldığı yüz guldenle birlikte, bara gidip felekten bir gece çalabilme imkânı doğmuştu. Denetim altına alınmış bir hoşnutluk içinde on iki numaralı hattın tramvayına atlayıp kent merkezinin yolunu tuttu. Biletsiz, kaçak tabii. Andreas Fische otuz yıldan beri tramvaylara kaçak binerdi.

Maar Meydanı'nın kuzey kıyısındaki Klejne Hans'ın Pub'ı en çok tercih ettiği salondu. Parası olduğu akşamlar çoğunlukla burada vakit geçirirdi. O hafif yağışlı kasım ayı perşembesinde ayakları onu yine oraya sürükledi. Salona girdiğinde kimse yoktu, saat ancak 18:00 olmuştu. Bir süre uzun masaların birinde bir bardak bira ve bir kadeh şnapsla yalnız başına oturdu. Orada olabildiğince yavaş demlenirken cesedin ceplerinden yürüttüğü sigaralardan tüttürdü ve bir yandan da bir an önce polise ihbarda bulunmanın doğru olup olmayacağını düşünüp durdu. Eskilerin dediği gibi, her vatandaşın vatandaşlık görevleri vardır. Sorumluluklarını anımsamaya çalışırken birkaç yakın arkadaşı çıkageldi, böylece Fische de sorumluluğunu geleceğe erteledi. 'Telaşlanmanın alemi yok,' diye düşündü. 'Tanrı kimseyi telaş içinde yaratmadığı gibi ölen de ölmüştür, hiçbir şekilde tekrar canlanamaz.'

Aynı gece saat bir sıralarında Fische, Armasten Sokağı'nda, bekârların kaldığı otel odasındaki yaylan çökmüş yatağına kendisini attığında, hâlâ oradan oraya atlayan düşüncelerle doluydu ama bunlar ne Dikken taraflarında ıssız bir park yerindeki ceset ne de onun kurumuş kalmış vicdanından bir şey talep eden seslerdi.

Ertesi gün cumaydı; yağmurlu, pis bir hava vardı. Fische kendini yorgun ve halsiz hissettiği için odasından çıkmadı. Bu nedenle ancak cumartesi öğleden sonra, Merkez Gar'a gidip yarı otomatik telefonların birinden, polise telefon ederek bir ihbarda bulunmak istediğini söyledi. Tabii,

memnuniyetle bildirebilirdi ama karşılığında on para bile beklememesi gerektiğini bilmeliydi. Fische çabucak nasıl bir tavır alacağını belirledi, sonra vatandaşlık duygusu kabardı ve para mara düşünmeksizin gördüklerini anlattı. “Dikken taraflarında golf sahasının yakınındaki park yerinde, ismi ne Tanrının cezasıysa, şimdi aklıma gelmiyor işte, o restoranın yakınında, oradan alınması gereken bir ceset var,” dedi, “Yanılmıyorsam, öldürülmüş.”

Polis, kimlik, adres ve benzeri şeyleri sormaya başladığında ahizeyi çoktan yerine koymuştu bile.

“Cinayet ne zaman işlenmiş?” diye sordu komiser Reinhart. “Tahmin etmek zor,” dedi Meusse, “Henüz kesin bir şey söyleyemeyeceğim.” “Tahmini olarak,” diye ısrar etti Reinhart.

“Hımm,” dedi Meusse ve büyük mermer masanın üzerindeki cesede bir göz atarak. “Üç-dört gün.”

Reinhart, parmak hesabıyla geriye doğru saydı. “Yani, salı veya çarşamba günü, öyle mi?” “Salı,” dedi Meusse, “tam bir tahmin almak istiyorsan.” “Çok bitkin görünüyor,” dedi Reinhart.

“Ölmüş yahu,” dedi Meusse. “Bir de yağmurun altında kalmış.” “Tabii, tabii,” dedi Reinhart.

“Görevli araştırmacı, dışarı çıkmayı gerekli görmez sanırım.” “Herhalde,” dedi Reinhart. “Sadece iki darp var, değil mi?”

“Bir tanesi de yeterli olabilirdi,” dedi Meusse ve eliyle dazlak kafasını okşadı. “İnsan nereye vuracağını bilirse.”

“Katil iyi biliyordu mutlaka.”

“Herhalde,” dedi Meusse, “doğal olarak çoğunlukla oralara vurulur. Enseden şakaklara doğru. İkinci darbe... Tam enseye... Bu da ilginç. Tam profesyonelce, boyun omurgasına böyle bir darbeyle bir atı bile öldürürsün.”

“Anlıyorum,” dedi Reinhart.

Meusse, köşedeki lavaboya gidip ellerini yıkadı. Reinhart masanın yanında kalıp cesedi incelemeye devam etti. Tahminen otuz yaşlarında bir adam, belki biraz daha genç. Oldukça cılız ve oldukça uzun boylu. Meusse, bir seksen altı olduğunu bildirmiş. Giysileri bir başka masada duruyor, alelade giysiler: Mavi kot pantolon; ince, oldukça yıpranmış, yarı uzun, rüzgârlık kumaşından bir ceket; açık mavi olduğu anlaşılan, yer yer hâlâ öyle görünen bir yün kazak; kahverengi, basit yelkenci ayakkabıları.

Hiçbir kimlik belgesi yok; cüzdanı, anahtar vesaire, kişisel hiçbir eşyası mevcut değil. Birinin ceplerini boşalttığı açıkça görülüyor. Çok daha açık olan bir şey varsa, o da birinin başına ve boynuna sert bir cisimle vurup onu öldürmüş olduğu.

‘Evet,’ diye düşündü Reinhart. ‘İşte yine başa döndük.’

Meusse, boğazını temizlemek ister gibi öksürdü ve Reinhart onu yalnız bırakması gerektiğini anladı. Ayrılmadan önce son bir kez cesedin yüzüne baktı,

İnce uzun beden, ince dudaklı, geniş bir ağız, saçlar uzun, kulaklarının üzerinden çekilerek ensede at kuyruğu biçiminde toplanmış. Koyu renk kısa sakal ve sol gözün altında küçük bir yara izi. Tanıdık birisine benziyor.

‘Ben bu adamı daha önce görmüş gibiyim,’ diye düşündü Reinhart.

Sonra Adli Tıp’ı terk edip Emniyet Müdürlüğü binasına gitti.

Cinayet Masası Müfettişi Ewa Moreno, fotoğrafları dosyasına geri koyup onları masanın karşısında oturan Reinhart’a doğru itti.

“Hayır,” dedi kadın müfettiş, “Kayıtlarımızda böyle biri yok. Ayrıca, son hafta içinde bize bildirilen sadece üç kayıp kişi var. Löhr’deki Düşkünler Evi’nden kaçmış yaşlı bir kadın ve evinden kaçan on beş yaşında bir erkek çocuğu.”

Rooth, ağzındaki kek parçasını çiğnemeyi bıraktı ve:

“Üçüncü?” dedi. “Üç kişi demiştin.”

“Evet, haklısın,” diye onayladı Moreno. “Ancak üçüncüsü bir yılan, onu hiç hesaba katmasak daha iyi olur.”

“Yılan mı?” diye sordu Jung.

“Daha doğrusu, Yeşil Afrika Engereği,” diye açıklama yaptı Moreno. “Pazartesiyi salıya bağlayan gece, Kellners Sokağı’nda ki bir apartman dairesinden kaçmış. Sahibinin bildirdiğine göre çok tehlikeliymiş ama uslu bir yılanmış. Kayıp ilanım veren kişinin dediğine göre Betsy adındaki bu yılan bir insanı birkaç saniye içinde öldürebilirmiş.”

“Betsy mi dedin?” diye tekrarladı Rooth. “Bir süre önce Betsy adında bir kız arkadaşım vardı. Ama o pek uslu sayılmazdı. O da bir yerlere kaybolmuştu... “

Reinhart kısa kesmek isteyen bir tavırla piposunu masanın kenarına vurdu. “Aydınlatıcı bilgiler için teşekkür ederim. Sanırım bu kadarı yeter, nasıl olsa tropik yılanlar bu soğuk iklime uzun süre dayanamaz. Hem artık birileri biraz da bizim kafasına vurularak öldürülmüş olan genci düşünse. Eğer Meusse haklıysa... “

“Meusse her zaman haklıdır,” diye araya girdi Rooth.

“Sözümü kesme,” dedi Reinhart. “Meusse’nin dediğine göre maktul orada salı gününden beri yatıyormuş. Oysa çoğunlukla birkaç güne kalmadan, tabii eğer yakınları varsa, birileri çıkar telefon edermiş.”

“Tabii ama onu tanıyan yakın birileri varsa,” diye pekiştirdi Moreno.

“Yalnız yaşayan yaşlıların ölüsü bazen altı ay sonra bulunuyor,” dedi Jung.

“Maalesef, zamanımızda durum bu,” diye hayıflandı Reinhart. “Sadece moruklar için de değil. Geçenlerde gazeteler Göslingen taraflarında bir kadının ölümünden iki

yıl sonra hâlâ emekli maaşını almaya devam ettiğini yazdı. O, aşağıda patates mahzeninde ölü halde yatarken maaşı banka hesabına yatırılıp dururmuş. Ya işte böyle, muhteşem bir dünyada yaşıyoruz. Jung, söz konusu o restoran hakkında neler duydun?”

Jung not defterini çıkardı.

“Orada çalışanlardan sadece ikisiyle konuştum,” diye açıkladı Jung. “Onu fotoğraflarından tanıyan kimse çıkmadı, ama yarın öğleden sonra, salı günkü vardiyada çalışanlardan ikisiyle konuşacağım. Eğer olay o saatlerde gerçekleştiyse onların ölen kişiyi tanımaları pekâlâ mümkün... Ya da en azından oraya gelip bir şeyler atıştırıp atıştırmadığını bilebilirler.”

“Başka şeyler mi var?” diye sorarken Reinhart piposunu yaktı.

“Evet, o arabaya gelince,” diye devam etti Jung, “o eski Peugeot arabanın orada sah ya da çarşamba gününden beri durduğu söyleniyor. Yaptığımız araştırmada sahibinin Elmer Kodowski adında biri olduğunu öğrendik. Fakat kendisine ulaşamadık. Yaşadığı apartmanın kapıcısının dediğine göre, Kuzey Denizi’ndeki petrol platformlarından birinde çalışıyormuş.”

“Harika,” dedi Reinhart. “Bu mevsimde oralarda hava pek uygundur. İçinizde araştırma için oraya gönüllü gitmek isteyen var mı?”

“Ama kapıcı onun buralarda daha yakın bir yerlerde buluna bileceğini de ima etti,” diye ekledi Jung. “Çalıların arasında yatanın Kodowski olmadığı kesin.”

“Ne demek istiyorsun, açık konuşsana?” dedi Rooth.

“Hapishane,” dedi Jung. “Kapıcıya göre, Kodowski Tanrının gözdelerinden değil, bu nedenle petrol platformunun uydurma olduğunu düşünmek yanlış olmaz, bunun yerine

Kodowski bir yerlerde kodeste yatıyor olabilir. Çünkü daha önce benzer şeyler olmuş.”

“Evet,” dedi Reinhart. “Böylesi daha kolay. Cezaevlerini sen kontrol et... Ya da dur bakalım, bunu Krause yapsın daha iyi. Ama eğer Kodowski hapisteyse, buraya, Dikken’e gelip arabasını park etmesi zor olmaz mı?”

“İzinli çıkmış olabilir,” dedi Jung. “Biri arabasını ödünç almış olabilir... Hatta çalmış bile olabilir.”

“ İmkânsız değil,” diye kabullendi Reinhart ve ağzından yoğun bir duman bulutu savurdu. “Fakat eğer o kadar eski bir ara baysa onu birilerinin çalmış olma olasılığı daha kuvvetli değil mi? Araba hırsızları bu günlerde çok hızlılar çünkü. Neyse, korkarım şimdilik daha fazla ilerleyemeyeceğiz. Başka bir şey söylemek isteyen var mı?”

Kısa bir an herkes sustu. Cumartesi öğleden sonra saat beşi çeyrek geçiyordu, ileri geri konuşmalar ve tahminler için daha uygun bir zaman bulunabilirdi.

“Öyleyse yarın öğleden önce bir iki saat için buluşuyoruz,” diye anımsattı Reinhart. “Elimizde hiç olmazsa parmak izleri var. Tabii başka bir şeyler de olsa daha iyi olurdu. Şunu da unutmayalım, her şeye rağmen Meusse ve Rettlabb’dan daha başka bilgiler geleceğini umuyoruz.”

Sarı renkli dosyadan fotoğrafları tekrar çıkardı ve birkaç saniye onlara baktı. “ İçinizden hiç kimse onu tanıyamıyor mu?”

Jung ve Rooth fotoğraflara baktılar ve hayır anlamında başlarını salladılar. Moreno bir saniye alnını kırıştırdı, sonra soluk vererek omuzlarını silkti.

“Belki,” dedi. “Bana biraz bir şeyler söylüyor ama ne olduğunu çıkaramıyorum.”

“Her neyse,” dedi Reinhart. “Umalım ki ortaya bir şey çıksın. Maktulün kimliğini saptayabilsek hiç de azımsanmayacak bir kazanım olurdu. Bu her türlü

soruşturma için geçerli tabii. Dostlarıma neşeli bir cumartesi gecesi dileklerimi sunabilir miyim?”

“Teşekkürler, ayni dilekleri ben de sunarım,” dedi Moreno.

“Herkese iyi akşamlar,” dedi Rooth.

On beş dakika sonra, Emniyet Müdürlüğü binasından henüz dışarıya çıkmışlardı ki, Rooth, birlikte çıktıkları Müfettiş Bayan Moreno’ya, “Birlikte bir bira içmeye ne dersin? Kendimi dağıtmayacağıma söz veriyorum ama ayık kafayla da eve gitmek istemiyorum,” dedi. Hava buz gibiydi.

Moreno güldü. “Tahrik edici,” dedi. “Fakat banyo küvetim ve kötü bir romanla randevum var, maalesef bunlar daha cazip.”

“Fena fikir değil,” diye onayladı Rooth. “Benim de banyo küvetimle ilişkilerim iyidir.” ‘Oynaşmakta o da benim kadar isteksiz,’ diye düşündü, ‘Ama sonunda herhalde gene onunla baş başa kalırım.’ “Eldekiyle yetinmesini bilmek lazım.”

“Doğru söze ne denir,” dedi Moreno. “İşte otobüsüm de geldi.”

El sallayarak ayrıldı ve konuk arabalarına ait park yerini geçerek hızla otobüse doğru yürüdü. Rooth saatine baktı. Binaya geri dönüp rahatlıkla odasında uyuyabileceğini düşündü. Bu berbat kış günü bu soğuk havada sokaklarda ne işi vardı? Aptallıktı bu.

Yine de Grote Meydanı ve tramvaylara doğru yürürken, banyo küvetini ne kadar süre önce temizlediğini düşünüyordu.

Herhalde dün temizlememişti, bu kesindi.

İKİ

Telefon pazar sabahı saat 07.15 ‘te çalmıştı. Polis adayı Krause cevap verirken, ‘Polisi aramak için çok uygunsuz bir zaman,’ diye düşündü özellikle konunun ne olduğunu öğrendikten ve telefon edilmeden önce en az dört gün beklenmiş olacağını tahmin etmeye başladığında. Fakat sonra kadının sesinden onun uzun saatlerdir uykusuz olduğunu anladı. Belki de günler boyu uyumamıştı. O halde bu o kadar da garip bir zaman değildi.

“Adım, Marlene Frey,” diye başladı kadın. “Ockfener Plejn’de oturuyorum ve bir kayıp ihbarında bulunmak istiyorum.”

“Not alıyorum, bayan,” dedi Krause.

“Salı günü akşam olmak üzereydi,” diye anlatmaya başladı Marlene Frey. “Bir işi olduğunu söyleyerek dışarı çıktı. Gece çok geç kalmadan döneceğine söz vermişti. Ondan sonra kendisinden hiçbir haber alamadım. Gerçekten hiç böyle yapmazdı... Bu asla onun tavrı değil... “

“Bir dakika bayan, bir dakika,” diye araya girdi Krause. “Lütfen önce kimden söz ettiğinizi söyler misiniz? Olayla ilgili kişinin adı soyadı, ne iş yaptığı, fizik görüntüsü... Üzerindeki giysiler ve benzeri şeyleri anlatın.”

Kadın sanki kendisini toparlamak için bir an mola verdi. Sonra Krause onun ağır, korku içinde soluk alıp verdiğini duydu.

“Tabii ya, çok affedersiniz,” dedi kadın. “Biraz yorgunum, uykusuzum, gecelerdir gözlerimi kırpmadım, korkuyorum.”

“Anlıyorum,” dedi polis adayı Krause ve almak istediği tüm bilgileri aldı, kaydetti. Hepsi toplam iki dakika sürmüştü. Ancak konuşma bittikten sonra Krause, masanın başında beş kat daha uzun süre oturup kaldı. Sabit bakışlarla kâğıt üzerindeki notlarına bakarken düşüncelerine bir yön vermeye çalışıyordu.

İşin içinden çıkamayacağına kanaat getirdiğinde ahizeyi yeniden eline aldı ve Komiser Reinhard'a telefon etti.

Synn ahizeyi bir an elinde tuttuktan sonra Münster'e uzattı. Ağzında yuvarlayarak bir isim tekrarladı ama Münster onun kim olduğunu tam olarak kavrayamadan kalkıp yatağın kenarına oturarak cevap verdi.

Telefondaki ses, "Ben Reinhart, nasılsın Münster?" dedi.

"Teşekkür ederim, sen nasılsın, görüşeli çok olmadı, ne vardı."

"Yoksa hâlâ yatıyor musun?" diye sordu Reinhart.

"Bugün pazar, saat daha dokuz bile değil, ne istiyorsun?"

"Çok tatsız bir olay oldu," dedi Reinhart. "Yardımına ihtiyacım var." Münster iki saniye kadar durakladıktan sonra:

"Personel sıkıntın mı var?" diye sordu. "Ben başka bir soruşturmanın peşindeyim, unuttun mu? Şubat ayından önce yeni bir işle uğraşamam."

"Biliyorum," dedi Reinhart.

"Öyleyse derdin ne?"

Kısa bir süre sessiz kalındı. Sonra Komiser Reinhart boğazını temizlemek ister gibi öksürerek olayı anlattı.

"Lanet olsun," dedi Münster. "Evet, on beş dakikaya kadar hazırlanıp geliyorum." "Önce kentin çevresini bir turlayalım," dedi Reinhart. "Biraz zamana ihtiyacım var." "Benim de," dedi Münster. "Anlatsana, nasıl olmuş?"

"Kafasına şiddetle vurulmuş," dedi Reinhart. "Kasıtsız ya da kasıtlı, henüz kesin değil ama daha çok kasıtlı olduğu sanılıyor."

"Ne zaman olmuş?"

"Salı günü, tahminen."

"Salı mı? Ama bugün pazar."

“Ancak dün bulunabildi. Üzerinde hiçbir kimlik yoktu. Bana tanıdık geldi ama sadece bir iki defa görmüş gibiydim... Derken bu sabah o kadın telefon etti ve kayıp ihbarı yaptı. Sonra da hemen geldi ve kimlik tespitinde bulundu. Hiçbir kuşku yok maalesef.”

Münster bir an sessiz kaldı ve sileceklerin cam üzerindeki gidiş gelişlerine daldı.

“Lanet olsun,” dedi. “Neden böyle şeyler oluyor, ne anlamı var ki?”

Bunların saçma sorular olduğunu o da biliyordu ama her seferinde sonuçta bu noktaya varılıyordu. Umutlu olmak, olumlu düşünmek gerekirdi. Belki bu soruların anlamı bir biçimde karanlık güçler karşısında teslimiyeti kabul etmemekle ilgiliydi. Sonsuz niçinlere böyle yaklaşmak en doğrusuydu.

Derenin öbür kıyısına geçip Leimaar’daki yüksek apartmanlara yaklaştıkları sırada, Reinhart, “Son zamanlarda onunla sık sık birlikte oluyor muydunuz?” diye sordu.

Münster omuzlarını silkti. “Ara sıra,” dedi, “ayda bir iki defa. Bazen birlikte bira içmeye giderdik.”

“Badminton oynamaz mıydınız?”

“Yılda birkaç kez.”

Reinhart derin bir of çekti.

“Son zamanlarda keyfi nasıldı?”

“Kötü değildi, sanıyorum. Şu ana kadar yani. Hatta bir sevgilisi de vardı.” Reinhart anlamışçasına başını salladı. “Geldiğin ve katıldığın için çok teşekkür ederim.” Münster cevap vermedi.

“Gerçekten çok çok teşekkür ederim,” dedi Reinhart. “Tek başıma bu işin üstesinden gelip gelemeyeceğimi bilemiyorum.”

Münster derin bir soluk aldı.

“Daha fazla zaman harcamanın hiçbir şeye yararı yok. Haydi bas gaza ve doğru oraya git. Arayıp evde olup olmadığını öğrendin mi?”

Reinhart başını salladı ve “Hayır, telefon etmedim ama evdedir, içimden bir ses öyle diyor. Artık bundan kaçamayız,” diye cevap verdi.

“Evet, kaçamayız,” dedi Münster, “biz kaçamayız, o da kaçamaz.”

Klagenburg çevresinde park yeri sıkıntısı vardı. Reinhart, birkaç kez dolandıktan sonra Morgen Sokağı ile Ruyder Bulvarı’nın kesiştiği köşede bir yer buldu. Dört numaralı kapıya gelip zili çalıncaya kadar yağmur altında iki yüz metre yürümek zorunda kaldılar.

İçeriden, önce hiçbir ses duyulmadı; ama kapı ziline daha şiddetli bastıklarında merdivenlerden aşağı doğru gelmekte olan birisinin ayak sesini duydular. Kapı açılmadan önce Münster onca yağmura rağmen ağzının kupkuru olduğunu fark etti ve birdenbire dudaklarından herhangi bir sözcük çıkarıp çıkaramayacağını merak etti. Kapı azıcık aralandı.

“Günaydın,” dedi Reinhart. “Girebilir miyiz?”

Van Veeteren, sabahlık olduğu en azından eskiden öyle olmalıydı izlenimi veren koyu mavi-kırmızı karışımı bir şey giymişti ve ayaklarında terlik olduğu kesin olan kahverengi bir şeyler vardı. Yeni uyanmış gibi görünmüyordu, koltuğunun altında katlanmış bir gazete vardı.

“Reinhart,” diye şaşkınlık içinde bağırdı ve kapıyı ardına kadar açtı. “Münster de burada, neler oluyor Tanrı aşkına.”

“Eeevet,” diyebildi Münster. “İşte gördüğün gibi.”

“İçeri girin,” dedi Van Veeteren elindeki gazeteyi havaya doğru sallayarak. “Kudurmuşçasına yağıyor. Sorun nedir?”

“Önce bir oturalım,” dedi Reinhart.

Birbirlerinin ardı sıra merdivenleri çıktılar. Uzun zamandır kullanılmakta olduğu belli olan rahat eşyalarla döşeli oturma odasına geldiklerinde ikisi de birer koltuğa oturdu. Van Veeteren ayakta kalmıştı. Münster cesaretini toplamak için yanağının içini ısırarak söze girdi:

“Oğlun,” dedi, “Erich. Üzgünüm ama Reinhart’ın dediğine göre öldürülmüş.”

Sonradan, bunları söylerken gözlerini kapadığını anımsayacaktı.

ÜÇ

Jung ile Rooth, pazar günü saat 14:00 sıralarında Trattoria Commedia önüne park ettiklerinde yağmur geçici olarak durmuştu. İki teknik görevli hâlâ orada duran Peugeot arabayla meşguldüler. Müfettiş Le HoudeRein, hem arabayı hem de oradan sadece on metre uzaklıktaki olay yerini kırmızı-beyaz bant ile sınırlayarak onların işini kolaylaştırıyordu. Rooth arabayla olay yeri arasındaki dar koridorda durup başını kaşıdı.

‘“Arabanın içinde ne bulacaklarını sanıyorlar ki?”

“Hiçbir fikrim yok,” dedi Jung. “Adam arabayı bir başka çulsuz arkadaşından birkaç aylığına ödünç almış. O da işe bulaşmış mıdır dersin?”

“Her neyse, katilin Elmer Kodowski olmadığı kesin,” dedi Rooth. “Adam altı haftadır izne çıkmamış, daha sağlam bir kanıt bulunabilir mi?”

“Doğru.” dedi Jung. “İçeri girip barmeni sıkıştıralım mı, ne dersin, yoksa farklı kanıtlar toplamaya mı çalışacaksın?”

“Hayır, ben görevimi tamamladım,” dedi Rooth. “Böyle şeylerden hoşlanmam. Lanet olsun, suç gelmiş kapımıza

dayanmış, neredeyse bizi de işin içine katacak, hiç hoş değil. Bizlerin de Van Veeteren gibi bir çeşit dokunulmazlığımız ya da benzeri bir ayrıcalığımız olmalı.”

“Anlıyorum,” dedi Jung. “Boş ver, içeriye girip işimize bakalım, sonra bir şeyler yemeye gideriz.”

“Tamam,” dedi Rooth. “Ben de aynen böyle düşünüyorum.”

Barmenin adı Alois Kummer’di ve yüzünde pek de hoşnut bir ifade yoktu. Doğrusu, niçin böyle bir görüntü verdiğine anlam veremedi Jung, çünkü adam genç, güçlü kuvvetli, güneş yanığı teniyle pekâlâ yakışıklı biriydi. Bara, tam onun karşısına oturdular, oysa salon neredeyse bomboştu. Başka birileri gelinceye kadar herhangi bir masaya oturup karşılıklı konuşabilirlerdi. Ancak Jung ile Rooth barda oturmayı uygun bulmuşlardı. Herhalde barmen Kummer de bunda bir sakınca görmemişti ki karşı çıkmadı.

“Salı günü sen çalışıyordun, değil mi?” diye söze girdi Jung.

“Yalnız saat 21:00’e kadar,” dedi Kummer.

“Çalıştığın saatler önemli,” dedi Rooth. “Salon kalabalık mıydı?”

Kummer dişlerini göstererek sırıttı. Sağlıklı ve temiz görünen dişleriyle yüzüne alaycı bir görünüm vermek ister gibiydi.

“Kaç kişi vardı,” diye sordu Jung.

“Bir düzine, belki,” dedi Kummer. “Herhalde o kadar. Bir şey alır mısınız?”

Jung, hayır anlamında başını salladı. Rooth fotoğrafları çıkarıp bankonun üstüne koydu.

“Bu şahsı tanıyor musun?” diye sordu. “O gün burada mıydı? Emin olmadan yanıtlama.”

Barmen, on saniye kadar fotoğrafları inceledi ve kulağındaki küpesiyle oynayarak, “ İnanıyorum ki, buradaydı,” dedi.

“İnanıyorum ki...” diye tekrarladı Rooth. “Çok mu dindarsın sen?”

“Aman ne hoş!” dedi Kummer. “Çok ciddiyim, buradaydı. Salonda bir masaya oturup bir şeyler yemişti, fazla üzerinde durmadım.”

Jung “Saat kaçtı?” diye sordu.

“Tahminen 17:0018:00 arasındaydı... Evet öyle, Helene gelmeden biraz önce, 18:15’te buradan çıktı.”

“Helene kim?” dedi Jung.

“Mutfakta çalışan kızlardan biri.”

“Onunla beraber oluyor musun?” diye merak etti Rooth.

“Konuyla ne ilgisi var bunun?” dedi Kummer ve biraz rahatsız olmuş gibi göründü. “Hiçbir zaman bilemeyiz,” dedi Rooth. “Hayat çok karmaşık ilişkilerle dolu.” Jung, konuyu dağıtmak için hafif öksürdü. “Yalnız mıydı, yanında biri var mıydı?” diye sordu. “Yalnızdı,” diye tereddütsüz yanıtladı Kummer. “Kaldığı tüm süre içinde mi?” diye sordu Rooth. “Evet, tüm o süre boyunca.”

“Peki toplam olarak oturup yemek yiyen kaç kişi vardı, 17:00 18:00 arasında yani.” Kummer biraz düşündü. “Çok kişi yoktu,” dedi. “Belki dört beş kişi.” “Mevsim çok uygun değil tabii,” dedi Rooth. “Bu havada golf oynamak ister misiniz?” diye merak etti Kummer. “Golf mü?” dedi Rooth. “Hani çimenler üzerinde yumurta yuvarlar gibi bir şey... “

Kummer yanıtlamadı ama kolundaki dövme üzerinde bir titreme hissedildi.

“Hiç buraya gelip oturmaz mıydı?” diye tekrar konuya dönmek istedi Jung. “İçki ya da bir şeyler yemek için yani.”

Kummer ‘hayır’ der gibi başım salladı.

“Bu bar tezgâhında kaç kişi vardı?”

“İki-üç kişi, belki... Çok iyi anımsamıyorum. Aralıklı olarak gelenler, birkaç dakika oturup gidenler vardı, her zaman olduğu gibi. Öyle sanıyorum.”

“Pekiii,” dedi Jung. “Bu müşteri yalnız başına yemeğini yiyip gittikten sonra... Hiç dikkat ettin mi, arkasından onu izleyen kimse oldu mu? Yani hemen onun ardından demek istiyorum.”

“Hayır,” dedi Kummer. “Tanrı aşkına tüm bunları nasıl hatırlayabilirim?”

“Ben bilemem,” dedi Jung. “Fakat bilinen bir şey var ki adam buradan çıktıktan büyük olasılıkla birkaç dakika sonra, dışarıda park yerinde öldürülmüş. Ölü bulundu, onun için hatırlamaya çalışsan iyi olur.”

Kummer, “Elimden geleni yapıyorum,” diye açıklamaya çalıştı.

“Harika,” dedi Rooth. “Senden mantık dışı şeyler istemiyoruz. Kısaca aklında kalan bir şeyler var mı diye soruyoruz. Değişik bir şey yani? Değişik bir tavır ya da dikkat çekici bir başka şey?”

Kummer yeniden düşündü.

“Sanmıyorum,” dedi. “Yok, hayır, her zamanki gibiydi. Oldukça sakindi.”

“Daha önceleri de buraya gelmiş miydi, bu şahıs yani?” diye tekrar sordu Jung, işaretparmağıyla fotoğraftaki kişinin alnına tık tık vurarak.

“Hayır,” dedi Kummer. “ En azından benim çalıştığım zamanlar için, hayır.”

“Kişilerin yüzlerini iyi hatırlıyorsun, bakıyorum.”

“Evet, gördüğüm yüzleri unutmam.”

“Ne kadar süredir burada çalışıyorsun?”

“Üç aydır,” dedi Kummer.

Rooth, uzun bar tezgâhının ta öbür ucundaki, içi yerfıstığı dolu olan küçük kâseyi fark etti. Oturduğu tabureden aşağıya kaydı, gidip bir avuç dolusu fıstık aldı. Barmen, alnında kuşku ifade eden bir kırışıklıkla onu izledi. Jung öksürdü.

“O araba,” dedi, ‘“dışarıdaki, park yerindeki Peugeot... Salı akşamından beri orada duruyormuş, öyle mi?”

“Öyle söyleniyor,” dedi Kummer. “Daha önce dikkat etmemiştim.”

“İnsan yüzlerini arabalardan daha iyi hatırlıyorsun.”

“Doğrudur,” dedi Kummer. “Hava nasıldı salı akşamı?” Kummer omuzlarını silkti.

“Kurşuni, bulutlu olduğunu sanıyorum ve rüzgârlı... Ayrıca barın kapalı yerde olduğu dikkatinizden kaçmamıştır herhalde.”

“Öyle mi diyorsun,” dedi Rooth ve kâsede kalan fıstıkları da aldı.

“Buraya nasıl gelip gidiyorsun?” diye sordu Jung. “Park yerini sen de kullanıyor musun? Dikken’de oturmadığım biliyoruz.”

Kummer başını salladı ve dişlerini göstererek sırıttı yine.

“Ben çoğunlukla tramvayla gelir giderim, bazen Helene ya da diğer çalışanlardan biri beni arabasına alır. Fakat onlardan hiçbiri park yerini kullanmaz, çünkü arka tarafta özel park yerleri var.”

“Kaç kişi çalışıyor burada?”

“Yaklaşık bir düzine,” diye açıklamada bulundu Kummer. “Ama her çalışma grubu üç dört kişiden fazla değildir. Şu günlerde de sezon dışında sayılırız.”

“Demek öyle,” dedi Rooth ve ıssız salonda gözlerini gezdirerek. “Yani katilin kim olduğunu bilmiyorsun sen?”

Kummer şiddetli tepki gösterdi: “Yok artık, anasının gözü,” dedi. “Bilmediğimizi söyledik ya, birilerinin, hem de bize ait park yerinde başının belaya girmesi Tanrı’nın bir lütfu değil herhalde?”

“Öyle bir şey söylemiyorum,” dedi Rooth. “Neyse, bu seferlik sana çok teşekkür ederiz, tekrar görüşmek üzere.”

“Hayda, o niye ya?” dedi Kummer.

“Çünkü biz böyle çalışırız,” dedi Jung.

“Çünkü biz fıstık yemeyi severiz,” dedi Rooth.

Pazar akşamı Moreno ile Reinhart, Emniyet Müdürlüğü’nden birkaç sokak ötedeki Ockfrener Plejn’e gittiler. Rüzgârlı hava ve çiseleyen yağmura karşın yaya olarak gitmeyi seçtiler.

“İnsanın yüzüne rüzgâr çarpmalı biraz,” dedi Reinhart. “Başın açık olmalı ki kendini toplayasın, zihnin açılsın.”

“Nasıl karşıladı sizi?” diye sordu Moreno.

Reinhart yanıtlamadan önce bir süre sessiz kaldı.

“Bilmiyorum,” dedi. “Biliyorsam namerdim. Ama herhalde pek konuşkan da sayılmazdı. Münster zor durumda kaldı. Çok tatsızdı durum.”

“Yalnız mıydı?”

“Hayır, değildi. İyi ki yanında yeni kız arkadaşı vardı.” “İyi ki,” diye onayladı Moreno. “Kız güzel miydi?” “Galiba,” dedi Reinhart.

Eski meydana gelmişlerdi, binanın yerini kestirdiler. Tek sıra halinde ensiz yüksek yapılar, cepheleri dar, bakımsız, hor kullanılmış, kirli, kötü görünümlü pencere doğramaları... İki basamak merdivenle dış kapıya ulaştıklarında Moreno, elle yazılmış isim levhasının yanındaki zilin düğmesine bastı.

Yarım dakika ve ikinci bir sinyalden sonra Marlene Frey geldi ve kapıyı açtı. Yüzü biraz çökmüş gibiydi; gözleri, Moreno’nun öğleden önce onu Polis Merkezi’nde sorguladığı

zamanki durumundan daha kötü ve ağlamaktan üç kat daha fazla kızarmış görünüyordu. Buna rağmen bu cılız kadındaki güç ve mücadele azmi hissedilebiliyordu.

Giysilerini değiştirmiş olduğunu, üzerine yeni bir kot pantolon ile kırmızı yerine sarı bir bluz geçirdiğini fark etti Moreno. Bu onun gerçeği kabul etmeye başladığının belirtileriydi. Hayatın devam ettiğini anlamıştı. Böyle bir yargıya varmak kolay olmamakla birlikte, kadın yatıştırıcı bir ilaç almış gibi de görünmüyordu. “Selam,” dedi Moreno. “Biraz uyuyabildin mi bari?” Marlene Frey başını salladı.

Moreno, Reinhart’ı tanıştırdı ve üçü dar bir merdivenden üçüncü kata çıktılar.

Dairenin tümü iki küçük oda ve dar, soğuk bir mutfaktan ibaretti. Şarap kızılı duvarlar, en azıyla yetinilmiş mobilyalar, daha çok yatmak ve uzanmak için koca koca yastıklarla çok renkli minderler. Birkaç büyük yeşil saksı bitkisi, duvarda asılı iki afiş. Daha genişçe olan odadaki gaz sobasının önünde ise iki hasır koltuk ve alçak bir tabure duruyordu. Marlene Frey tabureye oturdu, Moreno ile Reinhart’ın sandalyelere oturmalarını işaret etti.

“Bir şey içmek ister misiniz?”

Moreno başını salladı ve Reinhart boğazını temizledi.

“Senin için dayanılması çok zor bir durum, biliyoruz,” dedi. “Fakat yine de sana sormak zorunda olduğumuz şeyler var. Katlanamayacağın zaman söyle, yarın devam ederiz.”

“Başlayabiliriz,” dedi Marlene Frey.

“Seninle birlikte kalabilecek kimse var mı?” diye merak etti Moreno. “Bir kız arkadaşın falan?”

“Akşam geç vakit gelecek biri var. Ben idare ederim, siz tedirgin olmayın.”

“Siz birlikte yaşıyordunuz değil mi?” diye sordu Reinhart ve sobaya biraz daha yaklaştı. Dairenin tek ısınma kaynağı

anlaşıldığı kadarıyla bu sobaydı ve ondan pek uzak kalmamak gerekiyordu.

“Evet, biz burada yaşıyoruz,” dedi Marlene Frey. “Daha doğrusu yaşıyorduk.” “Ne kadar zamandır birlikteydiniz?” diye sordu Moreno. “Hemen hemen iki yıl oldu.”

“Babasının kim olduğunu biliyorsun, değil mi?” dedi Reinhart. “Olayla doğrudan bir ilişkisi yok ama bizim açımızdan biraz sıkıntı yaratıyor. Ama yine de... “

“Biliyorum,” diye araya girdi Marlene Frey. “Birbirleriyle pek ilişkileri yoktu.”

“Bunu anlamıştık,” diye başını salladı Reinhart. “Hiçbir biçimde görüşmez, konuşmazlar mıydı yani?”

Marlene Frey yanıtlamak için biraz durakladı.

“Ben onun babasıyla hiç karşılaşmadım,” dedi, “ama öyle sanıyorum ki... İlişkileri sanki biraz iyileşmeye doğru gidiyordu.”

Reinhart başını salladı.

“Hiç mi buluşmadılar?” diye ısrar etti Moreno.

“Erich onu sonbaharda bir-iki kez ziyaret etti. Ama artık bunun ne önemi var ki... “

Sesi titrek çıktı ve sanki bunu gizlemek istermiş gibi çabucak elleriyle yüzünü sildi. Saçları kızıla boyalıydı, ama bakımsızdı. Gene de Moreno onun uyuşturucu kullandığına dair bir izlenim edinmemişti.

“Sah gününe dönecek olursak,” diye asıl konuya dönmeyi önerdi Reinhart, aynı zamanda piposunu ve tütün tabakasını çıkarırken Marlene Frey’den bir olur işareti aldı.

“Yani Erich o gün Dikken’deki o restorana gitti,” dedi Moreno. “Niçin gitmiş olabileceğine ilişkin bir şey söyleyebilir misin?”

“Hayır,” dedi Marlene Frey, “hiçbir şey söyleyemem. Bu sabah dediğim gibi.”

“Bir işte çalışıyor muydu?” diye sordu Reinhart.

“Zaman zaman, orada burada, inşaatlar ve benzeri işlerde, boyacılık, marangozluk, el işçiliği gibi şeyler, daha çok da kaçak olarak. Ben kaygılanıyordum ama yapacak bir şey yoktu. El işlerinde becerikliydi.”

Moreno “Sen ne iş yapıyorsun?” diye sordu.

“ Şu anda işsizler için bir kursa gidiyorum. Sözde ekonomi ve bilgisayar gibi boktan bir şey ama Meslek Edinme Kurumu’ndan parasal destek alıyorum. Bazen birkaç günlük işler buluyorum. İdare ediyorduk işte... Ekonomik olarak yani. Erich bir süre bir matbaada da çalıştı. Stemming’lerde.”

“Anlıyorum,” dedi Reinhart, “demek ki biraz birikimi de vardı...”

“Kimin yok ki?” dedi Marlene Frey ve ekledi: “Fakat şunu bilmenizi isterim ki biz doğru yoldaydık.”

Kısa bir an ağlayacak gibi olmuştu, ama onun yerine derin bir soluk alıp burnunu sildi. “Salı gününü anlat,” diye yeniden anımsattı Reinhart.

“Anlatacak çok bir şey yok. Öğleden önce kursa gittim, öğleden sonra bir iki saat Kelners Caddesi’ndeki butikte çalıştım. Saat bir ile iki arasında burada evde Erich’le karşılaşmıştık; birine bir tekne işinde yardıma gideceğini, akşamüzeri de bir başka işi olduğunu söyledi.”

“Tekne işi mi?” dedi Reinhart, “Nasıl bir iş o öyle?”

“Yakın bir arkadaşının,” dedi Marlene Frey. “İç düzeniyle ilgiliydi sanırım.”

Müfettiş Moreno o kişinin isim ve adresini vermesini isteyince, kız mutfaktan bulup getirdiği bir adres defterini Moreno’ya uzattı.

“Ya akşamüzeri olan?” diye, hazırlandıktan sonra sordu Reinhart. “O nasıl bir işti?”

Marlene Frey omuzlarım silkti.

“Bilmiyorum.”

“Bir iş miydi?”

“Herhalde.”

“Yoksa başka bir şey mi?” “Ne demek istiyorsunuz?” “Yani... İş gibi olmayan bir şey.”

Marlene Frey mendilini çıkarıp tekrar burnunu sildi. Gözleri ufalmıştı. “Anlıyorum,” dedi. “Tümüyle anlıyorum. Yani onun ünlü babası yüzünden sizler böyle nazikçe karşıma geçip oturacak, sonra da onu herhangi bir hergele ve beni de uyuşturucu orospusu gibi ele alıp hırpalayacaksınız.”

‘“Hayır ama şimdi...” dedi Moreno savunmaya geçer gibi.

“Zahmet etmeyin,” diye devam etti Marlene Frey. “Ben koşulları biliyorum. Erich içten içe rahatsızlık duyuyordu ama son bir yıldır gerçekten bırakmıştı. Ne o ne de ben artık o pisliği kullanıyoruz ve herhangi bir kimse kadar temiz insanlarız ama bunu bir aynasıza anlatmaya çalışmak boşuna bir çaba.”

Ne Moreno ne de Reinhart bir yanıt verdi. Marlene Frey’in tepkisi gaz sobasının üzerindeki sıcak sessizlikte bir süre asılı kaldı. Dışarıda caddeden geçip giden bir tramvayın gürültüsüyle o tepki de uçup gitti.

“Tamam,” dedi Reinhart. “Ne demek istediğini anlıyorum ve belki de haklısın. Fakat şimdi durum ortada ve biz karşımıza aldığımız insanlara bir defaya mahsus nezaketle muamele etmek için nedenler bulmaya çalışırsak çok garip olur... Bu, dile getirilmesi gereksiz bir ilkedir bizim için. Devam edelim mi?”

Marlene Frey bir an tereddüt etti. Sonra ‘olur’ anlamında başım salladı.

“Niçin Dikken?” dedi Reinhart. “Ne işi vardı orada? En azından bir tahminin olamaz mı?”

“Her şey olabilir,” dedi Marlene Frey. “Siz şimdi oturmuş uyuşturucu konusunda bir şeyler gevelemeye çalışıyorsunuz, ama size yemin ederim ki bununla ilgisi yok. Erich, biz daha birlikte yaşamaya karar vermeden önce bırakmıştı uyuşturucuyu... “

Reinhart uzun bir süre ona baktı kaldı.

“Tamam, bunu böyle kabul edelim,” dedi. “O buluşacağı kişiye bir şey mi verecekti, yani para falan gibi demek istiyorum... Ayrıca sadece dışarıda bir yerde bir dostuyla buluşmak ya da ona bir yardımda bulunmak için de olabilir elbette... “

Marlene Frey düşündü.

“Bir iş için olduğunu sanıyorum. Bir tür iş.”

“Tam olarak Dikken’e gideceğini söyledi mi?”

“Hayır.”

“Hangi nedenle gideceğini?”

“Hayır.”

“Sen sormadın mı?”

Marlene Frey başını salladı ve sıkıntıyla pufladı.

“Hayır,” dedi. “Erich’in haftada yedi sekiz çeşit işi olurdu, biz çok seyrek olarak bunları konuşurduk.”

“Ne zaman döneceğini söyledi mi?” diye sordu Moreno. Marlene Frey bir kez daha düşündü.

“Anımsamaya çalışıyorum ama emin değilim. Yine de bana sanki sekiz-dokuz sıralarında evde olacağını söylemiş gibi geliyor... Fakat gerçekten emin değilim. Çok kötü...”

Dudaklarım ısırdı ve Moreno onun gözlerinin birdenbire yaşlarla dolduğunu gördü.

“Ağla, ağla,” dedi, “Rahatlarsın, daha rahat anlatırsın.”

Marlene Frey hemen uydu bu tavsiyeye. Moreno öne eğilerek şefkatle onun kollarını okşadı. Reinhart hasır koltuğa biraz daha yerleşirken beceriksizce bir nefes çektiği piponun ateşi parladı.

“Ya isim,” dedi Moreno, ortalık biraz sakinleştikten sonra, “sah akşamı Erich, yapacağı işle ilgili kişinin ismini söylemedi mi sana?”

Marlene Frey hayır anlamında başım salladı.

“Daha önce oraya gidip gitmediğini biliyor musun?”

“Dikken’e mi?.. “ diye güldü kadın. “Siz ne diyorsunuz, oraları asla bizim çevremiz olamaz.” Moreno da güldü.

“Son zamanlarda herhangi bir sıkıntısı var mıydı? Olayla ilgili olduğunu düşündüğün başka herhangi bir şey olmuş olabilir mi?”

Marlene Frey kazağının kollarıyla göz altlarını sildi ve yeniden düşündü.

“Hayır,” dedi, “aklıma bir şey gelmiyor.”

“Son zamanlarda hiç yeni ahbapları oldu mu?”

“Hayır. Erich’in her kesimden birçok tanıdığı vardı, denebilir.”

“Anlıyorum,” dedi Reinhart. “Şu Elmer Kodovski, hani arabasını ödünç aldığı kişi.”

“Evet, örneğin o,” dedi Marlene Frey.

“Onunla bir temasınız olmadı mı son zamanlarda?”

Kadın başını salladı.

“O kodeste yatıyor, nerede olduğunu bilmiyorum. Erich’in eski bir arkadaşı... Ben tanımıyorum. Sadece birkaç kez gördüm.”

“Senin hiçbir biçimde tehdit edildiğin oldu mu?” diye sordu Moreno.

“Ben mi?” dedi Marlene Frey ve gerçekten şaşırmış gibiydi. “Hayır, doğrusu hayır.”

Bir an sessizlik oldu. Marlene Frey, gaz sobasından yayılan sıcak dalgalarına doğru daha da eğilirken ellerini ovuşturuyordu.

“Polisle temasa geçmeden önce epeyi oyalandınız,” dedi Reinhart.

“Biliyorum.”

“Niçin öyle oldu?”

Omuzlarını kaldırdı kadın.

“Belki de olayın akışı kendiliğinden öyle gelişti. Siz ne sanıyorsunuz?” Reinhart yanıtlamadı.

“Erich’in annesiyle bir temasınız oldu mu?” diye sordu Moreno.

“Hayır,” dedi Marlene Frey, “Hiçbir zaman. Fakat babasıyla konuşmak isterdim, eğer siz ona iletirseniz... Ona söyleyeceğim bir şey var.”

“Öyle mi?” dedi Reinhart. “Ne söyleyeceksiniz ona?”

Marlene Frey’in yanıtı “Ona söylerim,” oldu.

Daha sonra Reinhart ve Moreno, Cafe Gambrinus’ta bir süre oturup durum değerlendirmesi yaptılar.

“Henüz pek fazla ipucu yok,” diye görüşünü belirtti Reinhart. “Sen ne diyorsun? Belalı bir iş, ha?”

Moreno, “Maalesef öyle,” diyerek ona katıldığını belirtti. “Ancak maktul katiliyle dışarıda randevulaşmış gibi görünüyor. Büyük olasılıkla kendisi de işin içinden nasıl çıkacağını pek kestiremiyordu. Şurası da garip tabii, maktul yalnız başına restoranda oturup beklemiş. Rooth ve Jung’un söylediklerine inanacak olursak yani... Beklediği kişi

sözleşmiş olmalarına karşın, hiçbir zaman gelmemiş de olabilir.”

“Mümkündür,” dedi Reinhart. “Fakat her şey çok daha basit bir şekilde cereyan etmiş de olabilir, unutmamak gerek.”

“Ne demek istiyorsun?” dedi Moreno ve sıcak şarabından bir yudum aldı.

“Sıradan bir soygun,” dedi Reinhart. “Biraz paraya ihtiyacı olan adi bir hırsız, çapulcu; yolsuz kalmış, sigarasına, anahtarlarına bile tamah etmiş, bunlardan bir şey çıkarmamız gerek.”

Moreno başım salladı.

“Yani sen, böyle olmuştur mu diyorsun?” diye sordu.

“Belki öyle, belki değil,” dedi Reinhart. “Onu öldürenle ceplerini boşaltanın aynı kişi olması da gerekmez, demek istiyorum. Polise telefon edip ihbarda bulunan kişinin de pek sağlam ayakkabı olduğu söylenemez, değil mi?”

“Büyük olasılıkla öyle,” dedi Moreno. “Nedense, benim görüşüm bunun basit bir soygun olayı olmadığı doğrultusunda. Bence biraz daha karmaşık, fakat asıl suçlunun kim olduğu konusunda kesin bir şey söyleyemeyeceğim. Tabii, böyle muhakeme etmek meseleyi çarpıtmak oluyor.”

“Eh, düşünce dünyamızda bu türden çarpıtmalara çok sık rastlanır,” dedi Reinhart. “İş o aşamaya gelince kurumlar, önyargılar hep aynı şekilde pislik kokar. Bizim de buradan yola çıkmamız gerek.”

Reinhart, Marlene Frey’in ona ödünç verdiği kara kaplı küçük adres defterini fotokopisini alıp iade etmeye söz vermişti çıkardı.

“Bu defter, onların doğru yoldan gittiklerinin kanıtı olmalı,” dedi Moreno. “Sakladıkları bir şey olsa, kim gönüllü olarak böyle bir defteri polise verir ki?”

Reinhart defteri karıştırırken düşünceli göründü.

“Bir sürü isim, lanet olsun,” diye içini çekti. “İyisi mi gidip onunla konuşalım, biraz daha kurcalayalım.”

“Ben yarın yaparım bunu,” diye Moreno teminat verdi. “Burada daha fazla kalamayacağım. Bu saatten sonra müthiş buluşlar yapabileceğimizi sanmıyorum.”

Reinhart saatine baktı.

“Hımm, Müfettiş Hanım haklı galiba,” dedi. “Her neyse bir şeyden emin olduk.” “Neden emin olmuşuz?”

“Bu sorunu çözmemiz lazım. Yüzyılın sonuna kadar başka hiçbir şey başaramasak bile en azından bunu halletmeliyiz. Bu bizim borcumuz.”

Moreno başını ellerine dayadı ve düşündü.

“Konu başka biriyle ilgili olsaydı katı bir izci ahlakı içinde davrandığını düşünürdüm,” dedi. “Ama itiraf ediyorum ki, ben de aynı görüşteyim. Durum olabildiğince kötü zaten, katilin serbestçe dolaşmasına izin verecek olursak çok daha berbat bir hale gelecek. Yarın yine komiseri görecek misin? Durumun nasıl geliştiğini merak ediyordur.”

“Ona gelişmeleri aktaracağıma dair söz verdim,” dedi Reinhart. “İstesem de istemesem de bunu yapmak zorundayım.”

Moreno sıkıntılı bir şekilde başını salladı. Sonra şarap kadehlerini kafalarına dikip bitirerek kafeyi, kenti ve dünyayı, birkaç saat için kaderlerine terk ettiler.

DÖRT

Uyandı ve saatine baktı.

Beşe çeyrek vardı. Yirmi dakika uyumuştu.

Erich’in öldüğünü düşündü. Rüya değildi, o gerçekten ölmüştü.

Gözleri yanıyordu; yuvalarından fırlayıp çıkacakmış gibiydiler. Keşke kör olsaydı, Oidipus gibi... Yaşamının geriye kalan kısmında onun gibi kör olarak dolaşıp bir kurtuluş arasaydı, o zaman hayatta olmanın belki bir anlamı olurdu. Fakat şimdi Erich yoktu artık, o ölmüştü. ‘Oğlum benim.’

Saatlerdir, aynı düşünce garip bir şekilde, her an bilincini meşgul ediyordu. Aslında düşünce bile sayılmazdı; iki sözcükten oluşan bir kurgu ya da yabancı bir dile aitmiş, ulaşılmaz, anlaşılmazmış gibi gelen o iki sözcük: Erich öldü, Erich öldü, Erich öldü. Her dakika, her saniye, her anın en küçücük parçasında, durmadan tekrarlanan: Erich öldü.

Belki hiç garip değil. Belki de olması gereken bu. Sanki bun dan böyle, tüm gelecek günler boyunca, yaşamının temel taşlan bu iki sözcükten ibaret olacak: Erich öldü. Oğlu, yaşarken yapamadığını yapmış, ölümüyle onun varlığını kendi egemenliği altına almış, en sonunda babasının ruhunu fethetmişti.

‘Çıldıracağım,’ diye düşündü Van Veeteren. ‘Bin parçaya bölüneceğim, ta dibe çökeceğim ama umurumda değil, zaman varken ölmek uygunsa öleyim, daha iyi.’

Yanında yatan kadın kıpırdandı ve uyandı. Ulrike. Ulrike Fremdli. Ruhundaki kadının değil kendisinin bütün sıkıntı ve kararsızlıklara karşın onun olan kadın.

“Biraz uyuyabildin mi?”

Van Veeteren başını salladı.

“Hiç.”

Kadın sıcak eliyle onun göğsünü ve karnını okşadı. “Bir fincan çay ister misin? Gidip hazırlayabilirim.” “Hayır teşekkür ederim.” “Konuşmak ister misin?”

“Hayır.”

Kadın ona doğru döndü, iyice göğsüne sokuldu; kısa bir süre sonra adam nefes alışından onun yeniden uykuya daldığım anladı. Birkaç dakika daha bekledikten sonra sessizce yataktan kalktı, yorganı kadının üzerine örttü ve mutfağa gitti.

Pencere içindeki dijital saatin kırmızı rakamları 04.56'yı gösteriyordu. Dışarısı hâlâ koyu karanlıktı, sadece caddenin karşı tarafındaki sokak lambasının cılız ışığı apartmanın bir köşesine düşüyordu. Guijdermans'ların üretime ara vermiş olan fırını seçilebiliyordu. Mutfakta zorlukla ayırt edilebilen eşyalar da aynı ölü örtüye sarınmış gibiydi. Masa, sandalyeler, ocak, eviye, kuru erzak dolabının üzerindeki raf, köşedeki eski gazetelerle dolu sepet. Buzdolabının kapağını açtı ve yeniden kapattı. Bardak dolabından bir bardak aldı, alışkın olduğu musluk suyundan doldurup içti. Erich öldü,' diye düşündü. Öldü.

Yatak odasına döndü ve giysilerini değiştirdi. O sırada Ulrike, yatağında huzursuz bir şekilde birkaç kez döndü ama uyanmadı. Odadan dışarıya, yavaşça antreye süzülürken oda kapısını dikkatlice kapattı. Ayakkabılarını giydi, boyun atkısını boynuna doladı, paltosunu sırtına aldı ve daireden çıkıp sessiz adımlarla merdivenlerden inerek sokağa attı kendini.

Sicim gibi incecik bir yağmur yağıyordu, daha doğrusu tüy hafifliğinde damlalardan oluşmuş, uçuşan yumuşak bir perde vardı sanki havada; ısı en çok sıfırın üstünde yedi-sekiz derece, hiç rüzgâr yok. Caddeler ıssız, sanki uzun süren bir hava saldırısı bekleyişi içinde. Çevredeki binaların derin uykusuyla iç içe geçmiş karanlık.

'Erich öldü,' diye düşündü ve yürümeye devam etti.

Bir saat kadar sonra döndü. Ulrike, elinde bir çay bardağıyla yarı karanlık mutfakta oturmuş bekliyordu. Van Veeteren, onun merhamet ve kaygı dolu havasını hissetti

ama bu tavır ona, yanlış çevrilmiş bir telefon numarası ya da biçimsel bir özür dileyişten daha fazla bir şey ifade etmedi.

‘Umarım o, sorunun dışında kalır,’ diye düşündü. ‘Umarım, onu da sürüklemem.’

“Islanmışsın,” dedi Ulrike. “Uzun mu yürüdün?”

Adam, omuzlarım silkerek onun karşısına oturdu.

“Löhr’e kadar,” dedi. “Çok fazla yağmıyor.”

“Ben uyumuşum. Kusura bakma.”

“Dışarıya çıkmalıydım.”

Kadın başını salladı. Yarım dakika kadar sonra kollarını masanın öbür tarafına, ona doğru uzattı. Adam uzanıp kendisinden on santim kadar uzakta, yarı açık duran elleri tuttu. Birbirlerinin ellerini kararsız bir şekilde sıktılar. Adam onun beklediğini anlamıştı. Bir şey söylemesi gerekiyordu.

“Çocukluğumda yaşlı bir çift tanıyordum,” diye başladı adam. “Bloeme isminde.”

Kadın başını hafifçe eğerek gerisini bekler gibi durdu. Adam bakışlarını onun yüzünde kısa bir an gezdirdikten sonra konuşmasını sürdürdü.

“Belki çok yaşlı değildiler, ama dünyanın en yaşlı insanlarıymış gibi bir izlenim bırakıyorlardı. Bizimle aynı sokakta, birkaç ev ötede oturuyorlardı. Hiç dışarı çıkmazlardı. Yalnız sokakta kimse kalmadığı ve tüm hayatın durduğu pazar günü öğleden sonraları görebilirdin onları bazen. Caddenin gölgeli tarafında daima kol kola yürürlerdi. Adamın başında her zaman bir şapka bulunurdu ve etraflarında yoğun bir hüzün, bir keder bulutu olduğu hissedilirdi. Onların hikâyesini annem anlatırdı. Ben yedi-sekiz yaşlarındaydım, sanırım. Bloemeler’in bir zamanlar iki kızı varmış. Bu iki güzel kız kardeş, bir yaz birlikte Paris’e gitmişler. Orada her ikisi de bir köprünün altında öldürülmüş. Anne-babaları o tarihten sonra hiç kimseyle

konuşmaz olmuş. Kızların cesetleri bir Fransız tabutu içinde eve getirilmiş. Ya, onların hikâyesi böyleydi işte... Biz çocuklar onları hep sessizce ve büyük bir saygıyla izlerdik.”

Sustu ve kadının ellerini bıraktı.

“Çocuklar anne-babalarından önce ölmemeli.”

Kadın başını salladı.

“Bir fincan çay alır mısın?”

“Teşekkür ederim. İçine bir parça rom koyarsan.”

Kadın kalktı. Mutfak tezgâhına doğru gitti ve elektrikli su ısıtıcısını çalıştırdı. Dolaptaki şişelerin arasında romu aradı. Van Veeteren masanın başında kaldı. Çenesi birbirine kenetlenmiş ellerine dayalı, gözlerini yummuş beklerken göz çukurlarındaki sızıyı yeniden hissetti. Derinlerden, yakıp geçen bir ağrı şakaklarına doğru yayılıyordu.

“Ben daha önce de bunu yaşadım.” Ulrike döndü ve ona baktı.

“Hayır, öyle demek istemedim. Yani, bak şöyle: Ben birçok kez Erich’in ölmüş olduğunu gözümde canlandırdım... Tersi olacakken, o beni değil ben onu mezara koydum. Bu, öyle yakın zamanda değil çok daha önceleri, sekiz-on yıl önce, düşündüğüm zaman rahatsız olduğum bir şeydi. Düşün, baba oğlunu gömüyor... Bilmiyorum. Belki bütün anne-babaların aklına geldikçe içlerini sızlatan bir şeydir bu.”

Kadın, üzerinde duman tüten iki fincanı masanın üstüne koydu ve onun karşısına oturdu.

“Ben bunu yapmazdım,” dedi. “En azından bu denli yoğun yaşamazdım. Neden kendine böyle eziyet ediyorsun? Bir nedeni olmalı.”

Van Veeteren başını salladı ve o sert, tatlı içkiden bir yudum içti.

Bir an kuşkuya kapıldı, ama hayır, elbette nedeni vardı. En azından bildiği bir nedeni vardı.

“Erich on sekiz yaşındayken intihar girişiminde bulunmuştu. Yedi-sekiz yetişkin insana yetecek kadar hap yutmuştu. Bir kız arkadaşı, onu o durumda bulup zamanında hastaneye yetiştirdi. O kız olmasaydı Erich ölmüştü. On yıl kadar önce... Ben bu olayı uzun süre sürekli rüyamda gördüm. Üstelik sadece yukarıda, Gemejnte’deki yatağında, boş, umutsuz, suçlu bakışlarını değil... Ben onun bu girişiminde başarılı olduğunu da gördüm rüyamda. Sonra gidiyor ve mezarı başındaki çiçekleri değiştiriyordum. Buna benzer rüyalar işte... Belki de bu son olaya hazırlıyordum kendimi. Ve şimdi bu gerçekle yüz yüze geldim. O yıllarda er geç böyle bir şeyle karşılaşacağımı için için biliyordum ya da bunun kaçınılmaz olduğuna inanıyordum. Neredeyse unutmak üzereydim ki, korkularım gerçek oldu. Erich öldü.”

Tekrar sustu. Merdivenlerden çıkan gazete dağıtıcısının ya da bir komşusunun ayak sesleri duyuldu. Ulrike bir şey söylemek ister gibi kıpırdandı, fakat hemen caydı.

“Dışarıya, yürüyüşe çıktığım zaman Keymer Kilisesi’ne girmek istedim,” diye Van Veeteren devam etti konuşmaya, “ama kapalıydı. Niçin kapalı oluyor, söyler misin?”

Kadın yavaşça onun ellerini okşadı. Bir dakika geçti. İki dakika geçti. Sonra sözcükleri seçerek konuştu ve adam onun ne demek istediğini anladı.

“Erich ölmek istediği için ölmedi,” dedi sonunda. “Bu çok önemli bir ayrım.”

Adam yanıt vermedi. Sağ elini onun ellerinden kurtarıp fincanı alarak romlu çayından bir yudum daha içti.

“Belki,” dedi. “Belki önemli bir ayrım. Şu anda buna karar verecek durumda değilim.”

Sonra yine sessizlik sürdü. Şafağın grimsi ilk ışıkları pencere camlarından içeriye sızmaya başladı. Saat yediyi birkaç dakika geçiyordu. Dışarıda sokaklar ve kent

uyanmıştı. İşte yeni bir kasım günüydü ve hayat yeniden canlanmıştı.

“Bu konuyu fazla konuşmaya dayanamıyorum,” dedi Van Veeteren. “Bir sürü sözcüğü birbirine dolandırmanın kime ne yararı olacağını anlayamıyorum. Suskunluğumu bağışla. Burada bulunmandan dolayı sana müteşekkirim, sonsuz müteşekkirim.”

“Biliyorum,” dedi Ulrike Fremdli. “Hayır, konu sözcükler değil. Aslında konu biz de değiliz. Gidip biraz daha yatalım mı?”

“Keşke onun yerine ben ölseydim.”

“Saçma.”

“Biliyorum. Ama saçmalıklar arzuların yelken bezidir.” Fincanını boşalttı ve yatak odasına doğru kadını izledi.

Öğle vakti eski karısı, ölen oğlunun annesi Renate telefon etti. Yirmi dakika kadar konuştular. Kadın kâh ağladı, kâh konuştu. Telefon ahizesini yerine koyduğu zaman Ulrike’nin sözünü düşündü: “Aslında konu biz değiliz.”

Karar verdi, kendi yükünü kendisi taşımalıydı. Ulrike eski kocasını üç yıl kadar önce buna benzer koşullarda kaybetmişti. Van Veeteren ile Ulrike Fremdli o günlerde tanışmışlardı. Bazı kimseler, Ulrike’nin sorunun ne olduğunu bildiğini söylüyorlardı. Bir yere kadar bilinebilir...

Saat ikide, Jess’i almak için arabasına atlayıp Maardams Havaalanı’na doğru yola çıktı. Jess, onu yolcu karşılama salonunda görür görmez, çökmüş ve çaresizlikten ne yapacağını bilemez bir halde, boynuna sarıldı; salonun orta yerinde, sanki saatlerce öyle kalakaldılar. Yolcu salonlarında her zaman var olan telaşla oraya buraya koşuşturan insanların gürültüsü içinde, konuşmadan, birbirine sarılmış, ileri geri sallanarak, adeta zamanın dışında, ortak kederleriyle baş başa, durup beklediler.

O ve kızı Jess... Jess’in yedi yaşındaki ikizleri ve kocası Rouen... Erich’in kız kardeşi... Geride kalan tek evladı...

“Annemle hemen karşılaşmak istemiyorum,” diye belirtti Jess, garaja, arabanın yanma geldiklerinde. “Başka bir yere gidip oturamaz mıyız?”

Van Veeteren kentin dışında, Egerstad’daki Zeeport kafeteryasına kadar sürdü arabayı. Oradan Renate’ye telefon edip biraz gecikeceklerini bildirdi. Sonra, bütün bir öğleden sonrayı pencere kenarında, dışarıdaki yağmura, kum yığınlarına, rüzgârlı, çorak sahil şeridine, bir kubbe gibi üzerlerine çöken kurşun grisi gökyüzüne bakan bir masada karşılıklı oturarak geçirdiler. Jess, parmaklarını ısrarla babasının parmaklarına kenetlenmiş olarak tuttu hatta bir şeyler yedikleri sırada bile. Tıpkı Ulrike Fremdli gibi o da sözcüklere gereksinim duyulmadığını biliyor gibiydi.

Konu onlar, kendileri değildi. Sözü edilen, sözü edilmesi gereken Erich’ti.

“Cesedi gördün mü?” diye sordu Jess.

Görmüştü tabii, pazar günü Adli Tıp Kurumu’na gitmişti. Jess de gidip görse iyi olurdu. İstiyor ve gerekli görüyorsa, yarın mesela, kendisi de ona katılabilirdi.

Kızı, onu kimin öldürmüş olabileceğini sordu; Van Veeteren bilmediğini söyledi.

Niçin öldürülmüş olabilirdi?

Onu da bilmiyordu.

Saat beş buçukta Egerstad’dan ayrıldılar ve kırk beş dakika sonra, Van Veeteren, Renate’nin Maalerweg’deki evinin önüne bıraktı Jess’i. Renate merdiven başına çıktı ve çığlık çığlığa karşıladı kızını. Van Veeteren, arabanın arka koltuklarına koydukları çantaları çıkarırken, bir yandan da, ertesi gün üçünün buluşup birlikte yapacakları ziyareti planlıyordu. Kızıyla konuşmuş oldukları gibi, yarın öğleden önce gidip Erich’i görebilirlerdi. Renate de henüz zaman

bulamadığı ya da içi kaldırmadığı için gidip görmemişti oğlunu.

Eve döndüğünde mutfak masasının üstünde Ulrike'den bir not buldu. Onu sevdiğini ve saat dokuz civarında evde olacağım söylüyordu. Bir bardak şarap doldurup oturma odasına geçti. CD çalara Penderecki'nin CD'sini koydu, ama kısa bir süre sonra kapattı.

'En güzeli sessizlik,' diye düşündü. Müzik bile olmamalı. Erich öldü. Sessizlik.

Üç çeyrek saat sonra Reinhart telefon etti.

"Nasılsın," diye sordu ilgiyle.

"Nasıl olacağım..." dedi Van Veeteren

"Yalnız mısın?"

"Şu anda öyle."

Reinhart konuşmayı sürdürmek için sözcük ararken kısa bir süre sessiz kaldılar. "Konuşmak ister inisin? Yarın bir ara buluşabiliriz," "Belki olur," dedi Van Veeteren, "telefon ederim. Katili buldunuz mu?" "Hiçbir şey bilmiyoruz," dedi Reinhart. "Bulun onu," dedi Van Veeteren. "Bulacağız... Ama bir başka konu daha var." "Neymiş o?" dedi Van Veeteren. "Marlene Frey, kız arkadaşı... Onunla görüştün mü?" "Telefonda konuştum."

"Onunla temasa geçmeni istiyor," dedi Reinhart.

"Geçerim," dedi Van Veeteren. "Tabii geçerim. Bir şey rica edebilir miyim?"

"Tabii, söyle."

Van Veeteren birkaç saniye tereddüt etti.

"Onu yakaladığınız zaman... Yani katili bulduğunuzda, onunla ben de görüşmek isterim."

"Neden?" dedi Reinhart.

“Çünkü böyle olması gerek. Fikrimi değiştirirsem sana söylerim.”

“Tamam,” dedi Reinhart. “Her nasıl olursa olsun sizi yüz yüze getireceğim, söz veriyorum.”

“Ne kadar erken olursa o kadar iyi olur,” dedi Van Veeteren.

“Elimden geleni yapacağım.”

“Teşekkür ederim, sana güveniyorum.”

BEŞ

“Başlarım sizin uğraştığınız başka işlere!” dedi Reinhart. “Haftada üç yüz saat mesai dışı çalışmış olsanız bile umurumda değil. Ne söylemişsiniz, neden hoşlanırsınız, ne düşünürsünüz? Bunların kırıntısı bile beni ırgalamaz, bu işin her işten fazla önceliği var! Komiserin oğlu öldürüldü, siz ne diyorsunuz yahu? İçişleri bakanına suikast düzenlemiş, ya da papayı kaçırmış olsalar bile, bu meseleyi çözünceye kadar hepsini askıya alırdık. Tamam mı? Anlaşıldı mı? Var mı karşı çıkan? Varsa böyle biri hemen nakil dilekçesini versin! Kahrolasıcalar... Bunlar kayıt dışı. Tamam mı?”

“Tümünü onaylıyorum,” dedi Rooth.

Olasılıkla diğerleri de aynı görüşteydi. En azından hiçbiri karşı çıkmamıştı. Masanın etrafında şimdiden boğucu bir hava vardı. Reinhart odasına fazladan dört sandalye tıkıştırmıştı. Emniyet binası içinde kuşkusuz daha birçok geniş oda vardı ama hiçbirinde bu denli rahat pipo tüttüremezdi. Kızları doğduktan sonra, tüm tüttürme zevkini evin dışında tatmin etmek konusunda karısıyla anlaşmaya varmıştı.

Takip ekibinde toplam olarak yedi kişiydiler. Müfettiş olarak Moreno, Rooth ve Jung. Komiser adayı Krause, genç ve gelecek vaat eden bir memur. Sonra Büro Amiri deBries ve

yeni gelen Cinayet Masası Asistanı Bollmert. Bu sonuncusu, departman adına bir soruşturma için görevlendirilmişken on ay kadar önce görev başında bıçakla böbreğinden yaralanan Amir Münster'in dönmesini bekleyen, Aarlach'tan geçici görevle gelmiş, çalışkan biri.

Bir de kendisi, Komiser Reinhart. Ancak komiser denince hiçbir zaman o kastedilmiyordu Polis Şefi Hiller'in dalga geçmek ve komik görünmek istediği zamanlar hariç. Komiser denince akla hep Van Veeteren gelirdi. Van Veeteren, belki yirmi yıl, belki daha uzun zaman Maardams Cinayet Masası Grup Şefliği görevini yapmıştı. Fakat son iki yıldan beri inişe geçti, bakanlık tarafından emeklilik gününe kadar kızağa çekildi, halen Kupinski Geçidi'ndeki Krantzes Sahafı'nın ortağı ve yardımcısı.

Her şey bir yana, kimse Van Veeteren'e sükûneti ve kitapları çok görmedi. Onu korku, saygı ve hayranlıkla özlemeyen kimse yok.

Kısacası, şimdi bir kez daha, bir olaya karışmıştı. Yine bir komiser olarak ama düşünülebilecek en kötü şekilde... Kurban olarak değil, doğrudan işin içinde de değil. Oğlu öldürülmüştü. 'Lanet olsun,' diye düşündü Reinhart, 'Cehennemin dibi!' Aslında bunca yıllık meslek hayatında birçok kereler bundan daha kötüsü olmaz, bundan kötüsüne rastlanmaz diye düşünmüştü, ama bu gerçekten en kötüsüydü. Hayal edilebilecek en namussuzca şeydi.

'Kişisel öfkemi dizginlemeye çalışmam gerek,' diye düşündü, 'Araya lanet olası bir mesafe koymak zorundayım, yoksa her şey ters gider.'

"Yine de komiserin kendisini olayın dışında tutmamız gerek," dedi Reinhart. "Yani tamamen bizim kişisel müdahalemiz olmalı.

Her şeyi tam tamına herhangi bir olay gibi ele almalıyız. Ancak üst düzeyde öncelikli olarak. Mutlaka halletmeliyiz,

yoksa dediğim gibi felaket olur. Hep söylendiği gibi, önce bilim ve mantık.”

Masanın üzerindeki dosya tomarının arasından doğru dosyayı buldu ve öksürdü.

“Erich Van Veeteren, sert bir şeyle kafasına iki defa vurularak öldürüldü,” diye açıklamada bulundu. “Darbelerin her biri öldürücüydü. Meusse’ün dediğine göre bunu bir uzman olarak yazılı vermiş, bu darbelerin, özellikle enseye inen ikincisi çok daha fazla öldürücü etkiye sahipti. Silah olarak kullanılan eşyanın bir metal boru ya da ona benzer bir şey dış yüzeyinde köşesi-kenarı olmayan, oldukça ağır bir nesne olduğu düşünülüyor. Henüz elimize geçmedi.”

“Yazık,” dedi, deBries, “ele geçirmiş olsak işimiz kolaylaşırdı.”

Reinhart, devam etmeden önce ona bir an ters ters baktı.

“Vukuatın zamanı: Salı akşamı, Trattoria Commedia çevresinde yapılan incelemelere göre olasılıkla saat 18:15’ten biraz sonra. Tahmini olarak katil önce park yerinde maktulün kafasına darbeyi indirmiş, sonra onu bacaklarından tutup çalılıkların arasına sürüklemiş. Cumartesi günü aldığımız telefon ihbarına kadar maktul orada kalmış. Ceplerindeki eşyaları kimin kurcalayıp aldığı konusunda ise sadece tahminde bulunulabilir. Katilin kendisi ya da bir başkası olabilir. Bir başkasının, bize ismini vermek istemeyen telefon ihbarcısı olma olasılığı var. İşte size iz... İpucu... Motif... Haydi bakalım yorumlayın, lütfen!”

“Giysilerinde herhangi bir uyuşturucu izine rastlandı mı?” diye merakla sordu asistan Bollmert. Bu sorunun etkili bir tavır gösterme çabasıyla sorulduğunu sandı Reinhart. Bu tavır, bu çiçeği burnunda asistanın işgüzarlık girişiminden başka bir şey değildi, çünkü mesleğe henüz başlamış, böyle bir araştırma grubunda ilk kez iki hafta önce yer almıştı. Olaydan doğrudan sorumlu da değildi.

Bu durumda komiseri hiç tanımamış olması belki bir avantaj sayılabilirdi.

“Hayır, elbiselerinde bulunamadı,” dedi Reinhart, “kanında da bulunamadı; saçında, tırnaklarında, hiçbir yerinde bulunamadı. Dolayısıyla kız arkadaşının söylediklerinde bir gerçek payı olduğunu belirtmek gerek. Dikken’e niçin gitmesi gerektiğini ona söylememiş olması büyük eksiklik, bunu da kız arkadaşından öğrendik.”

“Dikken’e gidiş nedenini söylememiş olması onun tertemiz olmadığı anlamına gelir,” diye belirtti Rooth. Kıza bir şey söylemediği gibi, öğleden sonra teknesine gidip yardım ettiği Otto Meyer’e de bir şey söylemediğinin altını çizdi.

“Dikken’e gideceğine dair hiç kimseye bir şey söylememiş yani,” dedi Moreno. “Şu Meyer denilen adama bile, ha?”

“Söylememiş,” dedi Jung. “Sadece küçük bir işi olduğundan, oradan dört buçukta ayrılmak zorunda olduğundan söz etmiş.”

“İş mi?” dedi Reinhart. “Bu ifadeyi mi kullanmış?”

Jung başını sallayarak onayladı.

“O noktada Meyer’i iyi sıkıştırdık. Evet, ‘iş’ sözcüğünü kullanmış, hiç kuşku yok. Her nasılsa, Greitzengraacht yakınlarındaki kayıkhaneyi saat dört buçuğu birkaç dakika geçe terk etmiş. Teknenin kamarasındaki bir tür iç düzenlemeyle uğraşıyorlarmış, işi bu haftaya ertelemeyi düşünmüşler. Tekne de bayağı görkemli bir şey... On sekiz metre boyunda, altı kamaralı... Tik ağacı kaplamalar ve mükellef donatılmış mutfak-bar. Meyer de pek sağlam pabuç değil ama işini uydurmuş, bizi ilgilendirmiyor.”

“Başka bir şey demedi, öyle mi?” diye sordu Reinhart.

“Hayır, tek bir sözcük bile etmedi,” dedi Rooth.

Jung, kederli bir ifadeyle omuz silkti, Reinhart pufladı.

“Harika,” dedi. “Bu önemsiz bir konu. Konuşmamız gereken başka ne vardı?”

Sorusunun yanıtını kendisi gayet iyi biliyordu ama yine de iyimser bir yüz ifadesiyle bakışlarını çevresinde gezdirdi.

“Adres defteri,” dedi deBries en sonunda.

“Aynen,” dedi Reinhart, “üstüne bastın, her zamanki gibi. Orada durum nasıl?” DeBries kollarını yana açarken elleri az kalsın Rooth’un çenesine çarpıyordu. “Hey, yavaş ol,” dedi Rooth Bollmert hafif sinirli, güldü.

“Pek parlak gitmiyor,” diye açıklamada bulundu deBries söylenenlere aldırmadan. “Deftere kayıtlı tam yüz kırk altı adres ve elliye yakın kurum ya da benzeri isim var. Ayrıca yaklaşık olarak bir düzine kadar üzeri çizilmiş, karalanmış, okunmaz hale getirilmiş yazı davar. Herhalde altı-yedi yıldır kullandığı bir defter, onu tanıyalı henüz üç yıl olmasına rağmen kız arkadaşı öyle diyor. Şu ana kadar otuz beş kişinin kimliğini saptadık, yarın da bu işi sürdüreceğiz.”

“Defterde bulunmayan ama ortak tanıdıkları kimseler var mı?” diye merakla sordu Jung.

DeBries olumsuz anlamda başını salladı.

“Genel olarak yok. Adam belli ki çok dikkatliymiş. Örneğin, bir dost evindeki eğlencede henüz üç hafta önce tanıştıkları genç bir erkeğin bile kaydı var defterde.”

“Peki,” dedi Reinhart, “yani sen katilin tüm bu isimlerin arasında bir yerlerde olduğunu mu söylemek istiyorsun?”

“Eğer onu tanıyan biriyse, çok büyük olasılıkla öyle,” dedi deBries.

“İyi,” dedi Reinhart. “Kendine yardımcı olarak Moreno, Krause ve Asistan Bollmert’i al ve çok dikkatli olun, gözünüzden hiçbir şey kaçmasın. Yüz yüze temas sağlayın ve her konuşmayı kayda geçirin, telefon konuşmalarının hiçbir halta yaramadığını unutmayın. Bir soru paketi de

hazırlayın. Ama önce ben bir göreyim. Salı günü nerede olduklarını kanıtlayabilirler mi, falan gibi... Yumuşak davranmak yok. Tamam mı? Önümüzdeki tek kahrolası iş bu.”

“Gün gibi açık,” dedi deBries, “ben aptal değilim.”

“Bazen öyle olmak daha yararlı olabilir,” der gibi mırıldandı Reinhart. Piposunu yaktı ve derin bir iki nefes çekerek yoğun dumanını diğerlerine doğru üfledi.

“Şu kız arkadaşına gelince,” dedi Jung. “Onu bir kez daha sorgulamalıyız, son günlerde neler yapmışlar, nerelere gitmişler falan gibi.”

“Pek tabii,” dedi Reinhart. “Bunu ben üstleniyorum. Rooth ve Jung’un da yeniden restorana gidip soruşturmayı sürdürmesi gerek. Yarın bir basın açıklamasıyla salı günü oraya gitmiş her bir uğursuzun bize başvurmasını talep etmeliyiz. Belli olmaz, bir şeyler çıkabilir. Derinlerdeki balığı yakalayamasan da hiç olmazsa alanı geniş tut.”

“Akıllıca bir söz,” dedi Rooth. “Ama yanılmıyorsam yavan balıklar derinlere kaçar, derler, örneğin morina balığı.”

“Doğru,” dedi Bollmert. “Sanki sadece trol avcıları için yaratılmışlar.” Bir yandan da içinden şu anda bunun hiç de yeri olmadığını düşündü.

“Lanet olası morina balığının konumuzla ne ilgisi ne var,” diye celallendi Reinhart.

Birkaç saniyelik bir sessizlik oldu, soruşturma başkam yeniden yoğun bir duman üfledi ve diğerleri ona baktılar.

“Siz ne düşünüyorsunuz?” dedi deBries daha sonra, “Bir teorimiz olması da gerekmez mi? Bu kişi niçin öldürülmüş?”

Reinhart boğazını temizledi.

“Son haftayı biraz daha araştırdıktan sonra bunu size açıklayacağıma söz veriyorum. Genç Van Veeteren, Dikken taraflarında birisiyle buluşacakmış, anlaşılan oraya yılbaşı

kartı satmaya değil, bir çıkar sağlamak için gitmiş. Şu ana kadar edinebildiğimiz bilgi bundan ibaret.”

“Ve Van Veeteren orada uçurulmuş,” dedi Rooth.

“Buluşacağı kimse tarafından mı yoksa başka birisi tarafından mı uçurulmuş, belirsiz,” dedi Jung.

“Katil, arabasını ödünç aldığı kişi olamaz mı?” diye merakla sordu Bollmert.

“İki saniye düşünürsek katilin o olmadığını bulabiliriz,” dedi Reinhart, “Adamın Holte Hapishanesi’nde yatmakta olduğunu biliyoruz ve aylardır buluşup görüştükleri yok. Arabanın sahibi, uzun bir süreden beri de hapisten izinli çıkmış değil.”

“Hangi suçtan dolayı yatıyormuş?” diye sordu Rooth.

“Birden çok,” diye belirtti Reinhart. “Soygun, adam kaçırma ve bunlardan başka ruhsatsız silah bulundurmaktan toplam dört yıl mahkûmiyet. Yaklaşık iki buçuk yılı kalmış.”

“Tamam,” dedi deBries. “Onu eledik. Başka bir şey var mı? Ben açım, geçen haftadan beri bir şey yemedim.”

“Benim de durumum aynı,” dedi Rooth.

Reinhart piposunu kül tablasına bıraktı.

“Sadece bir nokta daha...” diye ciddi bir açıklamada bulundu. “Dün akşam komiserle konuştum ve bu olayı çözeceğimize dair ona söz verdim. Umarım hepiniz olayın ne denli önemli olduğunu kavramışınızdır. Ta baştan söylediğim gibi bu işi bitirmeliyiz. Bitirmek zorundayız! Anlaşıldı mı?”

Etrafına bakındı.

“Söylediğim gibi biz aptal değiliz,” diye vurguladı deBries. “Her şey yoluna girecek,” dedi Rooth.

Reinhart bir şey söylemedi ama kendine güveni olan adamlara sahip olmanın iyi bir şey olduğunu düşündü.

Van Veeteren, uzun ince Ockfener Plan Meydanı'nın güneybatı köşesinde durdu. Soğuktan titriyordu; ellerini pardösüsünün ceplerinde daha derine soktu. Etrafına bakındı. Cumartesi gününe kadar ne Erich'in burada yaşadığını biliyordu ne de içinde böyle bir his vardı. Yine de geçen sonbaharda, bir kez eylülün başında, bir kez de o tarihten en çok üç hafta önce olmak üzere iki kez buluşmuşlardı. 'Her şeye rağmen...' diye düşünerek sigara otomatına doğru seğirtti, her şeye rağmen son zamanlarda oğluyla arası düzelmeye başlamıştı. Van Veeteren, onu iki kez evine kabul etmişti ve uygar insanlar gibi karşılıklı oturup konuşabilmişlerdi. İyiye doğru giden bir şey gelişiyordu, tabii henüz belirsiz, bulanık, durulmamış, ama yine de bir şeydi... Erich, anımsayabildiği kadarıyla, adsız sansız genç bir kadın olarak söz etmişti Marlene Frey'den; doğallıkla nerede yaşadıklarına da değinmişti, niçin saklasındı ki, ama şu anda ayrıntılar aklına gelmiyordu.

Kısaca burada yaşıyordu... Ya da yaşamıştı. Neredeyse eski kentin tam göbeğinde, bu eski, yıpranmış, tam karşısında durup şaşkınca baktığı, cephesi kurumla kararmış on sekizinci yüzyıldan kalma binada oturuyordu demek. En üst kattan bir altta, üçüncü katta, demir korkulukları paslanmış balkoncuğun dibindeki pencerede zayıf bir ışık belirdi. Genç kadının evde onu beklediğini biliyordu. Ölen oğlunun, kendisinin hiç görmediği nişanlısı ve... Birdenbire bastırılması olanaksız bir şiddetle bu işi yapamayacağını anladı. Parça parça dökülmekte olan bu kapının zilini çalmaya mecali kalmamıştı.

Saatine baktı, neredeyse altı olmak üzereydi. Kenti sarmakta olan karanlık ona soğuk ve düşmanca geliyordu. Havada, sevimsiz bir kükürt ya da fosfor kokusu, onun yabancısı olduğu, oraya ait olmayan bir koku vardı. Bu mevsimde buralardan hiç eksik olmayan yağmur geçici olarak biraz ara vermişti. Bir sigara yaktı. Utançla ya da nitelenemez bir duyguyla bakışlarını yere çevirdi. O anda

meydanın karşı köşesinde bir kafe gördü, sigarasını içip bitirdikten sonra adımlarını o tarafa yöneltti. Bir bardak siyah bira alıp ne içeriden ne de dışarıdan kolayca görülemeyecek bir pencere dibine oturdu. Başını ellerinin arasına alıp geride kalan günü düşündü.

Bugün, oğlunun ölmüş olduğu bilinciyle uyandığı üçüncü gündü.

Önce sahafta bir saat kalmış, orada Krantze'ye durumu açıklamış ve haftalık çalışma programını yeniden düzenlemişlerdi. Yaşlı Krantze'den hiç hoşlanmıyordu. Zaten sıkı bir iş ortaklığının dışında bir ilişkileri de olamayacaktı. Olmazsa olmasın, hiç umursamıyordu.

Daha sonra, Renate ve Jess ile birlikte Adli Tıp'ı ziyaret etmişlerdi. O ikisi morga gittiklerinde, kendisi onları dışarıda beklemişti. Ölen oğluna bir kerecik bakabilseydi bari. Şu anda burada oturmuş bira içerken bile hâlâ böyle düşünüyordu, bir kerecik olsun... Ama zamanın ve unutmanın asla silemediği anılar vardı; çünkü bunlar hiçbir zaman uçup gitmezlerdi. Jess bu anıları toplayıp dışarıya taşımıştı, her iki elinde sıkıştırıp getirdiği iki buruşuk mendil olarak.

Renate ise içeriye girerken olduğu kadar perişan dönmüştü. Hangi cins yatıştırıcı tabletlerden kaç tane almıştı acaba...

Meusse ile yaptığı birkaç dakikalık telefon konuşması da soruna açıklık getirememişti. Meusse hiç alışık olmadığı biçimde ağlamaklı konuşmuştu.

Daha sonra Jess ve Ulrike ile buluşmuştu. Karanlıkta bir ışık gibi inanılmaz verimli bir toplantı olmuştu. Klagenburg'daki evin oturma salonunda, bir bardak şarap ve salata eşliğinde geçen sadece yarım saatlik süre yetmişti buna. Tek tek sözcükler ya da orada bulunan kişilerin kendileri değildi önemli olan; ancak onun asla anlayamadığı kadınlara, özellikle malum kadınlara dair şeyler konuşulmuştu. Antrede birbirlerine veda ettikleri sırada, kendisini neredeyse bir

yabancı gibi hissetmiş, bu duyguyla onca derdin arasında gülebilmişti.

Daha sonra Marlene Frey'e telefon etmişti, randevulaşmalardı. Genç kadın, durumu gereği biraz tedirgin davranmış, ama ona Van Veeteren'e saat beşten sonra herhangi bir zamanda gelebileceğini söylemişti. Onunla konuşabilmek umuduyla evde bulunacaktı. 'Yalnız bir şey var,' demişti.

'Umuduyla' öyle mi? Peki 'bir şey var' demek ne oluyordu?

Ve şimdi, şu anda, önündeki biradan daha soğuk ayaklarıyla, oturup duruyordu. Niçin? Bilmiyordu. Sadece bugün bir şeylerin yolunda gitmeyeceğini hissediyordu. Birasını içip bitirdikten sonra telefon etmek üzere kalktı. Bay ve bayan tuvaletleri arasındaki hafif sidik kokan yerdeki telefondan, ölen oğlunun hayattaki nişanlısına telefon edip bazı aksilikler nedeniyle bugün gelemeyeceğini bildirdi.

Ertesi gün ya da daha ertesi gün gelebilir miydi?

Karara varıldı ama kadın düş kırıklığını gizlemekte zorluk çekiyordu.

Ockfener Plejn Meydan'ından ayrılıp yağmur altında eve doğru yürümeye başladığı zaman kendisi de aynı duygular içindeydi. Düş kırıklığı ve utanç.

'Artık kendi kendimi anlamakta zorlanıyorum,' diye düşündü. 'Olay doğrudan benimle ilgili değil ki. Ben neden korkuyorum? Ne yapıyorum ben?'

Doğruca evine yollandı.

Winnifred, ismini fısıldadığı zaman Reinhart uyandı. Kadının soğuk eli onun göbeğinin üstündeydi.

"Kızını uyutacaktın," dedi kadın, "kendin uyuyakalmışsın."

Adam, iki dakika kadar esneyerek gerindi. Sonra dikkatli bir şekilde Joanna'nın dar yatağından kalkarak çocuk odasından dışarıya çıktı. Salondaki kanepenin bir ucunda, bir

battaniyenin altında henüz yarı uzanmış olarak oturmakta olan karısının yanma, kanepenin diğer ucuna çöktü.

“Anlat bakalım,” dedi karısı.

“Ne anlatayım, üç başlı şeytan,” dedi adam. “Evet, aynen öyle. Bir bardak şarap ister misin?”

“İyi olur sanırım,” dedi Winnifred. “Şeytan, bilindiği kadarıyla Dante’den beri üç başlıdır, öyleyse her şey yolunda demektir.”

“Dante’nin zamanında çok bilen kadınları bir yığın odun ateşi üzerinde yakarlardı. Şarap kırmızı mı beyaz mı olsun?”

“Kırmızı. Hayır, o dediğin olay Dante’den sonra başladı, değil mi?”

Reinhart kalktı ve mutfağa gitti. İki bardak şarap doldurdu ve döndü. Tekrar kanepeye oturdu ve olayı kısaca anlattı. Kadın onun sözünü hiç kesmedi.

“İlk olarak,” dedi adam, “bunu kimin yaptığı konusunda ortada ufacık bir işaret bile yok. Herhangi bir olay bile olsaydı çok kötü bir şey bu.”

“Anlıyorum,” dedi Winnifred.

“İkincisi, öldürülen kişi komiserin oğlu.”

“Çok kötü,” dedi Winnifred. “Ya üçüncüsü?”

Reinhart kısa bir duraklamayla düşündü.

“Üçüncüsü, maktul de büyük olasılıkla başka kirli işlere karışmış. Şimdi, eğer bir sanık bulunursa, aynı zamanda Erich Van Veeteren’in de suça karıştığını öğreneceğimizi sanıyorum. İşte üçüncüsü bu. Kız arkadaşı aksini iddia etse de... Herhalde bir babanın içini ferahlatacak şeyler değil bunlar, sen ne dersin?”

Winnifred başını sallayarak, “Anlıyorum,” derken elindeki şarap bardağım çalkaladı. “Haklısın, mesele çok boyutlu.

Peki, cinayet masasındakiler bundan ne kadar emin? Herhalde pek emin olmasalar gerek...”

“Emin olsunlar olmasınlar,” diye onun sözünü kesti Reinhart ve ortaparmağıyla alnına vurdu. “İşte bu kafanın içinden gelen, göz ardı edilemeyecek uyarılar var. Ayrıca... Ayrıca komiser de katil ile kendi başına hesaplaşma isteğinde bulundu. Lanet olsun, onun duygularını da anlıyorum, bir yandan...”

Winnifred bir an düşündü. “Hiç de hoş bir hikâye değil,” dedi. “Gerçekten bu denli kötü olabilir mi? Neredeyse özel olarak yazılmış bir senaryo gibi.”

“Komiserin her zaman söylediği gibi,” dedi Reinhart.

ALTI

Polisin Dikken olayı ile ilgili yardım duyurusu, cinayetten tam bir hafta sonra, salı günü, Maardam’ın tüm önemli gazetelerinde yer almıştı. Aynı gün öğleden sonra saat beşe kadar, on kişi, belirtilen günde Trattoria Commedia’yı ziyaret ettiklerini polise bildirdi. Jung ve Rooth bildirilen ihbarları değerlendirmek üzere görevlendirilmişler ve içlerinden daha az ilginç olan Rooth’un ifadesi altısını hemen yok saymışlardı, çünkü belirttikleri saat uymuyordu. Geriye kalan dördü ise olayın cereyan ettiği düşünülen saat 17:00 ile 18:30 arasında restoranda olduklarını bildirdikleri için, ifadeleri alınmak üzere akşam saatlerinde polis merkezine çağrılmışlardı.

Tanıkların ilki, Rupert Pilzen adında 58 yaşında bir banka müdürüydü. Dikken’de Weimaar Alle’de oturduğundan Commedia’ya gelmiş ve bir süre barda oturmuştu. Orada bulunduğu süre içinde tahminen saat beşi çeyrek geçeden altıya çeyrek kalaya kadar, evde karısının yemeği

hazırlamasını beklerken, sadece bir tek viski ve bir bardak bira içmiş. Zamanı elverdiği ölçüde ara sıra, zorlu geçen işgünlerinden sonra kendisini böyle ödüllendirdiği olurmuş.

Adam alnındaki gözlüğü düzeltip Erich Van Veeteren'in fotoğrafına, iyice incelemek üzere baktı. Onu ne Commedia'da ne de başka bir yerde asla görmediğine karar verdi ve kolundaki göz alıcı saate anlamlı bir şekilde baktı. 'Anlaşılan, hak edilmiş yeni bir bar ziyareti planladığından işi kısa kesmek istiyor,' diye tahminde bulundu Jung. Yararlanacakları, dikkatini çeken bir şey var mıydı?

Hayır.

Aklında kalan bir yüz, filan? Hayır.

Barda oturan başkaları var mıydı?

Pilzen'in alnındaki kırışıklık ve sarkık çene altı daha bir belirginleşti. Hayır, tüm o saatlerde barda yalnızdı. Ha, bakın sahi, son dakikalarda bir kadın gelmişti. Kısa saçlı, kırk yaşlarına yakın feminist izlenimi bırakan biri. Ondan oldukça uzak bir yerde bir masaya oturmuş ve bir içki söylemişti. Elinde bir gazete vardı galiba, hepsi bu.

Banka müdürü Pilzen çarpık bacaklarıyla dışarıya doğru yürüdüğünde, Rooth, "Bir başka bar daha olsaydı, kadın kesinlikle gidip oraya otururdu," diye yorumda bulundu. "Seni şişko domuz seni."

"Evet," dedi Jung, "parası çok olsa da saygın bir ilgi alanı yoksa insan böyle oluyor. Yani, paran olsa sen bile böyle olurdun..."

"Git ve bundan sonraki kişiyi getir," dedi Rooth.

Bundan sonrakiler karı koca bir çiftti. Dikken'de yerleşik olmayan ve o gün oraya bir iş görüşmesi için gelmiş bulunan Bay ve Bayan Schwarz. Olayla bağıntısı olmayan bir iş. Görüşmeden sonra kente dönmek üzere hareket ettiklerinde, ara sıra yaptıkları gibi biraz 'lüks takılmak' ve bir şeyler yemek amacıyla Commedia'da durmuşlar, yani restoran

kısmı için, Trattoria Commedia’ da değil. Emekli olduklarından beri, haftada bir iki kere böyle yaparlarmış.

Her ikisi de altmış beş yaşını doldurmuştu ve Jung, Erich Van Veeteren’in fotoğrafını gösterdiği zaman onu ikisi de tanımıştı. Restoranda, onların masasından birkaç metre ileride yalnız oturmuş yemek eğer Bayan Schwarz yanılmıyorsa sıradan bir makarna yiyordu. Schwarzlar balık, tam olarak söylemek gerekirse, kalkan yemişlerdi. Evet evet, genç adam tek başınaydı, onlar tatlılarını yemek üzereyken hesabı ödemiş ve restorandan ayrılmıştı, saat tam altıyı birkaç dakika geçiyordu.

Restoranda oturdukları süre içinde başka müşteriler var mıydı?

Salonun iyice derinliklerinde genç bir çift vardı sadece. Saat altıdan biraz önce gelmişler ve her ikisi de yanılmıyorlarsa aynı ucuz makarna yemeğinden ısmarlamışlardı. Saat altı buçuk civarında Bay ve Bayan Schwarz ayrılırlarken onlar hâlâ orada oturmaktaydılar.

Gözlerine ilişen başka bir şey var mıydı?

Hayır, ne olabilirdi ki?

Barda oturan müşteriler olup olmadığına dikkat etmiş miydiniz? Hayır, oturdukları masadan barı görmek mümkün değildi.

Restorandan çıkmak için barın önünden geçerken orada oturan kimseyi görmediniz mi?

Belki, sanki. Evet evet, kesinlikle; takım elbiseli, kısa boylu bir bey. Koyu tenli, gerçekten... Belki bir Arap. Ya da Hintli gibi, işte öyle bir şey.

Rooth dişlerini gıcırdattı. Jung memnun ve müteşekkir Bayan Schwarz ‘in ısrarlı isteği üzerine, katili olabildiği kadar çabuk yakalayıp demir parmaklıklar arkasına tıkacağına dair söz verdi.

Çünkü korkunç bir şeydi, Dikken'de veya nerede olursa olsun... Birkaç yıl önce bıçaklanan orospuyu hatırlamışlardı...

Katil yakalanmış, kamu vicdanı tatmin olmuştu. Meseleyi bu sefer de çözecek yeni bir istihbarat temsilcisi aranıyordu.

Kadının adı Liesen Berke idi. Kırk yaşlarında olup tahminen altıya çeyrek kala Trattoria Commedia'ya gelmiş ve altı buçuğa kadar bar kısmında oturmuştu. Niçin orada olduğuna dair bir gerekçe göstermek istememişti, canının istediği zaman istediği yerde oturup bir kadeh bir şey içmeye hakkı yok muydu yani?

"Tabii ki var," dedi Jung.

"İki kadehe bile hakkın var, ona bakarsan," dedi Rooth. Jung, fotoğrafı kadına göstererek "Bunu tanıyor musun?" diye sordu. Kadın üç saniye düşündükten sonra dördüncü saniyede hayır anlamında başını salladı. "Bu şahıs, saat altı-altı buçuk sıralarında restoranda oturuyor muş... " "Öldürülen kişi o muymuş?" diye kadın böldü. "Tam da öyle," dedi Rooth. "Onu gördün mü?" "Hayır. Ben oturmuş gazete okuyordum."

"Öyle mi?" dedi Rooth.

"Öyle," dedi Liesen Berke ve sekizgen biçimindeki gözlük çerçevesinin üst kenarından Rooth'a baktı.

"Pekiii," dedi Jung, "barda başka müşteri var mıydı?"

Kadın bakışlarını Rooth'tan çekerek düşündü.

"İki kişi vardı, sanırım... Evet önce müdür görünüşlü birisi oturup biraz oyalandıktan sonra kayboldu. Sonra başka bir tip geldi. Uzun saçlı ve sakallı. Koyu renk gözlükleri de vardı, sanıyorum... Bir çeşit rock şarkıcısına benziyordu. Maço, hergele, pislik bir şey..."

"Onunla konuştun mu?" diye sordu Jung.

Liesen Berke küçümseyerek sırıttı.

"Hayır," dedi. "Tabii ki konuşmadım."

“O seninle konuşmak istemedi mi?” diye sordu Rooth.

“Ben gazete okuyordum.”

“Doğru yapmışsın,” dedi Rooth. “Meyhanelerde yabancı erkeklere kuyruk sallanmaz.”

Jung sert bir bakışla onu susturdu. ‘Adama bak sen yahu,’ diye geçirdi içinden. ‘Böylelerini niçin bir diplomatça konuşma kursuna göndermezler, şaşıyorum.’

Liesen Berke de, dudaklarını bir çizgi gibi büzerek bakışlarını Rooth’a yöneltti, karşısındaki sanki ender rastlanır cıvık bir köpek pisliğiymiş de o üzerine basmış ve tabanından sıyırması zor AA oluyormuş gibi. Hem de kuşkusuz bir erkek köpek pisliği. Rooth tavana baktı.

“İçeride ne kadar kaldı?” diye merakla sordu Jung. “O hergele rock müzikçisi yani.”

“Anımsamıyorum. Çok uzun süre değil, sanırım.”

“Ne içti?”

“Hiçbir fikrim yok.”

“Ama kesinlikle bardan senden önce ayrıldı, değil mi?”

“Evet.”

Jung bir an düşündü. “Görsen onu tanır mısın?”

“Hayır. Hiçbir şey görünmüyordu ki. Sadece bir yığın saç ve gözlükler.”

“Anlıyorum,” dedi Jung. “Teşekkür ederim Bayan Berke. Sizi tekrar arayabiliriz. Gerçekten bize tam anlamıyla, eksiksiz yardımcı oldunuz.”

“Sen son cümlenle ne demek istedin?” diye sordu Rooth. Onun son sözlerini çok yersiz bulmuştu. Liesen Berke çıkıp ardından kapıyı kapadıktan sonra alaylı bir şekilde sordu. “Tam anlamıyla, eksiksiz yardımcı olmuşmuş, ne palavra ama.”

Jung burnundan soludu.

“Senin bayat cazibe manevralarından sonra biraz yağlamam gerekti kadını,” diye açıklamada bulundu. “Ayrıca söz ettiği bu ziyaretçi ilginç birine benziyor. Onu anımsayıp anımsamadığını barmene de sormamız gerek.”

“Onda bir şansımız var,” dedi Rooth, “Ama nasıl olsa bu maç için daha farklı bir tahminimiz yok.”

“Başka bir teklifin var mı?” diye merak etti Jung. Rooth düşündü.

“Eğer her şeye rağmen oraya gideceksek önce bir şeyler yiyelim,” dedi. “Bu arada belki başka bakış açıları da yakalarız.”

“Hergele?” dedi Jung, “Neydi? Hergele mi demişti o kadın?”

Ewa Moreno, Reinhart’ın odasındaki günlük ziyaretçi koltuğuna bıraktı kendisini.

“Hâlâ çalışıyor musun?”

Reinhart saatine baktı, altı buçuk, keşke biraz daha erken olsaydı.

“Bir şeyleri toparlamam lazım. Bayan Frey’e zor ulaştım. Senin durumun ne?”

“Tatsız,” dedi Moreno ve pufladı. “Doğruyu söylemek gerekirse bu işin kendisi keyifsiz.”

“Biliyorum,” dedi Reinhart. “Zaten iyi bir şey yakalasaydın sen çoktan altını üstüne getirmiştin. Yanılıyorsam söyle.”

“Doğru söze ne denir,” dedi Moreno. “Herhalde öyle yapardım, ama gerçekten ağır gidiyor. Erich Van Veeteren’i tanıyan tam on altı kişiyle konuştuk... Nişanlısının öncelik sıralamasıyla tam on altı kişi, hepsi de bu kentten. Bak, sahi Bollmert’i de kent dışına gönderdik, cuma günü dönüyor. Bir arpa boyu yol alamadık. Kimse bir şey saklıyormuş gibi görünmüyor. Hiçbirinin bu işle bir ilgisi yok herhalde.”

“Olay saatinde nerede olduklarını kanıtlayabiliyorlar mı?” diye sordu Reinhart.

“İncitmeden, dikkatlice araştırdık,” dedi Moreno. “Tabii in sanlara böyle soruları sorarken pek sevimli olmuyorsun, ama komiserin dediği gibi bizim görevimiz sevimli olmak değil. Şu ana kadar her nasılsa bir şeyle karşılaşmadık. Hepsini kontrol etmeye zamanımız olmadı ama gerekli de değil.”

“Arada dikkati çeken baykuşlar yoksa gerekli olmaz. Ama gerçek cins baykuşlar... Bu isimlerin arasında bir kısım kuşkulu tipler var sanıyorum.”

“Her cins var,” diye belirtti Moreno. “Örneğin bazıları Marlene Frey’in adres defterini düşmana kolayca teslim etmesinden çok memnun olmadı. Ama biz olayla ilgisi olmayan şeylere aldırmayız, değil mi, kurallar böyle diyor.”

“Kurallar böyle,” diye onayladı Reinhart. Yazı masası koltuğunda geriye yaslandı ve elleri ensesinde kenetli, bir süre düşündü.

“Eğer Bayan Frey ile bir tur daha konuşsan, hiç karşı çıkmazdım,” dedi. “Hayatında ona biraz olsun acı veren iki şey olmuş... Polisler ve erkekler. Sen bunlardan en azından yarısını temsil ediyorsun.”

Moreno başını salladı ve bir süre sessiz kaldı.

“Sen ne biliyorsun?” dedi sonra. “Erich nasıl bir olaya karışmıştı daha önce?” Reinhart piposunun sapını ısırdı ve şakağım kaşıdı.

“Bilmiyorum,” dedi, “hiçbir fikrim yok, garip olan da bu değil mi? İnsan en azından neyle uğraştığım bilmez mi, nereye yöneleceğini?”

“Sen şimdi nereye yöneleceğini bilmiyorsun, öyle mi?”

“Hayır,” dedi Reinhart, “sen biliyor musun?”

Moreno başım olumsuz anlamda salladı.

“Marlene Frey neyle uğraştığını biliyor mu?” diye sordu.

Reinhart yine düşünceye daldı. İçkulağındaki sorunla ilgili öğleden sonraki konuşmayı anımsamaya çalıştı.

“Hayır, bildiğini sanmıyorum,” dedi, “fakat sen galiba başka bir anlam çıkarmaya çalışıyorsun. Şu kadınlar ne kadar gizemli.”

“Ben bunları önceden ve ezbere bilirim,” dedi Moreno. “Komiserle daha başka şeyler konuştun mu?”

“Dünkü konuşmamızdan sonra bir daha konuşmadım,” dedi Reinhart. “Belki bu akşam telefonla ararım. Tabii burada durup onun oğlunun davranışlarını hatta cürümlerini kurcalamak pek keyifli bir şey olmuyor. Ne de olsa temiz bir geçmişi yok oğlanın. Komiserin durumu da zor ve tatsız, evde oturup yasını tutarak burada bizim nelerle uğraştığımızı düşünmek kolay değil. Vay canına, amma da karışık işler!”

“Oğlanın işleri gerçekten hâlâ karışık ve pis miymiş?” diye sordu Moreno.

“Bugünlerde belki o kadar değilmiş,” dedi Reinhart ve ayağa kalktı. “Bundan birkaç yıl önce her anlamda daha çok bokun içindeymişler. Belki Bayan Frey’in söylediği olabilir, ne bileyim... Yani artık daha doğru bir çizgide gittikleri doğrudur belki. Yazık, orada fazla mesafe kat edememişler. Belki böylesi daha iyi oldu, denebilir.”

Pencerenin yanma gitti. Jaluzinin iki şeridini parmaklarıyla aralayarak kente ve karanlık gökyüzüne baktı. “Adres defterindeki isimlerin içinden son haftada kaç tanesiyle buluşmuş? Son haftada bazı kimselerle buluştuğunu biliyoruz. Onların kaçıyla temas kurdunuz?”

“Yedisiyle,” dedi Moreno hiç duraksamadan. “Elimizdeki çizelgeye göre bir o kadarıyla da yarın görüşülecek,” dedi.

Reinhart, “Tamam,” diyerek perdenin şeritlerini bıraktı. “Tek beklediğimiz, yumağı sarmak için bir ipucu sadece. Bunu er geç bulacağız, ancak biraz sabır gerekli... Ki bu da bizim yabancısı olduğumuz bir şey değil, değil mi?”

“Hiç de yabancısı değiliz,” diye onayladı Moreno. “Ama en kısa zamanda şöyle bir şeyler kıpırdasa yine de fena olmaz. Hani, önümüzü görsek, denir ya.”

“Umalım öyle olur,” dedi Reinhart. “Fakat bugün burada nokta koyalım, benim bir evim ve ailem olduğunu unutmayalım, en azından bu sabah vardı. Senin durumun nasıl bu günlerde?”

“Mesleğiyle evli,” dedi Moreno.

Reinhart kaşlarını kaldırarak onu süzdü.

“Boşanma davası açmalısın,” dedi ciddi bir ifadeyle, “Seni istismar ettiğini anlamıyor musun?”

Perşembe akşamı istihbarat grubu tarafından ilk defa araştırmalarının kısa bir özeti yapıldı: Dikken’de otopark yerinin çalılıkları arasında Erich Van Veeteren’in cesedinin bulunmasından bu yana beş buçuk ve hesap yanlış değilse, cesedin oraya bırakılmasından beri de dokuz gün geçmişti. Elde edebildikleri çok olmasa da harcanan zaman uzun sayılırdı.

Maktulün nişanlısını dinlemekle işe başlandı.

Marlene Frey, Reinhart ve Moreno tarafından birçok kereler tabii büyük bir dikkat, özen ve saygı ile görüşmeye alınmıştı. Her ikisinin de değerlendirmesine göre kadın bilgi ve aydınlatmalarıyla elinden gelen her yardımı yapmış, genel olarak polise çok kolaylık göstermişti, denebilir. Gösterdiği işbirliğinde ortaya çıkan zaafından, özellikle içinde bulunduğu koşullar dikkate alındığında ki bunlar dikkate alındı, şikâyet edecek bir durum yoktu.

Maktulün arkadaş ve dostlarından sorgulamaya almanlar, hatırı sayılır bir sayıya, yetmiş ikiye ulaşmıştı. Doğruyu söylemek gerekirse ki doğru bu oldukça gürültülü geçen soruşturmalardan, göze batan çok belirgin iki katkı dışında hiç kimse, Erich Van Veeteren’in kaderinin belirlendiği o salı

günü Dikken’de ne aradığına ve yaşamına kimin son vermiş olabileceğine dair bir fikir belirtememişti.

Trattoria Commedia’nın Müfettiş Jung ve Rooth tarafından kovuşturulan tanıklarına gelince, bunların sayılarında az da olsa bir artış görülmüş, küçük de olsa zafer sayılacak ilk ipucu yavaş yavaş belirmeye başlamıştı. Liesen Berke’nin, sözü edilen salı günü saat altıdan biraz önce barda oturduğunu fark ettiği o uzun siyah saçlı sakallı erkeğin varlığı iki ayrı kişi tarafından da doğrulanmıştı. Yüzde yüz emin olduklarını söyleyen bu iki kişi Rooth iyimser ve şakacı bir tavırla iki kişi yüzde yüz emin olunca, yüzde iki yüz demektir, diye not düştü, barmen Alois Kummer ve aşçıbaşı Lars Nielsen idi. İddialarına göre, yaklaşık olarak o saatte barda tam anlatılan tipte birisinin bir masada bir bardak biranın başında oturduğunu görmüşlerdi. Bundan, bu kentte herkesin söylediği gibi, genelevdeki orospular kadar ve kilisedeki dualar kadar emindiler.

Belirtiler en azından ifadelerdeki birbirine uyan noktalar göz önüne alındığında kuşkuya yer bırakmayacak şekildeydi. Kara saç, kara sakal, koyu renk giysiler ve koyu renk gözlük. Aşçıbaşı Nielsen, aynı şahsın bar taburesinde otururken ayaklarının dibinde bulunan naylon poşeti anımsamakta zorluk çekmedi. Fakat Kummer ve Bayan Berke bu konuda olumlu ya da olumsuz bir şey söylemek yerine omuz silkmekle yetindiler.

Jung ile Rooth, beş gün süren sıkıntılı soruşturma çalışmalarından sonra elde ettikleri, yaşamsal önem taşıyan bu gerçeğin tanımım tamamladıklarında Rooth başını dik tutma zamanının geldiğim hissetmişti.

“Her türlü iddiaya girerim ki katil o bar taburesinde oturan kişiydi. Hatırlayın, ben bunu ta baştan söyledim!”

Hiçbiri gönüllü olarak bu değerlendirmeyi destekleyecek bir şey söylemek istemedi. Bununla birlikte elde edilen

bilgileri, olabildiğince hızla medyaya duyurmaya karar verildi.

Başka bir şey için olmasa bile olayın sağlığı için.

Geçen bunca zaman sonunda en azından bir karara varabilmişlerdi.

YEDİ

Kör karanlıklarda uyandı.

Bugünlerde zaman zaman böyle oluyordu.

Ama zamanını iyi kullanan birisi olarak, Vera Miller'in onda kaldığı gecelerde asla böyle bir şey olmazdı. Üzerinde konuşulmadan durum kendiliğinden öyle gelişmişti, haftada bir kez cumartesi-pazar günleri buluşuyorlardı. İşte onun özlemini en derinden hissettiği bu günlerde böyle oluyordu. Yine kör karanlıklarda ter içinde uyanmıştı.

Gece yarısı saat üç ile dört arasında, tüm alemin uyuduğu bu zalim ve bitmez tükenmez dakikalarda, uyanıyor ve saydam bir zarın ardından olayları seyrediyordu. Geçmişi aydınlatan soğuk bir ışık içinde kendisinin sorumlu olduğu korkunç olayı görüyor, aradaki bu ince, hassas zarın her an yırtılabileceğini kavrıyordu. Her an. Buna ilişkin rüyalar görüp görmediğinin farkında değildi. Tüm olayların içinde o tek ana ait görüntüleri gözümüzde canlandıramaz mıyız? Ne o gece ne de diğer geceler böyle bir şeyi hiç denemedi. Bunun yerine karanlıkta ayağa kalktı, elleriyle çevresini kollayarak ışığı yaktı. Olanca ağırlığıyla koltuğa çöktü, takvimden günleri hesaplamaya başladı. Vay canına, çocuğu ezip öldüreli tam yirmi beş gün geçmiş. Şantajcıyı öldüreli de on gün olmuş. Neredeyse bir ay olacak ve neredeyse her şey unutulmuş olacaktı.

Unutulmak ve dünyanın dışında kalmak. Gazeteler hiçbir şey yazmıyor artık. Haftanın ilk günlerinde bir şeyler yazmışlardı. Polis geçen cumartesi günü genç adamın cesedini bulmuş ama basın daha şimdiden olaya ilgisini yitirmişti. Perşembe ve cuma günleri hiçbir haber çıkmamıştı.

Olan olmuş. Yirmi birinci yüzyılda her şey hızla gelip geçiyor, diye düşündü. Çek bir çizgi, varsa bir şey topla. Unut onu ve devam et. Zamanın faturası. Kendisi de aynı değil mi sanki. Gelecek için iyi bir adaydı; ne var ki onu geçmişe ve sürekliliğe bağlayan bu uykusuz anlardı işte.

Artık hiçbir şey eskisi gibi değildi. O geceki trafik kazası ve çamurlu hendeğin içindeki çocuğun her şeyi bu kadar değiştirmesi, gelişmeleri bu denli etkilemesi tuhaftı. Kapılar sonuna kadar açılmış, sivrilikler törpülenmişti. Araya Vera Miller girmiş ve onunla yeni hayatı başlamıştı. Evet, öylesine bir sözcük olarak, ‘tuhaf’ denebilirdi ancak aslında her şey karmaşıktı.

Dikken’deki cinayet ise aynı ağırlıkta değildi, asla değildi, o sadece olayın bir devamı, tamamlamak zorunda kaldığı bir eylemdi. İlk gece görülmüş olmasının kaçınılmaz bir sonucuydu. Sopasıyla dürtülen bilardo topları kaçınılmaz olarak yönlendirildiği tarafa gitmek zorundaydı. Bazı meslek dergilerinde buna ait teorileri okuyalı çok olmamıştı. Bir çeşit yeni dünya kavrayışı, eğer doğru anlamışsa... Ya da psikolojisi... Aynı zamanda tabii ki kendi yaşamına karşı sorumluluğu. Dikken olayından sadece birkaç gün sonra, bir rahatsızlık duymaz olmuştu. İkinci öldürdüğü kişi, başkalarının felaketinden onun ve çocuğun çıkar sağlamaya çalışan, hatta denebilir ki ölmeyi hak etmiş biriydi. Denildiği gibi, kısasa kısas. Bir hafta içinde korkunç bir tehdit olarak ortaya çıkan basit bir şantajcı, kendi oyun alanında karşılanmış ve bertaraf edilmiş. Basit ve tereyağından kıl çeker gibi. Gelişmelerin önü yeniden açılmıştı.

Gelişmeler Vera Miller'i karşısına çıkarmış, işin buraya varacağı konusunda bir saniye bile kuşku duymamıştı. Kadın halen evli olduğu adama, bir başkasını sevdiğini ve boşanmak istediğini söylemeden önce, sorunun bir zamanlama sorunu olduğunu; bunun birkaç hafta sürebileceğini; Andreas Miller'in güçlü bir kişiliği olmadığını; kendisinin de onu kırmak istemediğini; henüz zamanın gelmediğini ama çok yakında mümkün olacağım söylediği zamanlar da, bu kör karanlık uykusuz gecelerde de, saniyenin binde biri kadar bir süre için bile kuşku duymamıştı.

Bu bekleyiş sırasında kafalarında planlar kurdular. Bu planlar hâlâ geçerli. Birlikte oldukları mekânın havasında bu planlar mevcut; sevişirlerken, kadının içindeyken, memelerini sert, hoyrat ya da şefkatle emerken hep var. Karşılıklı oturmuş bir şeyler yerken, şarap içerken ya da adamın geniş yatağına birlikte uzanmış soluk alıp verirken ve karanlıkta müzik dinlerken, her an orada mevcut. Henüz dile getirilmemiş yeni bir yaşam, gelecek ve umutlara ilişkin planlar... Bir başka yerde o ve Vera Miller. Onu seviyordu. Yetişkin insanlardı ve hiçbir şey basit değildi. Çok yakında, belki altı ay, hatta belki de bir ay içinde birlikte bir hayat kuracaklardı.

Geleceğinin düşlerini kafasında canlandırmaya çalıştı. Ilık ve doygunluk veren düşler. Artık kör karanlıklarda uyanmaya ihtiyaç duymayacağı, geleceğe yönelik düşler.

Artık o her an yırtılabilecek, ince, hassas, saydam zarın ardından bakmayacaktı. Kötü kokan soğuk vücut terini kurulamaya hiç ihtiyaç duymayacaktı. 'Vera,' diye geçirdi içinden, 'senin için yine adam öldürebilirim."

Neuwe Blatt gazetesinde cumartesi gününün tanıklarının arandığına dair duyuru vardı. Haberi kahvaltı masasında okuduğu anda ilk tepki olarak bir kahkaha atmıştı. Bu bir tehdit değildi, tersine, beklenen bir şeydi aslında. Barda

bulunduğu dakikalarda onu kimsenin fark edemeyeceğini düşünmek pek mantıklı bir şey değildi. Hemen aynı anda, gazetede değinilen ipuçlarının kendisi için bir tehlikeden çok bir güvence anlamına geldiğini fark etti. Güvenceydi, çünkü polis soruşturma işine takılıp kaldığından onlardan korkmasını gerektirecek hiç ama hiçbir neden kalmamıştı.

Yoksa niçin böyle insanı kahkahayla güldürecek bilgileri öne sürsünler?

Tarif edilmez giysiler içinde bir adam. Koyu giyinmiş, siyah olabilir. Koyu renk saç, sakal, gözlükler. Olasılıkla kılık değiştirmiş.

‘Olasılıkla!’ dedi ve güldü yeniden. Yoksa aynı kıyafeti giyip halkın arasında mı gezmeliydi? Ya da suç mahalline mi dönmeliydi? Belki de Trattoria Commedia’yı yeniden ziyaret etmeliydi, öyle mi? Polisin yetkinlik derecesi konusunda hiçbir zaman pek olumlu izlenimleri olmamıştı, bu cumartesi sabahı da bu görüşü değişmedi.

Cinayet masası mensupları? Zavallı köylüler!

Öğleden sonra Vera geldi. Keymer Plejn’deki halden alınmış yiyecek ve şarap hazırdı ama altı gündür birbirlerini görmedikleri için daha girişte sevişmek zorunda kaldılar. Böyle ateşli, tutkulu kadınlar varmış demek!

Sonra yavaş yavaş yemeğe ve şaraba girişiler. Vera bütün gece kaldı ve orada burada birçok kez daha seviştiler. Kör karanlıklarda uyanmak yerine, gece yarısına doğru uyuyakaldı.

Yorgun ve tatmin olmuş, aşk, şarap ve Vera Miller’in inanılmaz yakınlığı ile dopdolu olarak.

Vera pazar günü öğleden sonraya kadar kaldı. Yarım saat kadar, gelecekleri, aşkları ve ne yapmaları gerektiği üzerinde ilk defa ciddi olarak konuştular.

“Varlığından kimsenin haberi yok,” dedi Vera. “Ne Andreas’ın, ne kız kardeşimin, ne dostlarımın ve ne de iş

arkadaşlarımın. Sen benim gizli yönümsün ama artık bu şekilde sürmesini istemiyorum.”

Adam güldü fakat cevap vermedi.

“Artık her an birlikte olalım istiyorum.”

“Kocan ne olacak?” diye sordu adam, “Onu ne yapacaksın?”

Kadın yanıtlamadan önce uzun uzun ona baktı.

“O işi önümüzdeki hafta halledeceğim,” diye açıklamada bulundu. “Her şeye hazırım, hiçbir kestirme yol yok. Seni seviyorum.”

“Ben de seni seviyorum,” diye yanıtladı adam.

Pazartesi günü geç vakte kadar çalıştı. Arabasıyla eve dönerken tam hendekteki beton borunun bulunduğu yerden geçiyordu ki radyoda çalman müziğe eşlik ettiğini fark etti ve o gecenin üzerinden henüz bir ay bile geçmemiş olduğunu düşündü. Kasım ayı daha sona ermemişti, ama her şey nasıl inanılmaz bir hızla değişmişti.

İnanılmaz, gerçekten inanılmaz, ama hayat böyle.

Posta kutusundan gelen postayı toplarken hâlâ gülerek bir şarkı mırıldanıyordu. Ancak çok kısa bir süre sonra mutfak masasına oturup mektubu okumaya başladığında mırıldanmayı kesti. İlk gelen mektubu yırtıp atmıştı ama anımsayabildiği ve değerlendirebildiği kadarıyla bu gelen mektup da ilki gibi tamamen aynı cins kâğıda yazılmış ve aynı cins zarfa konmuştu. Yarım sayfadan daha uzun değildi ve el yazısı ile yazılmıştı.

“ İki hayat.

Şimdi vicdanınızda iki hayatın sorumluluğunu taşıyorsunuz. Ortaya çıkmanız için size uzun süre tanıdım, fakat siz korkak bir köpek gibi saklandınız. Suskunluğumun fiyatı şimdi değişti. 200.000 gulden bulmanız için sadece bir haftanız

~tam yedi gün var. Değeri büyük banknotlar olmasın.

Size başka talimatlar göndereceğim. Aynı hatayı bir kez daha tekrarlamayın. Özgürlüğünüzü satın almak için başka şansınız olmayabilir. Kim olduğunuzu biliyorum, elimde karşı konulamaz kanıtlarım ve sabrımın da bir sınırı var.”

Bir Dost

Mektubu iki kez okudu. Sonra pencereden dışarıya baktı, yağmur yağıyordu. Birden burun deliklerinde soğuk bir ter kokusu duydu.

III

BİR

Erich Van Veeteren 30 Kasım günü basit bir törenle toprağa verildi. Törene, Keymer Kilisesi’nin küçük korosu ve yakınlarının özellikle annesinin isteği üzerine koronun etrafında küçük bir yas tutanlar grubu katıldı.

Töreni yönetecek rahibi ve okunacak duaları Renate seçmişti. Bu seçimi, sözde Erich için önemli olduğunu ileri sürdüğü bazı mistik inançlara göre yapmıştı. Fakat bu iddiayı Van Veeteren pek inandırıcı bulmamıştı. Gerisine pek de aldırdığı yoktu. Zaten, Erich eğer ruhani bir ayine ihtiyaç duysaydı, kesinlikle onu bu kutsal kilisenin gökyüzüne tecavüz eden kulelerinin tepesinde ve koruyucu çatısı altında aramazdı.

Rahip bu olay için bir hayli genç, konumuna göre de fazla canlı görünüyordu. Töreni kurallara göre yönetir ve yakın adalardan geldiğini belli eden bir şiveyle konuşurken, Van Veeteren çoğunlukla elleri dizlerinin üzerinde kenetli ve gözleri kapalı olarak oturuyordu. Sağında, böyle bir durumda bile varlığına tahammül edemediği eski karısı, solunda dünyada her şeyden daha çok sevdiği kızı vardı.

Tam önlerinde, içinde oğlunun cesedi bulunan tabut duruyordu.

Belki de buna bakmak zor olduğu için gözlerini kapalı tutuyordu.

Gözlerini kapatmış, yaşayan Erich'i düşünüyordu. Daha doğrusu, düşüncelerinin kolayca akıp gitmesini istiyor, anılarını kabul edilebilir bir sistemle gözlerinin önünde canlandırmaya çalışır gibiydi. Kimi zaman oğlunun çocukluğundan çıkıp gelen görüntüler ve anılar... Nerede olduğu belirsiz esintili bir deniz kenarında bir masal kitabını okurken ya da diş tabibine, buz pateni sahasına ve Vegelen Hayvanat Bahçesi'ne gittikleri gün gibi...

Kimi zaman daha büyük yaşlarındaki zor günlerinden anılar... Uyuşturucu müptelası olduğu dönem ve hapishane günleri gibi. Ya da intihar girişimi ve hastanede onun başında geçirdiği uykusuz geceler gibi.

Ve son kez buluşmaları... Belki de öncelikli olan bu. Son günlerin anıları gözlerinde canlandığı zaman kendi bencil duygularından o buluşmada bir ışık görme ihtiyacı gibi biraz acı duyduğunun bilincine vardı. 'Fakat, eğer her yeni gün geçmiş günlerin toplamını bağrında barındırıyorsa,' diye düşündü, 'Belki de Erich'i bağışlamamız gerek.'

En azından bugün için, en azından bu tabutun başında geçerliydi bu. Son gelişinde, Klagenburg'daki evin mutfak masasında Erich'le yarım saat birlikte oturmuşlardı. Erich ödünç aldığı bir matkabı geri getirmek için gelmişti. Oturup birlikte kahve içmişler ve genel olarak havadan sudan konuşmuşlardı. Ne konuştuklarını çok iyi anımsamıyordu, fakat uyuşturucu ya da benzeri konular değildi, kişinin kendi yaşamı üzerinde sorumlu davranma yeteneği ya da yeteneksizliği, toplumsal ahlaka karşıt bireysel ahlak da değildi. Öyle ağır, her dönemde tartışılmış büyük evrensel konuların hiçbiri değildi.

‘Sadece konuşma işte,’ diye düşündü. ‘Suçlu bulma sorunu değil, nasıl olursa olsun iki kişi arasındaki basit ve onur kırıcı olmaktan uzak, aydınlık bir sohbet.

Karanlıkta, koskocaman karanlıktaki belli belirsiz ışıkta, Nostalghia’daki Gortjakov’un sulardaki gezintisini anımsadı. Tarkovskij’nin Nostalghia’sını sık sık anımsardı. Şimdi, şu anda burada, bu yüzlerce yıllık kilisede, oğlunun tabutu karşısında ve rahibin gotik stildeki kubbe kemerlerine yükselen ağır ilahisiyle, sanki... Sanki bir aidiyet hissediyordu; belki çok konuşulan ve birçok yüceliği duyulan bir aidiyet; Erich’e ve onu anlamak üzere en küçük bir şansı yakalayıncaya kadar uzun süre geçirmiş anlaşılmaz babaya karşı aidiyet; acılara, sanat ve yaratıcılığa, düşünülebilecek her türlü yaratıcılığa duyulan bir aidiyet. Sonuçta yavaş da olsa öteki dünyaya ve kilise kurucularının görüş ve tutkularına duyulan inanca, hayatla ölüme ve akıp giden zamana aidiyet. Ona sıkıca yaslanmış ve zaman zaman bir titremeyle ürperen kızı Jess’e aidiyet...

‘İşliyor, kurallar işliyor,’ diye düşündü. ‘Biçimsel davranışlar kuşkuların üstesinden geliyor. Yüzyıllar boyunca, boşluğun ve acıların üzerine anlamlar üretmeyi öğrendik. Anlam ve kalıplar üzerinde uzun süre uğraştık durduk.’

Jess’in koluna asılmış olarak tabutun çevresindeki saygı yürüyüşüne katılıp sonra her şeye sırtını dönerek gruptan ayrılıncaya kadar, o büyülü düş görme halinden kopamamıştı. O zaman da umarsızlığın buz gibi soğukluğuyla sarsıldı. Bacaklarının birbirine dolaştığını, kızının koluna yapıştığını, ona nasıl yaslandığını hissetti. Bir yanda birbirlerine dayanmış babayla kızı, diğer yanda ondan sonsuz uzaklıktaki Renate olduğu halde ayrı ayrı yürürlerken, ‘Ondan niçin bu denli uzak duruyorum,’ diye düşündü, ‘niçin?’

Kilisenin ağır kapısının dışındaki çiseleyen yağmurlu havaya çıktıklarında sadece bir şey düşündü: Onu kim

öldürdü? Oğlumu öldüren kişinin kim olduğunu bilmek istiyorum.

Sanki bir yalaz esti.

“Henüz ayıramadım,” dedi Marlene Frey. “Onun eşyalarını benimkilerden yani. Nasıl yapılacak bilemiyorum... Eğer bir şey almak istiyorsanız...”

Van Veeteren başını salladı.

“Tabii ki hayır. Sizin beraber yaşadığınızı biliyoruz hepimiz. Erich’in eşyaları doğal olarak senin eşyaların demektir.”

Adenaar’ın Kafesi’nde, içeride bir masada oturdular. Marlene Frey çay içti, kendisi ise bir bardak şarap aldı. Kadın bir tek sigara bile içmedi. Neye şaştığını bilmiyordu ama şaşırmıştı. Erich on beş yaşındayken sigaraya başlamıştı. Belki de daha önce, fakat on besindeyken onu elden kaçırmıştı.

“Yine de bir gün bana gelip bakabilirsiniz,” dedi kadın. “Belki herhangi bir şeyi anı olarak alıp saklamak istersiniz.”

“Fotoğraflar,” diye aklına geldi, “eğer fotoğrafları varsa? Bende Erich’in son on yılına ait herhangi bir fotoğrafı olduğunu sanmıyorum.”

Marlene gülümsedi.

“Tabii var bazı fotoğraflar, bakarız.”

Bay Veeteren başım salladı, kadına karşı kusurluymuş gibi hissetti kendini.

“Çok özür dilerim, olaydan sonra gelip sizi ziyaret edemedim. Fakat çok... Yapacak çok işim vardı.”

“Geç kalmış sayılmazsınız,” dedi, Marlene Frey. “Zaman bulduğunuzda çıkın gelin, istediğiniz fotoğrafları da o zaman alırsınız. Akşamları çoğunlukla evde oluyorum, yine de gelmeden önce telefon ederseniz daha iyi olur. Size ters gelmez değil mi?”

“Gelmez tabii, niçin ters gelsin.”

Genç kadın çayını içip bitirdi, kendisi de bir çeşit yarım yamalak saygı gösterisi olarak şarabından küçük bir yudum aldı. Kadını yitik biriymiş gibi düşünürken de onun güzelliğini fark etti. Solgun ve yorgun tabii ama kendinden emin ve canlı bakışlarını karşısındakinin bakışlarından hiç kaçırmadan, sabit bir şekilde tutabiliyordu. Nasıl bir yaşamı olmuştu acaba? Erich’in yaşadığı serüveni o da yaşamış mıydı? Öyle görünmüyordu, o yolun izleri kadınlarda daha derindir. Geçmişinde birtakım şeyler olması doğaldı, bu görülüyordu, ancak kişiliği hiçbir şekilde, güçsüz olduğu izlenimi vermiyordu.

İntihar edecek kadar güçlüydü, evet, kadında böyle bir gücün olduğunu fark etti.

‘Utanç verici,’ diye düşündü. ‘Onunla ancak şimdi, bu koşullarda karşılaşabiliyorum, utanmalıyım. Bunu çoktan düşünmeliydim.’

Fakat birden zihnine, ‘Erich öldü’ sözcükleri saplandı ve öyle yoğun bir biçimde etkilendi ki, gözleri karardı. Tütün sarma aletine uzanan eliyle şarap bardağını devirdi.

“Sigara içsem rahatsız olur musunuz?”

Genç kadın yine gülümseyerek, “Erich de içiyordu,” dedi.

Veeteren’in tek bir sigaralık tütün sardığı ve yaktığı sürede sessiz kaldılar.

“Bırakmam lazım ama,” dedi, “böyle bir aletle kendim sarınca daha az içiyorum.”

‘Burada oturmuş ne diye sigara içmek üzerine çene çalıyorum sanki?’ diye düşündü. ‘Ölü bir oğlun babasının çok sigara içmesinin ne önemi var?’

Kadın elini birden onun koluna koydu. Kalbinin nasıl kuvvetle çarptığını hissetti, sigarasının dumanı boğazında boğuldu. Kadın, büyük olasılıkla onun tepkisini görmüştü,

fakat hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalıştı. Hiç kimsede, hiçbir şeyde kusur aramayan hafif titrek gözleriyle onu inceliyormuş gibi süzerken elini onun kolu üzerinde tutmayı sürdürdü.

“Seni sevebilecekmişim,” dedi. “Keşke böyle olmasaydı.”

‘Sevebilecekmiş!’ diye düşündü. ‘Yazık! Böyle imalı mı konuşmalıydık?’

“Evet, tabii ben de üzgünüm,” dedi. “Keşke böyle olmasaydı, keşke Erich ile daha yakın bir ilişkim olsaydı.”

“Senin kusurun değil bu,” diye böldü kadın, “Erich biraz... Nasıl desem?” Omuzlarını kaldırdı. “Fakat onu seviyordum, ikimiz çok iyiydik, sanki birbirimiz için yaratılmıştık, sadece... Şey vardı...”

O anda adam bir şey yakalamış gibi oldu. “Orada duralım,” dedi. “Ne gibi bir şey vardı?”

Kadın elini adamın kolundan çekti, bir an çay fincanına baktı. Kaşığı boş fincanın içinde dolaştırdı.

“Nasıl anlaşılır bilmiyorum ama ben bir çocuk bekliyorum. Üç aylık hamileyim... Ya, işte hepsi bu.”

“Aman Tanrım,” diye bağırdı adam ve o zaman duman gerçekten boğazında kaldı.

Veeteren salı günü sabah erkenden, Jess’i arabasıyla Sechshafen’e götürdü. Marlene Frey ile olan konuşmasından hem Jess’e hem de Renate’ye söz etmişti. Jess, pazartesi akşamı Bayan Frey ‘e telefon etmiş, tekrar Maardam’a geldiğinde en kısa zamanda, yılbaşından önce onunla görüşmek üzere söz de almıştı.

Havaalanına Renate’nin de gelmesini düşünmüşlerdi ama söylediğine göre, Renate o sabah, ateşli bir boğaz ağrısıyla uyanmıştı. Van Veeteren bu durumdan pek memnundu ve Jess’in de aynı duyguyu paylaştığım sanıyordu.

Landsmoor ve Weill yolu üzerinde, sisler arasında arabasını yavaşça sürerken, bu sabah da kızı onu kolundan tutuyordu. Bu sıcak el ona zaman zaman güçlü bir güven duygusu veriyordu. Bunlar, hem kızının babasına olan sevgisinin hem de bilinen eski ayrılık korkusunun belirtileriydi. Doğaldır ki günün bu saatinde her zamankinden daha yoğundu. Baba-kız bu engebesiz Kuzey Avrupa ülkesinde köklerinden ayrı düşmenin hüznünü hissediyorlardı. Sonra Erich'ten ayrılmaktı canlarını yakan.

"Ayrılmak zor," dedi baba.

"Evet," dedi kızı, "çok zor."

"Hiçbir zaman alışılmıyor. Belki de en zor yönü bu." 'Biraz ölüm gibi,' diyecekti ama içinde tutmayı başardı.

"Havaalanlarını sevmiyorum," dedi kız. "Her seferinde korktum bir yere uçacağım zaman. Erich de korkardı."

Adam başını salladı, bunu bilmiyordu. Çocukları hakkında daha neleri bilmediğini merak etti. Yıllar içinde neleri kaçırmıştı, hâlâ onarabileceği durumlar, öğreneceği şeyler var mıydı?

"Onu çok az tanıyordum," dedi kız bir süre sonra. "Umarım Marlene'i severim, Erich her şeye rağmen arkasında bir iz bıraktı. Evet, her şeyin iyi olmasını diliyorum gerçekten. Eğer olmazsa... "

Cümlesini tamamlayamadı. Babası bir an sonra onun ağladığını fark etti ve elini kuvvetlice sıktı.

"Şimdi yine de daha iyiyim," diye devam etti Jess, ağlaması geçtikten sonra. "Buraya geldiğimden daha iyiyim. Bundan asla kurtulamayacağım fakat zaman zaman daha sakinim. Yoksa insan ağladıkça daha mı kötü oluyor, ne dersin?"

Adam anlaşılmaz bir şeyler söyledi, 'Hayır,' diye düşündü, 'Hiçbir şey gelip geçmiyor, tersine zamanla, yaş ilerledikçe çoğalıyor. '

Havaalanına yaklaştıklarında, Jess babasının elini bıraktı. Cebinden bir kâğıt mendil çıkardı ve gözlerinin altını sildi.

“Sahi, sen cinayet masasındaki görevinden niçin ayrıldın?”

Soru çok ani gelmişti, Veeteren bir saniyede kendisini köşeye sıkıştırılmış gibi hissetti.

“Bilmiyorum,” diye yanıtladı. “Ayrıldım işte, en basit bir deyişle... Çok belirgin bir biçimde ayrılmam gerektiğini hissediyordum, üzerinde daha fazla düşünmedim.”

“Anlıyorum,” dedi kız. “Evet, aslında düşünülmeden yapılan birçok şey var.”

Sustu, babası onun gönlünde söylemek istediği daha pek çok şeyin varlığını hissediyordu. Neler olduğunu da tahmin ediyordu. Yarım dakika sonra kız yine başladı.

“Garip ama başlangıçta... Yani Erich’in öldüğünü duyduğum zaman, bu başımıza gelmeden önce kayıtsız kalacağımı sandığım bir şeye taktım kafamı.”

“Neymiş o?” diye sordu babası.

“Katil,” dedi, “cinayeti işleyen yani. Kimin, niçin yaptığını bilmek istiyorum. Hatta daha fazlasını. Gariplik mi bu? Erich’in nasıl olsa ölüp gitmiş olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Hayır,” dedi babası, “asla gariplik değil. İnsanın gösterebileceği en normal tepki bence bu. Polislik görevimi bırakmamın bir nedeni vardı, başlamak için de bir nedenim var.”

Kız ona yandan baktı ve başını salladı.

“Sanıyorum anladım. Şimdi sen de aynen benim gibi düşünüyorsun, değil mi?”

“Evet aynen öyle düşünüyorum.”

Bir sonraki sorusunu sormadan önce biraz düşündü kız.

“Peki, ne yapıyorsun? Polisle ilişkin var mı, demek istiyorum. Bir şey biliyor musun, sana bir şey soruyorlar mı?”

Omuzlarını kaldırarak yanıtladı.

“Rica ettim ama beni pek karıştırmak istemiyorlar. Eğer belli bir şey yakalarlarsa herhalde bana da söylerler. Belki Reinhart’a sorar öğrenirim.”

Havaalanına gelmişlerdi. Dar rampadan yukarı doğru kıvrılarak kapalı park yerine girdi ve gri bir beton duvarın önünde arabasını park etti.

“Öyle yap baba, Reinhart’a sor. Kardeşimin katilini bilmek istiyorum.”

Adam, ‘Olur,’ der gibi başını salladı ve arabadan dışarıya çıktılar. Yirmi dakika sonra, kızını iki üniformalı memurun arasında güvenlik kontrolünden geçerken gördü.

‘Evet,’ diye düşündü, ‘her şey olup bittikten sonra, geriye o sorunun yanıtı kalıyor.’ Katil kim?

İKİ

Başlangıçta anlaşılır gibi değildi.

Bu durumun bir açıklamasını yapmaya çalışırken, ilk önce adamın hayatta olduğunu düşündü. Orada, otoparkta kafasına vurup öldürdüğü adam, anlaşılmaz bir biçimde hayatta kalmıştı. Çalılıklardan çıkıp sürünerek restorana kadar gelebilmiş ve kurtulmuştu.

Ezilmiş kafatası ve kırık boyun omurlarıyla kurtulmuştu, öyle mi?

Sonra gerçeği anımsamaya çalıştı. Bütün gazetelerde, radyo ve televizyon haberlerinde olay ayrıntılarıyla verilmişti. Hiçbir kuşkuya yer yoktu. Golf alanının yakınında kafasına vurduğu, o ince uzun delikanlı ölmüştü. Kesin olarak ve geriye dönüşsüz olarak ölmüştü.

‘Sonuç olarak yani,’ diye düşündü, ‘Sonuç olarak, yanlış birini mi öldürdüm? Öyle olsa gerek. Başka bir olasılık var mı?’

Görebildiği kadar yoktu. ‘Öyleyse ben bir kez daha... Bir kez daha yanlışlıkla birini öldürdüm.’

Bu biraz daha anlaşılır bir açıklamaydı.

O pazartesi gecesi uyuyabilmesini beklemek, çok ama çok fazla iyimserlik olurdu. Birkaç başarısız denemeden sonra kalktı. Saat iki olmuştu, mutfakta bir bardak çayla bir yudum rom içti. Sonra arabasına atladı ve deniz kenarına sürdü. Yolda, Behrensee ile Lejnice arasındaki bir park alanında yalnız başına kalıp aşağıya indirdiği yan camdan denizin güçlü melodisini dinlerken fikir yürütme girişiminde bulundu. Güneybatıdan kuvvetli bir rüzgâr esiyordu ve birkaç metre boyundaki dalgaların sesi duyuluyordu.

Yanlış birini, yanlış bir adamı öldürmüştü. O akşam, elinde Boodwick poşetini sallayarak Trattoria Commedia’dan gelen adam şantajcı değildi. Başka birisiydi.

Kâğıt sepetindeki poşeti, tuvalete giden başka biri bulmuş olabilirdi. Bu kadar basit.

Bir rastlantı mıydı bu? Birisinin şansı ya da gelişmelere bakınca şanssızlığı mı onu şantajcıdan önce oraya getirmişti de ve sonuç böyle olmuştu?

Sonuca oldukça çabuk vardı. İnanılır gibi değildi? Epeyce uğraşmıştı, demek olay bambaşkaymış. Çözümü bulmakta da zorlanmadı.

Yardım eden başka biri vardı ve kendisi onu öldürmüştü. Bu imzasız mektupların yazarı, kara parayı tahsil etmek için kendisinin yerine bir vekilini göndermişti. Olayın özü göz önüne alındığında, kuşkusuz hep denendiği gibi olası rizikolardan korunmak için böyle hareket etmişti. Planının üzerinde düşündüğü belliydi, bunların hepsini hesaba katmıştı.

Aslında yaptığı bağışlanmaz bir ihmaldi, üzerinde düşündükçe korkunç bir ihmal olduğu daha belirgin olarak ortaya çıkıyordu. Kendisi Dikken'de oturmuş düşmanının amatörlüğüyle dalga geçerken, onun ne denli kapsamlı düşünen ve ne sağlam plan yapan biri olduğunu görememişti. Olaya, kendisinden çok daha fazla dikkat ve özenle yaklaşan biriymiş demek ki.

Ve şimdi ikinci hamlesini yapıyordu. İki yüz bin gulden. İki yüz bin!

Vay anasını! Yüksek sesle küfredip ellerini direksiyon simidine vurdu. Kahrolasıca!

Öfkenin peşinden korku geldi. İçine düştüğü beladan ve gelecekten duyulan korku. 'Gelecekten,' diye düşündü. Hangi gelecekten? Kaderinin çizgisi son haftalar içinde çizilmemişti ki, önündeki en yakın birkaç hafta içinde çizilsin. Ne demek 'en yakın'. Apaçıktı ki birkaç gün kastediliyordu. Başka türlü yorumlanabilir miydi?

Haydi, her şey yeni baştan...

Kapıyı açtı ve arabadan dışarıya çıktı. Rüzgârın darbelerini karşılayarak yol boyunca yürümeye başladı. Denizin gümbürtüsü duyuluyordu.

'Ben hâlâ ben miyim?' diye merak etti. 'Ben hâlâ aynı insan mıyım? Her şeyden önce, ben hâlâ insan mıyım?'

Kaçınılmaz kaderine doğru yuvarlanan bir bilardo topu gibi değil mi? İki çarpışma ve iki yön değiştirme... Ya sonra?

Daha ilk darbeyi indirmeden bir saniye önce delikanlının şaşkınlık içinde kaşını kaldırdığı anın görüntüsü giderek daha sık ve tekrar tekrar gözünün önünde canlanıyordu. Birbirlerinin üstüne binerek deste haline gelen bu görüntüler başka hiçbir şeye yer bırakmıyordu. Düşüncelerini Vera Miller'e, o daima gülen, hayat dolu, kızıl saçlı Vera'ya yönlendirmeye çalıştı ama başaramadı.

Karanlıkta kör karanlıkta tuz kokusu savuran rüzgâra karşı, yorgunluktan bezgin ve soğuktan öne bükülmüş gibi eğik yürürken, kısa aralıklarla aklına teslim olma fikri gelip gidiyordu zihninden. Bazen de, her şeye son vermek amacıyla, gidip kendini denizin kucağına ya da polisin kollarına atma duygusu öne çıkıyordu.

Doğal olarak vicdanının sesi gibi gelen bu zayıf fısıltılar, garip bir şekilde, hem dalgaların gümbürtüsüyle uyum gösteriyor hem de onları bastırıyormuşçasına duyuluyordu. ‘Tuhaf,’ diye düşündü. ‘Bir film olsa sanki iyi olur. Korkunç tuhaf, gümbürtü ve fısıltılar.’

Sonunda yine de Vera Miller ve onun parlak yeşil gözleriyle gülen yüzü ağır bastı. Korku ve umutsuzluğu savuşturan ve fısıltıları sindiren yumuşaklığıyla ve onu kuşatan sıcak varlığıyla Vera geldi gözlerinin önüne. Onun kırılıp bükülmez aşkının gücü düşüncelerini işgal etti. Beraberliklerinin geleceğini anımsayınca, bu aşamada teslim olamayacağını düşündü. ‘Vera’nın duygularına saygılı olmak zorundayım,’ diye karar verdi.

Yeniden eve döndüğünde, saat beşe beş vardı. Dönüş yolunda, belki yorgunluğun bir sonucu olarak kendisini biraz sakinleşmiş hissediyordu. ‘Olan olmuş,’ diye düşündü, ‘testi kırıldıktan sonra ağlamak neye yarar. Geleceğe bakmak lazım. İlk önce kendim, sonra sevgilim ve Vera ile ortak hayatımız.’

Ancak bu ‘Bir Dost’u halletmeyi başaramazsa, belli ki bir gelecek olamayacaktı. Bunun için hiç kuşkusuz bir hafta gerekiyordu, en çok bir hafta. Bir strateji geliştirmeli, nasıl bir savunma, nasıl bir karşı hamle yapacağı konusunu düşünmeliydi.

Evet, ne yapacaktı? Eğer, kısaca onun istediği 200.000 guldeni ödemeyi düşünürse, bu taşınır taşınmaz bütün varlığı demekti. Bütün birikmiş parası, evi, hatta onlar bile

yetmeyecekti. En azından 50.000 daha borç bulması gerekirdi. Ya sonra?

Sonra nasıl olacaktı? Kendini öyle çırılçıplak bıraksa bile, olayın kapanacağına dair ne gibi bir garanti vardı ki? Onun bildiklerini şantajcı da biliyordu. Bunları unutacak değildi, herhalde. Elde ettikleriyle yetineceği nereden belliydi?

‘Hayır,’ diyordu kendi soru cevap yöntemiyle. ‘Hayır, hiçbir şey söylenemez bu konuda.’

Sonra, soyulup soğana çevrilmiş halini Vera’ya nasıl açıklayacaktı?

Sözün kısası, belli ki ancak tek bir seçenek kalıyor. Onu öldürmek!

Bu kez doğru adamı öldürmek tabii. Adam, Boorkhejm’in kenar mahallelerinin dar sokaklarında dolaştığı sırada birkaç saniyede haklanabilir, diye planlarken aklına bir şey takıldı, her şeye rağmen belki de doğru kişiyi öldürmüş olabileceğini düşündü.

Bir bakıma haklıydı, çünkü onlar iki kişi olabilirlerdi. Olabilirlerdi. Kuşkusuz şimdiye kadar almış olduğu mektuplar aynı kişi tarafından yazılmıştı ama bu bir kadın... Örneğin adamın karısı olamaz mıydı? Bunu göz ardı edemezdi. İşi ele almış bir ölü şantajcının karısı... İşi ele almış ve fiyatı yükseltmiş.

Her neyse bu olasılığı dışlayamazdı. Trattoria Commedia’ya gelen adamın gerçek ismini öğrenmeye ve bu noktadan izini sürmeye karar verdi. Bu olayda onunla diğer kişi arasında bir halka bir tür bağ olmak zorundaydı.

‘Diğer kişi,’ diye düşündü.

Yani düşman.

‘Acaba benim uğurlu elim onun kimliğini saptayabilecek mi?’

Hem çok zaman varmış gibi görünüyordu hem de hiç yokmuş gibi...

‘Bir Dost’un düşündüğü parayı temin etmek gibi bir amacı olmasa da hazırlanmak ve plan yapmak için elbette zamana ihtiyacı vardı. Başka türlü bir zaman, eylem için, konu üzerinde enine boyuna düşünmek ve yoğunlaşmak için zaman gerekiyordu.

Parayı temin için verilen her iki mektupta da ‘tam yedi gün,’ diye belirtilen sürenin sebebini niçin yedi gün? merak etti ama fazla durmadı üzerinde. Yeterli bir süre sayılırdı. Önemli olan, ne yapacağını, ne tür bir plan, nasıl bir hazırlık yapması gerektiğini tam olarak belirlemekti.

Zaman içinde giderek başarabildiği tek şey, ikinci kurbanının isminin Erich Van Veeteren olduğunu anımsamak oldu. Onun ismini de ölüler listesine, Wim Felders’in yanına yazdı. Fakat, gerçekten işe koyulup bu bilinmeyen kişinin özel hayatını araştırmaya girişmek çok zordu, sanki buna gücü yoktu. Nasıl olduysa sıradan bir telefon rehberinden adresini buldu ve çarşamba akşamı oraya gitti. Ockfener Plejn Meydanı’ndaki o cephesi kurum kirlisi binanın önünde, bir süre durup hangi daire olabileceğini merak etti. Rüzgârın esintisinden ürpererek orada bekledi ama tramvay yolunu kat edip karşıya geçerek altı basamak merdiveni çıkmaya, kapı zilinin yanındaki isim listesine bakmaya gücü yetmedi.

‘Onu öldürmüş olmam yetmez mi?’ diye düşündü, ‘Bir de yaşadığı evi ziyaret etmem pek doğru olmaz.’

Aynı akşam, dedektiflik oyunu oynama konusundaki tüm düşüncelerinden vazgeçti. Bunun tehlikeli olabileceğini de gördü, polis onun peşindeydi, genç adamın katilini ele geçirmek amacıyla çok sıkı çalışıyorlardı. Atak davranmak yerine beklemede kalmak daha doğru bir hareket olur, diye kararlaştırdı. Pazartesi pos tasıyla, malum kişiden yeni ek talimatlar geleceğinden yüzde yüz emindi.

Açık mavi kâğıda yazılmış mektubu beklemeli ve paranın bu kez nereye, nasıl bırakılacağını öğrendikten sonra sorunu içeriden çözmeliydi.

‘Nasıl olsa bu alışveriş bir biçimde gerçekleşecek,’ diye düşündü. Herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde kendisi ile şantajcının yüz yüze gelmesi kaçınılmazdı.

Daha doğrusu, kendisi, şantajcı ve paralar arasında bir zincirin üç halkası gibi bir ilişki vardı. Büyük olasılıkla rakip bu kez kendi güvenliğini doğal olarak geçen defakinden çok daha titizlikle koruyacaktı. Herhangi bir amatörle karşı karşıya olmadığı gün gibi ortaya çıkmıştı. Fakat ne olursa olsun paralara sahip çıkmalı, rakibinden çok daha kurnaz davranmalıydı.

Doğru tavrın ne olacağını zaman gösterecekti. Zaman ve gelecek mektup.

Ockfener Plejn Meydanı'nı ziyaretinden sonra bütün geceyi bir şişe viskinin eşliğinde televizyon karşısında geçirdi. Gece yarısına doğru gidip yattığında, hem yatağı ve hem de yatak odası dönüyordu.

Öyle olmasını istemişti, en azından bu geceyi kör karanlıklarda uyanmadan geçirmeliydi. Ertesi gün perşembeydi ve perşembe onun boş günüydü. Vera Miller telefon edecekti.

Daha önce anlaştıkları şekilde, üç gün bir araya gelmeyecekler ve bu kısa süreyi kadın kocasıyla konuşmak üzere kullanacaktı. Ona ilişkilerinden söz edip özgür kalmayı başaracaktı.

Bir gece öncenin ölçüsüz alkol tüketiminin etkilerinin hâlâ sürdüğü akşam saatlerinde telefon çaldı.

Vera’nın üzüntülü bir sesi vardı, hiç böyle olmazdı.

“Zor oluyor,” dedi kadın telefonda.

Böyle konuşmazdı. Adam yanıt vermedi.

“Korkunç bir tepki göstereceğini hissediyorum,” dedi kadın.

“Hâlâ bir şey anlatmadın mı?”

Kadın birkaç saniye suskun kaldı.

“Başladım,” dedi. “Daha doğrusu ima ettim... Ne geleceğini anladığı için uzak durdu. Bu akşam da çıktı, bir yerlere gitti. Sadece yüz yüze gelmemek için... Kaçak güreştiğini sanıyorum.”

“Çık gel buraya.”

“Yapamam,” dedi kadın, “bir iki saate kadar Andreas evde olacak. Bu andan sonra ona dürüst davranmak zorundayım. Konuştuğumuz gibi cumartesiye görüşürüz.”

“Seni seviyorum,” dedi adam.

“Ben de seni,” dedi kadın.

“Beni kandırmıyorsun değil mi?” diye sordu.

“Bana zaman tanımalısın, hayır bir şeyden caymış değilim fakat bu işleri zorlamaya gelmez.”

‘Zaman mı?’ diye düşündü adam. Üç gün oldu, işte bugün pazartesi, bunu bir bilse.

“Anlıyorum,” dedi, “önemli olan her şeyin konuştuğumuz gibi olması. Cumartesiye görüşüyor muyuz?”

“Cumartesiye ben kursa gidiyorum.” “Kurs mu, ne kursu?”

“Kurs işte, sen çok iyi bilirsin. Bu, üst üste dördüncü hafta olacak... Bu kursu seviyorum.”

Adam onun ‘dürüst davranmak’ sözüyle neyi kastettiğini düşündü ama buna hiç değinmedi, onun yerine:

“Ben de seni seviyorum,” diye mırıldandı. “Sana ihtiyacım var.” “Ben seninim,” dedi kadın.

Konuşmaları sona erdiğinde adam ağlamaya başlamıştı. En son ne kadar zaman önce böyle ağladığını düşünerek, ağlaması bitene kadar uzun süre koltukta oturdu kaldı.

En son ne zaman ağladığını anımsayamadı.

Onun yerine yatıştırıcı olarak iki Sobron hapı yuttu.

ÜÇ

“Tam bir ilerleme kaydettiğimizi öne süremeyiz,” dedi Reinhart ve soruşturma takımındaki elemanları saydı. Yedi kişiden beşi kalmıştı. Krause, Hiller’in yardımcılığına verilmişti, Bollmert ise kent dışındaki tanınmayan kişilerden bilgi toplama peşindeydi.

“Geri gitmiş de değiliz,” diye dikkat çekti Rooth, “Bir hafta önce bildiğimizi bugün de biliyoruz.”

Reinhart duymazlıktan geldi.

“Moreno,” dedi, “Müfettiş Moreno lütfedip durumu özetler mi. bizler de geriye yaslanıp güzel bir sesin zevkine varalım en azından.”

“Teşekkür ederim,” dedi Moreno, “erkeklerin, bizi gururla şaşırtan sürekli yeni iltifatlar bulma yeteneği hiçbir zaman kaybolmuyor. Fakat biz konumuza dönelim daha iyi.”

Reinhart ağzını büzdü ama bir şey söylemedi. Moreno, önündeki bloknotun sayfalarını çevirerek bir özet toparlamaya çalışırken Jung’un hiç gerekmezken boyunbağı takmış olduğu dikkatini çekti. Yine bir başka bilinmez nedenle deBries de burnunun üstüne enine bir plaster yapıştırmıştı. Moreno derin bir soluk aldı ve anlatmaya başladı.

“Belli bir ihtiyat payıyla, elimizdekileri şöyle sıralayabiliriz:

Erich Van Veeteren, 10 Kasım Salı günü saat on sekizi biraz geçe, sert bir cisimle başına ve ensesine vurulan iki darbeyle öldürülmüştür. Ne gibi bir silah kullanılmış olduğu üzerinde

durmuyorum, bir çeşit demir boru olabilir; fakat silahı ele geçiremediğimiz için bunun şimdilik büyük bir önemi yok. Olayın canlı hiçbir tanığı da yok. Hava kararmış olduğundan ve otoparkta o anda kimse bulunmadığından, katilin kurbanı yakındaki çalıların arasına sürüklemeye zamanı olmuş. Cinayetin işlendiği saat ve o saatin öncesinde Trattoria Commedia'da bulunan herkesi katil ve maktulün de orada oturmuş olabileceklerini varsayarsak, onlar hariç tabii sorgulamadan geçirdik. Toplam on kişi ve restoran personelinden dört kişi olmak üzere hepsi sorgulandı. Hiçbiri elle tutulur bir şey söyleyemedi. İçlerinden sadece üçü, tahminen saat altı ile altıyı çeyrek geçe arasında bir süre, barda oturan bir şahıstan söz ettiler. Büyük olasılıkla kılık değiştirmiş, peruklu, saçlı sakallı ve güneş gözlüklü bu şahısla ilgili oldukça ayrıntılı bilgiye sahibiz. Her şey katilin bu kişi olduğunu gösteriyor."

"Anımsadığım kadarıyla birisi bunu daha bir hafta önce belirlemişti," dedi Rooth.

"Evet, tabii," diye itirafta bulundu Moreno, "Rooth haklı, biz bu şahsın arandığını basın yoluyla birkaç gün üst üste duyurduk ama kimsenin sesi soluğu çıkmadı. Devam edecek olursam... Sorgulananlardan hiçbiri, bu Bay X ile Erich Van Veeteren ki restoranda bir süre oturmuş ve Bay X'ten biraz sonra oradan ayrılmış arasında bir tanışıklık olduğuna dair bir şey fark edememiş. Belki gözleriyle işaretleşmiş olabilirler. Çünkü Erich barı oldukça iyi görebilecek bir masada oturuyormuş."

"Peki," dedi Reinhart, "oturmuş ve bir saat kadar beklemiş. Delikanlı gelince hiçbir şey belli etmemiş, bardan çıkınca da ar kasından kendisini izleyen genci, park yerinde kafasına vurup öldürmüş. İşte sorunun özü burada. Bunun lanet olası 'neden'i ne olabilir?"

"Uyuşturucu," dedi deBries bir süre sonra.

"Başka varsayımı olan var mı?" dedi Reinhart.

“DeBries’in dediği şeyin doğruluğundan pek emin değilim,” dedi Jung, “fakat, eğer yanlarında karşısındakine iletilmek üzere herhangi bir şey olduğunu varsayarsak, iki noktada düşünmemiz gerekir: Önce, bu kişiler birbirlerini tanıyorlar mıydı? Restoranda temas kurulacak kişinin kim olduğunu ikisi de biliyor muydu? Yoksa sadece biri mi diğerinin kimliğinden haberdardı?”

“Bu düşünülecek birinci nokta mı ikincisi mi?” diye sordu Rooth.

“Birincisi,” dedi Jung. “İkincisi, iletilecek olan şeyi getiren hangisiydi, alacak olan hangisi?” Bir süre sessiz kaldılar.

“Öyleyse bir soru daha,” dedi deBries. “Bir şey iletilecek idiyse nerede iletildi?” “Herhangi bir şey iletilemedi ki,” dedi Rooth, “biri diğerini öldürdü.”

“Nerede iletilecekti,” diye vurguladı deBries ve rahatsız olmuşçasına burnundaki plasteri parmağıyla kurcaladı.

“Herhalde park yerinde,” dedi Moreno. “Çok açık bir şekilde görülüyor ki Erich, Bay X’in kimliğini saptamış. Gelip bara oturduğunda onu tanımış ve sözleşmiş oldukları üzere bardan çıktığında ardından gitmiş.”

“Olabilir,” dedi Reinhart ve piposunu yaktı. “Pekâlâ olabilir. Bu bakımdan iş, bir uyuşturucu alışverişinden çok bir ajan buluşmasına benziyor. Fakat tavır olarak deBries’in söylediği daha akla yakın geliyor ve bana kalırsa uyuşturucuyu getiren Bay X olmalı... “

“...Getirdiği bir şey yoktu,” diye Moreno araya girdi. “Temas kuracağı kişiye bir şey vermedi, onu öldürdü.”

Yeniden bir süre sessiz kaldılar. Reinhart gözleri kapalı, üst üste duman savurdu.

“Bununla nereye varıyoruz?” diye merakla sordu Rooth. “Uyuşturucu olmuş ya da olmamış ne fark eder? Benden başka ‘pul alışverişidir’ diyen var mı? Lanet olası bir ‘hatalı basılmış pul’ on sekiz milyon değerindeymiş... “

“Pul mu?” dedi deBries, “Sen aklını kaçırmışsın.”

Reinhart omuzlarını kaldırdı.

“Ne olursa olsun,” dedi, “bir çalıntı mal da olabilir... Tehlikeli ama doğru ellerde kullanışlı bir şey... Belki de para... Bu en geçerli neden değil mi? Birisi diğerine bir şey ödeyecekti. Diyelim ki miktarda anlaşamadılar. Fakat şu aşamada daha ileri gidebileceğimizi sanmıyorum. Bakış açımızı biraz kaydırmalıyız. Dışarıda ne aradıklarını tahmin edemeyeceğimiz sürece yerimizde sayıyoruz demektir. Burada Rooth gibi düşünüyorum.”

“Ben de öyle,” dedi Rooth.

“Öyleyse ben, beyinlerin mücadelesini şöyle özetliyorum,” dedi Moreno. “Bay X, bara gelip oturduğunda, Erich temas edeceği kişinin o olduğunu biliyordu. Sonra bir şey almak için arkasından gitti fakat her ne alacaksa, onun yerine başına ve boynuna aldığı iki ölümcül darbe ile öldürüldü. Doğru anlaşıldı mı?”

“İnanılır gibi,” dedi Reinhart, “karşıt bir sözü olan var mı? Yok mu? Fakat unutmayın ki bunların hepsi sadece varsayım. O halde batı cephesine geçebiliriz. Orada hepimizin yığınla görevi var. Marlene Frey ve adres defterinden kim başlamak ister? DeBries gönüllü görünüyor.”

Batı cephesi üzerindeki açıklamalar bir saat on dakika sürdü. Kara kaplı adres defterindeki kayıtlara göre Erich Van Veeteren’i değişik yönlerden tanıyan tam yüz iki kişi ile konuşulmuştu.

Bütün konuşmalar gerektiği şekilde banda alınmıştı. DeBries ve Krause, tüm kayıtları dinleyebilmek için çarşamba öğleden sonrayı ve ayrıca birkaç geceyi bu işe ayırmışlardı. Erichn Van Veeteren’in ölümünden önceki son birkaç hafta içinde onunla temasta olan kişilerin bir listesinin çıkarılması da başarılmıştı. Bu listede kayıtlı toplam yirmi altı kişinin isimleri bulunuyordu. Sorgularının

yapılması gereken bir grup insan daha olduğuna göre, yolun sonuna vardık diyebilmek için bu listeye birkaç isim daha eklemek gerekecekti.

DeBries'e bakılırsa; her şeye rağmen sonuç nicelik olarak kötü sayılmazdı, çünkü şimdilik makro planda bir sosyolojik araştırma peşinde değildiler, eğer öyle olsaydı sonuç fena halde cılız olarak nitelenebilirdi.

Durum dikkatli bir şekilde ele alınacak olursa, henüz cinayetin üzerinden on altı ve cesedin bulunmasından bu yana on iki gün geçmişti bir ipucu ya da sanık olarak kaydedilebilecek bir kişiyle ilgili ele geçen en ufak bir şey yoktu. Bütün titiz çabaların sonucu bu kadardı. Sorgulamaların ve öncelikle Marlene Frey'in yardımıyla, erkek arkadaşının hayattaki son günlerinde nelerle meşgul olduğu konusu bir ölçüde belirginlik kazanmaya başlamıştı. Cinayet Masası Müfettişi Rooth, konferansını, "Ancak oldukça sıkıntılı çabalara rağmen henüz ele geçmiş bir ganimet yok," sözleriyle tamamladı.

Erich Van Veeteren'in kaderinin belirlendiği o salı günü Dikken'e niçin gitmiş olabileceği konusunda hiçbirinin ne nişanlısının, ne polisin ve ne de diğerlerinin en ufak bir fikri yoktu.

"Marlene Frey'in dürüstlüğünü nasıl buluyorsunuz?" diye merakla sordu Jung, "Uyuşturucu ve benzeri konuları düşünürsek."

"Ben ona inanıyorum," dedi Reinhart, biraz düşündükten sonra. "Aldanmış olabilirim ama kısacası, bizim yanımızda yer alıyor gibi bir izlenim edindim," diye ekledi.

"Ne olursa olsun, hemen bir defada bir şey bulamayışımızın hiçbir tuhaf yanı yok," diye vurguladı Moreno. "Yine de, tüm bu soruşturmalar sırasında, eğer olayın failiyle bir biçimde kesişmiş sek, biz sadece kasetçaları çalıştırmaya başladık diye, o kişinin çıkıp itirafta bulunmasını beklemek biraz aşırıya kaçmak olur. Değil mi?"

“Pekiyi, ne yararı var o zaman?” diye Rooth üsteledi. “Polise doğruyu söylemek zorunda olduğumuzu yasalar belirtmiyor mu?”

“Yaaa,” dedi Reinhart, “sen, karanlık bir gecede kasetçaların başına oturup katilin ifadesindeki küçük bir çelişkinin önemini kavramamışsın... Ama belki de bunu herkesten bekleyemeyiz. Her neyse, sonra, devam edelim! Ne düşünüyorsunuz? İçimizden biri çok uyanık olmak zorunda... Rooth’un pul koleksiyonculuğu teorisini şimdilik dikkate almıyorum, ama hiç değilse birimiz dişe dokunur bir fikir üretsek! Bunun için maaş alıyoruz. Yoksa sizin balık beyinleriniz de mi benimki kadar bulanık?”

Gözleri masanın çevresindekilerin üzerinde bir bir gezindi.

“Kapkaranlık,” dedi deBries sonunda. “Fakat kaset kayıtları her isteyenin emrine amade duruyor. Yalnız, dinlemek sadece on altı saat sürüyor. Onda bir kadarlık bir yerinde bir ipucunun olduğu kesin, ama Krause ve ben beceremedik ve çaresiz kaldık.”

“Ben denemek isterim, mümkünse,” dedi Rooth.

“En yakınlarından bazıları ile biraz daha konuşmayı denemeli bence,” diye önerdi deBries. “Yani Erich’in en iyi dostlarından bazılarıyla, onu çok iyi tanıyan birkaç kişiyle belki daha enine boyuna konuşulabilir.”

“Belki,” diye umutsuzca başını salladı Reinhart, “niçin olmasın? Başka bir diyeceği olan var mı?”

Kimseden ses çıkmadı. Rooth derin bir soluk aldı ve Jung esnemesini gizlemeye çalıştı.

“Bugün niçin kravat taktın?” diye sordu Rooth. “Yoksa gömleğinin düğmeleri mi kopuk?”

“Operaya gideceğiz,” dedi Jung. “Karım Maureen, işyerinde iki bilet bulmuş da. Eve gidip giysi değişmeye zamanım yok, buradan doğruca oraya gitmem gerek.”

“Öyleyse bugün dikkatli ol da üstünü kirletme.”

Jung bir yorumda bulunmadı. Reinhart tekrar piposunu yaktı.

“Olmuyor,” dedi, “ilerleyemiyoruz. Fakat korkunç bir sabrımız olduğu kesin, onun için pür dikkat uygun zamanı kollamalıyız.”

“Zaman olgunlaştı mı akıl da gelir,” dedi Rooth.

“Son günlerde komiserle hiç konuştun mu?” diye sordu Moreno.

“Son iki günde hayır,” dedi Reinhart.

Van Veeteren, Dikken’e tramvayla gitti. O otoparkta, arabasıyla gitmeyi engelleyen bir şey vardı sanki. Belki de tam oğlunun öldürülmüş olduğu yere park etmeyi göze alamıyordu.

Yoksa park yeri yılın bu mevsiminde her zaman olduğu gibi ıssızdı. Sadece dört araba ve bir de frenleri çekilerek emniyete alınmış TIR römorku. Cesedin tam olarak nerede bulunduğunu bilmiyordu, çünkü, otoparkı çit şeklinde çevreleyen çalılığın uzunluğu birkaç yüz metreyi buluyordu. Bilmesi de gerekmezdi, bilse ne işine yarayacaktı zaten?

Park yerini tam ortadan kat ederek Trattoria Commedia’nın önüne çıktı. Bar, giriş kapılarının iç tarafında, tam karşıdaydı, o anda orada, buruşuk giysileriyle iki yaşlı adam oturmuş bira içiyorlardı. Sarı gömleği ve at kuyruğu yaptığı saçıyla genç bir barmen, pek umursamaz bir şekilde başıyla selam verdi.

Van Veeteren de başıyla ona karşılık verdi ve restorana yöneldi. On sekiz masadan üçünde oturanlar vardı, o, barı rahat görebilen bir masayı seçti, oraya oturdu.

‘Belki de Erich’in oturduğu masadır,’ diye geçti aklından.

Sarı saçları örgülü bir garson kıza o günün yemeğinden ısmarladı: Patates, kuzu pirzola ve bir bardak kırmızı şarap.

Yemeğin siparişi, getirilmesi, yemesi yarım saat aldı. Yemeği oldukça lezzetli buldu. Buraya daha önce hiç gelmemişti, bir nedeni olmasa doğal olarak yine gelmezdi ama kaliteli bir mutfak olduğu kesindi. ‘Golf oyuncuları, herhalde öyle sıradan şeylerden zevk alacak kimseler değilmiş,’ diye düşündü.

Tatlı olarak bir şey istemedi, onun yerine bara geçip bir fincan kahve ile bir küçük konyak aldı.

Belki de katil tam buraya oturmuştur, diye düşündü. Şu anda belki de oğlumun katilinin oturduğu sandalyede oturuyorum.

Sarı gömlekli barmen kahve fincanını doldurmaya geldiğinde fırsat bilip ona o gece görevde olup olmadığını sordu.

“Evet,” diye kabullendi genç adam, evet görevdeydi, ama niçin soruyordu?

Van Veeteren, biraz oyalandıktan sonra yanıt verdi.

“Polisim,” diye açıklamada bulundu.

“Bir tane daha mı?” Barmen hafifçe eğleniyormuş gibiydi.

“Evet ya,” dedi Van Veeteren, “sürüsüne bereket. Ben başka bir bölümdenim.”

“Nasıl bölüm öyle?”

“Özel bölüm,” dedi Van Veeteren, “belki biraz dostça konuşabiliriz...” Barmen biraz durakladı.

“Bu aşamada söyleyecek fazla bir şeyim yok,” dedi. “Bu sosis, tanrıların insanlığa armağanıdır,” dedi Rooth.

Jung “Sevdiğin anlaşılıyor,” dedi ve yüz ifadesi dünyanın en büyük zevkini aldığını belli eden, gözleri kapalı olarak lokmasını çiğneyen meslektaşına baktı. “Hayret, senin manevi tarafın da varmış.”

“Sarımsak sayesinde,” dedi Rooth ve gözlerini açtı. “Eski bir şifalı bitki. Benim bu konuda bir teorim var.”

“Öyle mi?” dedi Jung, “Pul koleksiyonculuğu teorin gibi mi?”

“Daha iyi,” dedi Rooth ve önündeki patates salatasını bir naylon keseye doldurdu.

Jung bekliyordu.

“Yemeği mi düşünüyorsun yoksa konuşacak mısın, karar verdin mi?” dedi, “Bir bilsem rahatlayacağım.”

Rooth başını salladı ve çiğnemeyi bitirdi.

“Tamam,” dedi. “Evet, yukarıda oturmuş tartışırken aklıma bir şey geldi.” “Öyle mi, ne geldi?”

“ Şantaj,” dedi Rooth.

“Şantaj mı?”

“Evet. Kısaca söyleyeyim, duruma çok iyi uyuyor. Dinle bak. Erich Van Veeteren, şantajcı yani. Birisinin zayıf bir yerini yakalamış, kendi suskunluğuna bir fiyat biçmiş ve bu değeri almak için Dikken’e gitmiş. Şantajın muhatabı olan kişi parayı ödemek yerine onu öldürmüş. Her şey kızarmış bir sosis gibi apaçık değil mi, yanlışsam beni düzelt.”

Jung biraz düşündükten sonra:

“Mümkün değil,” dedi, “tutarsız bir teori. Bu arada, içeride tartışırken niçin bir şey söylemedin?”

Rooth birden incinmiş gibi göründü.

“Son anlarda aklıma geldi,” diye açıkladı. “Sanki kabullenmeye hazır değildiniz, daha fazla uzatmak istemedim.”

“Çok da acıkmıştın ayrıca, değil mi?” dedi Jung.

“O senin yorumun,” dedi Rooth.

DÖRT

“Eğer buna bir kanser diye bakarsak,” dedi Reinhart, “her şey daha açık anlaşılır.” “Beyaz adam kesik dille konuşur,” dedi, ırk olarak dörtte bir Aborjin olan Winnifred. “Ne demek istiyorsun?”

“Lafı dolaştırmadan açıklarsan, memnun olurum.”

Banyo küvetinde uzanmış konuşuyorlardı. Winnifred Lynch, Avusturalya’da doğmuş fakat İngiltere’de büyüyüp okumuş ve doktorasını yapmıştı. Reinhart’la birlikte bu ülkeye göç etmesi ve ondan bir çocuk sahibi olması bu banyo küveti yüzündendi. En azından Reinhart, kendisini sevip sevmediğini ona sorduğunda böyle bir iddiada bulunurdu.

Banyo küveti büyük ve derindi, görkemliydi. Dış yüzeyi, karışık mozaik deseni görünümünde yeşil ve mavi fayanslarla kaplanmıştı. Orta yerinde dökme kurşundan muazzam bir musluk ve bataryası vardı. İki yetişkin insanın şu anda oldukları gibi küvetin iki ucunda karşılıklı uzanabilecekleri kadar genişti bacakları ve biraz da bedenleri birbirlerine dolanmış olarak tabii. On iki yıl önce, Reinhart’a iki maaşa yakın bir paraya mal olmuştu.

Fakat böyle bir işe yaradığı için değerdi doğrusu.

“Kanser,” diye devam etti Reinhart. “Kanser tümörü metastazlar yapar ve eğer bunu yapmazsa sıklıkla teşhis edilemez. Bazı olaylar da buna benzer, bunu söylemek istiyorum. Örneğin, komiserin oğlu... Anlatabildim mi?”

“Anladım,” diye onayladı Winnifred.

“ İyi. Olayla ilgili akla gelecek her şeyi toplamaya çalıştık. Yine de bir yere varamadık ve üstesinden gelebileceğimiz bir şey gibi de görünmüyor... Eğer bir yerde bir şey tomurcuklanmazsa.”

“Tomurcuklanmak mı?”

“Metastazlar,” dedi Reinhart, “bir şeyler daha olmalı. Bunu anlatmaya çalışıyorum. Eğer tek bir suç işlemişsen birisini öldürmek, bir banka soymak veya bunlara benzer suçlar ve orada durmuşsan, adaletten kaçabilmek için oldukça büyük şansa sahipsin. Özellikle, o güne kadar nispeten dürüst bir vatandaş gibi yaşamışsan. Ancak çoğunlukla kanser tümörü bu ilk aşamada kalmaz. Suç, metastazlar doğurur. Biz metastazları keşfederiz, nereden geliyorlar ona bakarız ve böylece bütün pisliği açığa çıkarırız. Anladın mı?”

Winnifred soluklandı.

“Parlak bir metafor,” diye belirtti ve ayak parmaklarıyla adamın koltukaltım gıdıkladı. “Suçluluk toplumsal bedende bir kanser gibi... Kabul etmek zorundayım ki, ilginç. Uzun zamandır böyle cuk oturan bir yakıştırma duymadım.”

“Böyle işte,” dedi Reinhart. “Ben çok kez bu metastazların peşinde olurum.”

“Anlaşıldı,” dedi Winnifred, “tomurcuklanması gerek, yoksa Erich’in katilini yakalayamayacaksınız, işin püf noktası burası.”

“Aşağı yukarı,” dedi Reinhart. “Şimdilik durmuş, yerimizde sayıyoruz. Daha doğrusu akıntıya kürek çekiyoruz.”

Sözü yarım kaldı, çünkü Winnifred baldırını ısırmıştı.

“Ah!” diye bağırdı Reinhart.

“Tomurcuklanmaya dair bir belirti var mı?”

Reinhart düşündü.

“Nereden bilebilirim ki? Kanser bir bilmece, değil mi?”

“Kesinlikle,” dedi Winnifred, “ama eğer ayaklarıma masaj yaparsan ve bana biraz daha bilgi verirsen sana neler yapabilirim, bir bakarım.”

“Eşitlik mi?” dedi Reinhart, “çek öyleyse ayağını koltukaltımdan.”

Ulrike Fremdli’de daha önce görmediği bir davranış biçimi çıkmıştı ortaya. Bir çeşit aşırı dikkat. Perşembe akşamı kapanış saatinde Fremdli gelip onu sahaf dükkânından aldığı günden beri bunu düşünmüş ve ona da söylemişti.

“Aşırı dikkat mi?” dedi kadın, “Ne demek istiyorsun?”

“Bana hastaymışım gibi bakıyorsun,” dedi Van Veeteren. “Buna son ver. Oğlum öldürüldü, bu nedenle aklımı oynatırsam, hangi lanet olası hastaneden yardım alacağımı bilirim.”

“Ne halin varsa gör...” dedi kadın. Sonra, Yorrick’in Kafesi’nin önünden geçip durmadan önce sessizce kol kola yürüdüler.

Kadın, “Tamam, sen haklısın,” diye devam etti. “Gereksiz hassasiyeti bırak, çok da konuşma, demek istiyorsun.”

Van Veeteren kaşlarını çatarak ona baktı ve “Ha, şunu hileydin,” dedi.

“Üzüntünü sözcüklerle anlatmanın ne denli zor olduğu konusunda seninle hemfikirim,” dedi kadın, “fakat ölüyü, en iyi bu şekilde kutsayacağımız düşüncesini reddediyorum. Yas tutacağımız yerde, onu sevgiyle analım. Çünkü yas, sadece yası doğurur.”

Van Veeteren bir süre suskun kaldı.

“Belki de öyle,” dedi. “Evet, eğer yaşam devam ediyorsa konuşmak gerek.”

Kadın birdenbire kahkahayla güldü. Kollarıyla sardı onu ve kuvvetlice sıktı. Öyle ki, adam, bu eğer biraz daha sürecek olsa, kuvvetli bir karşı koymayla onun kollarından kurtulup kurtulamayacağını merak etti.

“Teslim oluyorum,” dedi. “Sanıyor musun?..”

“Neyi?” derken kollarını çözdü kadın.

“Bir uzlaşma zemini bulacağımızı sanıyor musun?... Yani hastanla koyduğun sınırların içine sıkıştırdığın kendin

arasında bir yerlerde buluşacağımızı düşünür müsün? Ben aramızdaki bağın bunu başaracağını sanıyorum.”

Kadın güldü ve yeniden koluna girerek yürümeye başladı. “Tanımlamaya çalıştığın adam, ideal koca,” diye açıkladı. “Öyle bir adam yok. Ben seninle geçinmek zorundayım. Bazen hastam, bazen aslında bir farkı olmasa da sarıldığım bir partner olarak. Hiçbir zaman bundan başka bir şey beklemedim. Şimdi Marlene ‘e gidelim bakalım elinde nasıl fotoğraflar varmış.”

İlk olduğu için kısa bir ziyaret oldu. Isınma sisteminde bir sorun çıktığından salonun sıcaklığı on-on iki derece kadardı ve Marlene Frey, geceyi geçirmek üzere bir kız arkadaşına gitme hazırlığındaydı.

Yine de bir düzine kadar Erich’in, birkaç tane de Erich ile birlikte çektirdikleri fotoğraf bulup çıkarmıştı. Kendisinde kalmasını istediği bazı fotoğraflar da vardı, ama bunların pek fazla olmadığını söyledi. Bu kadar soğuk olmayan bir gün tekrar buluşurlarsa belki daha iyi olurdu. Fotoğrafların negatifleri olduğu taktirde, ki birçoğunun vardı, kopyalarını çıkarmak mümkündü.

Van Veeteren genç kadının karnına hızla bir bakış atarak, “Nasıl gidiyor?” diye sordu.

“Fena değil,” dedi Bayan Marlene. “Yerinden memnun ki duruyor.”

Genç kadının stres içinde olduğu ve Adenaar’ın Kafesi’nde buluştukları günkü kadar iyi görünmediği fark ediliyordu. Ulrike ile sadece hafifçe gülümseyerek tokalaşmıştı. Tatsız, kısa bir ziyaret oldu.

“Yeniden yorum yapma,” dedi Ulrike, yarım saat sonra Kraus’ta bir masa bulup oturduklarında. “İnsan dengesiz olunca yorum yapmak kolay olmaz.”

“Denge mi?” dedi Van Veeteren, “Okula başladığım günden beri dengesizim ben.”

Reinhart’ı beklerken dört sigara sarmış, ikisini içmişti. Vox, genellikle onun takıldığı bir yer değildi, Reinhart istemişti. Uzun süre otururlarsa caz müziği başlayacak diye korkuyordu. Girişteki bir afişte okumuştu; zaten içeride, kirden kahverengiye dönmüş dumanlı salonun dibinde bir sahne vardı.

Caz müziğine özellikle karşı değildi Reinhart ama iddiası farklıydı. Ona göre insan modern caz, doğaçlama caz müziği dinlediği zaman tabii, öncelikle kendisi icra edebildiğinde beyninde rekor seviyede bir zekâ artışı olurdu. Konsantrasyon yeteneğinde, alkol ve benzeri şeylerin tüketiminde ve zamanın işlevselliğinde patlamalar görülürdü. Reinhart’ın söylediklerini genelde pek umursamazdı, ama bu gece hiç tahammül edemeyecekti. Daha erkendi. Erich’in ölümünden beri kendi sevdiği müziği bile dinlemeye istek duymuyordu. Ne William Byrd ne de Monteverdi’yi hazmedemezken şu saatte özellikle cırtlak saksafon sesini niye dinleyecekti ki?

Reinhart’ı beklerken bir yandan siyah birasını içerek düşünüyordu. Bugünlerde bilinciyle düşünceleri arasında ne gibi sapmalar olmuştu? Durumdan duruma, alışkanlıkları arasında oradan oraya savrulmak, tatsız bir şeydi. Sadece iyimser olunabilen durumları değil, körü körüne inanılan, katlanılabilir şeyleri bile sevmiyorsan, onlardan uzak durursun. Bu bir tavır, yaşlı Borkmann‘ın deyişiyle olumlu bir geri çekilişti. Diğer yönden bu yeni ve aslında birçok kereler özellikle meslek yaşamında kokusunu aldığı ama asla elinde tutamadığı, neredeyse koyu bir yetersizlikti.

Sadece bir anlık değil, saatlerce, bazen yarım gün süren yetersizlik. Eylem felci. Düşünce felci. Yaşamda kötürüm kalmak.

‘Bunlara son vermek gerek,’ diye düşündü. ‘Bir yön çizmek gerek. Ölen Erich, ben yaşamaya devam ediyorum. Kimi

erken, kimi geç her yaşamın bir sonu var. Bu gerçeği kimse değiştiremez... Ulrike'yi de kaybetmek istemem.'

Reinhart, yarım saat gecikerek, dokuz buçukta geldi.

"Özür dilerim," dedi. "Joanna'nın kulağı iltihaplanmış. Çok ıstırap çekiyordu. Senin çocukların da böyle mi büyüdü Tanrı aşkına?"

Van Veeteren başını salladı. Reinhart onun yarısı boş bira bardağına baktı ve eliyle garsona iki yeni bira getirmesini işaret etti.

"Nasıl gidiyor?" diye sordu Van Veeteren, gelen yeni biraların birinden bir yudum içtikten sonra. Reinhart piposunu yaktı ve kısa kesilmiş, seyrek kır saçlı başını kaşıdı.

"Kör topal."

"Kör topalmış," dedi Van Veeteren. "Ne demek o? Dilin mi tutuldu?"

"Çok fazla ilerleyemedik," diye düzeltti Reinhart, "Sen ne istiyorsun Tanrı aşkına, her ince ayrıntıdan haberin mi olacak?"

Van Veeteren, sigarasını birkaç kez masaya vurduktan sonra yaktı.

"Evet," dedi, "her türlü kahrolası ayrıntı için teşekkür edeceğim."

Reinhart hazır oluncaya kadar bir süre geçti. Dipteki sahnede müzik başlamıştı. Sadece bir piyanist ve yumuşak sesli, esmer bir kadın şarkıcı. Bu yüzden konuşulanları duymak zor olmuyordu. Van Veeteren, daha önceki yargılarında haksız olduğunu fark etti. Şarkı söyleyen kadının gerçekten hoş, kadife gibi kadife de nasıl ses verebiliyorsa bir sesi vardı. Reinhart konuşurken müzik çok daha sevimli bir hava yaratıyordu. Sanki Erich'in ölümünü tüm çevre koşullarıyla birlikte bir tür sakıngan, neredeyse

şehvetli bir örtüye sarıp sarmalıyordu. Birden, Erich'in bunu seveceğini kavradı.

'Elem ve keder,' diye düşündü, 'bunlardan kaçamayız. Yapabileceğimiz biricik şey onları kucaklayıp tersine çevirmektir. Denildiği gibi, sarmalamaktır. Sanatla, yazmak çizmek ya da hangisi elimizden geliyorsa onunla... Acıyla ancak bu şekilde baş edebiliriz.'

"Son durum şöyle:" diye toparladı Reinhart, "Olayın failini kuşatmış bulunuyoruz, katil bardaki o delikanlı. O olması lazım, her şey onu gösteriyor, fakat Erich'in orada ne aradığı ya da ne yapmayı düşündüğü konusunda bir kuramımız yok. İleri geri tahminlerde bulunabiliriz ama bundan daha fazla bir iddiada bulunursak yalan söylemiş oluruz."

"Anlıyorum," dedi Van Veeteren.

Reinhart, piposu ve tütünüyle biraz oyalandı, kuşkulu görünüyordu. "Sen hâlâ onu bulacağımızdan eminsin, değil mi?"

Van Veeteren, yanıtlamadan önce bir an, tek tük alkışlar için teşekkür edip biraz mola vereceğini söyleyen şarkıcı kıza baktı.

"Evet," dedi. "Her geçen gün daha da emin oluyorum. Başlangıçta anlayamamıştım ama sanki genlerime işlemiş gibi... İnsan, oğlunun katilini bulmak zorundadır."

"Kültürümüze işlemiş, en azından," dedi Reinhart. "Polisle ilgili mitlere girmiş."

"Mit ya da her neyse, hepsi aynı halt değil mi?" dedi Van Veeteren, "Onu yakalamanızı istiyorum, tamam mı?"

"Sana söz vermiştim zaten," dedi Reinhart.

Van Veeteren biraz duraklayarak düşündü.

"Ben işe karışırsam bozulur musun?" diye sordu. "Açıkça söyle öyleyse." Reinhart bira bardağını kaldırdı.

"Eğer karışmazsan fevkalade tuhaflık hissederdim. Şerefe!"

“Şerefine!” dedi Van Veeteren ve birasını başına dikti. “Şimdi artık evine gidip kızınla ilgilen. Doğrusu ben oturup o şarkıcı kızı biraz daha dinleyeceğim.”

“Doğrusunu yapıyorsun,” dedi Reinhart ve kalkıp gitti.

BEŞ

Cuma günü işten sonra babasını görmeye gitti. Son ziyaretinden bu yana iki aydan daha uzun süre geçmişti. Zaman nasıl da geçiyordu. Oesterlehemmet Müzmin Hastalıklar Hastanesi, Loewingen’in biraz dışında, Bredenbuijk’teydi. Bu saatlerin yoğun trafiğinden kurtulmak için Borsen üzerinden sürdü arabasını. Tam akşam yemeği dağıtılıyorken oraya varmıştı.

Babası, her zaman olduğu gibi yatağına uzanmış, ellerine bakıyordu. Genel olarak başını kaldırıp kimin geldiğine bakması epeyce zaman alıyordu ama bu kez hızlı davranmıştı. Kendisi daha sandalyeyi yatağın kenarına çekip de oturmadan önce, babası kızarmış, sarkık gözleriyle ona bakmıştı. Bu kez onu biraz tanır gibi miydi sanki? Bu yalnızca bir sanrı da olabilirdi tabii.

Altı yıldan beri yapamadığı şeyi bugün niye yapacak da onu tanıyacaktı ki?

Yarım dakika sonra babasının başı aşağıya düşmüş, çenesi göğsüne dayanmıştı. Mavi renkli battaniyenin üzerinde tuttuğu ve hep aynı ağır hareketlerle sürekli evirip çevirdiği ellerini yeniden incelemeye koyulmuştu.

Orada on dakika kaldı. Daha fazla dayanamadı. Tanıdık bir hemşire ya da hasta bakıcı göremediği için, babasının durumunun nasıl olduğunu sorma gereğini duymadı.

Nasıl buluyorsunuz? İyi mi?

Bu gibi sorular artık anlamsızdı. Yıllardan beri böyle olunca sormamak daha iyiydi. Birçok kez, onu hayatta tutmanın kime ne yararı olacağını düşünmüştü. Fakat hastanede hiç kimse ötanazi konusunu ağzına almıyordu, o da ilk söz eden olmak niyetinde değildi. Amerika'daki kız kardeşinin karşı çıkacağını bildiği için, ona sorma gereğini de duymuyordu

İşte böyle, babası olduğu yerde saatlerce kalabiliyordu. Kimseyle konuşmaz, bir gazete ya da kitap okumaz, televizyon izlemez, radyo dinlemezdi. Son zamanlarda, tuvalete gitmek için bile yatağından çıkmıyordu. Bir çeşit bilinci olduğuna dair tek işaret, yaklaşan bir kaşığı algıladığında ağzını açmak oluyordu.

'Babacığım,' diye düşündü. 'Günü gelince ben de senin gibi olacağım. Ziyaret için teşekkürler.'

Ve zaman el verdiğince yaşamaya karar verdi.

Cumartesi gecesini geçirmek zor oldu. Vera'nın geleceğini düşünerek viski şişesini bitirmeden bıraktı. Alışkanlık olmasın diye Sorbon haplarını da kullanmak istemedi. Onun yerine daha hafif bir uyku hapı aldı ama bu da sadece onu daha ağırlaştırdı ve midesini bulandırdı.

İlerideki günlerde ne yapacağını belirlemeden önce, pazartesi günü gelecek olan mektubu bekleme kararı doğru, düşünülebilecek tek yoldu tabii, ama hiçbir şekilde kaygıdan kurtulmak anlamına gelmiyordu.

Başına neler gelebileceği ile ilgili görüntüler ve inatçı, ısrarlı, kara kara düşünceler; 'Bir Dost'un paranın el değiştirmesiyle ilgili ne gibi senaryolar sunacağı, kendisinin bir kez daha nasıl bir suç işlemek zorunda kalacağı gibi sorular üzerine tahminler.

Ve şimdi, her şeyden önemlisi, böyle bir suça yeniden yol açılıp açılmayacağıydı.

Yani ölüme!

Son olarak birini daha öldürmek ve bütün geçmişine bir çizgi çekmek. Bir hesap yapmadan, geriye dönüp bakmadan, sadece lekesiz, bembeyaz bir sabaha uyanmak.

Şimdiden orada olmayı arzuladı.

Her şeyin bitmiş olmasını, zamanı varken yaşamayı istedi. Son olarak saate baktığında, altıya on vardı.

Birkaç saat sonra uyandığında yağmur yağıyordu. Kuvvetle esen bir rüzgâr ve kesintisiz yağan yağmur camları kamçılıyordu. Yattığı yerde bir süre bu sesi dinledi. Sonra kalktı ve duş yaptı.

Öğleden önceyi ve öğle sonrasının erken saatlerini akşam yemeğini hazırlamakla geçirdi. Ortalığı temizledi ve şarap şişelerini açıp havalandırdı. Yıkanacak çamaşırları da ayırdı. Saat ikiyi biraz geçe Smaage telefon etti ve gelecek hafta cumaya ‘kardeşler toplantısı’nı hatırlattı. Kısa bir süre konuştular ve konuşmaları bittikten sonra bu konuşmayı nasıl böyle kolay ve hiçbir şey belli etmeksizin yapmış olduğuna şaşıp kaldı. Kardeşlerin son kez bir araya gelişinden söz etmişler; kendisinin bu akıl almaz durumların içine yuvarlanmasından önceki, güvenli yaşamının tehlikede olmadığı, huzurlu günlerde yaptıkları kardeşler toplantısını anımsatmışlardı birbirlerine. Beklenmedik ani bir şey çıkmadığı taktirde mutlaka geleceğine dair Smaage’a söz verdi. ‘Beklenmedik’ sözcüğünü söyler söylemez, birden başının dönmeye başladığını hissetti. Smaage, iyi tatiller dileyip telefonu kapattı.

Yine de, her işi bitirdikten sonra oturup onu beklemek için saat dört ile beş arasında bir saat vakti kalmıştı. Akşamın karanlığı çökmek üzereydi ve rüzgâr biraz hafiflemişti. Yağmur sağanak halinde gelip gidiyordu. Yatak odası penceresinin yanında uzun bir süre durup yan yana dizilmiş evlerin arka tarafındaki, seyrek dikilmiş fidanların oluşturduğu orman şeridinin üzerinden görülen, alçalmış bulutların hızla devindiği gökyüzüne baktı.

Orada karanlıkta durduğu sırada, aklına yeni gelen bir fikirle uğraştı durdu.

‘Vera’ya anlatmak istiyorum,’ diye düşündü. ‘Anlayacaktır. Beraberliğimiz, bize güç katacaktır. Önemli bir şey değil mi?’

Saat tam beşte kapının zili çalındı. Açmak için gittiğinde dizlerinin boşaldığını hissetti.

Şimdiye kadar birlikte geçirdikleri en ciddi akşamdı. Kadının davranışlarında en azından başlangıçta bir çekimserlik vardı. Doğrudan bir şey söylememiş olsa da Andreas yüzünden ıstırap çektiği belli oluyordu.

Kocasına, onu bir başkası yüzünden terk etmek zorunda olduğunu anlatmak ihtiyacı çok büyük bir sıkıntı veriyordu. Kadının zor durumda olduğunu anladı. Söz vermiş olmasına rağmen henüz kocasıyla hesabı kapamamıştı. Kadının üstüne varmadı. Sabırsızlık göstermedi, hayal kırıklığını yüzüne vurmak istemedi. Yine de daha önce hiç olmadığı şekilde başka bir hava ve gerilim içindeydiler. Bu gerilim, özellikle üç şişe şarap içip sevişmeye başladıklarında daha belirgin olarak ortaya çıktı.

Sevişmek her zamanki gibi müthiş keyif verici, belki de her zamankinden daha da keyif vericiydi. Kısacık bir an, başlangıçtaki kötümser havanın etkisinde kalacağını sanmıştı, ama o duygu geldiği gibi hızla geçti. Kadına dört beş defa orgazm yaşatmayı başardı. Sonra Vera, başını onun göğsüne yaslayıp ağladı. Adamın kafasının içi, bir atom savaşından çıkmış gibi bomboştu.

İlerleyen saatlerde bir şişe şarap daha paylaştılar. Sonunda, damarlarındaki kanın yeniden akmaya başladığını hissetti. Az sonra, mutfak masasının üstünde, Vera’nın çok daha fazla zevk aldığını söylediği, daha haşin bir şekilde bir kere daha sevişti onunla. Arkasından birer kadeh Glenlivet içtiler.

Yaşamının geri kalan kısmında bu son kadeh viskiyi içmiş ol maktan pişmanlık duyacaktı. Çünkü o kadehten sonra

muhakeme yeteneğini kaybetmiş, ipin ucu kaçmıştı. Asla başka açıklama aramadı.

Başka bir açıklaması olamazdı ki...

Banyoda yıkanırken adamakıllı sarhoş olduğunu o gecekin den bile daha sarhoş anladı ama yapılması gereken bir şey daha vardı. Buna şiddetle ihtiyaç duyuyordu. Önceki haftalarda onu rahatsız eden ve neresinden tutacağına karar vermekte zorlandığı çelişkilerden eser yoktu içinde. Aynadaki yüzüne baktığında sadece kararlılık ve güç görüyordu.

Güç ve eylem yetisi.

Aynadaki görüntüsüne sırıttı ve yatak odasına döndü. Yatağın kenarına oturdu ve bir süre, kadının memesinin başparmağı ve işaretparmağı arasına aldığı ucuyla oynadı. Kadın ona gülümsedi.

‘Ben 011a gösteririm şimdi,’ diye geçirdi aklından.

Kadının kendisine nasıl baktığını gördüğü anda, yaptığının korkunç bir hata olduğunu kavramıştı.

Tıpkı Vera Miller’in, adamın kalkıp bir şey almak üzere salona gittiğini gördüğünde, ona öyle bakmanın korkunç bir hata olduğunu anlamış olması gibi.

IV

BİR

Jochen Vlaarmeier, Maardam ile Kaustin arasında on bir yıl otobüs sürmüştü.

Her gün iki yöne, altı gidiş-geliş seferi. Dönerli listeye göre boş olduğu günler ve yılda bir ya da iki haftalık tatiller hariç tabii.

Günün ilk ve son seferleri bir bakıma anlamsızdı. Sabahın saat altı buçuğunda Kaustin'e gitmek ve on iki saat sonra oradan dönmek için hiçbir mantıki neden yoktu. Fakat otobüsün gece kaldığı garaj Leimaar Aile'deydi ve Vlaameier'in otobüsü zaman zaman boş kullanmaya hiçbir diyeceği yoktu. Yıllar içinde yolcuları, işinde kendisini rahatsız eden bir unsur olarak görmeye başlamıştı. Özellikle, bu yüzden kente dönüş yaptığı akşam seferlerini hayatının en keyifli anları sayardı. Yollarda hiç trafik olmazdı. O günkü görevini tamamlamış olarak boş otobüsle dönmek gerçekten çok keyif verici bir şeydi.

Pazar günleri, her iki yöne gidiş geliş sefer sayısı dörde indirilirdi. İlk sefer sabah saat dokuzda yapılırdı hiçbir zaman yolcu olmazdı bu saatte. Saat onda geri dönerken, Keymer Kilisesindeki pazar ayinine katılmak üzere dört köylü kadın kendi kiliseleri bir nedenle uygun olmadığı, belki de kapalı olduğu için binerdi otobüse. Vlaameier, otuz yıl önce kaybettiği, kısa saçlı din okulu öğrencisi kızından sonra kilise ve din konularına pek ilgi duymaz olmuştu.

Saat ikideki seferde köylü kadınları evlerine geri götürürdü. Onların da ayinden sonra Rozenplejn'deki Heimer'in kafesinde kahvelerini içip kurabiyelerini yemeye zamanları kalırdı.

Her zaman aynı dört kadın. İkisi ufak tefek, yuvarlak; ikisi kambur sırtlı, güleç. Otobüs idaresinin onlar için niçin bir taksi kiralamadığına hep şaşmıştır. Bu yöntemin çok daha ucuza mal olacağı kesindi.

29 Kasım, o soğuk pazar günü, bu kadınların sadece üçü vardı. Çünkü, ufak tefek, yuvarlaklardan biri, Bayan Willmot evde gripten yatıyordu. Otobüse okul durağından binen,

soğuktan donmuş Bayan Glock tarafından bu bilgi telaşla duyuruldu.

Bilgisi olsun diye söylenmiş, ateşi 38.2, bademcikleri şişmiş, bedeni ağrı içinde ve burnu çeşme gibi akıyormuş.

Bayan Glock'un bağırtılı açıklamasından otobüsü az kalsın hendeğe sürüyordu. Tam Korrim köyü yakınlarındaki uzun virajdan önceydi ve Vlaameier, sanki bir martı uçup kulağına girmiş gibi bir hisse kapıldı.

Otobüsü yola soktu ve dikiz aynasından arkaya baktı. O yaşlı kadının, oturduğu koltuktan yarı ayağa kalkmış, yan camları yumrukladığını gördü.

"Durdur otobüsü!" diye bağırıyordu. "Aman Tanrım, Tanrı aşkına durdur!"

Jochen Vlaameier, fren yaptı ve yolun kenarında durdu. 'Lanet olsun,' diye düşündü, 'herhalde biri bir yere çarptı.'

Ancak arkaya baktığında her üçünün de iyi durumda olduğunu gördü. En azından her zamanki görünüşlerindeydiler. Biraz daha arkada oturan ikisi, anlaşılmaz öfkesini yatıştırmak için camları yumruklamaya devam eden Bayan Glock'a ağızları açık bakakalmalardı. Vlaameier burnundan soluyarak şoför koltuğundan kalktı ve kadına doğru gitti.

"Bağırmayı kes," dedi, "biraz kibar olalım. Neyin var senin, Tanrı aşkına."

Kadın sustu. İki defa yutkunurken takma dişleri tıkırdadı ve şoföre baktı.

"Ceset," dedi, "Kadın... Ölü "

"Neee," diye bağırdı Jochen Vlaameier.

Kadın, arkayı, gecenin karanlığında parlayan araziyi işaret etti.

"Orada, yolun kenarında... Ceset."

Sonra başını elleri arasına alarak olduğu yere çöktü. Diğer iki kadın yalpalayarak ortaya kadar geldiler ve kuşkuyla cesaret vermeye çalıştılar.

“Bir ceset mi?” diye sordu Vlaameier.

Kadın tekrar cama vurdu ve dışarıyı gösterdi. Vlaameier, iki saniye düşündü. Sonra otomatik kapının düğmesine dokunup açarak otobüsten dışarıya çıktı ve yol kenarından geriye doğru yürümeye başladı

Yaklaşık yirmi beş metre sonra cesedi fark etti. Yeni sürülmüş tarlayla yolu birbirinden ayıran derin hendeğin içinde enlemesine bir kadın cesedi yatıyordu. Çarşaf görünümünde, çok pis ve yırtık parçaları uçuşan bir çeşit kumaşa yarım yamalak sarılmıştı. Bu nedenle çıplak bedeninin üst kısmı ve bir kolu görünüyordu. Arka üstü yatırılmış olduğundan iki büyük beyaz memesi ve yüzü göğe doğru bakıyordu, kolları doğal olmayan bir açıyla yere dayanmıştı. Fakat, bir şeyle birbirine yapıştırılmış izlenimi veren ıslak kızıl saçlarının çoğu gizlenmeye çalışılmış gibiydi

‘Lanet olsun,’ diye düşündü Vlaameier. ‘Bin kere lanet olsun.’ Telefon etmek için sallanarak otobüse doğru gitmeden önce, okkalı sabah kahvaltısının tümünü yumurtaları, sosisleri yolun kenarına çıkardı.

Komiser Reinhart ve Müfettiş Moreno, Korrim köyüne geldiklerinde kar yağmaya başlamıştı. Açık kırsal alana süzülerek inen iri beyaz kar tanecikleri, parıldayan, ıslak kara toprağa düşüp eriyordu.

Bir devriye polis otosu ile iki görevli polis, Jouensuu ve Kellerman şimdiden olay yerindeydiler. Jouensuu, cesedin bulunduğu yolun üzerine arabayı park etmişti. Sırtı cesede dönük, kollan göğsünde kavuşturulmuş, bacakları açık, ödün vermez biçimde ayakta duruyordu. Kellerman, elinde bir not defteriyle otobüsün dışında, şoför ve yolcularla konuşmaya dalmıştı. Üç yaşlı kadın, üçü de siyah manto ve abartılı şapkalarıyla, sarı otobüsün uzun kenarı boyunca, ısınmak

ister gibi sımsıkı birbirlerine sokulmuş bekliyorlardı. Reinhart, onların bir an, yiyecek kırıntıları aramak üzere yola konmuş, tüyleri yoluk kargalara benzediğini düşündü. Vlaameier ise, sigara içerek sinirli bir halde, toprağı sıkıştırmak istermiş gibi sert adımlarla geziniyordu.

‘Orada, ayakta duracakları yerde niçin otobüsün içinde oturmuyorlar?’ diye aklından geçirdi Reinhart, ‘Kar yağdığının farkında değiller mi?’

Kellerman’a yardım etmesi için Moreno’ya emir verdi. Kendisi, Jouensuu’ya doğru gitti ve bakması gereken şeye baktı. Önce iki saniye baktı, beş saniye gözlerini yumdu bekledi. Daha sonra tekrar baktı.

Genel olarak böyle yapardı. Aslında bunun yatıştırıcı bir yöntem olup olmadığını bilmiyordu, sadece yıllar içinde edindiği bir alışkanlıktı belki de.

Kısacası, bir kadın cesediydi işte. Tıpkı Vlaameier’in telefonda bildirdiği gibi büyük olasılıkla çıplak, ve çarşaf gibi bir şeye sarılmış. Sırtüstü, neredeyse yere yapışık yatmış, başı balçık kıvamındaki toprağa dayanmış, ayakları, hemen yolun kenarında uzanan çim şeridine değdi değecek gibi. Bu felaket tablosu içinde kırmızı ojeli ayak tırnaklarının, görüntünün gerçek dışı izlenimini güçlendiren bir sürrealist resim gibi göründüğünü kaydetti zihni. Değerlendirebildiği kadarıyla, kadın oldukça iyi gelişmiş bir fiziksel yapıdaydı. Tahminen otuz ile kırk yaşları arasında görünüyordu. Yüzünün bir kısmı, orta uzunluktaki koyu kırmızı saçlarıyla örtülüydü. Kar tanecikleri, kadının çıplak bedeni üstüne düşüyordu, ‘Sanki gökyüzü, görünmesini istemediği nesnelerin üstünü örtüyor,’ diye geçti Reinhart’ın aklından. Özenli bir örtüş... Böylesi durumlarda, sıklıkla bu gibi düşünceler gelirdi aklına. Gökyüzünün yaptığı gibi, aynı nafile çabalar, sözcükler, deyimler ve görüntülerle gerçeği gizlemeye çalışmak gibi bir şey.

“Lanet olsun,” dedi Jouensuu, “Kocakarılar! Şimdi olmaz, yani...” “Ne kadar zamandır buradasınız?” diye sordu Reinhart. Jouensuu saatine baktı.

“On dört dakika,” dedi. “On otuz dokuzda ihbarı aldık, on elli sekizde buradaydık.”

Reinhart başını salladı. Yol kenarından hendeğe indi. Cesedin üzerine doğru eğildi ve birkaç saniye inceledi.

“Kan,” dedi Jouensuu geriye bakmadan, “çarşafın üzerinde ve başında kan var. Birisi kafasına vurarak öldürmüş.”

Reinhart doğruldu ve ellerini cebine soktu. Jouensuu doğru söylüyordu. Çarşaf sanki bir değil iki çarşafmış gibiydi sadece çamurdan kirlenmiş değildi. Bir omzunda çizikler ve sıyrıklar da vardı ve tam Kellerman’ın dediği gibi, başının solundaki saçlar da, kandan başka bir şey olmadığı kesin olan bir sıvıyla birbirine yapışmıştı.

Kan değilse de... Olsa olsa... Beyni akmış o zaman.

İki otomobil daha gelip durdu. Reinhart, Emniyet Amiri Schultze’yi başıyla selamladı. 120 kilo ağırlığındaki Schultze, Cinayet Masası’na vekalet eden şefti.

“Kar yağıyor,” diye kötümser bir tonla belirtti. “Lanet olsun, bir şemsiye bulsak bari.”

Reinhart bir an durdu ve yumuşak toprağa ince metal çubuklar saplayıp onlara, maktulün üzerine bir metre kadar yükseklikte ince bir kumaş geren Schultze’nin adamlarına baktı. Sonra onlara başarılar dileyip otobüse gitti. Kellerman’a, yanma Jouensuu’yu da alıp suç mahallini iyi bir şekilde sınırlaması için emir verdi.

Schultze ve adamlarına olabildiğince yardımcı olmalarını da istedi.

Moreno, az sayıdaki yolcuyla şoförün ifadelerini olduğu kadarıyla tamamlamış görünüyordu. Otobüs cesedin yanından geçerken, aralarından biri tesadüfen cesedi

görmüş, başka bir şey de görmek istememişti. “İsimleri ve adresleri kontrol edildikten sonra,” diye açıklamada bulundu Reinhart, suç mahallini terk edebilirlerdi. Bunun ardından ortalıkta hemen bir mırıltı dolaştı, bu üç kadının Keymer Kilisesi’ne gitmeye hiç istekleri kalmamıştı zaten ayin çoktan başlamıştı. Vlaameier de bu isteği makul buldu. Otobüsü geriye çevirip kadınları evlerine, Kaustin’e bıraktı.

Sefer çizelgesi nasıl olsa çoktan bozulmuştu, görünürde dikkate alınacak başka yolcu da yoktu, zaten pazar günleri hiçbir zaman olmamıştı ki.

Yarım saat sonra Reinhart ile Moreno da suç mahallinden ayrıldılar. Schultze’nin raporuna göre: Ceset kızıl saçlı, orta boylu, otuz beş yaşlarında bir kadına aitti. Olasılıkla, gece içinde ya da sabahın erken saatlerinde başına ve boynuna vurulan darbelerle öldürülmüştü. Cesedin katılaşma süresine Rigor Mortis durumu bakılırsa kesinlikle saat dörtten sonra değildi. Sarılı olduğu iki çarşaf dikkate alınmazsa ceset çırılçıplaktı. Büyük olasılıkla bir otomobilden yolun kenarına bırakılıvermişti. Gelecekteki soruşturmaya yardımcı olabilecek değerde hiçbir şey bulunamamıştı. Suç mahallindeki görevliler çevrede hâlâ araştırmalarına devam etmekteydiler, birkaç saat daha da devam edeceklerdi.

Hem maktulün üstüne gerilen örtünün altında hem de bu örtünün çevresinde araştırmalarını sürdürecekler.

Reinhart ile Moreno arabalarına girdikleri sırada, kadının cesedi de Maardam’a ve Adli Tıp’a nakledilmek üzere, yeşil bir sedye ile başka bir arabaya taşındı. Olay yerine hiçbir yabancı alınmamıştı. Tanrının unuttuğu bu pazar gününün o saatlerinde, oradan tek tük gelip geçen arabaların içindeki meraklılar da Jouensuu ya da Kellerman tarafından otoriter bir tavırla uzaklaştırılmışlardı.

Kar yağmaya devam ediyordu.

“Bugün kutsal ayın ilk pazar günü,” dedi Reinhart. “Odada canlı bir ışık olsa, bir mum yansa daha güzel olurdu.”

Moreno başını sallayarak onayladı. ‘Hatta bir hafta öncesinden mum yakmaya başlasaydık daha da iyi olurdu,’ diye geçirdi içinden. Başını çevirdi ve zar gibi ince, iri kar petekçiklerinin, çıplak ovanın kara toprağına, yukarıdan süzülerek düştüğünü gördü. Göz alabildiğince koyu kurşuni bir renk, sadece koyu kurşuni... Hiçbir yerde yanan bir ışık görünmüyor. Bu sabah, daha uzun süre yatağında olmayı, gazetesini yatağında okumayı, uzun uzun kahvaltı etmeyi, öğleden sonra yüzmeye gitmeyi düşünmüştü.

Düşünmüştü ama öyle olmamıştı işte. Havuz yerine işe gelmişti ve eğer ölen kadının kimliğini erken saptayamazlarsa belki de bütün gün uğraşacaklardı. Yakınlarıyla yapılacak sorgulamalar, sorular, cevaplar, gözyaşları ve umutsuzluk, hepsi onu bekliyordu. Reinhart, alçak sesle ufak ufak küfrederek ıslak asfaltta arabayı sürerken, o, ölen kadının kim olduğunu bugün bulamamalarını diledi... Hiç olmazsa bir süre, bir iki gün daha bilinmeyen olarak kalsa ne olurdu sanki. Onu tanıyanların nasıl ağlayıp sızlanacakları aklına geldikçe, bunun masum bir dilek olduğunu düşünüyordu. Yakınlarının sızlanması kim olurlarsa olsunlar bir Cinayet Masası polisi olarak onu hiç mi hiç ilgilendirmiyordu. İlk saatler her zaman bir soruşturmanın en önemli bölümüydü ve bu dileği, genel kurala hiç uygun değildi, bunu biliyordu. Yine de, zayıf bir umutla da olsa, ki pekâlâ mümkündü, öğleden sonra birkaç saatliğine yüzme havuzuna kaçamak yapmak ona çok daha çekici geliyordu.

‘İnsan, davranışlarının temel çıkış noktalarını çarpıtmamak,’ diye düşündü Ewa Moreno ve bir soluk aldı. Komiserin dilinden düşürmediği bu deyim sonunda onun da diline dolanmıştı. Fakat sonra birden, ‘Neden ben bir ceset gördüğümde daima duş yapma ihtiyacını duyarım?’ diye düşündü. ‘Özellikle bir kadın cesediyse empati olsa gerek o isteği daha çok duyarım.’

“Kadını öldüren niçin oraya bıraktı, merak ediyorum,” diye Moreno’nun düşüncelerini böldü Reinhart. “Çıplak kırın orta yerine yani. Gidip ormanda bir yere gömmek daha akıllıca olmaz mıydı?”

Moreno düşündü.

“Adamın belki acelesi vardı.”

“Olabilir. Nasıl olursa olsun arabada kan olmalıydı. Herhalde cesedi arabayla taşımıştır. Eğer arabayı bulabilirsek kanıtı da bulmuş oluruz, ne dersin?”

Moreno omuz silkerek, “Şimdilik hiçbir şey,” dedi.

“ İnsan her zaman umut etmeli,” diye devam etti Reinhart, “Kocasının ya da yakını her kimse onun telefon edip yokluğunu polise bildirmiş olduğunu umalım. Olamaz mı? Şu anda Krause’nin yanında oturmuş bizi bekliyormuş gibi bir his var içimde.”

“Öyle mi sanıyorsun?” dedi Moreno.

“Tabii,” dedi Reinhart. “Sarhoş ve yarı çılgın oturmuş bizi bekliyor. Cumartesi geceleri içki biraz fazla kaçırılır ya... Biraz dır dır, biraz ihanet, adam elinde ütü onu bekler. Sonra olan olur. Zavallılar, zavallı insanlar.”

“Evet,” dedi Moreno, “Galiba sen haklısın, bir mum yaksak iyi olacak.”

Ne Krause’nin yanında ne emniyette, hiçbir yerde bekleyen bir fail yoktu. Yakın saatler içinde, ayak tırnakları kırmızı ojeli, kırmızı saçlı bir kadının arandığını polise duyuran kimse de olmamıştı. Saat bir buçuk sıralarında Reinhart ve Moreno’ya, suç yerinde çekilmiş bir deste fotoğraf ve daha sonra da doktor ve teknik elemanlardan ayrıntılı bir rapor geldi.

Öldürülen kadın 1.72 boyunda ve 62 kilo ağırlığındaydı. Saçları ve vücut kılları koyu kırmızıydı. Hiç doğum yapmamış ve öldürülmeden kısa bir süre önce cinsel ilişkide

bulunmuştu. ‘Öldürülmeden önce’ sözü üzerinde Reinhart ve Moreno, ikisi birden yorumda bulundular. Eğer fail bulunacak olursa, güvenilir bir kanıt olmak üzere kadının vajinasındaki bol miktarda sperm örneğini dondurup DNA testine göndermek yeterli olur. Ancak ölmeden saatler önce onunla yatmış olanla, ölmeden önce onu son gören, aynı kişi olmayabilir. Bazı şeyler tersini söylese de Reinhart ile Moreno’nun görüşü böyleydi.

Maktulün dişlerinin hepsi yerinde ve sağlamdı, başka öne çıkan tanıtıcı özelliği yoktu. Başına ve boynuna indirilen üç kuvvetli darbe ile öldürülmüştü. Şakağındaki atardamarı parçalayan, özellikle ön tarafa rastlayan bir darbe oldukça büyük bir kanamaya yol açmıştı. Cinayetin nerede işlendiği bilinmemekle beraber, cesedin bulunduğu yer olmadığını söylemek yanlış olmazdı. İşlendiği saat de kesin olarak saptanamamıştı, pazar gecesi saat iki ile saat dört arası olduğu sanılıyordu. Cesedin bulunduğu yerde hiçbir giysi, ya da kişisel eşyaya rastlanmamış, kanındaki alkol oranı binde 1.56 olarak ölçülmüştü.

“Kadın sarhoşmuş,” diye belirtti Reinhart. “Olayın aydınlatılmasında yardımcı olmasını dileyelim. Lanet olsun.”

Moreno, Adli Tıp’tan gelen raporu çıkardı, önüne koydu.

“Gerisi de var, bu akşam gelecek,” dedi Reinhart, “Meusse tam güç üzerinde çalışıyor. Her ne hal ise, birkaç saat ara verelim mi?”

Moreno, Birkenweg’deki yüzme havuzuna doğru yürümeye başladığında kar yağmura çevirmişti. Saat henüz üç bile olmamasına rağmen, karanlık kenti kuşatmaya başlamıştı ve aklına yeniden Reinhart’ın mum yakmakla ilgili sözleri geldi.

Ancak, Korrim yakınlarında o kimliği belirsiz kadın cesedine, kendi iç dünyasından baktığında, karanlığın da etkisiyle ona yakınlık duyduğunu fark etti.

‘Böyle bir gün işte,’ diye belirledi. Öyle bir gün ki çok fazla kurcalamaya gelmez, ya da insan bunu yapmaya katlanamaz. Belki duygu ve bilincinle araya girerek, gerçeğe doğru sadece küçük, dar aralıklar açabilirsin.

Böyle bir gün, daha doğrusu böyle bir mevsim!

‘İstiridye yaşamı,’ diye düşündü ve yüzme havuzunun ağır kapısını itti. ‘Adını merak ediyorum. Kim acaba?’

İKİ

“O burada,” dedi Krause, “henüz geldik.” “Kim?” dedi Reinhart. “Nereden geldiniz?”

“Andreas Wolger,” dedi Krause. “Öldürülen kadının kocası. Kimliği uyuyor.”

Reinhart’ın gözü telefona takılı kaldı. Sonra saatine baktı. Sekizi iki geçiyordu, pazartesi günü sabahıydı.

“Cinayeti işleyeni buldun da bana haber vermedin, öyle mi?” Krause ahizeye doğru öksürdü.

“Cinayeti işleyen değil, kadının kocası. Polis adayı Dobbermann ile benim yanımda duruyor şu anda. Durumu iyi değil, kadını teşhis için Adli Tıp’taydık, şimdi döndük. Hiç kuşkumuz kalmadı, kadının adı Vera Miller.”

“Vera Miller mi?” dedi Reinhart. “Niçin şimdi, ilk kez telefon ediyorsun? Ütüyü vuranın o olmadığını nereden biliyorsun?”

Şaşkın bir ifadeyle “Ütüyü mü?” dedi Krause.

“Ya da ne zıkkımın köküyse... O olmadığını nasıl biliyorsun?”

Ahizede duyulan sesten insan, Krause’nin döşemenin üzerinde bir piyanoyu sürüklediği izlenimine varabilirdi pekâlâ, yoksa sadece burnundan mı soluyordu?

“Saat şu anda henüz sekiz,” dedi, “Wolger yediye çeyrek kala geldi ve biz doğruca kadına bakmaya gittik. Komiser buraya gelmeyi düşünüyor mu yoksa beni telefonda sorguya çekmeye devam mı edecek? Ayrıca, ben bir ütü meselesinin işe karışmadığından da eminim.”

Reinhart, onun ukalalaşmaya başladığını düşündü. Polis adayına bak sen.

Krause çok doğru gözlemlemişti, Andreas Wolger hiç iyi görünmüyordu. Reinhart, odaya girdiği sırada o, elleri dizleri üzerinde kenetli, oturduğu sandalyede dimdik, hareketsiz duruyordu. O gözlerini kırpmadan önüne bakarken, polis adayı Bayan Elise Dobbermann yüzünde şaşkın bir ifadeyle adamın yanında dikiliyordu. Üzerine, kadın polislerin en son moda çok da zevkli görünmeyen üniformalarından giymişti. Reinhart, ‘İyi ki kadın polis değilim,’ diye düşündü hızla, ‘En azından üniforma giymek zorunda olan bir kadın polis değilim.’

“Eveeet,” dedi. “Bay Wolger, benim adım Reinhart, Komiser Reinhart.”

Elini uzattı. Andreas Wolger bir an ayağa fırladı ve komiserin elini yakaladı. Sonra aynı hızla yerine oturdu ve boşluğa bakmaya devam etti. Reinhart ayakta durup onu iyice inceledi; hiç tanıdık gelmemişti. Oldukça uzun ve oldukça kaim yapılı, olsa olsa kırk yaşlarında, diye değerlendirdi. Kot pantolon, koyu mavi, balıkçı yaka tişört, buruşuk gri ceket. Saçları dökülmeye başlamış, kocaman bir kafa. Metal çerçeveli gözlüklerinin arkasında açık renk gözler. Ağzının iki kenarından çenesine doğru uzanan çizgiler.

‘Cinayeti işleyen bu olamaz!’ Reinhart’ın ilk hükmü böyle oldu.

‘İnsan hükümlerinde aceleci olmamalı,’ ise ikinci hükmüydü.

“Bazı basit sorulara cevap verebilecek misiniz?”

“Sorular mı?” dedi Wolger.

“ İçecek bir şey ister misiniz? Kahve? Çay?”

Wolger ‘hayır’ anlamında başını salladı.

“Bir dakika,” dedi Reinhart ve polis adayı Dobbermann’ı biraz kenara çekti. Sesini alçaltarak ondan genel bilgi almak istedi. Kadın fısıldayarak, Wolger’in, Adli Tıp’ta karısının ölü bedeniyle karşılaşmasından sonra biraz meyve suyu ve yarım fincan kahve içtiğini söyledi. Ancak ne kimlik saptamasından önce, ne de ondan sonra Krause’nin de kendisinin de adamın ağzından tek bir laf alamadıklarını da ekledi. Reinhart başım salladı ve ona, birinci kattaki muayenehanesinden Doktor Schenck’i alıp gelmesini söyledi. Sonra tekrar Bay Wolger’e döndü.

“Özür dilerim ama bazı şeyler sormam gerekiyor. Sonra bir doktor gelecek ve dinlenmenizi sağlayacağız. Adınız Andreas Wolger, değil mi?”

Wolger başını salladı.

“Sözlü yanıtlarsanız memnun olurum.”

“Ben Andreas Wolger.”

“Karınız çok üzücü bir olaya maruz kaldı. Gidip kimliğini henüz yeni saptadınız... “ Not defterine bir göz attı... “Vera Miller. Doğru mu?”

“Evet.”

“Adresiniz nasıl?” “Millkerweg, 18.” “Çocuğunuz var mı?”

“Hayır.”

“Ne kadar zamandır evlisiniz?” “Üç yıldır.”

“Nerede çalışıyorsunuz?” “İşsizim.”

“Ne zamandan beri?”

“Altı aydır.”

‘“Daha önceki işiniz?” “Zinder Endrüstride. İşyerini kapattılar.” Reinhart başını salladı ve piposuyla tütününü bulmak için ceplerini kurcaladı. Anımsadığı kadarıyla Zinder, mobil telefon parçaları üretiyordu. Japon ya da Kore şirketleri tarafından satın alınmıştı.

“Ya karınız?” “Onun işi mi?” “Evet. Hemşireydi.”

“Cumartesi gecesi ne yaptınız?”

“Ben yakın bir arkadaşımla dışarıda akşam yemeğindeydim.” “Nerede?”

“Restoran Mefisto’da.”

“Lofters Plejn Meydanı’ndaki mi?”

“Evet.”

“Karınız sizinle beraber değil miydi?” “Karım bir kurstaydı.” “Nasıl bir kursta?”

“Hemşirelerle ilgili bir kurs. Karım hemşireydi.”

“Hangi hastanede?”

“Gemenjte’de”

“Kurs Gemenjte’de miydi?”

“Hayır, Aarlach’taydı.”

“Aarlach?” dedi Reinhart ve not etti. “Buradan epeyce uzak.” Wolger yanıtlamadı.

“Aarlach’ta hemşireler için bir kurs. Saat kaçta oraya gitti?”

“Cumartesi günü öğleden önce.”

“Ne zaman geri dönecekti?”

“Pazar günü öğleden sonra. Her zamanki gibi.”

“Her zamanki gibi mi? Ne demek istiyorsunuz?”

Wolger derin bir soluk aldı.

“Birkaç haftadır üst üste cumartesileri kursa gidiyor. Bir çeşit üst derece eğitimi.” “Daima Aarlach’ta öyle mi?”

“Daima Aarlach’ta,” diye onayladı Andreas Wolger. “O gece eve dönmezdi.” “Anlıyorum,” dedi Reinhart. “Pazar günü de dönmeyince polise başvurdunuz?” “O öldü,” dedi Wolger. “Tanrım yardım et. Vera öldü!”

Cümlesinin sonuna doğru sesi yarım oktav yükselmişti ve Reinhart onun çözülmesinin yakın olduğunu anladı.

“Oraya nasıl giderdi?” diye sordu, “Aarlach’a yani.”

“Trenle,” diye içini çekerek yanıtladı Andreas Wolger. “Trenle giderdi tabii, aman Tanrım! O ölmüş, bunlar oturmuşlar bana Aarlach’a nasıl gittiğini soruyorlar.”

Reinhart birkaç saniye bekledi.

“Karınız öldürüldü,” dedi. “Cumartesiyi pazara bağlayan gece birisi onu öldürmüş. Kendisinin buradan iki yüz kilometre uzakta olması gerekirken cesedinin Maardam yakınlarında bulunmasına bir açıklama getirebilir misiniz?”

Andreas Wolger’in böyle bir açıklaması yoktu, onun yerine sandalyesinde iyice büzüldü, ellerini yüzüne kapattı, bedeninin üst kısmı ileri geri sallanırken inlemeye başladı. O sırada kapı çalındı ve kapı aralığından Doktor Schenck’in kıvırcık kır saçlı başı göründü.

“Neler oluyor?”

Reinhart, derin bir iç çekişiyle oturduğu yerden kalktı, bu eşi yeni ölmüş dul adamın söylediklerini duyamayacağı kadar uzaklaştı.

“Ne olacak, her zamanki gibi. Sen bak artık, yakınları kimmiş sor soruştur. Ne kadar önce olursa o kadar iyi olur. Mutlaka birini bulmalıyız. Onunla konuşacak daha çok şeyimiz var tabii, ama şu haliyle fazla ilerleyemiyoruz,”

“Tamam,” dedi Schenck, başını sallayarak, “neler yapabileceğimizi görelim.”

“Teşekkür ederim,” dedi Reinhart ve odadan çıktı.

Adli Tıp’tan içeriye girdiğinde öğle yemeği saatiydi ve bir şeyler yemek üzere Fix Kafeterya’ya gitmeyi önerdi. Meusse hiç itiraz etmedi, güneşten solmuş beyaz iş önlüğünü çıkarıp, masanın üzerine rasgele atılmış olan ceketini sırlına geçirdi.

Fix Kafeterya caddenin karşı tarafındaydı. İçerisi oldukça kalabalıktı ama Reinhart diplomatik manevralarla kenarda boş bir masa ayarlamayı başardı. Meusse’ye bir şey yemek isteyip istemediğini sorduğunda, adli tabip sadece dazlak başını salladı. Beklenmedik bir tavır değildi bu. Söylendiğine göre adam, yemek olarak katı bir şeyler yemeyi yıllar önce bırakmıştı. Reinhart, iki siyah bira ısmarlayıp onun karşısına oturdu ve bekledi.

“Demek öyle,” dedi, “bir şeyler oluyor yani?”

Meuse birasından büyük bir yudum aldıktan sonra kağıt peçete ile ağzının çevresini iyice kuruladı.

“Bir durum ortaya çıktı.”

“Nasıl bir durum,” dedi Reinhart.

“Aslında şöyle,” dedi Meusse. “Senin de fark ettiğini sanıyorum.” Reinhart yanıt vermedi.

“Tümüyle emin olmadığım bir gözlem. Bunu unutmamanı istiyorum.” “Anlıyorum,” dedi Reinhart. “Şu darbeyle ilgili.” “Hangi darbeyle?”

“Başa ve enseye vurulan darbeyle,” diye belirtti Meusse. “Komiserin oğluna vurulan darbelerle tam uyum gösteriyor.”

Reinhart, bu ifadenin Erich Van Veeteren’i de ilgilendirdiğini anlayıncaya kadar kısa bir an geçti.

“Vay canına!” dedi.

“Öyle denebilir,” dedi Meusse ve birasından bir yudum daha aldı. “Yalnız unutma, bu yüzeysel bir gözlem sadece.”

“Unutmam tabii,” dedi Reinhart. “Ben öyle kolay unutmam.

Yani şimdi sen, bunları yapanın tek kişi, aynı kişi olduğunu öne sürüyorsun gerçekten, ha?” “Hıı,” dedi Meusse.

“Erich Van Veeteren ile kadını öldürenin aynı kişi olduğunu söylüyorsun, öyle mi?”

“Bir olasılığı dışlamıyorum,” dedi Meusse biraz düşündükten sonra. “Eğer sayın komiser biraz susup da beni dinlerse açıklayacağım. Söylediğim şu: Bizi ilgilendiren şey pek rastlanmayan bir darbe. Her iki olayda da aynı silahın kullanılmış olduğunu söylemek için elimizde yeterli kanıt yok, belki bir metal boru falan olabilir. Öyle ağır, sağlam bir şey. Başa vurulan darbe için söylenebilecek tek şey ise, failin sağ elini kullandığı olabilir, ama benim esas üzerinde durduğum ve iki olay arasında paralellik kurmama yol açan şey, boyna vurulan darbelerdir. Her iki olayda da boyun omurları kırılmış ve darbe, hemen hemen aynı noktalara inmiş. Bu anında ölüm demektir... Pekâlâ, bir rastlantı olabilir, ben sadece böyle bir olasılık olduğunu bilmenizi istiyorum.”

“Teşekkür ederim,” dedi Reinhart.

Bir an sessiz kalarak masanın üzerinde durmakta olan not defterine, bir sıra boyun omuru çizerek, anlatılanları kendisi için daha somut hale getirmeye çalıştı. Pek başarılı olamadı.

“Fakat bu kez başa birçok kere vurulmuş.”

Meusse başını salladı.

“Üç kez. Oldukça gereksiz. Boyna vurulan bu tek darbe yeterli olabilirdi, tabii kurbanın o darbeyi alacak pozisyonda bulunması koşuluyla.”

“Bunu, bir profesyonelin işi olarak mı değerlendiriyorsun?” diye sordu Reinhart.

Meusse, yanıtlamak için biraz oyalandı.

“Darbeyi vuran kişi, neyi amaçladığını ve sonucun ne olacağını çok iyi biliyordu,” dedi, “Profesyonellik kavramı ile

komiserim bunu mu kastediyor?”

Reinhart omuzlarını kaldırdı.

“Pekâlâ iki değişik fail olabilir,” dedi Meusse, “Pekâlâ tek bir kişi de olabilir. Sadece bunu belirtmek istedim. Bira için teşekkürler.”

Kalan birayı midesine boşalttıktan sonra yeniden ağzını kuruladı.

“Dur biraz,” dedi Reinhart, “bir değerlendirme yapmanı istiyorum. Bu konuda senden daha donanımlı kimse yok. Beni buraya çağırıp öyle de olur böyle de, demenin anlamı yok.”

Meuse alnım kırıştırarak önündeki boş bira bardağına baktı. Reinhart, eliyle garsonu çağırarak iki yeni bira ısmarladı.

Kafeden masalarına döndüklerinde, bu ufak tefek Adli Tabip, avucuyla dazlak kafasını sildi ve bir süre camdan dışarıya baktı. Reinhart, onun tiyatro oyuncusu olma hayalinin, daha gençken, yani birkaç yüz yıl önce görmüş olduğu bu hayalin, henüz sona ermemiş olduğunu düşündü.

“Emin olduğumu ifade etmek istemiyorum,” diye başladı Meusse sonunda. “Fakat, eğer bazı kuşkularım varsa... Şimdilik bu kuşkuları ortadan kaldıracak başka şeyler bulunamıyorsa, burada oturup sana açıklama yapmadan duramazdım.”

“Yani, doğru olma olasılığı çok yüksek?” dedi Reinhart. “Senin değerlendirmen bu mu?”

“Başka türlü düşünmek için bir neden göremiyorum,” dedi Meusse.

Bir süre suskun kalıp içkilerini içtiler. Reinhart piposunu yaktı.

“Erich Van Veeteren ile Vera Miller arasında hiçbir bağlantı yok. En azından bilebildiğimiz kadar yok... Araştırmış değiliz tabii, ama... “

“Bir tane bile olsa yeter.” dedi Meusse. “Ama bu benim işim değil.”

“Kesinlikle, haklısın,” dedi Reinhart. “Her neyse, sohbet için teşekkürler, ne yapabiliriz görelim bakalım.”

“Bakalım,” dedi Meusse ve kalktı. “Bira için teşekkür ederim.”

ÜÇ

Araştırma sonucunu, “Aarlach’ta hiçbir kurs yok,” diye açıklayan Moreno, Reinhart’ın karşısına oturdu. “Hafta sonları hemşireler için herhangi bir kurs olmadığı kesin. Adam nasıl?”

“Perişan,” dedi Reinhart. “Aarlach’ın palavra olduğu besbelliydi. Adam, yani Wolger, evine gitmek istemiyor. Doktor Schenck’in yanında kalıyor. Bir yakın arkadaşı uğrayıp bakmış ama Schenck onu çoktan uyuşturmuş, zavallı adamcağız. Anası babası bu akşam geliyorlar... Yetmiş beşlik iki yaşlı insan, arabalarıyla, yukarıdan Frigge tarafından. Adamın anası babası yani, kadınınkilerle temas kuramadık. Bakalım nasıl olacak, ama ne yapıp edip onu konuşabilecek hale getirebilmeliyiz, uyuşturarak ya da ilaçsız.”

“Kadın onu aldatıyordu,” dedi Moreno, “bunu doğal mı karşılamalıyız?”

“Sanırım,” dedi Reinhart. “Yoksa her cumartesi günü dışarıda olmak için niçin yalana başvursun?”

“Bunun başka açıklamaları da olabilir.”

“Öyle mi? Bir tane söyle.”

Moreno bir saniye düşündü, sonra yanıtını geleceğe erteledi, onun yerine: “Adam nasıl biri gibi görünüyor?” diye sordu, “Naif mi?” Reinhart, eliyle çenesinin altını çekiştirirken düşünceli görünüyordu.

“Evet,” dedi. “Naif sözcüğü belki doğru sözcük. Onun yakın arkadaşı, Van Berle, her şeye rağmen karısı hakkında çok bir şey söyleyemedi. Herhalde kadın oldukça geç döneminde tanışmış onunla, daha önce Groenstad’da yaşıyormuş. Söylediğine göre Van Berle, Wolger’in çocukluk arkadaşıymış. Karısı dışarıda başkalarıyla oynaşırken belki bu kez de aynı şeyi yapıyordu Wolger bu arkadaşıyla kafa çekmeye gidermiş.

“Demek öyle,” dedi Moreno. “Meselenin başka bir yüzü de varmış. Yine de bu işin içinde Erich Van Veeteren ne arıyor, onu anlamıyorum.”

“Ben de anlamıyorum,” dedi Reinhart. “Ama bu konuda Meusse’ün nasıl bir tahmini olduğunu biliyorsun sanırım.”

Moreno, biliyorum der gibi başını salladı.

“Bundan sonraki işimiz ne?” dedi.

Reinhart ayağa kalktı.

“Şöyle,” dedi. “Jung ile Rooth, iş arkadaşları, dostları ve bulabilirlerse akrabalarıyla soruşturmalara devam edecekler. Biz ikimiz yine Wolger’le uğraşacağız. Sanırım hemen aşağıya insek iyi olur, ana babasını beklemekte büyük bir yarar yok, sen ne diyorsun?”

Moreno, “ Şu aşamada hiçbir şey demiyorum,” diyerek asansöre doğru gitmekte olan Reinhart’ı izledi. “Kursla ilgili durumu ona sen mi anlatacaksın, yoksa ben mi anlatayım?”

“Sen anlat,” dedi Reinhart, “senin empatin ve kadınca zekân karşısında şapka çıkarırım. Kadın öldürülmüş olduğuna göre bel ki de artık o kadar önemli değil. Sorunu belki bir erkeğin göstereceği normal tavır içinde karşılar.

“Bundan kesinlikle eminim,” dedi Moreno, “tavrını görür gibiyim.”

Jung, Liljana Milovic ile Gemejnta Hastanesinin kafeteryasında buluşmak üzere anlaştı. Onunla niçin konuşmak istediğini kadın hiç anlamamıştı. Jung ise, iş arkadaşının bir talihsizlik sonucu öldürülmüş olduğu ve bundan dolayı bu kasvetli pazartesi günü işe gelemediği şeklindeki iç karartıcı haberi ona telefonda vermek istememişti.

Liljana Milovic, hiç kuşkusuz kusursuz bir güzeldi. Başka koşullar altında olsaydı, ağlama krizi geçinceye kadar onu kucaklamakta hiçbir sakınca görmezdi. Aslında, şimdi de bir sakınca olmadığını düşünmesine zaman kalmadan, kız çoktan kollarını onun boynuna dolayarak ağlamaya başlamıştı ve buluşma süresinin bir kısmı buna harcanmıştı. Jung o süre içinde, kızın sırtını ve tertemiz hanımeli çiçeği ve gülsuyu kokan siyah saçlarını beceriksiz elleriyle okşamaktan başka bir şey yapamamıştı.

Kız arada bir burnunu çekerek, “Özür dilerim,” diyordu, “elimde değil, özür dilerim.”

‘Benim de elimde değil,’ diye düşündü Jung ve boğazında bir şeyin yumruk gibi düğümlendiğini fark etti. Kız yavaş yavaş ağlamayı kesip kendisini toparlamaya başladığında da ondan büsbütün ayrılmadı ve kollarını çözmedi.

“Üzgünüm,” dedi Jung. “Bunu sana söylediklerini sanıyordum.”

Kız başını salladı ve burnunu sildi. Jung, en yakın masalardaki diğer müşterilerin, kaçamak bakışlarla onları gözlediğini fark etti. Onların ne düşündüklerini ve ne hayal ettiklerini, kızın başka bir yere gitmek isteyip istemediğini merak etti.

“Hayır, hayır. Burası iyi,” dedi Liljana.

Kızın hafif kırık bir şivesi vardı. On-on bir yaşlarındayken

Balkan ülkelerinden, olasılıkla hâlâ Yugoslavya denilen ülkeden göç etmişti.

“Vera’yı iyi tanıyordun değil mi?”

“Benim en iyi iş arkadaşımdı.”

“Özel hayatınızda da görüşür müydünüz?”

Kız derin bir soluk aldı, üzgün görünüyordu. Bu haliyle daha da güzelleşmişti. Jung’un her bakışta dizlerinin bağını çözen, çıkık elmacık kemiklerinin altında hafif gölgeler oluşmuştu. Dudaklarını ısırdı ve polislik görevine geri döndü.

“Çok sık olmazdı,” dedi kız. “Sadece birkaç aydır, ağustostan beri onunla aynı bölümde çalışıyoruz. Ne oldu ona, tam olarak yani?”

Yanıtım beklerken kız onun ellerinden sımsıkı tutmuştu. Jung kuşkuda kaldı.

“Birisi başına vurarak öldürmüş,” dedi daha sonra. “Kim olduğu belli değil.”

“Öldürmüş mü?”

“Evet, öldürmüş.”

“Anlamıyorum.”

“Biz de anlayamadık. Ama durum bu işte.”

“Niçin?” dedi kız. “Birisi neden Vera’yı öldürsün? Öyle harika bir insanı niçin öldürsün? Nasıl olmuş peki?”

Jung bakışlarını kaçırdı ve daha ayrıntılı bilgi için kızı orada tutmaya karar verdi.

“Orası biraz karanlık,” dedi. “Fakat Vera’yı tanıyan herkesle konuşmak istiyoruz. Son zamanlarda onda bir tuhaflık olup olmadığını fark etmiş miydin?”

Liljana Milovic biraz düşündü.

“Bilmiyorum, ama son zamanlarda belki... Cuma günü biraz... Ne diyeceğimi bilemiyorum. Sanki biraz

üzüntülüydü.”

“Öyleyse cuma günü onunla konuşmuştunuz?”

“Çok fazla değil. O zaman üzerinde durmamıştım, fakat şimdi siz sorunca anımsıyorum, her zamanki neşesi yoktu.”

“Nedenini sormadın mı?”

“Hayır. Çok işimiz vardı, konuşamadık. Keşke bilebilseydim.”

Gözlerinden yine yaşlar boşandı ve burnunu sildi. Jung ona baktı ve eğer kız arkadaşı Maureen olmasaydı, Liljana Milovic’i yemeğe, sinemaya ya da herhangi bir yere davet edebilirdim, diye düşündü.

“Pekiyi, ceset nerede şimdi?”

“Şu anda mı?” dedi Jung birden irkilerek, “Ha, sen onu mu diyorsun?... Şeyde, Adli Tıp’ta, üzerinde çalışılıyor.”

“Ya kocası?”

“Kocası mı? Eee...” dedi Jung. “Onu tanıyor muydun?”

Kız aşağıya, masaya baktı.

“Hayır, asla. Onunla hiç karşılaşmadım.”

“Sen evli misin?” diye sordu ve geçenlerde, Maureen’in aldığı haftalık dergilerin birinde okuduğu, yanlış konuşmalara Freud’cu bakışı ele alan bir yazıyı düşündü.

“Hayır,” dedi kız ve çabucak gülümsedi. “Ama bir erkek arkadaşım var.”

‘Sana layık biri değildir,’ diye düşündü Jung.

“Kocasından söz eder miydi? Nasıl geçiniyorlar, falan gibi?”

Kız bir an durakladı.

“Hayır,” dedi. “Çok sık değil. Ama aralarının çok iyi olduğunu sanmıyorum.”

Kızın sözcükleri geçiştirmeye çalıştığını ilk kez fark ediyordu, bunun bir şeyin belirtisi olup olamayacağım merak

etti.

“Öyle mi?” dedi ve bekledi Jung.

“Fakat o bana ayrıntıları anlatmazdı ki. Sadece her şeyin yolunda gitmediğini söylemişti. Anlıyor musun?”

Jung, başını salladı ve anladığım belirtmek istedi.

“Yani özel yaşamınızdan söz etmiyordunuz, öyle mi?”

“Nadiren.”

“Başka bir erkekle ilişkisi olduğunu sanmıyorsun ama belki de vardı öyle bir ilişkisi.”

Liljana Milovic yanıtlamadan önce biraz düşündü.

“Belki,” dedi, “evet galiba vardı. Son zamanlarda her halde biri vardı.”

“Ama sana bundan hiç söz etmedi?”

“Hayır.”

“Sen kim olduğunu bilmiyorsun, öyle mi?”

Liljana Milovic olumsuz anlamda başını salladı ve tekrar ağlamaya başladı. “Cenaze,” dedi, “cenazesi ne zaman kalkacak?”

“Bilmiyorum,” dedi Jung. “Henüz karar verilmedi, ama söz veriyorum, öğrenir öğrenmez sana haber vereceğim.”

“Teşekkür ederim,” dedi kız ve gözyaşları arasında gülümsedi. “Sen çok iyi bir polissin.”

Jung, hiçbir şey söyleyemedi, sadece iki kez yutkundu.

DÖRT

Pazar günü akşam saat sekize kadar uyudu.

Uyandığında ilk sezgisi, kafasının içinde bir şeylerin bozulduğunu söylüyordu. Öz varlığı çatlamıştı. Rüyasında, muazzam bir masada durmaksızın hareket eden bilardo topları görmüştü. Her şeyin dengesiz bir oyunmuş gibi göründüğü yaşamın kendisininki gibi önceden belirlenmiş fakat gizli bir kodu vardı sanki. Karmakarışık bir kalıp içerisindeki çarpışmaları, yön değiştirmeleri ve her topun, üzerine yüklenmiş yön ve hızla, yosun yeşili çuha üzerindeki hareketini düzenleyen, olabilecek her türlü olayı ve karşılaşmayı da içeren bir kod. Doğal olarak, tek tek her top kendi özel yörüngesi içinde, kendi kaderi kadar diğer topların da kaderini taşıyordu.

Hâlâ yatakta yatarken, ‘sonsuz, programlanmış bir gelecek’ diye düşündü ve bu çerçevelenmiş sonsuzlukta tutunacak bir şey, bir çıkış yolu bulmaya çalıştı. Abonesi olduğu dergilerin birinde bir süre önce, kaos durumunu açıklayan makaleler okumuştu.

Bunlara göre, kurallara bağlı olaylarla sonucu kolayca bilinemeyen olaylar, bu tek kuram içinde yer alabilirdi. Karmaşık zıtlıklar, yaşamın kendisi gibiydi.

Milyonlarca ipliğe bağlı olarak sallanan kuklalar... Aynı sınırlı sahne içinde sayısız görüntüleriyle bu kahrolası yaşam...

Her şeyin akışını değiştiren bu çatlak, Vera Miller’in kafasına demir boru ile vurduğu zaman ortaya çıkmıştı. Darbeyi vurduğu anda, bunun kaçınılmaz olduğunu ta başından açık seçik görmüş olduğunu algılamıştı, ama keşke bunu bilebilseydi. Ancak her şey olup bittikten sonra fark edilebilen, doğal bir sonuç, olayların pek mantıklı gelişimi... Gündüzden sonra gecenin, sevinçten sonra kederin gelişi kadar doğal, gün batımı, güneşin doğuşu gibi hep var olan sıradan bir şey... Hiçbir zaman kontrol edemediği sebep sonuç ilişkileri...

Bir zorunluluk.

Cehennemi bir zorunluluk daha doğrusu. O kaçınılmaz darbeyi kadının başına ve boynuna indirdiğinde bu umarsızlık, zorunlulukla saçma bir ödeşmeden başka hiçbir şey değildi. Yaşam denen bu lanet olası hükmedilmez ölüm dansında yer alan her ikisi de Vera ve kendisi kurbandı, ama o aynı zamanda cellat rolünü de üstlenmişti. Aynı zamanda özel hazırlanmış, ısmarlanmış senaryosu olan bu eylemi o şaşmaz kodlar ve izler doğrultusunda, büyük bir plan olarak gerçekleştiren kendisiydi. Hesap ona aitti, içine öyle doğmuş, o da işi bitirmişti.

Uyanmadan hemen önce annesiyle ilgili rüyayı, o, sarı safra kusarken annesinin eliyle alnından tuttuğu anın rüyasını görüyordu; değişik renklerde boyanmış bilardo topu izlerinin... Ve dibinde bir parça su olan kovanın... Annesinin sonsuz şefkatinin... Bilardo toplarının çarpışmasının görüntüleri, kafasında defalarca dolandı durdu. Yine de sona doğru her şey bir anda, Vera Miller ‘in şakağından, korkunç bir şiddetle vurulan ilk darbenin isabet ettiği o yerden akan kızıl kanla yıkandı. Bu müthiş melodram, çılgınlığın bu son aşaması, kaderin belirlediği şekilde tekrar tekrar görüntülendi. Büyük bir sıkıntı içinde bunlar gözlerinin önünden geçerken uyandığında bir şeylerin çatladığını, bir şeylerin onarılmaz biçimde parçalandığını anlamıştı.

Yatağından kalktığı zaman her yerin gerçekten kan içinde olduğunu gördü. Yatağı, yerdeki halı, oraya buraya savrulmuş giysileri, elleri, ilk anda bulamadığı, yatağının altına yuvarlanmış demir boru, hepsi, hatta garajdaki arabasının arka koltuğu bile Vera Miller’in kanıyla kıpkızıldı.

İki hap aldı, bir bardak su ve bir parmak viski ile onları içti. Salondaki kanepeye sırtüstü uzandı ve alkolün mutluluk veren ilk etkisini hissedinceye kadar bekledi.

Sonra işe girişti.

Olabildiğince sakin ve metotlu çalıştı. Yıkanabilecek olanları yıkadı. Çeşitli deterjanlarla ovdu, çitiledi, kazıdı.

Hiçbir telaş, hiçbir korku ya da pişmanlık hissetmedi. Sadece serinkanlılık ve sükûnet. Oyunun onun kontrolü dışındaki kurallar ve kalıplara uygun olarak hâlâ sürdüğünü biliyordu. Bunlar hiç kimsenin kontrol edemeyeceği, karşı çıkılmaması gereken kurallardı.

Öyle kodlanmıştı, yönü öyleydi.

Yapılması gerekenleri yaptıktan sonra arabasını aldı, kente sürdü. Zwille'e yakın Lon Pej restoranında iki saat oturdu, Tayland yemeği yedi ve bu kaçınılmaz oyunda ikinci hamlenin nasıl olması gerektiğini düşündü. Önünde ne kadar bir hareket alanı bırakılmıştı?

Bir sonuca varamadı. Geldiği yoldan eve geri döndü. Şaşkınlık içinde ne kadar sakin olduğunu fark etti. Yeni bir hap aldı ve yatağa gömüldü.

Pazartesi sabahı güneş hiç görünmedi. Sabah erkenden hasta olduğunu bildirmek üzere telefon etti. Korrim köyü yakınlarında bir kadının ölü bulunduğunu Nemve Blatt gazetesinde okudu. Kendisiyle ilgili bir habermiş gibi algılamadı. Cumartesi gecesi, o geniş arazide araba sürdüğü zamanla ilgili anılarında bir bulanıklık vardı. Hangi yollardan geçtiğini, en son nerede durup kadını arabadan çıkardığını hiç bilmiyordu. Korrim köyü ismini daha önce hiç duymamıştı.

Hiçbir görgü tanığı yoktu. Bu açık araziye rağmen gecenin karanlığı ve saatin hayli geç olmasından yararlanarak kimseye görünmeden cesedi oraya bırakabilmişti. Polis olayla ilgili bir açıklama yapmaktan kaçınmıştı. Gazete, herhalde ellerinde bir ipucu yok, şeklinde bir yorum yapmıştı.

Olan olmuş, diye düşündü. Kaygılanmak için bir neden yoktu. Oyun sürüyor, toplar yuvarlanıyordu.

Postacı saat on birden önce geldi. Gidip posta kutusunu kurcalamadan önce postacının uzaklaşmasını bekledi.

Her zamanki görkemli el yazısıyla, aynı açık mavi renkli zarf oradaydı. Mutfak masasının yanında durup zarfı açmadan önce eliyle tarttı.

Bu seferki mektup biraz daha uzundu. Çok değil tabii, hepsi hepsi yarım sayfa. Sanki iyi okumayı bilemiyormuş ya da gizli veya imalı bir şeyi atlamaktan korkuyormuş gibi yavaş yavaş ve yöntemine uygun olarak okudu.

“Bizim küçük aracımız sayesinde her şeyi düzene koyma günüdür.

Eğer bu sefer talimatı harfi harfine yerine getirmezsen polisi haberdar etmekte hiç tereddüt etmeyeceğim. Sabrımı taşırdığını anladın sanırım.

Aşağıdaki talimatı izle:

200.000 guldeni bir naylon poşete koyarak ağzını sıkıca kapat.

1 Aralık Salı gecesi tam saat 04:00 ‘de, Randers Park ‘ta heykelin yanındaki çöp kutusuna naylon poşeti bırak.

Doğru evine git ve telefon talimatını bekle. Telefon çalınca aç ve ismini söyledikten sonra verilen talimatları izle.

Adaletten kurtulmak için başka bir şansın daha olmayacak. Bu son şans. işlediğin tüm suçlarla ilgili bir raporu emin bir yere bıraktım. Bana bir şey olduğu taktirde rapor polisin eline ulaşacaktır.

Bu dünyada yanlış bir adım atmaktan sakınalım. “

Bir Dost.

İnceden inceye düşünülmüş.

İtiraf etmesi gerekti. Gerçek bir rakiple karşı karşıya olmak, insanda bir biçimde doyum yaratıyordu.

Öte yandan, ne olursa olsun son kertede bir yolunu bulup onu yeneceğini de hissediyordu. Fakat bunun için kuşkusuz epey uğraşması gerekecekti.

Ş u durumda elinde mektupla mutfak masasının yanında durduğu sırada böyle bir çözümün nasıl olacağını söylemek mümkün değildi. ‘Bir satranç partisi,’ diye düşündü. Öyle bir satranç partisi ki, durum analizi yapmak taşların konumunun açıklığı ölçüsünde zordu. Bu benzetme nereden de aklına gelmişti. Hiçbir zaman orta derecenin üstünde bir satranç oyuncusu olamamıştı, biraz oynamıştı ama gereken sabrı hiçbir zaman gösterememişti.

Her neyse, becerikli rakibi şu anda, sonuçlarını şimdilik göz ardı edemeyeceği bir oyun sahneye koymuştu. Görüş berraklığı gerektiren o bir saniye içinde sadece bir tek hamle yapabilirdi, sonra yeni bir açılım gözlenecekti.

Bir çeşit oyalayıcı savunma. Başka çözümler var mı? Şimdilik başka bir şey düşünemiyordu. Kendisine verilen süre kısaydı. Saatine baktı ve Randers parktaki çöp kutusuna 200.000 gulden bırakmak için on yedi saatten daha az bir süre kaldığını gördü.

Şantajcının çöp kutularına ve naylon poşetlere karşı özel bir sevgisi vardı. Acaba bu, bir çeşit düş kısırlığının kanıtı olamaz mıydı? Onun yararlanabileceği bir şey, oyunu sürdürmedeki acemilik, basitlik veya ileriyi görememek olabilir miydi?

On yedi saat? Bir tam günden daha az bir süre. ‘Kim bu adam?’ diye düşündü. ‘Kim?’

Bir süre, rakibin kimliğine ilişkin soru, nasıl davranması gerektiği sorusunu geride bıraktı. Biraz düşündüğü zaman, sorunun bu yönü üzerinde fevkalade az durduğunu şaşkınlıkla gördü. Kim bu kişi? O gece onu, hangi lanet olası kişi görmüştü? Acaba davranış biçiminden bir şeyler çıkarmak mümkün müydü? Mektuptan yani... Sadece mektupta öne sürdüğü koşullar üzerinde durarak acaba ona biraz daha yaklaşmak mümkün olamaz mıydı?

Birden aklına bir fikir geldi.

Bu kişi onu tanıyan biriydi.

Bu görüşü, kırılmasından korktuğu ince bir cam bardakmış gibi ama fazla güvenmeden bilincinde korumaya aldı.

Tanıdığı biri ya da onu tanıyan biri.

Daha çok da bu ikincisi. Yani rakibi onun kim olduğunu biliyordu ve daha ilk olay anında, o gece, yağmurun altında, gencin ölü bedeni kucağında dururken onu görmüştü. Böyle olmuş olamaz mıydı?

Pekâlâ olmuş olabilir, diye kendi kendisiyle konuştu. Böyle olması gerekirdi.

Arabanın plaka numarasını uydurmaya ya da anımsamaya çalışmak gibi bir sorun olamazdı. Şantajcı bunu zaten biliyordu. O gece orada durmadan geçmiş ve ertesi gün neler olduğunu gazetelerden okuyunca yorumunu yapmış, karara varmış olabilirdi. Ama kimdi, kadın mıydı, erkek miydi? Erkek... Herhalde erkekti, nedenini gerçekten pek anlayamadan, erkek olduğuna karar verdi.

İşte böyle, durum bu merkezdeydi. Bakışlarını bu yöne yönelttiğinde, daha önceki açıklamalarının ne kadar mantık dışı, ne kadar zorlama olduğunu gördü. Nasıl bir Tanrının cezası, sadece yanından geçip giderken bir arabanın plakasını aklında tutabilirdi? Üstelik yağmur altında, karanlıkta... İmkânsız, olacak iş değil.

Öyleyse onu tanıyan biriydi, onun kim olduğunu bilen biri. Gülümsediğini fark etti.

Açık mavi kâğıda yazılmış bir mektup, yirmi dört saatten daha kısa bir sürede hayatını söndürebilirdi. Bir ay gibi bir sürede üç kişiyi öldürmüştü. Yine de gülebiliyordu.

Fakat kimdi bu adam, sorun buydu kısaca.

Çok geniş olmayan arkadaş çevresinde tanıdığı kişilerin üzerinde tek tek durmak çok zaman almadı. Ellinci yaş günü ya da sözün gelişi düğün veya cenaze törenine gönül

rahatlığıyla davet etmeyi düşünebileceği olası yakın arkadaşlarının her birini gözünde canlandırdı. Hayır, hiçbiri olamazdı, ihtimal vermiyordu.

Aslında, onların arasında, diğerleri kadar kolayca olamaz diyemediği bir iki isim vardı, ama hiçbirinin ismi karşısında kendiliğinden oluşan bir duraksama göstermemişti. Hiçbirinden kuşkulanmamıştı.

İşin bir de öbür yönü vardı. Kendisi Maardam'da özellikle tanınan bir kimse değildi. Dikkat çeken biri de değildi ama az da olsa tanıdığı, sima olarak onun kim olduğunu bilen kimseler vardı. Herhalde yeterliydi. Sonradan kentte karşılaştığı zaman kim olduğunu anımsamakta zorlandığı birçok kimseyle her gün yüz yüze geliyordu ki, doğal olarak bu insanlar onun varlığından haberdardılar. Hatta bazen selamlarına karşılık alamadıklarında kendilerini incinmiş hissettikleri olurdu.

Böyle biri olmalıydı. Rakibi mutlaka bunlardan birisiydi. Yeniden güldüğünü fark etti..

Sonra, bu işi temizlemek için tanınan sürenin ve öne sürülen koşulların hiç de kolaylık sağlamadığını kavrayınca yüksek sesle küfretti.

Hiç de kolay değildi. Eğer şantajcının Maardam'ın içinde bir yerlerde oturduğundan emin olsa, adayların sayısını rahatça 300.000'den 300'e indiriverecekti.

Hatta yaşlıları ve çocukları saymazsan 200.000'den 200'e inerdi.

Oldukça anlamlı bir azalma tabii ama yine de yararsız. Geride bir sürü kişi daha var.

Tahminen iki yüz şantajcı adayı. Oyunun süresi on yedi saat. Daha doğrusu on altı buçuk saat kaldı. Burnundan soluyarak koltuktan kalktı. Gitti, ilaç dolabında ne kadar ilacı kaldığını kontrol etti, en azından onu, on-on iki gün daha idare edecek miktarda olduğunu belirledi.

On-on iki gün daha; her şey bir yana, neler olur bilinmez.

Parti sona erdi, sıfır tüketildi.

Sonra bankaya telefon etti. Perşembe günü talep ettiği kredinin onayı henüz alınmamıştı. Birkaç gün daha sürebilirdi, ama merak etmemesi hususunda söz verildi. Formaliteler işte.

Güvenilir bir müşteriydi, güvenilir müşteriler, artık seksenli yıllar geride kalmış olmasına rağmen korunurdu.

Teşekkür edip telefonu kapattı. Bir an ayakta kaldı ve pencereden dışarıya, yağan yağmura ve kenar mahallenin bu kasvetli sokağına baktı. Akşamdan önce, 200.000 gulden tutarındaki banknotlar, hiçbir koşulda eline geçmeyecekti.

Dolayısıyla başka bir çıkış yolu bulunmalıydı.

Başka bir strateji düşünülmeliydi.

Mektubu bir kez daha okuyarak düşünmeye çalıştı.

BEŞ

Öldürülen Vera Elizabeth Miller’in profili pazartesi günü yavaş yavaş belirlenmeğe başladı. 1963 yılında Gellenkirk’te doğmuş fakat Groenstadt’ta büyümüştü. Hepsi halen güney eyaletlerinde yerleşmiş olan, ikisi erkek biri kız olmak üzere üç kardeşi vardı. Babası 1982’de ölmüş, annesi yeniden evlenmişti ve Karpatz’da ev idaresi öğretmenliği yapmaktaydı. Okuldayken kızının öldürüldüğü haberini alması üzerine şimdiki kocasıyla birlikte salı günü Maardam’a gelmesi bekleniyordu.

Vera Miller, Groensadt’ta hemşirelik eğitimi almış ve 1991 yılma kadar orada çalıştıktan sonra, Henric Veramten adında birisinden boşanıp Maardam’a taşınmış. Veramten ile olan

evliliğinden çocukları olmamış fakat 1989 yılında Koreli bir kız çocuğunu evlat edinmişler. Bir yıl sonra bu kız çocuğunu trajik bir şekilde bir trafik kazasında kaybetmişler. Annesi ve iki kardeşinin belirttiğine göre Veramten'den boşanmasının nedeni bu kızın ölümü olmuş. Bu açıkça söylenmemiş ama satır aralarından anlaşıldığı kadarıyla bu trafik kazasında kocasının doğrudan veya dolaylı olarak kusuru varmış. Hiçbir zaman gerçek bir soruşturma yapılmamış.

Vera Miller, 1992 yılında Maardam'da Gemenjta Hastanesi'nde çalışmaya başlamış ve iki buçuk yıl sonra Andreas Wolger ile evlenmiş. Ne annesi, ne de kardeşleri bu ikinci evliliği ile ilgili bir şey biliyorlar. Eğer bir nikâh ya da düğün olmuşsa da onların haberi olmamış. Son yıllarda çok seyrek görüşüyorlarmış.

Andreas Wolger'e gelince, durumunda bir değişiklik yokmuş. Pazartesi günü saat yediye kadar, karısıyla ilişkilerine dair ayrıntılı bir bilgi alınamamış. Çünkü olayın etkisiyle girdiği şoktan çıkmış değil. Moreno ve Reinhart'ın ikisinin de yaptıkları değerlendirmeye göre eşler arasındaki evlilik ilişkisinin pek iyi gitmediği sanılıyor.

Hatta iyi gitmediği kesin olarak bile söylenebilir.

O zaman, bu dayanağı olmayan iddianın ispatlanması için, çifti şu ya da bu yönleriyle tanıyan kimselerle yapılacak konuşmalar ve soruşturmalar kalıyor geriye.

Bay Wolger'in kendisiyle de tabii.

Vera Miller'in genel karakteri konusunda söylenenler, onun hem dostları hem de iş arkadaşları arasında çok sevilen ve çok taktir edilen bir insan olduğu şeklindeydi. Hele İrene Vargas adında bir dostu ki Vera'yı Groenstadt'taki gençlik yıllarından tanıyor ve halen Maardam'da oturuyor öldürüldüğünü duyduğunda, üzüntüsünü ve ona olan sevgisini büyük bir şaşkınlık içinde şöyle ifade etti: "Hayatımda gördüğüm en sıcak, en dürüst insanlardan birisiydi, lanet olsun, bu çok alçakça bir şey." 'Bayan Vargas

ile Vera Miller'in uzun yıllar birbirlerinin çok yakın dostları olduğu apaçık,' diye düşündü Reinhart, eğer Vera Miller'in yaşamındaki karanlık sayfalara ait bir bilgisi olduğu örneğin evlilik dışı ilişkiler konusunda düşünülen bir kişi aranıyorsa, o da ancak Bayan Vargas olabilirdi.

Bu verilerin hiçbiri, kadınla yapılan ilk konuşmada ortaya çıkmadı fakat konuya geri dönmek için çok neden vardı.

Pek çok neden. Her ayrıntı incelikle değerlendirilecek olursa, Vera Miller, kocasına karşı gizli kapaklı işler çevirmeye ilk kez ekim ayı sonu-kasım başı gibi başlamış. Kocasına, hafta sonlarında bir süre toplam sekiz hafta sonu Aarlach'a, hemşireler için üst eğitim kurslarına gideceğini söylemişti, ama aslında cumartesi-pazarları nerede ve kiminle geçirdiği hâlâ bilinmiyor.

"Eşek kafalı, salak," dedi Reinhart, "her hafta sonu bırak kadını gitsin, sonra da nereye gittiğini hiç takip etme. İnsan bu kadar salak olabilir mi?"

"Yani sen Winnifred'in kursa gidip gitmediğini takip eder miydin?" diye merakla sordu Moreno.

"Etmezdim tabii," dedi Reinhart. "O başka bir konu." "Mantığı anlamıyorum," dedi Moreno.

"İçgüdü," dedi Reinhart, "güven ve erkeklik içgüdüsü. Onun, yani Wolger'in her şeye rağmen salakça davrandığı konusunda mutabık mıyız?"

"Sanırım," dedi Moreno. "Olasılıkları büsbütün gözden uzak tutmamalıyız ama olmayabilir de. Yalnız Erich Van Veeteren'i bu olayla nasıl birleştireceğiz... İşte burada ne yapacağımı, nasıl düşüneceğimi bilemiyorum."

DeBries ve Rooth'un, Miller-Wolger çiftinin yakınlarıyla konuştuğu sırada, Ewa Moreno, Marlene Frey ve Erich Van Veeteren'in arkadaşlarıyla ilgilenmişti, fakat hiçbirisinin en ufacık bir yardımı olamadı.

Hiçbiri, İrene Vargas'tan alman fotoğraflarından Vera Miller'i tanıyamadığı gibi, daha önce ismini bile duymamıştı.

"Ben de ne söyleyeceğimi bilemiyorum," dedi Reinhart ve bir duman bulutu üfledi. "İtiraf etmeliyim. Yarın komiserle buluşacağım, bu ilişkiyi ona sorarım... Yani bu olası ilişkiyi. Böylece en azından konuşacağımız bir konu olur. Yoksa oturup ölüm üzerine felsefe yapmak çok sıkıcı olurdu."

Moreno bir süre düşündü.

"Sen kuramsal konuşmalardan hoşlanıyordun ya," dedi, "olabilir mi?.. Yani Erich Van Veeteren ve Vera Miller, birbirlerini tanımadıkları halde ikisinin de öldürülmüş olmalarının nedenini bulmak mümkün mü, demek istiyorum? Bununla uyum gösterecek bir hikâye uydurabilir misin?"

"Hikâye mi?... " dedi Reinhart ve piposunun sapıyla alnını kaşıdı. "Birbirlerini tanımadıkları halde, öyle mi? Ohoo, uzatabildiğin kadar uzat ama ipin ucunu yakalarsan durum bayağı aydınlanır... Eğer tam bir sapıkla uğraşmıyorsak o zaman her şey daha fazla çorbaya döner. Evet, tabii ki birbirleriyle uyum gösterecek olaylar zinciri bulabilirim, eğer istersen bunların on tanesini art arda sıralayabilirim. Fakat bunlarla nereye varabiliriz ki?"

Moreno çabucak gülümsedi ve fırsatı kaçırmadı.

"Yap öyleyse," dedi. "Bütün geceni, Erich Van Veeteren'in ölümü ile Vera Miller arasında on değişik bağlantı bulmaya ayır. Sonra yarın bana anlatırsın, sana söz veriyorum ben içlerinden en doğru olanını seçerim."

"Aman Tanrım," dedi Reinhart, "Benim gecelerimi ayıracağım hassas bir karım ve gücü yetmediği işlerde yardım etmem gereken bir kızım var. Sen gerçekten hâlâ işinle mi evlisin?"

"Gördüğün gibi," dedi Moreno.

“Gördüğüm gibi mi? Bu ne biçim söz?” Masaya doğru eğildi, kaşlarının arasında dikine bir çizgi olduğu halde Moreno’yu süzdü.

“Münster ile bir sorununuz varmış, öyle mi?”

Müfettiş Moreno’nun bakışları, üç saniye kadar ona takılı kaldı.

Sonra “Cehenneme git,” dedi ve odayı terk etti.

“Benim kim olduğumu biliyor musun?” dedi Rooth, “Ben Avrupa’nın en kötü avcısıyım.”

“Bundan kuşku duymam için bir neden yok,” diye yanıtladı Jung. “Aslına bakarsan ben senin avcı olduğunu da bilmiyordum.”

“Kadınlardan,” dedi Rooth, soluyarak, “kadınlardan söz ediyorum. Yirmi yıldır, hatta yirmi beş yıldır yakalamak için peşlerinde koşuyorum... Hah, tamam diyebileceğim bir tanesi bile olmadı. Lanet olasıcalara nasıl yaklaşmalı ki?”

Oturmuşlar, günü altın taçla taçlandırmak için Rooth’un deyişi önlerindeki Oldener Maas’tan birer fırt çekmek üzereydiler. Jung etrafına baktı. Bu salt erkeklerle dolu olan bar hiç de cazip bir av alanı değildi.

“Senin tuzun kuru tabii,” diye sürdürdü Rooth, “Mauren muhteşem bir kadın. Eğer bir gün başından savmak istersen devralmaya gönüllüyüm.”

“Ona bu söylediklerini anlatacağım, böylece bana daha sıkı sarılır.”

“Öp beni,” dedi Rooth, “ve okkalı bir fırt çek, yalnız dikkat et belki ucunda patlayıcı vardır.”

“Patlayıcı mı?”

Rooth özeleştiri yapar gibi bir tavırla başını salladı.

“Bunca yıldır yanlış mermi kullanmışım gibi geliyor bana. Biraz şiir okumaya ve ezberlemeye başlamayı düşünüyorum,

sen ne dersin?”

“İyi,” dedi Jung, “yakışır sana. Kadınlardan başka bir konu konuşamaz mıyız?”

Rooth, şaşkınlığının büyüklüğünü gösteren bir mimikle karşıladı bunu.

“Başka ne halt var ki?”

Jung omuzlarını kaldırdı.

“Bilmiyorum. İş, belki?”

“Kadınları tercih ederim,” dedi Rooth ve soluk verdi. “Fakat senin işin kıyak...” “Oturup çenemizi kapatalım,” diye önerdi Jung. “Belki en iyisi bu olur.” Rooth, gerçekten uzunca bir süre sustu. Yerfıstığı kâsesini eşeleyerek düşünceli bir tavırla ağzına attığı fıstıkları ağır ağır çiğnedi. “Benim bir hipotezim var,” dedi daha sonra. “Hipotez mi?” dedi Jung, “Kuram değil yani?”

“Ben ikisinin arasındaki farkı bilmiyorum,” diye itirafta bulundu Rooth. “İkisi de aynı bok, değil mi? Neyse, dinle beni.”

“Kulağım tetikte.”

“Çok iyi,” dedi Rooth, “ama hiç sözümü kesme. Bak şimdi, bu Vera Miller var ya... Mademki dışarıda başka bir adamla oynaşıyordu, bu adamı bulsak aptalca bir şey yapmış olmayız her halde.”

“Harika,” dedi Jung, “bütün bunları nereden buluyorsun, memur bey?” “Bitirmedim. Eğer onu nerede arayacağımızı bilirsek, her şey biraz daha kolaylaşır.” Jung esnedi.

“Dur, daha bitmedi, hipotezim yediveren gül gibidir, durmadan açar,” diye açıklamada bulundu Rooth. “Tabii ki işimiz bir doktorla.”

“Doktor mu? Hey Tanrım, doktor da nereden çıktı?”

“Gün gibi aşikâr. Kadın hastanede çalışıyordu, değil mi? Bütün hemşireler, beyaz önlüklü ve göğsünde şıngır mıngır stetoskopu sallanan doktorlara hayranlık duyar. Buna stetoskop sendromu denir ve meslekteki her kadını çarpar. Sözün kısası, doktor X’i arayacağız. Gemenjte Hastanesi’nde. Her şey bir yana, keşke tıp okusaydık.”

Jung, kâsedeki son fıstığı yakalamayı başardı.

“Peki, Gemenjta Hastanesi’nde kaç tane doktor var, biliyor musun?”

“Nereden bileyim,” dedi Rooth, “Atıyorum, belki iki yüz. Fakat, söz gelimi, mesleki bakımdan onunla daha yakın teması olan birisi olabilir, aynı bölümde çalışıyor olabilirler, falan filan. Ne dersin?”

Jung bir an düşündü.

“Eğer Meusse’ün dediğine bakacak olursak,” dedi. “Bu pul koleksiyoncusu kuramıyla şantajcı kuramını nasıl bağdaştıracağız?”

Rooth, hissettirmemeye çalışarak geğirdi.

“Genç arkadaşım,” dedi babacan bir gülümsemeyle, “insan kuramlarla varsayımları gelişigüzel karıştırmamak, ben sandım ki senin için her şey apaçık. Polis eğitim okuluna mı gittin yoksa köpek eğitim merkezine mi?”

“Git, iki bira kap gel,” dedi Jung. “Hangisi kimindi, birbirine karıştırma.”

“Elimden geleni yaparım,” dedi Rooth ve ayağa kalktı.

“Göründüğü, kadar aptal değil bu herif,” diye düşündü Jung, masada yalnız kaldığı sırada.

Moreno, eve döndüğü zaman, ‘Niçin böyle yapıyorum?’ diye düşündü.

Sinirli bir şekilde ayağından ayakkabılarını savurdu ve ceketini hasır koltuğun üzerine attı.

‘Niçin Reinhart’a küfreder gibi, cehenneme git, deyip kapıyı çarpıp çıktım? Yoksa ben erkek düşmanı mıyım, erkek düşmanı bir cadı mı olmaya başlıyorum?’

İş oraya gelip dayandığında adam haklıydı, tamamen haklıydı. Münster’le ilgili bazı şeyler olmuştu her ne kadar Reinhart’tan daha iyi bilmese de bunun konuşulduğunu da duymuştu.

Bu birtakım şeyler, Münster’in, geçen ocak ayında, Frigge’de bıçakla yaralanması ve hayati tehlikeyle karşı karşıya kalmasıyla son bulmuştu. Olaydan sonra bir iki ay hastanede yatmış, bir o kadar da nekahet dönemi geçirmişti. Halen de, yeniden göreve dönebilir raporunu alabilmek için, bakanlığın yürüttüğü belirtildiğine göre ne olduğu bilinmeyen bir soruşturma yüzünden birkaç ay daha sürebilecek bir beklemedeydi.

“Lanet olsun,” diye söylendi, “Öyleyse bu adam ne zaman işine dönecek? Tahminen ancak şubatta, o zaman ne olacak peki?”

Bir bok olmayacaktı tabii. Polis adayı Münster, sanki hiçbir şey olmamış, sanki onlardan bir saniye bile uzak kalmamış gibi tekrar karısıyla çocuklarına dönmüştü. Karısı ne hayal ediyordu, neyi bekliyordu? Gerçekten beklemiş miydi? Olaydan sonra kocasıyla üç defadan fazla bir araya gelmemişti. O zamanlarda da aralarında hiçbir yakınlaşma olmamıştı. Havada en ufak bir titreşim, bir kıvılcım... Ha, belki ilk seferde, Synn ile birlikte onun hasta yatağının kenarına oturdukları zaman, bir şeyler olmuştur.

Fakat daha fazlası yok. Sadece bir kere, bir titreşim.

Münster‘le harika çocuğu Synn’ün arasına giren o lanet olası kadın kimdi peki?

‘Ben de sapıtıyorum galiba,’ diye düşündü, ‘Yalnız yaşayan tüm kadınlar gibi üşütüyorum.’ Dul karılar grubuna katılmak fazla zaman almadı, her şey bu kadar basit miydi? Kaim

kafalı Claus'u terk ettiğinde aslında ona ve harcanmış beş yılma kahrediyordu, fakat yine de bütün erkekleri aynı pislik olarak da görmüyordu. En azından Münster' i, özellikle onu öyle değerlendirmiyordu.

Ama şimdi, daha az önce Reinhart'a 'defol'u çekmişti. Neden? Sadece doğruyu söylediği için. Neyse ki Reinhart onun tipi değildi ne demek oluyorsa hem, o Reinhart'a her zaman iyi bir insan, iyi bir polis olarak bakmıştı.

Bir erkek olarak da fena değildi yani.

Sıkıntılarını savuşturmak amacıyla duşun altına girdiğinde, 'Bunu telafi etmeliyim, bir şeyler yapmalıyım,' diye düşündü.

Belki de hemen, derhal, her şeyden önce. Otuz bir yıllık fena halde erkek düşmanı...

Ya da çılgın avcı? Hatta ondan da beteri. 'Teşekkür ederim, ben almayayım. Gelecek için daha iyi stratejiler olmalı, bulunmalı.'

Ama şu aşamada değil. Bu akşam ne zamanı, ne bunu düşünecek gücü var. Başka bir konuyu halletmek daha iyi. Belki, hani ona meydan okuduğu: "Erich Van Veeteren ile Vera Miller arasındaki on olası bağlantı."

'On bağlantı,' diye düşündü, 'Ne cüretkâr talep?'

Acaba üç tanesini bulabilir miyim?

Hiç değilse iki olsa.

En azından bir tane söyle hadi...

Winnifred daha yeni aybaşı olmuştu ve Joanna da nihayet penisilinin işe yaradığını kabul ediyordu, bu yüzden Reinhart'ın hiç birisiyle ilgilenmesi gerekmedi. Onun yerine, televizyonda eski bir Truffaut filmini seyretmek üzere salondaki kanepeye oturdu. O sırada Winnifred çalışma odasında, ertesi günkü seminer için hazırlık yapıyordu. Film bittiğinde kocasını uyandırdı. Paskalya tatilinde yapmayı

planladıkları gezi için Leros ve Sakynthos arasındaki tercihler üzerine bir çeyrek saat kadar konuştuktan sonra yatağa yattıklarında Reinhart'ı uyku tutmadı.

İki fikir kafasında dolandı durdu.

İlki Van Veeteren ile ilgiliydi. Yarın onu görecekti ve hâlâ aynı yerde, bir adım ilerleyemeden yerlerinde saydıklarını açıklamak zorunda kalacaktı. Üç haftalık uğraştan sonra hâlâ, oğlunun katilini ele geçirecek en ufak lanet olası bir ipucuna rastlamamışlardı. Tabii, Vera Miller'in de ensesine vurulan benzer tuhaf darbe ile öldürüldüğü konusunu anlatmaya çalışacaktı ama bunların hiçbiri bir ilerleme sayılmazdı.

Sorunun ne olduğunu anlayamadık, diye itirafta bulunacaktı. Sıfıra sıfır, elde var sıfır. 'Yazıklar olsun,' diye düşündü Komiser Reinhart.

Kafasını kurcalayan ikinci konu Ewa Moreno'ydu.

'Ben bir eşeğim,' diye düşündü. Her zaman değil ama zaman zaman. En cılızından bir bilgiye bile sahip olmadığı bir bağlantı üzerine kurulu on adet tutarlı senaryo geliştirebileceğine dair ona söz verirken hakarette bulunmuş, evet hakarette bulunmuş ve kendisini hiç ilgilendirmeyen konulara girmişti.

Hiç akıllıca bir iş değil.

Saat ikiye gelmişti, kalktı ve kadına telefon etti. "Uyuyor muydun?" diye sordu. "Ben Reinhart." "Tamdım," dedi Ewa Moreno. "Yok, hayır, uyanıktım."

"Özür dilerim," dedi Reinhart. "Özür dilemek için telefon ettiğimi söylemek istiyorum... Ben koca bir eşeğim."

Kadın bir an sessiz kaldı.

"Teşekkür ederim," dedi. "Yani özrün için. Aslında senin eşekliğinden değil, ben dengeli değildim, benim hatamdı."

“Hin,” dedi Reinhart. “Zekice ve uygarca. İki yetişkin insan oturmuşlar gece yarısı telefonda birbirlerinden özür diliyorlar. Hangi dağlara kar yağdı acaba, rahatsız ettim özür dilerim... Off, yine çam devirdim.”

Moreno kahkaha attı.

“Niçin uyumadın?” diye sordu Reinhart.

“On tutarlı bağıntıyı düşünüyordum.”

“Bak sen. Kaç tane buldun?”

“Hiç,” dedi Moreno.

“Şahane,” dedi Reinhart. “Bakalım ben ne yapacağım. İyi geceler, yarın gün ışığında görüşürüz.”

“İyi geceler, komiserim,” dedi Moreno. “Sahi, sen niye uyuyamadın?”

Fakat Reinhart telefonu çoktan kapamıştı.

ALTI

Van Veeteren, fosforlu ışıltısıyla parıldayan yelkovanın saat kadranında hızla dönüşüne bakıyordu. Bir süredir bununla meşguldü ancak sonuçta her bir tam dönüş yeni bir dönüştü. Birdenbire yeniyetmeliğinin ilk zamanlarını gerçekten öyle zamanları olmuş muydu?, o uykusuz geçen gecelerde nabzının kaç attığını merakla saydığı anları anımsadı. Şu anda kaç atıyordu acaba, saymaya karar verdi.

İlk bir dakikada elli iki saymıştı.

İkinci bir dakikada elli dokuz.

Son olarak da üçüncü bir dakikada elli dört.

‘Aman Tanrım,’ diye geçti aklından. ‘Kalbim neredeyse duracak.’

Nabzını saymadan birkaç dakika daha yatakta kaldı. Ulrike'nin yanında yatıyor olmasını arzuladı ama Ulrike o gece Loewingen'de, henüz evden ayrılmış olan on sekiz yaşındaki en küçük oğlu Jürg'ün yanındaydı. Oğluna da zaman ayırmasını makul karşılamak lazımdı. Oğlan, yaşından beklenmeyecek derecede olgun görünmesine rağmen Van Veeteren, onunla sadece üç kez birlikte olma fırsatı bulmuş, saygılı ve ağırbaşlı bir delikanlı olduğu izlenimini edinmişti boş bırakmak doğru olmazdı.

Her şey iyi de polis olmayı istemeseydi bari.

Van Veeteren derin bir soluk alıp verdi, saati görmemek için öbür yanma döndü. Yastıklardan birini başının üstüne koydu.

'Saat ikiyi çeyrek geçiyor,' diye düşündü. 'Bütün âlemde tek uyanık insan benim.'

Bir saat sonra yataktan çıktı. Uyumaya çalışmak boşunaydı, şu son gecelerde uykusu ortalama iki-üç saati geçmiyordu, ünlü AA uyku ilaçlarının hiçbirinin yararı yoktu. Ne bira, ne şarap, ne de Hendel'in müziği çare oluyordu.

Kusur Hendel'de değildi tabii, diğer bestecilerin müziği için de durum aynıydı.

Banyoda yüzüne soğuk su çarparken, 'olmuyor,' diye düşündü. 'Uyuyamıyorum ve nedenini de çok iyi biliyorum. Niçin itiraf etmiyorum? Niçin doruklara çıkıp cümle alemin duyacağı şekilde haykırmıyorum?'

Öç! Oğlunun katilinin peşinde, ormanda sürek avı başlamışken hangi baba yatağında rahat uyuyabilir?

Bu kadar basit. Biyolojinin kara kadim temellerine kök salmış bir şey. Bu konuyu daha bir saat önce anılarını yazdığı sırada da biliyordu, şimdi de biliyor. Etkili olan biricik yol eylemdir. Her türlü koşulda insan demek eylem demektir. Homo Agentus. Yap, bir şey yap! Tanrı aşkına! Görünüşte ya da gerçekten bir şey yap!

Giyindi, mutfak penceresinden dışarıdaki havanın nasıl olduğunu kontrol etti ve çıktı. Kuru soğuk hissediliyordu fakat yağış yoktu, rüzgâr neredeyse durmuştu. Yürümeye başladı.

İlk önce güneye, Zuijdersiaan ve Primmerstraat'tan geçerek Megsje Plejn Meydanı'na doğru gitti, Katolik kilisesinin önüne geldiğinde bir an duraksadı. Kilisenin çevresini dolanmaya karar vermişti ama güneydoğu köşesine geldiğinde asfaltta yürümek ten yorulduğunu fark edip Randers Park'ın girişme saptı. Parkın yolları, mezarlık yollarının doğal bir uzantısı gibi döşenmişti. Ya da mezarlık yolları parkın doğal bir uzantısı, orası tam belli değil. Bunun kesin bir hikâyesi vardı ama o bilmiyordu.

Ağaçların ve çalılığın içindeki karanlığın kendisini neredeyse kuşattığını hissediyordu ve çevreden çıt çıkmıyordu. Parkın dinlemeye geçtiğini düşündüğü sırada ağır ağır ilerliyordu... Biraz daha önde, karanlığın tam göbeğinde duruma harikulade uyan bir görünüm vardı. Mahler'in dediği gibi, doğa bütün duyargalarını geceye açar. O gündüz uyur ya da öyle görünmek ister ama gece olunca, karanlıkta yaşayan somut bir nesnedir, sadece bir kere dışarı çıkın bakın.

Kuşku götürmez bir gerçekti bu. Van Veeteren, yoğun düşüncelerden ve hayal aleminden kurtulmak için başını silkeledi. Yol çatallandığında rasgele sağa saptı ve yarım dakika kadar ilerleyince Hugo Maertens Anıtı'nın önüne geldi. Anıt, yerden, ağır kaidesini çevreleyen çiçek kümesinin arasından zayıf bir ışıkla aydınlatılmıştı. Neden aydınlatılmış olduğunu merak etti. Gece yarısı parkta turist olması mümkün değildi. Saatine baktı. Dörde on vardı.

'Eylem!' diye düşündü, 'Etkili olan tek şey eylemdir! Doğa ana, bana biraz eylem alanı yarat! Tutsaklığımdan kurtar beni!'

Sanal mabuduna omuzlarını silkerek bir sigara yaktı.

‘Delirmemek için gece dışarıda dolaşıyorum,’ diye düşündü, başka bir şey değil. Karanlığın içinde bir yerde bir çalının kırıldığını duyar gibi oldu. Yalnız olmadığını anladı. Ancak hayvanlar ve deliler gece gezip dolaşır.

Saat üç olduğunda daha fazla bekleyemedi. Garaja gitti, arabasının arka koltuğuna naylon poşeti attı ve direksiyon başına oturdu. Motoru çalıştırdı ve arabayı şehir merkezine doğru sürdü. Şehir korusunun kenarından giden aydınlatılmamış yolda tek bir arabaya rastlamadı. Bir hazır beton kamyonunu geçtiği sırada, bilinen herhangi bir eski trafik işareti karşısında yapılacak olandan daha başka bir şey yapmadığını düşündü. Olan olmuştu. Orada olmuş olan, öyle uzak bir geçmişte kalmıştı ki. artık onu değiştirmesi olanaksız görünüyordu. Artık istese bile anımsayamayacaktı.

Alexander köprüsünü geçtikten sonra sola saptı, Pixner Bira Fabrikası’na kadar Zwille yolunu izledi ve Randers Park’ın arkasına, batı kıyısına geldi. Parkın dışına, bu mevsimde geceleri açık olmayan minyatür golf sahasının yanma çekti arabayı. Bir süre arabanın içinde bekledi. Saat üç buçuğa birkaç dakika vardı. Park, kendi kış uykusunda, karanlık ve öç almayı bekler gibi görünüyordu. ‘Doğa geceleri duyargalarını kapatır,’ diye düşündü ve rakibinin neden tam böyle bir yeri seçmiş olduğunu merak etti. Buraya yakın bir yerlerde mi oturuyordu yoksa ulaşılması zor olduğu için mi böyle bir karara varmıştı? Her ne olursa olsun, aşırı dikkatli davrandığının belirtisiydi. Bu saatte ulaşılması kolay, göz önünde olmayan yüzlerce çöp kutusu bulunabilirdi. Daha öncekinde, alışveriş işlemi için bir yığın tanık adayının bulunduğu restoranı tercih etmişti. Bu yüzden koşullar bu gece değişikti.

Bu gece herhangi bir aracı olmayacaktı, para poşetini almaya şantajcının kendisi gelecekti. Her halde kurbanının çapının kendisinden ne kadar farklı olduğunu görmeyi düşünmüştü. Sorun çaplan kıyaslama sorunuydu.

Neredeyse gülebilirdi bu düşünceye, olay tabii ki denge ve denetime bağlıydı. Gecenin yarısında burada, hiçbir rahatsızlık hissetmeden oturup bekleyebilirdi. Eğer onun öne sürdüğü koşulları şantajcı uygun görmezse çok farklı bir sonuç ortaya çıkardı ki, bu durumda hemen yarın sabah, sadece birkaç saat sonra, kapısında polisi görmesi hiç de olanaksız değildi.

Paketi yokladı. Eğer rakibi bir kerecik de olsa paketin içeriğinin 200.000 gulden olmadığını anlarsa ya da eve döndüğünde ilk kez farkına varırsa neler olabileceğini düşünmeye başladı. Yırtıp naylon poşetin içine tepiştirdiği eski gazeteler, paketin içinde para olduğu izlenimini bırakmak için düşünülmüş şeyler olmayıp sadece destek olması için alınmış önlemlerdi.

Kısacası günü geçmiş, yıpranmış iki gazete ve bir zarf.

Gecenin zahmetine karşılık olarak rakibin alacağı ücret beş bin gulden ile üç gün daha mühlet isteyen bir mektup olacaktı.

Toplam para çok iyi hesaplanmıştı. Geçen sefer istediği paranın tamı tamına yarısı ve daha fazlasını asla alamayacaktı. İki yüz bin guldenin perşembe günü kendisini beklediğini sanacaktı, işte o zaman zokayı yutmuş demekti. Üç gün fazladan bir bekleyiş ve beş bin gulden avanta, daha ne, bela mı istiyordu? Polise başvurup avucunu yalamak mı? Çok zayıf bir olasılık.

Saate baktı. Dörde çeyrek vardı. Poşeti aldı, arabanın kapısını kapattı ve parka doğru gitti.

Hugo Maertens Anıtı'nın tam yerini kestirmeye çalıştı, iyi seçilmiş bir yer olduğunu gördü. Vahşi bir orman gibi büyümüş parkın içindeki karanlık, kara bir deliği andırıyordu ve anıtı aydınlatan spottan yansıyan zayıf parıltıyı fark edinceye kadar kaybolduğundan neredeyse emindi. Küçük bir aralıktan geçip yukarı tırmanmadan önce bir süre durup

bekledi, hemen biraz yukarıda dört ya da beş adet aydınlatma spotu anıta çevrilmiş duruyordu.

Orada durdu ve sessizliği dinledi. Rakibinin, muhtemelen oralarda bir yerlerde olduğunu düşündü. Belki de elinde bir cep telefonuyla ya da bir telefon kulübesinin hemen yakınlarında, karanlıkta hazır vaziyette, tetikte bekliyor olabilirdi.

Bilardo topları yeniden aklına geldi. Karmaşık bir biçimde birbirlerine karşı yuvarlanıp duran ve fakat birkaç milimetre ile çarpışmaktan kurtulan toplar. Yolları, yörüngeleri sürekli birbirlerini kesiyor olmasına rağmen dakikalarla, saniyelerle çarpışmaları atlatan toplar.

Zaman diliminin milyonda biri.

Çöp kutusuna kadar gitti ve naylon poşeti kutunun içine sıkı sıkı bastırdı.

Geriye, Boorkhejm'e dönüş yolunda, arabanın motoru aniden duruverse ne yaparım diye düşünmeye başladı. Aman aklına gelen başına gelmesin. Yolun kenarında bekleyip sabahın erken saatinde geçecek bir arabayı yardım alabilmek amacıyla durdurmaya çalışmak hiç de keyifli bir şey değil. Ya da örneğin, bir polisle karşılaşmış olsa bu saatte dışarıda ne aradığını açıklamakta zorluk çekerdi. Dolayısıyla bir şeylere karar vermesi gerekirdi. İşinden raporluymuş da evine dönüyormuş, sabahın saat beşinde, olabilir mi, üstelik, hiç keskin gözlü olmayı gerektirmeyecek şekilde arka koltukların kan izleriyle dolu olduğu apaçık görülüyorken.

Hele evinde olmadığı için çalan telefonlara cevap veremeyişinin sonuçlarını hiç düşünmemek gerekir. Çok tatsız bir şey, çok tatsız.

Arabanın motoru durmadı tabii. Dört yıllık eski Audi'si her zaman olduğu gibi tıkır tıkır çalıştı. O sadece fikirlerle oynuyordu. Son günlerde aklına bir sürü fikir geliyordu. Daha önce hiç karşılaşmadığı yakışıksız fikirleri ve bazen de

neden tam da şimdi, birdenbire kafasının içindeki dünyayı kurcalamaya kalkıştıklarını merak ediyordu.

Arabayı garaja park etti. Evde bir buçuk tablet yatıştırıcı ilaç alıp yatağına girdi ve telefonun çalmasını bekledi. Şantajcı acaba telefonu açıp bir şey söylemek ister mi yoksa sadece telefonu açıp kapatır mıydı? Aklından bunlar geçiyordu. İkinci olasılık akla daha yakındı. Ses daha yalındır ve kolay açık verir. Küçük de olsa kendisini ele verme olasılığım göze almayı gerektirecek hiçbir neden yoktu. Daha makul olanı, poşetin içeriğini kontrol edip mektubu okuduktan, bütün uğraşma, çevirdiği bütün dümenlere rağmen istediği miktar paraya henüz ulaşamadığını kavradıktan sonra telefon etmesidir ki bu çok daha olasıydı.

Eğer radyo saati doğruysa telefonun zili tam beşi beş geçe çaldı. Ahizeyi kaldırmadan önce, hiçbir şey için olmasa bile telefonun başında gergin bir vaziyette beklediği kanısını uyandırmamak için zilin üç kere çalmasını bekledi. Bu tavrı vurgulamak önemliydi.

Ahizeyi kaldırıp ismini söyleyerek yanıtladı.

Birkaç saniye içinde karşı tarafın varlığını işitti, sonra bağlantı kesildi.

‘Peki öyleyse,’ diye düşündü, ‘gönlünden neler geçtiğini gelecek sefere görelim bakalım.’

Yatağında döndü, yastıklarını düzelttikten sonra uykuya daldı.

Uyuyabildi de. Telefonun yeniden çalışıyla uyandığında saat on biri çeyrek geçiyordu.

Ahizeyi kaldırmadan önce geçen o birkaç saniye içinde bir şeylerin ters gittiğini düşünecek vakti oldu. Olaylar istenilen yörüngede yürümüyordu. Ne olmuştu? Rakibi niçin saatlerce beklemişti? Niçin? Telefon eden Smaage’dı.

“Nasılsın, kardeşim?”

“Hastayım,” diyebildi.

“Evet, sesinden belli. Papazlar küfürbaz, doktorlar hasta, ne günlere kaldık?”

Gülüşünden telefon gacır gucur etti.

“Bir tür soğuk algınlığı sadece, ama bütün bir hafta evde yatarım herhalde.”

“Hay aksi! Daha önce söylediğim gibi biz cuma akşamı küçük bir oturum düzenledik de. Canaille Restoran’da. Senin katılman zor mu olur?”

Öksürdü ve peş peşe çok inandırıcı bir izlenim bırakan birkaç derin soluk alıp vermeyi başardı.

“Gelebileceğimi sanıyor musun?” dedi. “Ama pazartesi günü işe gitmeliyim.” Bunu söyledikten ve Smaage ona acil şifalar diledikten sonra, telefonu kapar kapamaz ne kadar büyük bir yanlış değerlendirme yaptığı düşüncesine kapıldı.

Ne olursa olsun en yakın günlerde bilardo topları nasıl yuvarlanırsa yuvarlansın onun için kesin olan tek bir şey vardı: Pazartesi günü hastaneye gitmeyecekti. Oraya bir daha ayak basmayacaktı. Bu düşüncenin ardında inanılmaz bir çekim duruyordu.

YEDİ

“Beyin fırtınasına başlıyoruz,” dedi Reinhart ve önüne, yazı masasının üzerine piposunu, tütün torbasını, çakmağını zarif bir şekilde dizdi. “Bu akşam komiserle buluşacağım. Bildiğiniz gibi, uğraştığımız işle bağlantılı olarak nerelere ulaştığımız konusuyla fevkalade yakından ilgileniyor. Ona bu tartışmaların bir kopya kasetini vermek istiyorum, böylece ne konuşacağımız konusunda elimde bir belge olur. Bu nedenle söylediklerinizi düşünerek söyleyin.”

Kasetçaların kayıt düğmesine bastı. Bununla birlikte hemen o anda Van Veeteren'in odadaki varlığı daha somut olarak hissedildi ve havayı saygı dolu bir sessizlik kapladı.

"Evet," diye başladı Reinhart, "8 Aralık Salı, saat 15:00. Erich Van Veeteren ve Vera Miller olaylarının incelenmesi. Aralarında kesin bir bağlantı saptanamamış olmasına rağmen her iki olayı birlikte ele alacağız. Buyurun, söz sizde."

"Meusse'ün tahmininden başka, bu iki olayın arasında bir bağlantı olduğuna dair elimizde kanıtlar var mı?" diye merakla sordu deBries.

"Hiçbir şey yok," dedi Reinhart. "Sevgili adli tabibimizin, tahminlerini kesinkes gerçeklerle eş değerde tuttuğunu da belirtmek isterim. Ama insan en iyi gününde de yanılabilir. Benim görüşüm böyle."

"Ben sanmıyorum," dedi Moreno.

Reinhart, konuşmasını sürdürmeden önce tütün torbasının ağzını açarak içini kokladı.

"Eğer Vera Miller olayını ele alarak başlayacak olursak, cinayetin teknik ayrıntılarıyla ilgili hiçbir bilgimiz yok maalesef. Sadece zamanlaması biraz daha dikkatle hesaplanmış. Kadın cumartesi gecesi büyük olasılıkla saat ikiyi çeyrek geçe ile üç buçuk arasında öldürülmüş. Saat kaçta Korrim civarına bırakıldığını söylemek zor. Eğer orada çok uzun süre kalmış olsaydı daha önce bulunması gerekirdi, denebilir ama unutulmamalı ki trafiğin çok az olduğu tenha bir yolun kenarına ve kolay görülmeyecek şekilde bırakılmış. Özellikle tatil günlerinde trafik çok daha seyrektir. Bunun dışında Andreas Wolger ile belirtmek gerekirse ben ve Müfettiş Moreno tekrar tekrar konuştuk. Tanrı şahit, adam çok fazla bir şey söyleyemedi ama evliliğinin pek iyi gitmediğini öğrendik. Bu durumu kendisi de kabul etmeye ve itirafa başladı... Aşk labirentlerinde gezinmekte zorlanan biri, bunu da herkes bilsin."

“Evlendiklerinde otuz altı yaşındaymış,” diye Moreno boşluğu tamamladı. “Daha önceki yaşamında da kadınlarla çok fazla ilişkisi, hatta tek bir deneyi bile olmamış.”

“Tuhaf bir tip,” dedi Rooth.

“Evet, zayıf bir tip izlenimini veriyor,” dedi Reinhart. “Ben onun kıskançlıktan dolayı adam öldürebileceğini sanmıyorum. Çok zorda kalınca, bağışlanması için organını kesip verebilir gibime geliyor. Cumartesi gecesi saat bire kadar çok yakın bir arkadaşıyla bir restoranda olduğunu kanıtlayabiliyor... Saat birden sonra kalan dar zaman için, hangi akıllı bir kanıt bekleyebilir?”

“Ben,” dedi Rooth dalga geçmek ister gibi. “Kargalar tanığımdır.”

“Onu şimdilik şüpheliler listesinden çıkarıyoruz,” diye açıkladı Reinhart.

“ Şimdi, eğer Rooth’u da saymazsak geride daha kaç kişi kaldı?” diye deBries sordu.

Reinhart, yanıt sanki dilinin ucundaymış gibi bir jest yaptı ama ses kayıt cihazına bakınca fikir değiştirdi ve onun yerine:

“Rooth bize belki Vera Miller’in annesinin neler söylediğini anlatır,” dedi.

Rooth soluk alıp verdi.

“Bir kuru kavak gölgesi kadar bile işe yarar bir şey söylemedi,” dedi. “Diğer yönden, ev ekonomisi öğretmeni ve kalori düşmanı birisiydi ki, yanında poğaçamı bile rahat yiyemedim. Aman uzak dursun, benim tipim değil.”

“Sıkıntını hepimiz hissediyoruz,” dedi deBries. “Burada bir şeyi gözden kaçırdığımızı söylemek zorundayım.”

“Neymiş o?” dedi Moreno.

DeBries “Dinleyin bakın,” diyerek masaya doğru eğildi. “O silik kocasını sahne gerisine itenin Vera Miller olduğunu

hepimiz biliyoruz. Hayatına bir başka erkeğin karışmış olduğunu da düşünüyoruz. Niçin bu konuda medyaya yönelmiyoruz? Bu şeytan işini basın ve televizyon kanalıyla duyurup yardım isteriz. Beş altı haftadır süren bir şey olduğuna göre elbet onları bir yerlerde bir gören olmuştur."

"Emin değilim," dedi Reinhart. "Restoran, bar dolaştıklarını ya da herkesin arasında uluorta öpüşüp koklaştıklarını da sanmıyorum. Sonra bir de işin ahlâksal boyutu var tabii."

"Öyle mi?" dedi deBries, "Nasıl yani?"

"Ben biliyorum ki bu konu senin zayıf tarafın," dedi Reinhart. "Henüz elimizde bu kuşkumuzu destekleyen bir kanıt yok ama sadakatsizlikten söz ediyoruz yani. Kadının hafta sonlarındaki kurs dolapları, pekâlâ ne olduğunu benim de anlayamadığım bir şeyleri saklamak için uydurulmuş olabilir. Her neyse o şimdi ölmüş bir kadın; kocası ve diğer yakınları açısından düşünecek olursak, ölüm raporuna da resmen 'kocasını aldatıyordu' diye yazmak doğru olmaz herhalde. Basın yoluyla kimliğini açığa vururuz ve sonra yanlış yaptığımız ortaya çıkarsa, kendimizi savunmakta zorluk çekeriz."

"Tamam," dedi deBries ve omuzlarını silkti. "Sen buna ahlaksal boyut mu diyorsun, haklısın, tamam."

"Evet aynen öyle diyorum," dedi Reinhart ve ses kayıt cihazının 'stop' tuşuna bastı. "Bir kahve molasının zamanıdır sanırım." Bayan Katz, odasından çıkıp gittiğinde Reinhart:

"Yanılmıyorsam, Erich Van Veeteren ile ilgili, pek yeni bir haberimiz yok, değil mi?" dedi. "Sadece, Asistan Bollmert'in yaptığı çevre araştırmasıyla ilgili mülakatlar var. Bunlardan bir şey çıktı mı?"

"Bildiğim kadarıyla hayır, çıkmadı," dedi Bollmert, elindeki kurşunkalemi sinirli bir şekilde çevirmekle meşguldü. "Erich'in sosyal danışmanı ve eski yakın arkadaşlarıyla konuştum, ama çoğu son yıllarda onunla pek görüşmeyen

kimselerdi, bildikleri ve söylediklerine göre, o kendini eski çevresinden kurtarmış. Ulaşabildiğim kadar Vera Miller' in çevresini de araştırdım ama oralardan da bir şey çıkmadı."

"Yazıklar olsun, işte durum ortada," diye onayladı Reinhart. "Yine elde var sıfır, bari bir tek kişi, tek bir Tanrının kulu çıksa da kurbanlarımızdan hiç olmasa birisini tamsa ya! Lanet olası yüzlerce insanla konuştuk, istatistik olarak bile ters, ama durum bu!"

"Eğer katil her ikisini de yakından tanıyorsa," diye söze girdi Rooth, "kurnaz birisi olup sırrım kendisinde saklayabiliyor demek."

"İmkânsız değil," dedi Reinhart pek önemsemeden. "Diğer taraftan, ben Erich Van Veeteren ile Vera Miller arasında akla yakın ne gibi bir bağ olabileceği konusuna biraz zaman harcadım. Yani tamamen teorik olarak bu iki kişi hangi koşullarda bir araya gelebilir, bunu kendi kendime sordum. Ama itiraf edeyim ki hiç kolay değil. Daha çok hava cıva teorileri... Dedektiflik hikâyeleri falan. Yeminle!"

Moreno ile göz göze geldi. Kadın çabucak tebessüm etti ve başını salladı. Reinhart, onun kendisiyle aynı fikirde olduğunu anladı. Ses kayıt cihazını kapamak ister gibi elini kaldırdı ama hemen vazgeçti. Jung düşünceli bir tavırla elindeki tükenmez kalemi sallıyordu.

"Varsayımlara gelince," dedi. "Ben Rooth'un varsayımı ile ilgili biraz araştırma yaptım."

"Rooth'un varsayımı mı?" diye kaşını kaldırarak sordu Reinhart.

"Sen hangisini söylüyorsun?" dedi Rooth.

"Pul koleksiyonu hırsızlarını mı?" dedi deBries.

"Hayır, stetoskop sendromunu." dedi Jung.

O anda Reinhart ses kayıt cihazım kapattı.

“Ne halt ediyorsunuz siz yahu,” dedi. “Dalgacı zevzekler! Bekleyin biraz da bandı geriye sarayım.”

“Özür dilerim,” dedi deBries.

“Ben ciddiyim,” dedi Jung. “Bakın anlatayım... “

Reinhart’ın ‘kayıt’ düğmesine basmasını bekledi,

“Yani Rooth’un öne sürdüğü ikinci bir erkek... Vera Miller’in ilişkide olduğu bir başka erkek olsa olsa doktor olabilir. Hemşireler ve doktorlar... Bilirsiniz işte.”

Etraftaki tepkiyi görmek için biraz durakladı.

“Devam et,” dedi Reinhart.

“Durum böyle olunca, en azından kadının Gemenjte Hastanesi’ndeki doktorlardan birisiyle bir ilişkisinin olup olmadığını araştırmaya değer görüyorum. Bir yerlerde okudum, işyerlerinde neredeyse herkes bir başkasıyla eşini aldatıyor... Sonra öğleden önce biraz da Liljana’dan dinledim.”

“Liljana da kim?” dedi Reinhart. “O nereden çıktı?” Jung’un yüzü kızardı, neredeyse küfür edecekti,

“Vera Miller’in iş arkadaşlarından biri,” diye açıkladı. “Onunla ilk kez dün konuştum.”

“Onu ben de gördüm,” dedi Rooth. “Balkanlardan gelen gerçek bir bomba... İlk aklınıza geldiği gibi değil tabii.”

Reinhart bir ona baktı bir de ses kayıt cihazına, bıraktı kayda geçsin diye.

“Devam,” dedi, “ne söyledi kız?”

“Yanılmıyorsam fazla bir şey sayılmaz,” diye itiraf etti Jung. “Fakat Vera Miller’in bir doktorla ilişkisi olasılığını göz ardı etmiyor. Başka bir iş arkadaşının bu yönde imalı bir konuşması olmuş ama o pek emin değilmiş.”

“Bir başka iş arkadaşı mı?” dedi Moreno. “O ne demiş? Sanırım o önemli.”

“Evet,” dedi Jung. “Bir yardımcı hemşire. Fakat onunla görüşemedim. Çünkü bugün ve yarın kız izin yapıyor.”

“Lanet olsun!” dedi Reinhart. “Tabii onun peşini bırakmayalım. En iyisi sonuna kadar gitmek... İş buraya gelip dayanınca her şey biraz daha gerçeğe yaklaşıyormuş gibi görünüyor. Bu doktorlar ve hemşireler meselesi eski hikâye.”

“Ama Gemenjte Hastanesi’nde birçok beyaz önlüklü doktor olmalı,” dedi deBries.

Reinhart piposunu emerken can alacakmış gibi bakıyordu.

“Şöyle yapıyoruz,” dedi uzun bir iç muhasebeden sonra. “Ben başhekime, ya da hastane müdürü mü, her kimse işte ona telefon ediyorum. Ondan tüm personelin listesini istiyorum, umarım fotoğrafları da vardır. Buralardan bir şeyler yakalayamazsak yazık olur yani. Bu isteğimiz, müfettiş Rooth’un, olayın Erich Van Veeteren ile bağlantısı olduğu varsayımına uygun düşsün diye değil tabii.”

Rooth başını salladı.

“Sanırım bir bağlantıdan söz etmiştim, ama onun ne olduğunu unuttum,” dedi.

DeBries yüksek sesle soludu. Reinhart stop düğmesine bastı, inceleme bitmişti.

Van Veeteren’in güzel hatırı için, o da bu kez buluşma yeri olarak Vox’u seçmişti ama bu gece kadife sesli kadın şarkıcı yoktu. Bu gece salı gecesiydi ve mevsim dışında pazartesi ve salı günleri hiç müzik çalınmazdı. Zaten içeride, Van Veeteren ve Reinhart’tan başka parlak metal masanın etrafında toplanmış bir avuç keyifsiz müşteri dışında kimse yoktu. Reinhart geldiği zaman komiser çoktan yerini almıştı. İlk defa anımsayabildiği tüm zamanlar içinde ilk defa Reinhart onu yaşlanmış buldu.

Ya da belki yaşlı değildi de, birçok yaşlı insan gibi kendini koyvermişti. Sanki, bel ve ense civarındaki bazı temel kaslar

son kez kasılıp kalmış ya da işlevlerini yitirmiş gibiydi. Emin olmamakla birlikte Van Veeteren'in altmışını aştığını tahmin ediyordu. Komiser ile ilgili birçok küçük belirsiz durum söz konusu olduğundan yaşını doğru tahmin etmek kolay değildi.

"İyi akşamlar," dedi Reinhart ve oturdu. "Yorgun görünüyorsun."

"İyi akşamlar," dedi Van Veeteren. "Yorgun değil uykusuzum, artık geceleri pek uyuyamıyorum."

"Sahi mi?" dedi Reinhart. "Evet, yukardaki Efendimiz bizi uykudan koparmakla hiç de yardımcı olmuş olmuyor."

Van Veeteren sigara sarma aletinin kapağını açtı.

"Bize yardım etmeyi yüz yıl önce bıraktı. Kahrolayım ki bunu bir kez bile yapmadı."

"Doğrudur," diye onayladı Reinhart, "Bach'tan sonra Tanrı susmuştur, diye bir yerlerde okumuştum. Bize lütfen iki Dunckel."

Son cümlesini karanlığın içinde beliren garsona söylemişti. Van Veeteren bir sigara yaktı. Reinhart piposunu doldurmaya başladı.

'Bu akşam zorlu geçecek,' diye düşündü.

Ceket cebinden kayıtlı kaseti çıkardı.

"Benim gelmemi gerektirecek kutsal bir buyruk yok," diye belirtti. "Ancak bizim ne durumda olduğumuzu kavramak istersen, sık sık bu kaseti dinlemelisin. Bu kaset bugünkü incelemelerimizle ilgili, tabii çok üst düzey bir çalışma eseri değil ama bu işlerin nasıl olduğunu sen de bilirsin. Sesini tanıyamayacağın kişinin adı Bollmert."

"Her zaman bir şey olur," dedi Van Veeteren. "Dışarıda kalmanın hiç de kolay olmadığım fark ediyorum."

Reinhart, "Anlaşılır bir şey," diye onayladı, "dediğim gibi."

Vera Miller’in fotoğraflarını çıkardı.

“Bu kadını tanıyor musun?”

Van Veeteren birkaç saniye fotoğraflara baktı.

Kendinden emin bir sesle “Evet,” dedi.

“Ne?” dedi Reinhart, “Sahiden tanıyor musun?”

“Eğer yanılmıyorsam yani,” dedi Van Veeteren ve fotoğrafları geri verdi. “Gemenjte Hastanesi’nde hemşire. Birkaç yıl önce bağırsaklarımdan ameliyat olduğum zaman bana bakmıştı. Sempatik bir kadındır, senin onunla işin ne?”

“Bu Vera Miller’dir. Pazar günü sabahı Korrim’de ölü bulunan kadın.”

“Hani şu Erich’ le bir çeşit bağlantısı olduğu düşünülen kadın mı?”

Reinhart başım salladı.

“Sadece bir varsayım. Şimdilik çok gevşek bir bağ gibi görünüyor ama belki sen sağlamlaştırırsın.”

Garson biraları getirdi, ikisi de birer yudum aldılar. Van Veeteren tekrar fotoğraflara baktı, yavaşça başını salladı, sıkıntılı görünüyordu.

“Hayır,” dedi. “Onu tanımam tamamen tesadüf. Doğru anladıysam bu bağa Meusse işaret etmiş.”

“Meusse, evet. Enseye vurulan darbelerin arasındaki benzerliğe dayanarak kuruyor bu bağı. Her iki olayda da bu çok özel darbenin kullanılmış olduğunu söylüyor... Meusse’ü sen de bilirsin ya.”

Van Veeteren sessizliğe gömüldü. Reinhart piposunu yaktı ve düşünceleriyle baş başa kalması için onu rahat bıraktı. İçinde kabaran öfkeyi hissetti; hem oğlunu hem de Vera Miller’i öldüren kişiye karşı duyduğu öfkeyi...

Artık bu durumda katil aynı kişi ya da iki ayrı kişi olmuş hiçbir şey fark etmezdi. Aynı pislik. Katil ya da katillere, bu

bağlamda kısacası tüm suçlulara karşı duyulan öfke onun anıları arasından en yoğun ve en donuk olanlarını harekete geçirdi. Seika cinayeti, örneğin. Veeteren'in kendi kız arkadaşının öldürülmesi. Onu dünyada kimsenin sevemeyeceği kadar çok sevmiş, evlenip aile kurmak istemişti. Çıkık elmacık kemikleri, yarı Asyalı çekik gözleri ve dünyanın en güzel gülüşüyle on dokuz yaşındaki Seika onun karısı olacaktı. Şimdi, yaklaşık otuz, yani üç kere on yıldan beri Linden'deki lanet olası mezarında yatmakta...

Onu o gece Wollerim Park'ta şişleyen katil, bıçaklı bir serseri değilse gölgesinden başka bahanesi olmayan; uyuşturucuyla kafayı bulmuş bir çılgındı.

Ya da belki, içinde on iki guldenden çok para bulunmayan çantasına tamah edip öldürmüştü.

Şimdi de oğlu... 'Lanet olsun,' diye düşündü Reinhart, 'adam haklı, yıllar öncesinden beri yukarıdaki Efendimiz bize yardım etmeyi bıraktı.'

Düşüncelerini Van Veeteren böldü.

"Ben Dikken'e bir ziyarette bulundum."

"Ne? Sen mi?"

"Evet, ben," dedi Van Veeteren. "Özür dilerim, başıma buyruk davrandım."

"Olur canım, doğaldır," dedi Reinhart.

"Restorandaki bir iki kişiyle konuştum. Daha çok bir terapi gibi aslında. Sizin bulamayacağınız bir şeyi bulacağımdan değil, ama eli kolu bağlı oturmak çok zor, anlayabiliyor musun?"

Reinhart yanıtlamadan önce birkaç saniye bekledi.

"Niçin polis olduğumu anımsıyor musun? Nişanlım Wollerim Park yakınında oturuyordu, hatırlıyorsun bunu, değil mi?"

"Hatırlamaz mıyım..." dedi Van Veeteren ve arkadaşının ne demek istediğini kavradı. "Tabii yahu, beni en iyi sen

anlarsın. Her neyse yalnız bir şeyi merak ediyorum.”

“Neyi?” dedi Reinhart.

“Naylon poşeti... Şu sahip değiştiren ya da sahip değiştirecek olan naylon poşete ne oldu?” “Ne biçim kahrolası poşetmiş o?” dedi Reinhart.

Van Veeteren bir an düşündü, sonra “Ha! Sizin bundan haberiniz yok öyleyse?” dedi. ‘Yuh olsun bize,’ diye düşündü Reinhart. ‘Komiser bizi yine ofsayda düşürdü.’

“Birisi bir poşetten söz etmişti, doğrudur,” derken rahatsız olduğunu göstermemeye çalıştı.”

“Hani olayın faili ile özdeşleştirilen Bay X dediğimiz kişi...” diye Reinhart’ın kulağında, sıkıntısını neredeyse yüzüne vururcasına yankılanan konuşmasını sürdürdü komiser. “O kişi barda otururken ayaklarının dibinde bir naylon poşet bulunuyormuş. Söylendiğine göre bu poşet, restorandan çıkarken Erich’in elindeymiş.”

Bir kaşım kaldırarak Reinhart’ın tepkisinin nasıl olacağını görmek istedi.

“Vay canına,” dedi Reinhart. “Doğru söylemek gerekirse... Sanırım biz burasını, yani ikinci yarısını kaçırmışız. Bay X’in yanında bir naylon poşet bulunduğunu söyleyen birkaç kişi oldu, fakat o poşeti Erich’in dışarıya götürdüğünü kimseden duymadık. Siz nereden öğrendiniz?”

“Doğru insanlara rastladım,” dedi Van Veeteren alçakgönüllü bir şekilde yeni sardığı sigarasına bakarken. “Garson kızlardan birisi, bardan çıkarken onun elinde bir poşet bulunduğunu görmüş. Kız bunu söyleyince barmen de öyle bir poşet gördüğünü anımsadı.”

‘Herhalde soru sorma fırsatını da bulmuştur,’ diye düşündü Reinhart. Bilincine kazınmış eski bir hayranlık dalgasının beyninde hızla dolaştığını ve hemen ardından bunun yerini öfke ve kederin aldığını hissetti. Komiserin her zaman sahip olduğu psikolojik anlamda keskin görüşlülüğe karşı duyulan

hayranlık... Bu adam, yüz adet çelik yelekli atlı polisin üstesinden gelemeyeceği kadar ağır sorunları tereyağından kıl çeker gibi çözme yeteneğine sahipti.

Bu bir yetenek, bir içgüdüydü.

“Sen ne sonuç çıkarıyorsun?” diye sordu.

“Erich bir şey almak için oradaydı.”

“Orası kesin.”

“Trattoria Commedia’ya gitti ve kararlaştırılmış bir yerden... Belki de tuvaletten naylon poşeti aldı.”

Reinhart başını salladı.

“Erich, Bay X’in kim olduğunu bilmiyordu ve bilmesinin bir anlamı da yoktu.” “Bunu neye dayanarak söylüyorsun?”

“Eğer buluşmayı açık kimlikleriyle yapma olanakları olsaydı bunu herhangi bir yerde gerçekleştirebilirlerdi. Örneğin dışarıdaki otoparkta. Yoksa niçin bu lanet olası maskeli oyunu oynama gereğini duysunlar.”

Reinhart düşündü. “Bay X kılık değiştirmişti,” dedi.

“O benim oğlumu öldürecekti,” diye belirtti Van Veeteren, “ve öldürdü. Kılık değiştirdiği gün gibi açık.”

“Öldürmeye karar verdiği halde poşeti niçin bırakıp çıktı?” dedi Reihart.

“Bu soruya kendin cevap ver,” dedi Van Veeteren. Reinhart, sönmekte olan piposundan iki kuvvetli nefes çekti. “Vay canına,” dedi. “Anlıyorum. Erich onu tanımıyordu, iki taraf da birbirlerini tanımıyorlardı. Otoparkta durmuş onu beklerken... Elinde naylon poşetle Erich’i görmeden önce onun kim olduğunu bilmiyordu...”

“Herhalde bilmiyordu.”

“İşte benim varmak istediğim nokta burası. Peki, bundan sonrası nasıl gelişir? Hangisi karar verir, hangisi itaat eder?”

“Başlangıç olarak, Erich karar verir ve Bay X itaat eder diye kabul edelim. Sonra Bay X, rolleri değiştirdiğinde... Hah, tamam işte, bu yüzden, tam da bu nedenle öyle davrandı ve bu yüzden oğlumu öldürdü.”

Van Veeteren geriye yaslandı ve sigarasını yaktı. Reinhart, ‘Onun oğlu yahu,’ diye düşündü. ‘Lanet olsun, burada oturmuş onun ölen oğlu hakkında konuşuyoruz.’

“Aralarındaki ilişkinin ne olduğunu sanıyorsun?”

Uyuşturucu sorunu havada asılı kaldı ve Reinhart’ın düşüncelerini beş saniye kadar gizledi, ondan sonra soruyu yanıtlayabildi.

“Şantaj,” dedi, “gün gibi aşikâr.”

Bir saat sonra Reinhart evde Winnifred’e durumu açıklıyordu: “Van Veeteren, Erich’in hiçbir zaman bu gibi işlerle uğraşmadığını söylüyor. Ben de ona inanıyorum. Sonra olayın neyle ilgili olduğunu bilseydi, yalnız başına restorana gidip parayı beklemesi inanılmaz büyük bir aptallık olurdu. Erich bir aracıydı. Bir başkası... Gerçek şantajcı... Onu oraya o göndermişti. Bunun ne kadar açık seçik olduğunu görürsek, her şey o kadar yerli yerine oturur.”

“Peki, Vera Miller’in rolü ne öyleyse, o da olayın içinde mi?” diye sordu Winnifred.

“Büyük olasılıkla,” dedi Reinhart. “Katil Erich’i şantajcı sanıyordu, gereksiz yere öldürdü onu. Vera Miller söz konusu olunca belki de doğru kişiye rastladı.”

“Erich ve Vera Miller birbirlerinin dostu muydu?”

Reinhart soludu.

“Yazık ki hayır,” dedi. “Olay burada takılıp kalıyor. Onların birbirleriyle ilişkisi olduğuna dair en ufak bir ipucu bulamadık. Belki vardır. Onun... Katilin yani... Gemenjte Hastanesi’nde doktor olduğunu varsayarsak, onunla ilgili bir

açığı Vera Miller'in bildiğini düşünebiliriz. Örneğin, yanlış yapılmış bir ameliyat ya da ona benzer bir halt. Doktorların kural dışı davranmayacağı söylenemez ki... Düpedüz bir ihmal yüzünden bir hastayı canından etmiş olabilir pekâlâ. Vera Miller de bunu, biraz para kazanmak için bir şans olarak görmüştür. Daha sonra olay farklı gelişmiş olabilir tabii. Vay canına! Tabii bunların hepsi teori."

Winnifred kuşkulu görünüyordu.

"Peki, kadın neden onunla yatağa giriyordu? Öyle yaptıkları kesin değil mi?"

"Hm," dedi Reinhart. "Sen dün mü doğdun güzelim? Erkekler sırlarını yatakta açıklar. Kadınlar erkeklerin tüm hüner ve zaaflarım yatakta öğrenirler."

Winnifred hayranlıkla güldü ve yorganın altında ona biraz daha sokuldu.

"Prensim benim," dedi, "sen haklısın ama korkarım hünerlerini gösterebilmen için birkaç gün daha beklemen gerekecek."

"Sen benim hünerlerimi bilirsin," dedi Reinhart ve ışığı söndürdü. "Zaaflarıma gelince, kıyamet kadar."

On beş dakika sonra kalktı.

"Ne oluyor, nereye gidiyorsun?" dedi Winnifred.

"Joanna... Sanki bir ses duydum."

"Ses mes duyduğun yok," dedi Winnifred. "Ama git onu al da üçümüz birlikte yatalım. Senin istediğin de zaten buydu değil mi?"

"Aşağı yukarı," dedi Reinhart ve çocuk odasına doğru yollandı.

Karım, ben bir işi daha yapmadan önce ne düşündüğümü biliyor, diye kendi kendine itiraf etti ve uyuyan kızını dikkatli bir şekilde yataktan kaldırarak kucağına aldı. 'Amma kadın be... '

SEKİZ

9 Aralık Çarşamba günü, hava sıcaklığının on-on bir derece, gökyüzünün yüksek ve açık olduğu bir gündü.

Ayrıca, bütün solgun çıplaklığıyla kendisini ortaya koymuş olmaktan neredeyse tedirgin olmuş görünen şaşırtıcı bir güneş vardı. Van Veeteren, Ulrike Fremdli'nin işyerine telefon etti, işinin öğleyin bittiğini öğrenince arabayla deniz kenarında bir gezinti önerisinde bulundu. Çoktandır deniz kenarına gitmemişlerdi. Ulrike teklifi büyük bir hevesle kabul etti. Van Veeteren onun sesinden ne kadar mutlu ve şaşırmış olduğunu anlayınca, bu kadını sevdiğini bir kez daha derinden hissetti.

Telefonu kapattıktan sonra Ulrike'yi, onun varlığının ifade ettiklerini anımsadı.

'Ölümlüler birbirlerinin elinden tutmalı,' diye düşündü. En kötüsü yaşarken ölmek. Remington'un kurum karası binalarının önünde arabasının içinde oturmuş beklerken, Erich'in yaşamış olup olmadığı geçti aklından. Eğer hayatın temel kurallarından biraz deneyim kazanmaya şansı olmuşsa, nelerdi onlar? Bir yerlerde okuduğundan anımsadığına göre, insan yaşamı boyunca şu üç şeyi yapabilmeliydi: Bir çocuk yetiştirmek ve eğitmek, bir kitap yazmak ve bir fidan dikmek.

Bu düşünceler de nereden aklına geliyordu. Erich'in bunların hiçbirisini yapmaya vakti olmamıştı. Ne zaman fırsatı olmuş da bir ağaç dikmişti, yıldızlara sormalı, ama bu bile pek olası görünmüyor. Tam, kendi payına neleri başardığının muhasebesine girişecekti ki, düşünceleri pat diye yanındaki koltuğa çöken Ulrike tarafından bölündü.

"Ne kadar şahane bir hava değil mi?"

Kadın onun yanağından öptü ve adam hayretler içinde uyarıldığını hissetti. ‘Her şeye rağmen hayat devam ediyor,’ diye düşündü şaşkınlıkla.

“Nereye gitmek istersin?” diye sordu.

“Emsbaden ya da Behrense’ye,” dedi Ulrike, hiç duraklamadan. Telefon konuşmasından sonra oturmuş ve nereye gitmek istediğini düşünmüş olduğu belli oluyordu.

“Emsbaden,” diye karar verdi Van Veeteren. “Behrense bana biraz zor geliyor.”

“Niçin?”

“Seneler önce orada bir olay oldu, anımsamaktan bile hoşlanmıyorum.”

Kadın anlatmayı sürdürmesini bekledi ama adam suskun kaldı. Bunun yerine arabayı çalıştırdı, sürdü ve park yerinden çıkıp yola koyuldu.

“Gizemlerle dolu sevgilim benim,” dedi kadın.

Kumsalda bir saate yakın dolaştılar ve Emsbadan’de fener kulesinin hemen yakınındaki Dirken Kır Lokantasında gecikmiş bir öğle yemeği yediler. Dereotu soslu soyulmuş jumbo karides, kahve ve havuç tatlısı. Ulrike’nin üç çocuğu, Jess ve onların gelecekleri hakkında konuştular.

Sonunda Erich hakkında da tabii.

“Söylediğin bir sözü anımsıyorum,” diye anlatmaya başladı Ulrike. “Hani Karel’i öldüren kadının kimliğini bulduğunuzda söylemiştin.”

Karelinnings, Ulrike’nin bir önceki kocasıydı ama çocuklarının babası değildi. Çocuklar, bir emlak komisyoncusuyla olan ilk evliliğindendi. Adam, kalıtımsal olarak edindiği alkolizme saplanıp saygınlığını kaybedinceye kadar iyi ve güvenilir bir aile babasıydı.

“Onu hiçbir zaman bulamadık,” dedi Van Veeteren.

“Ama cinayeti işleme nedenini buldunuz,” dedi Ulrike. “Her şeye rağmen sen öyle iddia etmiştin... Yani kadının bakış açısına göre... Ne olursa olsun bunun bir anlamı var... Kocamı öldürmekte kadını haklı buluyordun. Anımsıyor musun?”

“Tabii anımsıyorum,” dedi Van Veeteren. “Ancak bu, duruma göre geçerli olabilecek bir şey, çok bireysel dar bir bakış açısına göre yani. Bunu genel bir formül içerisine sokarsan çok büyük bir hata olur.”

“Her zaman öyle değil midir?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Yani katil, ya da daha genel olarak fail her zaman suç işlemekte kendisini haklı bulmaz mı? En azından kendi kendisine karşı böyle bir muhakeme yürütmez mi?”

“Çok eski bir sorun bu,” dedi Van Veeteren. “Fakat ilkesel olarak sen haklısın. Katil kendi suç nedenlerini kendisi yaratır, bunları itiraf da eder tabii, ama bir başkası suçu işlediğinde durum farklıdır. Doğal olarak yaptığımız her türlü eylemin nedenleri vardır, fakat kalıtımsal olarak suça meyilli olma tezleri, günümüzde hiçbir mahkeme başkanı ya da jüri üyesini ikna etmeye yetmiyor. Onlar bu konularda çok daha katı bir tavır içindeler.”

“Ama sen öyle değilsin, ha?”

“Değilim tabii,” dedi. “Kötü eylemleri savunuyor değilim, ama suçun doğasını, yani suç motifinin temelini kavramazsak eğer... Bir cinayet masası polisi olarak hiçbir ilerleme gösteremeyiz.

Normal davranışlarımızın ardında yatanı bilmekten çok keşfedilebilen kaba bir mantık vardır. Hani derler ya, kaos Tanrının kom şusudur ama cehennemde daha çok düzen ve disiplin vardır.”

Kadın zevkle güldü ve ağzındaki havuç tatlısını çiğnedi.

“Devam et,” dedi.

“Sen bu kadar tatlılıkla ricada bulunursan tabii,” dedi Van Veeteren. “Köşeye sıkıştığımız durumlarda bu kaba mantık her birimize egemen olabilir. Diskoteklerde dolaştı ve Batılılar gibi olmak istedi diye kız kardeşini öldüren bir Müslüman erkeği anlamak için, herhalde bilge olmak gerekmez. Sosyolojik temellerin neler olduğunu bilmek yeter. Olay bu bağlam dışında ele alındığında, öyle iğrenç görünür ki, insan düşündüğü zaman bile kusacağı gelir. Hatta doğal olarak, faili gebertmek ister, bu da işin başka bir yönü. Tümden ayrı bir konu.”

Sustu, kadın onu ciddi bakışlarıyla süzdü ve masanın üstündeki elini tuttu.

Van Veeteren, “Suç, toplumla bireyin ahlak anlayışları arasındaki çatlaktan doğuyor,” diye ekledi ve söylediği anda, bunun aslında ne denli evrensel olduğunu kavrayıp hayret etti.

“ Ş imdi Erich’in katilini bulurlarsa onu da anlamaya çalışacak mısın?” diye sordu Ulrike.

Van Veeteren yanıtlamakta acele etmedi. Tekrar deniz kenarına baktı. Güneş batmıştı; sıcaklık sekiz derece, rüzgâr sakin, gökyüzü berrak.

“Bilmiyorum,” dedi. “Belki bu yüzden onunla yüz yüze gelmek istiyorum.”

Kadın onun elini bıraktı ve alnını kırıştırdı.

“Nasıl olup da böyle birisiyle karşılaşmak istediğini anlayamıyorum,” dedi. “Kendi oğlunun katiliyle karşı karşıya oturmayı istemek... Bazen seni anlamakta gerçekten zorluk çekiyorum.”

“Ben hiçbir zaman bunu yapacağımı iddia etmedim ki,” diye yanıtladı Van Veeteren. Sonra da, ‘Ve hiçbir zaman o gözlerin arasına bir kurşun sıkmayacağımı da söylemedim,’ diye de düşündü ama bunu söylemedi. Eve dönüş yolunda Ulrike bir öneride bulundu: “Nişanlısını yemeğe davet etmek istiyorum.” “Kimi?” dedi Van Veeteren.

“Marlene Frey’i. Yarın onu akşam yemeğine çağıralım. Senin evine. Ben telefon eder konuşurum onunla.”

Böyle bir düşünce onun hiç aklına gelmemişti, nedenini düşündü, birkaç saniye bir utanç hissetti içinde ve sonra, “Olur,” dedi. “Senin bütün geceyi bende geçirmen koşuluyla,” diye ekledi.

Ulrike güldü ve adamın omzuna hafif bir yumruk vurdu

“Şimdiden söz,” dedi, “Jürg, perşembe, cuma, cumartesi okulla kampta.”

“Harika,” diye yanıtladı Van Veeteren, “sensiz uykularım felaket.”

“Ben sana uyumaya gelmiyorum ki,” dedi Ulrike.

“Harika,” diye yineledi Van Veeteren, çok daha iyi diyeceği yerde.

Polis Şefi Hiller ellerini masanın üzerinde kenetledi ve Reinhart ile göz teması kurmaya çalıştı. Reinhart ise adını daha önceden bildiği ama o anda bir türlü çıkaramadığı yeşil renkli, palmiyeye benzeyen bir bitkiye bakarak esnedi.

“Evet ya,” dedi Hiller, “Öğleden önce Komisere rastladım.”

Reinhart bakışlarını bu kez ‘benjamin fıkus ‘a çevirmişti.

“Oğlunun ölümü onu epeyce sarsmış, bunu bilmeni isterim. Onca yıldan ve yaşanan her şeyden sonra, haksız da değil. Bu artık bizim için onur meselesi oldu, olayı mutlaka çözmemiz lazım, elimizden kayıp gitmemeli. Neler yaptınız, nerelere vardınız?”

“Pek az şey,” dedi sıkıntıyla Reinhart, “ama elimizden geleni yapıyoruz.”

“Öyle mi?” dedi Hiller. “Bundan kuşkum yok. Ben diyorum ki herkesin... Ama herkesin aynı kanıda olması gerek. Onur meselesi dedik, ama siz zorunlulukları öne sürerek katillerin serbestçe dolaşmasına razı olursanız bu doğru olmaz, hiçbir koşulda kabul edilemez. Daha başka olanaklara gereksiniminiz varsa söyleyin. Ben size her türlü yardıma hazırım, söyleyin yalnız.”

Reinhart sessiz kaldı.

“Bildiğin gibi ben bizzat operasyonlara katılmam ama planlama işini benimle tartışmak istersen hazırım. Sonra, başka olanaklar dedim... Namus sözü vererek söylüyorum, sınırsızdır. Anladın mı?”

Reinhart, mantarımsı ziyaretçi koltuğundan kalktı.

“Her şey apaçık,” dedi. “Fakat denklemler tank paletleriyle çözülmez.”

“Ne?” dedi polis şefi. Afallamıştı. “Ne demek istiyorsun sen?”

“Bir başka sefere anlatırım,” dedi Reinhart ve kapıyı açtı. “Eğer kusura bakmazsan, biraz acelem var.”

Jung ve Moreno onu odasında bekliyordu.

“Beşinci kattan selamlar,” dedi Reinhart. “Bahçıvan yeni kostümlerini giymişti.”

“Televizyona mı çıkmış?” diye Jung merakla sordu.

“Ben bilmiyorum,” dedi Moreno. “Belki daha sonra çıkacaktır.”

Reinhart yazı masasının arkasına çöktü ve piposunu yaktı.

“Neler oluyor, durum nasıl?” diye sordu.

“Kızı bulamadım,” dedi Jung. “Erkek arkadaşıyla bir yerlere gitmiş. Yarın öğleden sonra ancak işe gelecekmiş. Üzgünüm.”

“Lanet olsun!”

“Kimden söz ediyorsunuz?” dedi Moreno.

Yanıt Reinhart’tan geldi: “Edita Fischer’den tabii ki. Hani bir hemşire Vera Miller’in bir şeyler ima ettiğini başka bir hemşireye ima etmiş de... Canı cehenneme, amma da karışık bir çorba! Doktor listelerinin incelenmesi ne durumda?”

“Şahane denilebilir,” dedi Moreno ve dizleri üzerinde duran dosyayı ona uzattı. “Gemenjte Hastanesi’nde çalışan yüz yirmi sekiz doktorun adları, soyadları ve fotoğrafları işte burada. Ayrıca, yıl içinde işten ayrılan sekiz on kişi de, adlarının altı çizili olarak belirtildi. Doğum ve işe başlama tarihleri, bilimsel kariyerleri, özel ihtisasları ve merak edilecek her şey... Sivil durumları ve ailelerinde kaç kişi

olduğuna varıncaya kadar. Yani Gemenjte Hastanesi'nde her şey yolunda."

"Hiç de kötü değil," dedi Reinhart. "Gerçekten iyi olmuş. Hangi klinik ve hangi bölümde çalıştıklarını da işaretlediniz mi?"

"Pek tabii. Şimdiden, Vera Miller'in çalıştığı 46. bölümde çalışanları da ayrıca işaretledim. Tam gün çalışan altı kişi ve zaman zaman orada bulunan yedi-sekiz kişi var. Dışarıdan gelenler, yani anestezi uzmanları ve buna benzer özel uzmanlar daha fazla."

Reinhart başım sallarken dosyayı karıştırıyordu. Fotoğraflardan kendisine tebessüm eden beyaz önlüklü kadın ve erkekleri inceliyordu. Bu fotoğrafların, görevin bir parçası olduğu çok açıktı. Birçoğu neredeyse birbirinin aynıydı. Neredeyse hepsi başlarını aynı açıyla aynı yöne doğru eğmişti ve ağızlarının kenarında aynı cömert gülümseme kırışığı vardı. Hepsi birbirine benziyordu, şaşkınlığa kapılmamak elde değildi. Acaba, hangi saçma tarihsel gerekliliğe bağlı olarak tümünün ağızları bu biçimde açılmıştı, merak etti.

"Kötü değil," diye üçüncü kez tekrarladı. "İşte katilin, okul arşivi boyutlarındaki fotoğrafı ve kimlik bilgileri elimizde. Ne yazık ki bunlardan, yani yüz yirmi sekiz kişinin içinden hangisi olduğunu bilemiyoruz."

"Eğer çalışmalarımızı hâlâ Rooth'un kuramı doğrultusunda sürdürecek olursak," dedi Moreno, "bunların kırk tanesini dışlayabilirsin."

"Yok yahu, sahi mi? Nasıl?" dedi Reinhart..

"Çünkü onlar kadın. Ama işi daha sonra nasıl devam ettireceğimizi bilemiyorum. Geriye kalanları da daha farklı bir elemeye tabi tutmadan tümünü soruşturmaya almak akıl kârı bir iş değil. Fotoğraflarında yumuşak başlı görünüyor olsalar da iş uygulamaya geldiği anda çetin cevize

dönüşebilirler. Özellikle, bizim aralarından birinin mesleki dayanışma ruhundan kuşkuya düştüğümüzü kavradıklarında fena halde şirretleşebilirler.”

Reinhart başını salladı.

“İlk önce ele almayı düşündüklerimizle başlayalım,” dedi. “Şimdilik sadece onlarla ilgilenelim. Sen ne demiştin? Klinikte tam gün çalışan altı kişi ve diğerleri? Jung’un tanığı ortaya çıkmadan önce onları dinlemeyi bitirmeliyiz. Hanginiz başlayacak?”

“Rooth olmasın,” dedi Jung.

“Tamam, Rooth olmasın,” dedi Reinhart. “Ama karşımda şu anda iki güvenilir meslektaşımı görüyorum. Haydi bakalım, koyulun işe, rasgele.”

Dosyayı kapatıp onlara uzattı. Jung odayı ondan önce terk etmiş olduğu için Reinhart, müfettiş Moreno’ya bir soru sorma fırsatını buldu.

“Son günlerde daha iyi uyuyabiliyor musun?”

“Her gün biraz daha iyi,” dedi Moreno hafif bir gülümsemeyle. “Ya sen?” “Hak ettiğim kadar,” dedi Reinhart pek anlaşılmaz bir biçimde.

DOKUZ

Perşembe günü postasından ekstreler ve faturalardan başka iki mektup çıktı.

Birincisi, kredi isteğinin uygun görüldüğüne dair, Kredi Sandığı’ndan geliyordu. Toplam olarak 220.000 gulden şimdiden hesabına geçirilmişti.

İkinci mektup rakibindendi.

Bu kez zarf daha basit, daha ucuz bir cinstendi. Mektup kâğıdı, büyük olasılıkla bir spiral blok defterden yırtılmış, kenarları kıvrılmıştı. Okumaya başlamadan önce bunun bir şeyin işareti ve bu kalite düşüklüğünün bir anlamı olup olamayacağını düşündü. Kesin bir yanıt bulamadı.

Talimatlar daha önce olduğu gibi basit ve açıktı:

“Bu son şansın. Sabrım sona erdi Uygulama aynen geçen seferki gibi.

Yer: Armastenstraat ile Bremers Geçidi‘nin birleştiği köşedeki ızgara köftecinin arkasındaki çöp bidonu.

Zaman: Cuma gecesi saat 03:00.

Saat 04:00 ‘te evde telefon başında hazır bekle. Telefonunu başka bir cep telefonuna falan bağlamaya çalışma, bunun önlemini aldım. Eğer cuma sabahı paramı almazsam, kaybettin demektir. “

Bir Dost

Bu cep telefonuna bağlanma işi gerçekten kafasını karıştırdı. Durumu araştırdı ve kısa bir süre içinde, telefon eden kişinin, telefon ettiği numaranın başka bir numaraya bağlanıp bağlanmadığını anlayabileceğini öğrendi. Yoksa, dar ve karanlık bir geçit olarak çok iyi bildiği Bremers Geçidi’nde köşeden yirmi metre ötede bir yere saklanıp, paltosunun altında gizlemeye çalıştığı demir boru ile durup rakibinin gelmesini beklemek harika bir fikir olurdu.

Mektuptaki talimatı okuduğu zaman aklına gelen başka bir fikir de, şantajcının kendisine ne kadar çok güvendiği oldu. Örneğin, tıpkı kendisinin Dikken’de yaptığı gibi karşı tarafın da bir başka aracı kişi kullanmadığını nasıl bilebilirdi?

Bundan nasıl emin olabilirdi? Sorunun ne olduğu konusunda ayrıntılı açıklamalara girmeden araya güvenilir bir dostu koymak pekâlâ düşünülebilirdi. Sadece telefonlara bir başkasının cevap vermesi bile yeterli olurdu. Yoksa rakibi onun sesini çok iyi tanıyordu da böyle bir hamleyi derhal boşa mı çıkarırdı? Onu o kadar mı iyi tanıyordu?

Ya da bu kez başka bir taktik, daha inceltilmiş, daha enine boyuna hesaplanmış bir yöntem geliştirmiş olabilir mi? Öyle görünüyordu, sanki öyleydi. Izgara köftecinin arkasındaki çöp bidonundan parayı rahatça alabilmeyi garantilemek için evde olup verilecek ek talimatları telefonda dinlemesini istiyordu.

Nasıl olacak o halde? Ne lanet olası talimatlarmış onlar ? Yoksa bu adam silahlı mı?

Son soru daha önce hiç aklına gelmemişti, ama tüm diğer sorulardan daha dehşet verici görünüyordu. Yani rakibinin bir silahı vardı da en kötü koşullarda parasını alabilmek için onu kullanmaya hazır mıydı?

Bremers Geçidi'nin karanlık kuytu bir köşesinde, ceketinin iç cebinde tabancasıyla birisi.

Mektubu zarfın içine koydu ve saate baktı. 11:35. On altı saatten daha az bir zaman kalmış. Çok az bir zaman, feci derecede az bir zaman kalmıştı ve bunun son sefer olduğu kesindi. Bir kez daha ertelemek asla mümkün olamazdı.

'Kaçma zamanı geldi mi?' diye düşündü.

ON

Perşembe günü öğleden önce Moreno ile Jung, tam bir düzine doktorla konuştular. Bunlardan üçü kadındı. Kadınlar

hiçbir şey için olmasa bile fazla kuşku uyandırmamak için düşünülmüştü.

Başvurulan eylem, polisin, erkek doktorlardan ya da en azından içlerinden birinden kuşkulanıldığı izlenimini vermemeliydi. Soruşturmaların nedeni, öldürülen hemşire Vera Miller hakkında daha fazla bilgiye ihtiyaç duyulduğu şeklinde anlaşılmalıydı. Onun hakkındaki genel kam neydi? Hastalarla, iş arkadaşlarıyla ilişkileri nasıldı? Onun portresini, özellikle iş hayatındaki rolünü en geniş anlamıyla saptayabilmek için yararlı olacak tüm bilgiler yani...

Moreno ile Jung'un değerlendirmesine göre, tüm doktorlar, Hemşire Miller hakkında bildikleri her şeyi açık yüreklilikle anlatmışlardı. Bazıları pek çok şey, bazıları da onunla pek az ilişkileri olduğundan doğal olarak az şey söylemişti. Vera Miller neredeyse kusursuz bir hemşireydi. Becerikli, olumlu, çalışkan ve en önemlisi, sağlık personeli olarak çalışan herkeste olması arzu edilen, hastalara şefkat dolu yüreğiyle yaklaşan bir insandı.

'De mortuis Ölülere dair...' diye düşündü Moreno, fakat bu önündeki olaya pek de iyi uymayan, sadece o anda aklından geçen bir şeydi. Hemşire Miller, sevilen ve değer verilen biriydi, bu kadar basit. Onun şu ya da bu nedenle öldürülmesine dair bir fikri, ya da o fikre koşut bir duyguyu hiç kimse ileri süremiyordu.

Soruşturmalar bitip de öğle yemeği için A bloktaki restorana gittiklerinde, Moreno ile Jung da ne bir fikir, ne de bir fikrin gölgesini ileri sürebilmişlerdi.

Alışılmamış derecede koyu kıvamlı, okkalı makarnalarını yiyip bitirdiklerinde, saat biri birkaç dakika geçiyordu. Bölüm 46'ya gidip Edita Fischer'i orada beklemeye karar verdiler. İki buçuk günlük aradan sonra, saat ikide göreve başlayacaktı. İşten uzak olduğu bu iki buçuk günlük süreyi, erkek arkadaşıyla birlikte bilinmeyen bir yerde geçirmişti. Erkek arkadaşın adı Arnold'dı ve onun hakkında başka bir

şey bilmiyorlardı. Jung bir hayli çabaladıktan sonra, öğleden önce Bayan Fischer'le buluşmayı başardığında, kadın nereye gittiklerini, nasıl vakit geçirdiklerini söylemek istememişti.

Jung da bu konuda çok ısrarlı olmamıştı ama yine de...

"Herhalde banka soydular," diye Moreno'ya açıklamada bulundu ve "ama boş verelim, bu kadarı da yeterlidir, zaten Vera Miller'le ilgili bir durum değil galiba," dedi. Moreno birkaç saniye düşündükten sonra onunla aynı kanaate vardı.

Bu kadarı da yeterliydi.

Edita Fischer, bir Amerikan televizyon dizisinde hemşire rolünü oynayacak birisi görünümünde, genç, sarışın bir kadındı. Biraz şehla oluşunu bir yana bırakacak olursak, en azından Jung 'un gözünde çok çekiciydi.

Sebep olduğu durumdan biraz rahatsız olmuş bir hali vardı. Bölüm başhemşiresinin çabası sayesinde onlar için ayrılmış olan, soluk yeşil renge boyanmış konuşma odasındaki yerlerine oturuncaya kadar, kadın defalarca özür diledi. Yeşil rengin sakinleştirici etkisi olduğu görüşüyle, başhemşire bu odanın normal olarak hastanede sadece ölmüş kişilerin yakınlarının buluşmasına ayrıldığını söyledi.

"Aman Tanrım," diye neredeyse çığlık attı Edita Fischer, "Ben hiçbir şey söylemedim, kesinlikle söylemedim. O laf bildiğim kadar Liljana'nın lafı."

Jung, Liljana Milovic ile yaptığı konuşmaların birinde bunun dile geldiğini itiraf etti.

"Liljana çenesini tutmak istemedi," dedi Edita Fischer. "Bizim oturup konuştuğumuzda yaptığımız sadece gevezelikti."

"Eğer herkes çenesini tutsa, biz hiçbir suçluyu bulamayız," dedi Jung.

"Biz de oturup şimdi burada gevezelik mi yapıyoruz?" dedi Moreno.

Edita Fischer bir süre daha tereddüt içinde kaldı fakat yüzünden çözüleceği anlaşılıyordu. Jung, Moreno ile göz göze geldi ve her ikisi de sorulacak soruları içlerinde sakladılar. Beklemek yeterli olacaktı. Beklemek ve bu sakinleştirici yeşil renge bakmak.

“Bir aydan fazla bir zaman... Yaklaşık bir buçuk ay önce.”

“Kasım ayı başlarında,” dedi Moreno.

“Yaklaşık olarak. Hayatım boyunca, Vera’nın öldürüldüğünü duyduğum zaman ağladığım kadar, ağlamamışımdır sanırım. Korkunç bir şey... Öyle neşeli, öyle hayat dolu bir insandı ki... Onun kadar iyi birisini daha tanıyacağımı sanmıyorum. Kim böyle bir şeyi yapabilir, bunu yapan deli olmalı.”

“Henüz bilmiyoruz,” dedi Jung. “Ama bulacağız.” “Özel bir dostluğunuz var mıydı?” diye sordu Moreno. Edita Fischer kâküllerini havalandırdı.

“Hayır, ama o harika bir insandı, bütün iş arkadaşlarına sorun bakın.” “Sorduk,” dedi Jung.

“Kasımın başlarında ne oldu?” Moreno konuya dönülmesine çalışıyordu.

Edita Fischer, “Ya evet,” diyerek soludu. “Aslında hiçbir şey olmadığını anlamalısınız... Liljana rahatlıkla olayları abartıyor... Onun hiçbir kusura yoktu... Ama o öyle biriydi.”

“Anlat artık,” dedi Jung, “neyin önemli, neyin önemsiz olduğuna biz karar verebiliriz. Fakat böyle bir karara varmadan önce onun hakkında olabildiğince çok şey bilmek isteriz.”

“Doğal olarak,” dedi Edita Fischer. “Özür dilerim, tabii, sadece Vera, Rumford’a bir ziyarette bulunmuştu.”

“Rumford”daki yeni yapılan hastaneye mi?” diye merakla sordu Moreno.

“Evet, oraya bir hasta nakledilecekti, bazen öyle olur. Rumford’taki hastanenin daha zengin donanımı olduğundan,

akciğer iltihabı olan bir kadın hasta oraya gidecekti, bazen de oradan bize gelen hastalar olur... “

“Mantıklı görünüyor,” dedi Jung.

“Evet mantıklı. Vera o hastaya refakat etti ve hastanın orada rahat edip etmediğini izlemek için yarım gün Rumford’da kaldı. Vera işinde çok titiz ve dikkatli bir hemşireydi. Öğleden sonra döndüğünde biz kahve molasındaydık ve ben Vera’yla biraz şakalaştım. ‘Rumford’ta daha yakışıklı doktorlar olduğu için mi biraz geciktin?’ dedim... Orada daha genç doktorlar olduğu da gerçek.”

Yeniden rahatsız olmuş gibiydi ve kendisini biraz daha koy verdi.

“Kim ne derse desin, bizimkilerden daha gençler,” diye ekledi. “Vera, ‘Evet doğru,’ diye yanıtladı beni, ‘ama dikkat etmek gerek yoksa kafanı duvara toslarsın,’ dedi.”

“Kafanı duvara toslamak mı?” dedi Moreno.

“Evet,” dedi kadın gülerek. “Kafanı duvara toslarsın Edita, demişti, şaka mı etmişti bilmiyorum. Aman Tanrım, bunları dinlemek için mi bunca zaman burada oturup beklediniz?”

“Hinim,” dedi Jung. “Tasalanma, biz beklemeye alışkınız.”

Moreno defterine notlar alırken düşünceli görünüyordu. Genç kadına döndü:

“Ne kanıya vardınız?” diye sordu. “Vera Miller’in söylediklerini siz nasıl değerlendirdiniz? Bizi yanıltmış olmaktan korkmayın, içtenlikle, izleniminizin ne olduğunu söylerseniz daha doğru olur.”

Edita Fischer dudaklarını ısırdı, dizlerinin üzerindeki ellerine baktı ve döndü.

“Bir şey olduğunu sanıyorum,” dedi sonunda. “Düşündükçe, gerçekten bir şeyler olduğunu sanıyorum.”

“Evli olduğunu biliyorsunuz değil mi?” diye sordu Jung. “Pek tabii.”

“Fakat siz onun Rumford’da bir doktora kapılmış olabilmesini inanılmaz bulmuyorsunuz, değil mi?”

‘Doktora kapılmış olmak,’ diye düşündü Jung. ‘Sanki bir film artistiyle konuşuyorum. Hoş, durum benzemiyor da değil.’ Edita Fischer omuz silkti.

“Bilmiyorum,” dedi. “Tanrı aşkına nasıl bilebilirim ki, hali tavrı ve söyledikleri bunlardı.”

“Bu konu bir daha dile getirilmedi mi? Örneğin öyle bir şeyi ima etmek falan gibi?” diye sordu Moreno.

“Hayır tek bir söz bile edilmedi,” dedi Edita Fischer. “Bu yüzden ben gevezelik diye niteliyorum ya.”

Jung bir an düşündü.

“Peki, tamam,” dedi. “İşbirliğiniz için teşekkür ediyoruz. Buyurun, gidebilirsiniz. İşinize bakın.”

Edita Fischer teşekkür edip ayrıldı. Jung ayağa kalktı ve odanın içinde iki tur döndükten sonra yine oturdu.

“İşte böyle,” dedi Moreno. “Hepsi bu kadar. Sen ne düşünüyorsun?” “Ne mi düşünüyorum?” dedi Jung. “Her şey bir yana bundan sonra ne yapacağımızı biliyorum. Yüz yeni doktoru sorgulayacağız. Bize yılbaşına kadar iş çıktı. Ama yine de teşekkür etmemiz gerek, boş oturmaktan herhalde iyidir.”

“Gerçek bir polis işte böyle konuşur,” dedi Moreno.

ON BİR

Cebinde 220.000 guldenle Keymer Plejn Meydanı’ndaki Kredi Sandığı şubesinden ayrıldığında saat üçe yirmi vardı. Paranın hepsini nakit almak istediğini söylediğinde, memur yüzüne sorgular gibi bakmıştı. Bir yat alış verişi, diye açıklamada bulunmuştu, ilginç bir satıcının ödemeyi bu

şekilde istediğini söylemişti, yoksa hiçbir alışveriş olmayacaktı.

Memurun bunu yutup yutmadığını merak ediyordu. İster yutsun, ister yutmasın nasıl olsa bir şey yazmaz. Borcu geri ödeme zamanı geldiğinde, onu kimse buralarda, buraların kıyısında bile bulamayacaktı. Dünyanın neresinde olacağım şu anda kendisi de henüz bilmiyordu. Paranın el değişimine on iki saat kalmasına rağmen hâlâ bir strateji saptamış değildi.

Arabasına binerken sakin olduğunu fark etti. Aldığı aşırı miktarda ilaç onu etkilemişi.

Her zaman gittiği yoldan Boorkhejm'e doğru arabasını sürdü. Dünkü yumuşak hava bugün de devam ediyordu. İnanılmaz yavaş gidiyordu, çünkü bu yolculuğun son yolculuğu olabileceği gibi bir duyguya kapılmıştı. Belki bin kez... Yok hayır, binden de fazla bu yollardan geçmişti. Marianne ile birlikte bu sıra villalara taşmalı neredeyse on beş yıl oluyordu, şimdi oradan ayrılacaktı. 'Gerçekten tarihi bir gün,' diye düşündü.

Gerçekten.

Belki de aşırı düşük hızla gitmesinden ve bu yolculuğun son yolculuğu olabileceği duygusundan ötürüdür bilinmez, o geceki motosikleti fark etti.

Onun villasının sırasındaki binalardan hemen önceki bir binanın bahçe kapısının dışında, sıradan bir kırmızı motosiklet park edilmiş duruyordu.

Kırmızı bir motosiklet.

Sezgisi onu şimşek gibi çarpmıştı. Bir motosiklet. Motosiklet!

Her zamanki gibi garaj kapısının dışına park etti. Arabadan çıktı ve yavaş yavaş geriye doğru yürümeye başladı. Düşünceler kafasının içinde havai fişek gibi dolaşıyordu ve o

bütün gücünü toplamalı, solgun gün ışığının altında parlayan arabasına bakmak için durup geriye dönmemeliydi.

Motosikletin yanından geçerek yürümeye devam etti, gazete satan büfeye kadar gidip bir gazete aldı. Sihirli iki tekerleklinin yanından bir kez daha geçti ve evine döndü. Omzunun üzerinden bir göz attı ve o anda bulunduğu yerden garaj girişinde arabasının yanından motosikleti görebildiğini keşfetti. Hızla düşündü ve sonra aynı rahatlıkta arabanın içinden de görüp göremeyeceğini denedi.

Hayır, oradan göremiyordu, ama çıkıp arabasının önünü caddeye doğru çevirirse şoför mahallinde oturup hiç sorunsuz dışarıyı gözleyebilirdi. Bir dürbünü olduğunu anımsadı ve içeriye gidip onu aldı.

Arabada yerine oturdu ama ciddi olarak gözlemeye başlamadan önce tekrar dışarıya çıktı, büfeye kadar gidip iki kutu bira satın aldı. Onları içip bitirmeye zamanı olmayacağını biliyordu.

Dönüş yolunda motosikletin bulunduğu binanın önünde bir an durup plaka numarasını belleğine kaydetmeye çalıştı.

Sonra dürbün elinde arabanın içine oturdu. Kırk beş dakika boyunca kuşkular üreterek gözlemeye devam etti. Bu süre içinde birkaç saniyede bir aklına gelen ve eylem olarak doğruluğundan kesinlikle emin olduğu kararları bir bir gözden geçirdi

Her şey uyuyordu. Olay gecesi oradan Boorkhejm’e doğru gidiş yönünde bir motosiklet geçmişti. O anda şantajcının kendisini eskiden beri tanıdığını, onun kimliğini bilen biri olduğunu hesaba katmıştı... Yani yanıt çok basit olarak, her gün selamlaşmadığı bir komşusu olmalıydı. Onlar da olsa olsa caddenin karşı sırasında oturan Bay Landberg ya da Kluume Ailesi’ydi.

Kısacası, o konutlarda oturanlardan biri.

Üç giriş kapısı olan üç katlı bu yapıda her halde on-on iki daire bulunuyordu ve tam onun evinin karşısındaki duvarın dibine kırmızı bir motosiklet konmuştu.

Her şey gün gibi açıktı. Boorkhejm büyük bir yerleşim bölgesi değildi ve herkes birbirini, en azından sima olarak tanırdı. Yakın çevrede daha başka motosikletler olabilir mi, diye kuşkuya düştü. Bu motosikleti de daha önce hiç görmemişti ya da gözüne çarpmamıştı, belki de sahibi onu binanın arka tarafına koyuyordu. Rakibi, aracın kendisini ele vereceğinin bilincinde değilse eğer... Bugün aracı onun gözüne sokar gibi ortalık yere bırakıvermesini tedbirsizlik olarak görmemek gerekirdi.

Bugün ve bütün günler; sadece saatler kaldığında ne fark eder...

Saatine baktı, neredeyse dört olmuştu. On bir saati kalmıştı.

Kollarındaki kıl köklerinin, derisini kaz derisi gibi kabarttığını hissetti.

Bir stratejinin oluşmakta olduğunu fark etti.

Arabasında oturup bunları düşünmek ve planlamak kırk beş dakika sürmüştü. Hemen bu sürenin sonunda kırmızı motosikletin sahibi çıkıp geldi. Dürbünüyle baktığında onu sadece birkaç metre önünde görüyordu. Yaklaşık kendisinin yaşlarında, kederli ve sık rastlanan bir yüzü vardı. Onu tanıdı. Hastanenin protez atölyesinde çalışanlarından biriydi. Sanki bir kez konuşmuşluğu vardı ama pek selamlaşmazlardı.

Adını anımsayamadı, önemli de değildi. Strateji rekor bir hızla ortaya çıktı. Kollarının tüyleri hâlâ diken dikendi.

Marlene Frey'i davet ettikleri akşam yemeğinin ilk saatleri oldukça gergin bir hava içinde geçti. Van Veeteren kapıyı açtığı anda onun kaygılı halini fark etmişti ve onu

karşılarken sergilediği beceriksiz tavır durumu düzeltmekten çok uzaktı.

Bu bağlamda belki Ulrike daha başarılıydı, ama bu başarı, aradaki buzlar erimeye başladığında, yani çorbalarım içmeye başladıkları anda, Marlene Frey birdenbire ağlamaya başlayıncaya kadar pek belli değildi.

“Ah, Ulu Tanrım,” diyerek burnunu çekti kadın. “Bunun üstesinden geleceğimi sanmıştım ama olmuyor. Çok özür dilerim.”

Bayan Frey tuvaletteyken, Van Veeteren iki bardak şarap içti ve Ulrike kaygılı bakışlarıyla onu gözledi.

“Onu özlüyorum,” dedi Marlene geriye geldiğinde. “Biliyorum sizler de özlüyorsunuz ama kâr etmiyor. Onu öyle özlüyorum ki aklımı kaybetmekten korkuyorum.”

Yeni yıkanmış gözlerinin baygın bakışı Van Veeteren’e takılı kalmıştı. O da çaresizlik içinde ona baktı, sonra masanın etrafından dolaştı, gidip onu kucakladı. Hiç kolay değildi kuşkusuz. Kız yerinden kalkmamıştı, ama yine de adam içinde bir şeylerin çözüldüğünü hissetti.

Sıkılan bir yumruk gevşemiş, açılmıştı sanki. ‘Tuhaf.’ diye düşündü.

“Hayret!” dedi Ulrike. “ İnsanlar bazen bu kadar birbirlerinden uzak kalabiliyorlar demek.”

Marlene yeniden ağlayacak gibi oldu ama bu seferkini kâğıt peçeteyi kapıp burnunu silerek önleyebildi.

“Kendimi çok yalnız kalmış hissediyordum,” diye açıklamaya çalıştı, “sizden korkuyordum neredeyse.”

“O kadar korkunç değildir,” diye teminat verdi Ulrike. “Her geçen gün onu daha yakından keşfetmeye başladım.”

“Evet,” dedi Van Veeteren, geriye dönüp sandalyesine oturduktan sonra. “Şerefinize.”

“Biliyor musunuz ben onun çocuğunu doğuracağım,” dedi Marlene. “Bu inanılır gibi değil, ama bakalım sonrası nasıl olacak. Sadece birimizin hayatta kalıp ona bakacağını hiç düşünmemiştik ki.”

Derin bir soluk alıp gülümsemeye çalıştı.

“Çok affedersiniz. Kolay değil tabii... Beni kucakladın, çok teşekkür ederim.”

“Tanrıya şükür,” dedi Van Veeteren. “Bin kere şükür. Şerefinize. Söz veriyorum, sana da bakarım, çocuğa da bakarım, yani ikinize de bakarım. Tamam mı?.. “

“Geriye tek bir şey kaldı,” dedi Ulrike Fremdli. “Çorbalarınızı için, sonra etler gelecek.”

Bir saat kadar sonra Van Veeteren dikkatle sordu:

“Annen baban hayatta mı, onlardan bir destek görüyor musun?”

Marlene başını salladı.

“Ben uyuşturucu bağımlısı bir ailenin çocuğuyum. Annem yardım etmeye çalışıyor, ama pek destek olduğu söylenemez. Kendi payıma, ben kendimi kurtardım, dediğim zaman umarım bana inanırsınız. Gerçekten kurtardım, biz, Erich’le ben, birlikte kurtardık. Ancak bazen insan küçük bir geziye çıktığı zaman kendisini yeniden bir tokat yemiş gibi hissedebiliyor.”

“Hayat çoğu zaman aşırı abartılmış bir öyküdür,” dedi Van Veeteren. “Ancak keşke insan bunu genç yaşlarında öğrenmese.”

Marlene kaşlarını hafifçe kaldırarak ona baktı.

“Evet, belki,” dedi, “Belki de öyledir. Erich senin hiçbir zaman aşırı iyimser olmadığını söylerdi, ama ben yine de seni sevdim. Umarım hep böyle sürer.”

“Doğaldır,” dedi Ulrike. “Onun ters bir çekiciliği vardır, sen çok haklısın. Biraz daha kahve alır mısın?”

Marlene başını salladı. “Hayır, teşekkür ederim. Ben artık gideceğim. Ben de sizi davet etmek isterdim ama halimi görüyorsunuz... Son günlerde gerçekten de her yanımı durup durup ateş basıyor.”

“Noel’de ve yılbaşında sen buraya gelirsin,” dedi Van Veeteren. “Her birimiz elimizden geleni yaparız.”

Ulrike kahkaha attı ve Marlene gülümsedi. Van Veeteren, en son ne zaman yanında iki kadınla böyle yüksek moral içinde olduğunu düşündü ve hiçbir zaman böyle bir şey olmadığı sonucuna vardı. Salondan tam çıkacakları sırada Marlene’nin aklına bir şey geldi.

“Tabii ya, az kalsın bu küçük pusulayı unutuyordum,” dedi.

“Ne pusulası?” dedi Ulrike ve hırkasını tutarak ona yardım etti.

“Geçenlerde evde temizlik yaparken bir pusula buldum,” dedi Marlene. “Erich her zaman arkasından, üzerine zaman, isim ve telefon numarası gibi notlar yazılmış pusulalar bırakırdı. Bu da mutfakta bir nihalenin altındaydı. Bunu son günlerde yazdığından eminim, çünkü üzerinde o günlerde uğraştığı işle ilgili notlar var... “

“Daha başka ne yazılı,” diye sordu Van Veeteren.

“Sadece ‘Keller’ diye bir isim,” dedi Marlene Frey.

“Keller mi?”

“Evet, Keller. Hiç de az rastlanır bir isim değil ama ben o isimde birisini tanımıyorum... Adres defterlerinin hiçbirinde böyle bir isim de yok. Evet, işte böyle. Polise telefon edip anlatayım mı?”

Van Veeteren bir an düşündü.

“Öyle yap,” dedi. “Keller, Keller? Ben de böyle bir kimseyi tanımıyorum. Söylediğim gibi polise telefon et... Her türlü yardıma gereksinimleri var. Reinhart’ı iste, telefon numarasını biliyor musun?”

Marlene, evet anlamında başını eğdi. Sonra her ikisini kucakladı ve gitti. Ve ikisi de, kızın arkasında bayağı bir boşluk bıraktığım hissettiler.

Garipti gerçekten, ama büyük bir boşluk bırakıp gitmişti.

Ulrike, “Dede oluyorsun,” diyerek onun yanına, kanepeye oturdu.

“Aman,” dedi Van Veeteren. “Biliyorum. Sen üç gün mü demiştin?”

“Üç gece,” dedi Ulrike. “Ben gündüzleri çalışıyorum. En azından yarın öyle.”

Aron Keller, kırmızı renkli Audi arabanın caddeden geçtiğini ve sonra 17 numaralı garaj girişinin dışına park ettiğini gördü. Evin ön tarafındaki oturma odasının küçük penceresi caddeye baktığı için, oradan her şeyi görebiliyordu. Üçüncü kattaki odanın penceresi iki görkemli şeytan kenevirinin arkasına gizlendiğinden, dışarıyı gözlemek rahatlıkla mümkün oluyordu. Normalde çok sık yapmadığı bir şey olmasına karşın, yıllar içinde böyle bir adet geliştirmişti; arada sırada pencerenin önünde oturup dışarıyı gözlemek onda bir alışkanlık haline dönüşmüştü.

Az sonra böyle davrandığı için şans yıldızına teşekkür etti. Orada oyalandığı birkaç dakika içinde katil doktorun parıldayan arabasının geçtiğini görmüştü.

Doktor, arabasını bıraktıktan sonra yürüyerek geriye dönmüş ve yakındaki büfeye kadar gidip gazete almıştı. Oysa genellikle böyle davranmazdı.

Aron Keller orada durup bekledi. Şeytan kenevirleri kadar kıpırtısız durdu. Kırmızı Audi’nin önce geri geri caddeye çıkıp tam dönüş yaptıktan sonra yine geri geri gidip eski yerine girdiğini gördü. Sonra doktor arabadan çıktı ve evine girdi; Keller’in ne olduğunu göremediği bir şey alıp geldi. Evinin önünde duran ara basının şoför koltuğuna oturdu. Keller ellerinin terlediğini hissetti. Sadece birkaç dakika

sonra doktor yine arabadan çıktı ve büfeye doğru yürümeye başladı. Tam Keller'in kapısının önünde adımlarını yavaşlatarak motosikleti iyice inceledi, sonra kulübeye doğru yoluna devam etti. Büfeden, kahverengi bir kâğıt poşet içinde taşıdığı bir şey satın alıp geldi. Adam evinin önünden geçerken Keller pencereden iki adım geriye çekiliyordu. Doktor gidip arabasına oturduktan sonra o da pencere yanındaki yerini alıyordu.

Orada durup saatlerce bekleyeceksin. Şoför koltuğuna oturup hiçbir şey yapmadan duracaksın.

'Lânet olsun,' diye düşündü Keller. 'Bu namussuz herif biliyor!'

Uzunca bir süre sonra on yedi numaralı kapının önünden geçip giderken doktor hâlâ arabanın içindeydi. Bu da her şeyin sonuç bildirgesiydi. Keller villaların sonuna kadar gidip arka taraftan evine girdi. Buzdolabından bir bira aldı ve onu üç çekişte bitirdi. Yeniden pencerenin yanma geldiği zaman on yedi numaranın önündeki Audi'nin içinde kimseler yoktu. Güneş batmıştı.

'Yine de bir şeyi bilmiyor,' diye düşündü Keller. Katil doktor, Keller'in kendisini bildiğini bilmiyordu. 'Ben ondan bir adım öndeyim. Kontrol hâlâ bende.'

V

BİR

Kısa bir sigara molası sırasında, 'Eğer niceliksel olarak bakacak olursak, işteki başarımızda utanmamız gereken bir

durum olmadığını görürüz,’ diye düşündü Komiser Reinhart, bir cumartesi günü öğleden önce saat on bir civarında.

Düşüncesinin yadsınamaz bir haklılığı vardı. Edita Fischer’in tanıklığından sonra soruşturmaya çağrılan doktorların sayısı öylesine artmıştı ki, Rooth ile birlikte deBries ve asistan Boolmert de hemen işe koyuldular. Bununla birlikte Reinhart eğer dürüst olacaksa tüm bu süreci son bir çıkış yolu olarak görüyordu. Fakat son çıkış yolu olarak sunulan diğer önerilere polis şefi Hiller’in bol keseden savurduğu sınırsız kaynakları düşünecek olursak kıyasla gerçekçiliği tartışılmazdı. Operasyonu artık kimse ‘Rooth’un varsayımı’ olarak adlandırmıyordu. Rooth’un kendisi bile özellikle cumartesi pazarları çalışmak zorunda kalacağı kesinleştikten sonra öyle konuşmuyordu.

Yeni Rumford Hastanesi, Gemenjte Hastanesi’nden biraz küçüktü fakat yine de istihdam edilmiş yüz iki doktoru vardı altmışı erkek. İşe yeni başlamış olan doktor grubu söz konusu olduğunda, sadece öldürülen hemşire Vera Miller’in katilinin peşinde oldukları gibi bir izlenim bırakmamak için, doğaldır ki eski alışılmış yöntemlerle hareket edilmeyecekti. Sadece bu basit mantık nedeniyle kimseye böyle bir izlenim edinme şansı verilmemeliydi.

DeBries’in çok haklı olarak işaret ettiği gibi katilin kendisi olasılıkla bu kuralın dışındaydı. Fakat, daha nazik sorulara muhatap olduğunda, muhtemelen o da gönlünü ferah tutmaya pek istekli olmayacaktı. Soruşturma yönetimindeki tüm kişiler bu konuda aynı görüşteydiler.

Reinhart kartları açık oynamaya karar verdi. Vera Miller’in bu iki hastanedeki doktorlardan biriyle ilişkide olduğuna dair bilgiler mevcuttu. Bir şey bilen var mıydı? Bir şey işiten olmuş muydu? Bazı tahminlerde bulunacak kimseler olabilir miydi?

Bu son soruda hastane personeli kastediliyordu, ama Reinhart ne demek istiyordu? Eğer yüzlerce personelden

düşüncelerini isteyecek olursak, bunlardan en azından birkaç tanesi herhalde doğru tahminde bulunacaktı.

Peki, birkaç kişinin tahminleri birbirlerinin aynı olursa, bu ne anlam ifade edecekti?

Müfettiş Jung, kendi payına, bu türden kitle soruşturmalarını hiçbir zaman işinin en çok sevdiği yanı olarak kabul etmemişti. (Hemşire Milovic ile yaptığı kural dışı soruşturmalar ayrı bir kategoriydi tabii.) Öğleden sonra hak edilmiş bir kahve molasında Rooth'a rastlayınca, bu keyifli tatil günü çalışması dolayısıyla ona teşekkür etti."

"Yazık ki sen sadece doktorlara bulaştın," dedi.

"Ne saçmalıyorsun yine?" dedi Rooth ve koca bir kurabiyeyi yuttu. .

"Yok ama öyle deme, örneğin sen bir bakkal çırağı ya da belki daha iyisi, bir üniversite öğrencisi kuramı önerisiyle gelmiş olsaydın çok daha neşeli bir soruşturma yapardık."

"Ama ben kuramın ne anlama geldiğini bilmediğimi söyledim," dedi Rooth. Canı sıkılmış bir tavırla, "Bir kahveyi bile huzur içinde içemeyecek miyim?"

Erich Van Veeteren'in eski dostları ve iş arkadaşlarıyla ilgili soruşturmalarda da aynı şekilde, tüm konuşmaları banda kaydederek çalıştılar. Pazar akşamı Reinhart, çalışma masasının üzerindeki bir araya gelince bir yığın oluşturan, her iki soruşturmaya ait kasetlere bakınca, toplanan materyalin neredeyse başbakan cinayetinin boyutlarına ulaştığını gördü.

'Borkmann kuralı,' diye düşündü. Komiserin bir zamanlar diline doladığı kural... Aslında nicelik uzun zamandan beri niteliği aşmadı mı? Hem de o farkında olmadan. Bilmesi gerekenleri şimdiden bilmiyor muydu? Sorunun yanıtı ya da yanıtları bu büyük soruşturma materyalinin içinde bir yerlerde saklı değil miydi?

‘Belki öyle, belki de değil,’ diye düşündü. Nasıl karar verebilirsin? Hisler ve içgüdülerle tabii. Lânet olsun!

Pazar akşamı geç vakit, yapılanları bir kez daha gözden geçirdiler. Reinhart, Hiller’in sözünü memnuniyetle aklında tutmuştu ve o söze sadık kalarak uzayan gece mesaisi için, dört şişe şarapla iki büyük kek-pasta satın almıştı. Her şeye rağmen çalışmaya katılan altı kişi, olağanüstü bir çabayla polis şefinin istediği hedefleri fazlasıyla aşmışlardı.

Son kalan yarım pastayı Rooth bile yiyemedi.

Niceliğin sonuçları her zaman rakamlarla belirtilebilir. Onlar da öyle yaptı.

Altı cinayet masası polisi iki buçuk gün içinde, yüz yirmisi erkek, altmış dokuzu kadın olmak üzere yüz seksen dokuz doktorun soruşturmasını yaptılar.

Soruşturulanların hiçbiri, hemşire Vera Miller’i öldürdüğünü ya da onunla cinsel ilişkiye girdiğini itiraf etmedi.

Grup dayanışması ya da hangi nedenle olursa olsun, soruşturulanlardan hiçbiri, tahminden öte bir şey olmasa bile, diğerini olası bir katil adayı olarak işaret etmemişti. O yüzden Reinhart, bu çatal sorundaki etik yönü hiç umursamadı. İçten içe memnun bile oldu.

Böylece altı cinayet polisinden hiçbiri, sorguları sırasında kuşkuları üzerinde toplayacak herhangi bir şey yakalayamadılar. Bu durum, konuşmaların yönünü belli bir noktada yoğunlaştırmak istediklerinde daha belirgin olarak görüldü. Eğer Komiser Reinhart astlarının bu hususta gözlemlerini değerlendirmek isterse, sadece kayıt bantlarını dinlemesi yeterli olacaktı, ancak bantların tümünün dinlenebilmesi için gereken sürenin yuvarlak olarak elli iki saati bulacağını bilmek koşuluyla.

Üstelik bant değiştirirken kaybedilen zaman, tuvalet ziyaretleri ve uyku gereksinimleri de bu sürenin dışındaydı.

Olsa olsa yemek sırasındaki kayıp sandviçle idare ederek telafi edilebilirdi.

“‘Eğer sonuç alınabilecekse çok uzun bir süre değil, denebilir,” dedi Rooth.

“Hiçbir zaman bu kadar az kişi, bu kadar çok işten şikâyet etmeden çalışmamıştır,” diye özetledi Reinhart. “Listede daha kaç kişi var?”

“Yirmi sekiz,” diye bildirdi Jung, elindeki bir kâğıda bakarak. “Beş kişi kent dışında görevli, altısı yıllık izninde, dokuzu kısa süreli izne çıkmış... Yedi kişi hasta, raporlu ve birisi yarım saate kadar bir bebek doğuruyor.”

“O bir kişiyi de hasta, raporlu yazamazlar mıydı?” diye sordu Rooth.

“Hiç değilse tatil yapmadığı kesin olarak belirtilmiş ya,” dedi Moreno.

Bu listeye dahil olmayan, çok yabancı olmadıkları bir kişi kalmıştı, yani Edita Fischer... Rumford Hastanesi’nden Moreno ile Jung sorumluydular. Vera Miller’in akciğer iltihaplı bir hastayla tam olarak hangi gün oraya gelmiş olduğunu saptayacaklardı. Hangi bölüme yatırıldığı ve o gün orada hangi erkek doktorun nöbetçi olduğu öğrenilecekti. Bu arada, maalesef Vera Miller o gün yemek salonunda yemek yemiş olduğundan, başka bir bölümden bir doktorla da tanışmış olabilirdi. Yine de dikkate alınması gereken doktor sayısı nispeten az olacaktı.

Titizlikle sayıldığında otuz iki kişi. Jung, örneğin yaşı elli beşi geçmiş olanları hesaba katmama taraftarıydı. Fakat Moreno bu tip önyargıları doğru bulmuyordu. Şakaklarına kır düşmüş erkekler, özellikle doktorların kır şakaklıları hor görülmemeliydi. Her şeye karşın, Jung’un deyişiyle bu ‘cinsel gücü yüksek’ grup içinden yirmi beş kişiyi ayırdılar, ama içlerinden hiçbiri, kuşku duyulacak en küçük bir davranışta

bulunmamış, ilgi alanlarının kuşku duymayı gerektirecek nitelikte olduğu izlenimi vermemişti.

Geriye yedi kişi kalıyordu, biri yıllık izinde, dördü kısa süreli bir gezide, ikisi de hasta raporlu.

“Bunlardan biri... Kesinlikle bu yedi kişiden biri...” dedi Jung. “Sanki bir film ismi gibi. Bunlardan biri diyorum, benimle bahse girecek var mı?”

“Sen git kandıracak başka birini bul, zira ben de öyle düşünüyorum,” dedi Moreno.

Diğerleri evlerine gidince, Reinhart son şarap şişesini Moreno ile paylaştı. Rooth odanın bir köşesine çekilmiş uyuyordu.

“Lânet olsun,” dedi Reinhart. “Bu soruşturma... Bu soruşturmalar sırasında bir yere varamayacağımızı kaç defa söylediğimi ben de bilmiyorum. Kendimi boktan bir istatistik enstitüsünde çalışıyormuş gibi hissediyorum. Eğer aklımıza gelmiş olsaydı da onlara politik görüşlerini ve alkol alışkanlıklarını sormuş olsaydık, elde ettiğimiz materyali herhangi bir gazetenin pazar ekine ya da kamuoyu araştırmaları yapan bir şirket satabilirdik.”

“Öyle miii?” dedi Moreno, “Komiser sık sık, insanın beklemeyi de bilmesi gerektiğini söylerdi. Sabreden mutlaka karşılığını alır. Böyle düşünmeye çalışmalıyız.”

“Ama o başka bir şey daha söylerdi.”

“Neymiş o?” dedi Moreno.

“Her olayı olabildiğince çabuk çözeceksin, mümkünse hemen o gün bitireceksin ki, gece rahat uyuyabilesin. Van Veeteren’in oğlunu ölü olarak buluşumuzun üzerinden tam beş hafta geçti. Bunu itiraf etmek hoşuma gitmiyor, ama ona son rastladığımda utandım! Bana olayın ta dibinde bir şantaj öyküsünün yattığını söyledi... Haklı olduğundan hiç kuşkum olmadığı halde, yine de bir adım ilerleyemiyoruz. Ne

boktan... Pardon, pardon, sabırlı olup geleceği düşünecektik.”

“Onun, yani Vera Miller’in şantajcı olabileceğini sanıyor musun?” dedi Moreno.

Reinhart başını iki yana salladı.

“Hayır, öyle sanmıyorum. Olayın bir doktorla ilişkisi olduğunu düşünüyorum. Hiç kimsenin, hakkında tek bir kötü söz söylemediği bir kadın, niçin böyle bir yola başvursun?”

“ Şantajcılık bir kişilik bozukluğudur,” dedi Moreno.

“Doğru, hapishanelerde, balta ile adam doğrayanların ve karısına işkence edenlerin itibarlı bir yeri vardır. Şantajcılık ise... Mevcutların en ahlak dışı olanıdır. En kötüsü değil, en alçağıdır. En adisidir de denebilir.”

“Evet evet, haklısın tabii,” dedi Moreno. “Kısaca Vera Miller’i dışlayabiliriz. Erich Van Veeteren’i de bu işin dışında tutarsak, geriye kim kalıyor o zaman?”

Reinhart, şarabın son damlalarını bardağına boşalttı.

“Ben de onu düşünüyorum. Geriye bir şantajcı ve onun kurbanı kalıyor. Kurbanı şantajcı ile özdeşleşiyor. Burada sorun, şantajcının henüz parasını alıp almadığıdır.”

Moreno bir süre susup şarap bardağıyla oynadıktan sonra:

“Vera Miller’in bu olaya nasıl karışmış olabileceğini anlamıyorum,” dedi. “Fakat eğer onun Erich ile bir ilişkisi olduğunu kesinleştirirsek, istenen parayı ödememek için iki cinayet işlemiş biriyle karşı karşıyayız demektir. Eğer artık kendisini hiçbir şe kilde gizleyemiyorsa, sanırım fiyatını da biraz daha artırmıştır. Bu durumda da tehlike içinde yaşıyor demektir.”

“Sanırım öyle,” diye onayladı Reinhart. Şarabını içti bitirdi ve bir saat içinde onuncu kez piposunu yaktı. “İşin çetrefilli yanı da burası ya,” dedi. “Olayın gerisinde ne yatıyor

bilemiyoruz. Yani şantajcının nedeni ne olabilir? Bir olaylar zinciri var ama ilk halkası elimizde değil... “

Moreno, “Son halkası da yok,” diye ekledi. “Unutma, henüz şantajcıyla kurbanı arasındaki son hesaplaşmayı görmedik.”

Reinhart başım ellerine dayamış ona bakıyordu. “Yorulmuşum,” dedi. “Biraz da sarhoş oldum. Yalnız senin mantıklı muhakeme edebilme yeteneğine biraz hayran olduğumu hep söyledim, 211 yine de söylerim, biraz tabii.”

“In vino Veritas şarap gerçektir,” dedi Moreno. “Ancak her şey yanlış da olabilir. Belki de bir şantaj söz konusu değildir; olaya bir doktor karışmıştır ve Vera Miller ile Erich Van Veeteren aralarında hiçbir bağlantı olmayan iki kişidir.”

“Böyle konuşma,” dedi Reinhart neredeyse inler gibi. “Tam bir yere vardığımıza inanıyordum.”

Moreno güldü. “Saat iki,” dedi.

Reinhart sandalyesinde doğruldu. “Sen telefonla bir taksi çağır,” dedi. “Ben de Rooth’u uyandırayım.”

Eve geldiğinde Winnifred ile Joanna çift kişilik yatakta uyuyorlardı. Bir süre için kapı aralığında durarak onlara bakarken bunu hak edecek ne yaptığını düşündü.

Ve ne pahasına.

Komiserin oğlunu, Seika’yı, Vera Miller’i düşündü. On beş yirmi yıl sonra, genç erkekler... Her türden genç Joanna’ya ilgi duymaya başladıklarında onun hali ne olacaktı.

Bu durumu gözlerinde canlandırdığı zaman tüylerinin diken diken olduğunu fark etti ve dikkatli bir şekilde kapıyı kapattı. Gidip buzdolabından bir siyah bira aldı ve düşünmek için kanepeye çöktü.

Olayın vardığı noktayı ve son olarak Van Veeteren Miller vakasının neresinden kesinlikle emin olduğunu bulmaya çalıştı.

Gerçekten emin olduğu nokta neresiydi?

Ve neye inanıyordu?

Çok fazla ilerleyemeden uyuya kaldı. Sabah saat altıda Joanna onu kanepede uyur buldu. Burnundan çekti. Kendi kızı ona kötü koktuğunu söylüyordu.

İKİ

Winnifred'in öğleden önce sadece bir semineri vardı ve saat on iki civarında evde olacaktı. Kısa bir iç hesaplaşmadan sonra Reinhart, çocuk bakıcısı kıza telefon edip bugün gelmemesini söyledi ve tüm zamanını Joanna'ya hasretti. Kızının dişlerini ve saçım fırçaladı, birlikte resim boyadılar, kitaplara baktılar ve saat dokuz ile on arasında kısa bir şekerleme yaptılar. Saat on-on bir arasında muzlu yoğurt yediler, dans ettiler ve biraz daha kitaplara baktılar. Saat on bir buçukta, Reinhart onu arabanın çocuk koltuğuna sıkıca bağladı, yirmi dakika sonra annesini almak üzere üniversitenin önüne gittiler.

"Biraz daha arabayla dolaşalım," dedi karısına. "Hepimize iyi gelecek."

"Harika," dedi Winnifred.

Son günlerin yoğun iş temposundan sonra polis merkezini birkaç saatliğine kendi haline bırakmaya karar vermek hiç zor olmamıştı. Aralık ayının bu pazartesi günü, hava esintiliydi ve her an yağdı yağacak bir yağmur beklentisi içindeydi. Buna rağmen deniz kenarına gitmeyi yeğlediler. Kaarhuis'te, sahilde Reinhart, Joanna'yı omzunda hoplatarak şarkı söylerken kısa bir gezinti yaptılar, sonra, Guiver Restoran'da balık çorbası içtiler. Turist mevsimi bir asır kadar uzakta kaldığından koca kasabada açık olan tek yer o restorandı.

“Noel’e on gün kaldı,” diye belirtti Winnifred. “Benim hayal kurmama izin veriyorsun, ama bir hafta tatil yapabilecek misin gerçekten?”

“Duruma bağlı,” dedi Reinhart. “Şu elimizdeki sorunu çöze bilirsek, sana bir değil iki hafta tatil sözü veriyorum.”

“Profesör Gentz Hillier, Limbuijs’taki kır evine gitmemizden AA memnuniyet duyacağını söylüyor. Ona teşekkür edip peki diyeyim mi?... Hem Noel’i hem de yeni yılı içine alan on-on iki gün için... Biraz vahşi doğayla baş başa kalmak güzel olurdu, komiserim ne der buna?”

“Vahşi doğayla baş başa kalmak mı?” dedi Reihart. “Umarım sen bununla, koca kütüklerin yandığı bir şömine, sıcak şarap ve yarım metre yüksekliğindeki kitap yığınını kastediyorsun.”

“Tam olarak öyle,” dedi Winnifred. “Hiçbir telefon söz konusu değil, en yakınımızdaki canlı insan bir kilometre uzakta... Kısacası... Dediğini doğru anladıysam hemen telefon edip gideceğimizi bildiririm.”

“Hemen et,” dedi Reinhart.. Ben de bu gece oturup olayı çözeyim. Artık zamanı geldi.”

Polis merkezindeki odasına girdiği zaman saat beş buçuk olmuştu. Masasının üzerindeki kaset yığını biraz daha yükselmişti, çünkü Jung, Rooth ve Boolmert günün içinde on ayrı doktorla daha konuşma yapmışlardı. Bu konuşmalarda özellikle dikkat çeken hiçbir nokta bulunmadığını açıklayan iki de rapor vardı. Ayrıca Krausse, Adli Tıp laboratuvarıyla yaptığı görüşmenin sonucunu bildiren bir rapor bırakmıştı. Raporda Vera Miller’in midesinden alman yemek artıklarının analizi sonucunda, ölümün den önceki saatlerde somon balığı, ıstakoz ve havyar yediği saptanmıştı.

Ayrıca hatırı sayılır oranda beyaz şarap içmiş.

‘Herhalde, katil son darbesini indirmeden önce onu bayağı sarsmış,’ diye düşündü Reinhart ve piposunu yaktı. İyi ki

kadın şarabın etkisiyle biraz sarhoşmuş... Ama bunlar olayın ta başından beri bilinen şeyler.

Koltuğuna çöktü ve Moreno ile bir gün önce yaptıkları konuşmayı düşünerek bazı bağlantılar kurmaya çalıştı. Masasının üzerindeki her şeyi temizledikten sonra, yeni bir kâğıt ve kalem alarak mantıklı, sistemli bir şekilde her bir noktayı kılı kırk yararak gözden geçirip notlar almaya başladı.

Bu epeydir yapmayı amaçladığı şeydi ve yarım saat sonra telefon çaldığında hâlâ büyük bir dikkatle çalışıyordu.

Arayan Moreno'ydu.

"Aradığımızı bulduğumu sanıyorum," dedi. "Odandaysan bekle birkaç saniye sonra oradayım."

"Birkaç saniye mi?" dedi Reinhart. Komiserin üç dakikası vardı, ama ondan sonra bir saniye bile beklemeye tahammülü yoktu.

Büyük bir titizlikle aldığı notları masasının üzerinden kucakladığı gibi çöp sepetine attı.

Van Veeteren, geçen gelişindekiyle kıyasladığında odanın ısısında önemli bir artış fark etmemişti, ama Marlene çok belirgin bir artış olduğunu iddia ediyordu. Genç kadın çay yaptı ve Veeteren'in aşağıdaki pastaneden aldığı elmalı tartı aralarında kardeşçe bölüştüler. Konuşma biraz ağır gideceğe benziyordu. Van Veeteren kendiliğinden bir açılım olmayacağını anladı, oysa o Marlene ile konuşmaya gelmişti.

"Nasıl yürütüyorsun?" dedi sonunda. "Ekonomik bakımdan demek istiyorum."

Kaba bir soruydu bu ve genç kadın anında kilitlendi. Soruyu yanıtlamadan mutfağa gitti. Yarım dakika geçmeden döndü.

"Niçin soruyorsun?"

Van Veeteren ellerini iki yana açtı ve yüzüne yumuşak, saldırganlıktan uzak bir ifade vermeye çalıştı. Yine de hiç doğal görünmediğini düşünüyordu. Kendini, çaldığı sigara paketlerini ya da prezervatifleri cebinden düşürmüş küçük hırsızlar gibi hissediyordu.

“Sana yardım etmek istediğim için tabii,” diye açıkladı. “Ne olur riyakârlık yapmayalım, ben riya yapmakta fevkalâde beceriksizim.”

Yüzündeki ifade niyet ettiğinden de yumuşak ve saldırganlıktan uzaktı. Bu yüzden de, genç kadın hafif bir tereddütten sonra 260 ona gülümsedi.

“İdare ediyorum,” dedi. “En azından bir süre daha... Ve kimseye yük olmak istemiyorum. Fakat senin varlığın beni memnun ediyor. Yanlış anlaşılmasın, parasal bakımdan falan değil, Erich ve olanları düşündüğüm zaman... “

Gergin karnım okşadı ve Van Veeteren ilk defa oradaki yuvarlak şişkinliğin ayrımına vardı. Bu kabarık yumuşak çıkıntı bir kadının karnından başka bir şey değildi. Bay Veeteren içinin ezildiğini hissetti.

“Güzel,” dedi. “Ben de senin varlığından memnunum. Öyleyse artık birbirimizi nerede bulacağımızı biliyoruz sanırım, değil mi?”

“Evet öyle,” dedi Marlene Frey.

Van Veeteren tam ayrılacağı sırada bir şeyi anımsadı.

“O pusula... Üzerine isim yazılmış o kâğıt ne oldu? Polise telefon ettin mi?”

Genç kadın elini alnına koydu. “Unuttum,” dedi. “Hiç aklıma gelmedi... Ama bende duruyor, görmek ister misin?”

Mutfağa gitti. Bir not defterinden yırtıldığı açıkça belli olan çizgili, küçük bir kâğıt parçasıyla döndü.

“Sonra bakarım,” dedi Van Veeteren ve kâğıdı alıp iç cebine soktu. “Hiç merak etme yarın sabah Reinhart’a da telefon

ederim.”

Evine döndüğünde telefon rehberine baktı. Maardam bölümünde Keller adında yarım sütundan fazla abone vardı. Dikkatli sayıldığında tam yirmi sekiz kişi. Bir an şimdi hemen, bu akşam Reinhart’a telefon etmeyi düşündü, fakat saat neredeyse dokuzu çeyrek geçiyordu; bu yüzden vazgeçti.

‘Kesinlikle ellerinden geleni yapıyorlar,’ diye düşündü. ‘Sürekli olarak rahatsız etmemeliyim.’

Moreno gelinceye kadar kırk beş dakika geçmişti. Bu süre içinde Reinhart üç bardak kahve ve bir o kadar da pipo doldurup içmişti, bu nedenle içi bulanıyordu.

“Özür dilerim,” dedi. “Aslında yola çıkmadan önce bir sandviç yiyip duş yapmak zorunda kaldım.”

“Genç bir Venüs gibi görünüyorsun,” dedi Reinhart. “Söyle bakalım, ne buldun?”

Moreno ceketini astı, gidip pencereyi açtı ve onun tam karşısına oturdu.

“Bir doktor,” dedi. “O olabilir... Ancak sana telefon ettikten sonra zihnimi başka bir düşünce kemirmeye başladı, kuşkuya kapıldım. Pekâlâ bir uyurgezer de olabilir.”

“Saçmalama,” dedi Reinhart. “Kim o, adı ne, onun olduğunu nereden biliyorsun?”

“Adı Clausen, Pieter Clausen. Yani onunla konuşmuş değilim. .. Ortalıktan kaybolmuş sanki.”

“Kayıp mı olmuş?” dedi Reinhart.

“Kaybolmuş demek biraz aşırı olur,” dedi Moreno. “Ama onu bulamıyoruz, bugün hastanede olması gerektiği halde gelmemişti.”

“Rumford Hastanesi’nde mi?”

“Evet Yeni Rumford’da. Geçen hafta boyunca kendisini hasta olarak yazdırmış, bugün görevde olması gerekirken... Sabah gelmemiş.”

“Bunları nereden biliyorsun? Kime sordun?”

“Genel Tıp bölümünden Başhekim Doktor Leissne’ye. Onun da şefi. Kuşkularımı, aslında neyin peşinde olduğumuzu falan saklayarak tabii... Buna rağmen sanki bir şeyler hissetti, ama sorularımı da duraksamadan yanıtladı. Sekreteri bütün bir öğleden önce hiçbir cevap alamadığı halde, Clausen’i telefonla arayıp durdu. O bölümden hiç kimse onun nerede oturduğunu bilmiyor. Ayrıca tahminime göre rapor almasının nedeni de belli değil.”

“Ailesi var mı, evli mi?” dedi Reinhart.

“Yalnız yaşıyor, Boorkhejm’de bir yerlerde. Birkaç yıl önce boşanmış, ama on yıldır Rumford’da. On yıldır orada çalışıyor olmasına rağmen kimsenin dikkatini çekmemiş.”

“ Ş u ana kadar,” dedi Reinhart.

“Şu ana kadar,” diye tekrarladı Moreno, iyice tartarak. “Ancak çok dikkatli hareket etmeliyiz. Şu ana kadar Leissne ve bir bölüm hemşiresinden başka kimseyle konuşacak vaktim olmadı. Saat dört buçuktan önceye kadar kimsenin sesi soluğu çıkmamıştı.”

“Sesi soluğu çıkmayan kim?”

“Diğerleriyle konuşmamı henüz bitirmiştim ki, başhekimin sekreteri geldi ve bir doktorun benimle konuşmak istediğini söyledi.”

Çantasını karıştırdı ve üç tane kaset çıkarıp masanın üzerine koydu.

“Bak sen,” dedi Reinhart. “Onunla ilgili başka bilgilerin de var mı?”

Moreno ona bir kâğıt uzattı ve Reinhart bir süre kâğıdı inceledi.

Kimlik bilgileri, görev yerleri ve kıdemi, otuz beş yaşlarında bir erkeğin siyah beyaz vesikalık fotoğrafı... Kısa kesilmiş siyah saçlar, ince dudaklar, ince uzun bir yüz. Bir yanağında doğuştan bir leke var.

“Herhangi birine benziyor,” diye belirtti izlenimini. “Eski bir fotoğrafı mı?” “Beş altı yıl önceki, sanırım,” dedi Moreno. “Şimdilerde kırkın üzerinde.” “ İlk evliliğinden çocuğu var mıymış peki?” “Leissne’nin bildiği kadarıyla, hayır.” “Birlikte olduğu kadınlar? Nişanlısı falan?”

“Bilinmiyor.”

“Herhangi bir günahı, suçu?” “Kayıtlarda yok.”

“Peki, boşandığı karısı kim, biliniyor mu?”

“Ben bilmiyorum, ismini bilen de yok ama bize bilgi verebileceğini sandığım bir arkadaşını saptadık... Herhalde Clausen’in çok yakın görüştüğü birisi.”

“O ne diyor?”

“Konuşamadık ki, sadece telesekreterde sesini duydum.” “Lanet olsun,” dedi Reinhart. Moreno saatine baktı.

“Yedi buçuk olmuş,” dedi. “Belki de Boorkhejm’e doğru uzanıp etrafa bir göz atmamız iyi olacak, nasıl olsa elimizde adres var.”

Reinhart piposunu boşaltmak için çevirip küllüğe vurdu ve ayağa kalktı.

“Ne bekliyorsun?” dedi.

Boorkhejm yolunda, kentin hüzünlü varoşlarının hüznünü bir kat daha artıran sulu sepken bir karla karşılaştılar. Malgerstraat'daki adresi bulmak biraz zaman aldı. Reinhart, 17 numaralı kapının önünde fren yapıp durduğunda orada yaşayan insanlara her zamankinden daha çok acıdı. Burada, bu umarsız iklimde, bu kurşuni kutuların içinde, Tanrının bile unuttuğu gri, ıslak ve dar caddelerde, hayatı şöyle ya da böyle anlamlı bulmanın zorluğunu düşündü.

Yine de burada oturanlar orta sınıftandı. Dışarıda, evlerin sıralandığı sokakta, küçük Japon arabalarına bağlı karavanlar duruyordu ve her üç pencerenin birinden, içeride çalışmakta olan televizyonun mavi ışığı görülüyordu.

17 numaralı bina ise hem giriş katı hem de ikinci kat karanlıklar içindeydi. Yan yana dizilmiş iki katlı evlerin dışı gri ve daha çok da koyu kahverengi tuğlayla kaplıydı; önlerinde dokuz-on metrekare kadar araba park yeri asfaltlanmış bahçe vardı. Çevresi su içinde, yabani ot bürümüş bir çiçeklikle siyah demir çerçeve içine dökülmüş bir beton posta kutusu göze çarpıyordu.

Reinhart kontağı kapatıp motoru durdurdu ve bir süre olduğu yerde durup eve baktı. Sonra dışarı çıktı ve posta kutusunun yanına gidip kapağını kaldırdı. Kilitliydi fakat mektup atılan yarıktan iki günlük gazete ile bir miktar posta görünüyordu. Daha doğrusu ağzına kadar dolmuş olduğundan bir mektup daha alması kuşkuluydu. Arabaya döndü.

"Gidip kapının zilini çalmak ister misin?" diye sordu.

"Hiç içimden gelmiyor," dedi Moreno. "Bir şey olacağını sanmıyorum."

Yine de arabadan çıkıp kapıya kadar gitti. Zile bastı ve yarım dakika kadar bekledi. Hiçbir hareket olmadı. Arabanın yanında durmuş, piposunu yağmur yüzünden aşağıya doğru çevirmiş olarak içen Reinhart'ın yanma geri döndü.

“Ne yapıyoruz?” diye sordu.

“Yarın öğleden önce eve baskın yapıyoruz,” diye kararını bildirdi, Reinhart. “Ortaya çıkmak için on iki saati kaldı.”

Arabanın içine süzülüp bu kenar semtten uzaklaştılar.

ÜÇ

Âmir Klempje “Kim?” derken elindeki gazeteyi düşürdü. “Pardon... Günaydın demek istedim, sayın komiserim!”

Ayağa kalktı ve sanki onun karşısındaymış gibi saygıyla eğildi.

“Hayır, o içeride yok ama daha iki saniye önce dışarıda Krause’yi gördüm. Ona sesleneyim mi?”

Başını koridora doğru uzattı ve polis adayı Krause’nin dikkatini çekmeyi başardı. “Komiser,” diye fısıldadı Krause yaklaştığı zaman. “Komiser... Telefonda.” Krause içeriye girdi ve ahizeyi aldı.

“Ben Krause, günaydın komiserim... Konu neydi efendim?”

Bir dakika kadar dinledi ve notlar aldı. Sonra iyi günler diledi ve telefonu kapattı.

Klempje serçeparmağıyla kulağını kaşırken, “Ne istiyor?” diye merakla sordu.

Krause, “Seni ilgilendiren bir şey değil,” dedi ve odadan çıktı.

‘Ukala herif,’ diye düşündü Klempje. ‘Burada yardım etmek için duruyoruz.’

Malgertstraat 17 numaradaki eve baskın yapma iznini almak birkaç saat sürdü. Reinhart, Moreno, Jung ve dört teknik eleman; ayrıca çeyrek milyon gulden parayı taşıyacak

bir donanım. Bir şey yapılacaksa hakkıyla yapılmalı, demişti Reinhart. Saat altı buçuktan beri Clausen'i iki kere telefonla aramış, Rooth'u, deBries'yi ve Bollmert'i daha fazla belge toplamak için Rumford Hastanesi'ne göndermişti. On dakika önce yağmur durmuştu ve her şey büyük patlama için hazırdı.

"Her şeye rağmen gün ışığında biraz daha iyi görünüyor," dedi Reinhart. "Şimdi hareket ediyoruz."

Dış kapıdaki kilidi açmak bir teknik elemanın otuz saniyesini almıştı. İçeri ilk önce Reinhart girdi. Zemin katta hol, mutfak ve büyük oturma salonu vardı. Her şey olabildiğince sıradan görünüyordu. Pek iyi temizlenmemiş olan mutfakta, evyenin içinde yıkanmamış birkaç çatal bıçak, bardak ve fincan vardı. Oturma salonunda koltuk takımı, tik ağacı kitaplık, müzik seti ve kızıl meşeden olduğunu sandığı lenduha bir dolap. Videosu olmayan bir televizyon ve üzerinde hatırı sayılır bir toz tabakası... Duman rengi cam masanın üzerindeki meyve çanağının içinde üç elmayla çürümüş birkaç üzüm tanesi göze çarpıyordu. Yerde ise, bir koltuğun yanında, açılmış olarak, geçen hafta perşembe gününün Blatt gazetesi duruyordu.

Reinhart. 'Perşembe mi?' diye düşündü. Olaydan dört gün sonra. Birkaç kez aya bile gidilir.

Yukarı kata çıkan merdivenlere yöneldi. Moreno ile Jung onu hemen ardından izlerken, teknisyenlerin kimisi eşyaları dışarıya taşıyor, kimisi de holde durmuş tetikte bekliyordu.

Üst katta üç oda vardı, bunlardan biri, üzerinde bilgisayarı olan bir masa, bir sandalye, birkaç iğreti kitap rafıyla çalışma odası hizmeti görüyordu anlaşılan. Bir diğeri, her şeyin atıldığı ardiye gibi kullanılıyordu. Üçüncüsü ise yatak odasıydı. Reinhart oraya girdi ve etrafına bakındı. Baş ve ayak ucu gürgenden iki kişilik bir karyola... Yatak tam erkek işi: çok renkli, büyük kareli bir yatak örtüsü yer yer tümsek yapmış yorgan ve yastıkların üzerine gelişigüzel

çekilivermiş. Duvarda, özellikle kişisel bir sanat beğenisinin tanığı olmaya yetmeyecek bir Van Gogh röprodüksiyonu asılı. Reinhart aynı ilgisizliği kahve ve şeker kutularının üzerinde bile görüyordu. Kahverengi plastikten bir çamaşır torbasının içine ve dışına çamaşırlar atılıvermişti. Beyaz boyalı iki sandalyenin arkasına gömlek ve tişörtler asılmıştı. Yatağın yanındaki bir sehpanın üzerinde iki kitap, bir telefon ve bir saatli radyo duruyordu. Perdesi yarı çekilmiş bir pencerenin içinde kurumak üzere olan bir kaktüs... Duvardan duvara kaplanmış bej renkli halıda yer yer koyu kahverengi lekeler vardı.

Eliyle Jung'u çağırarak yeri işaret etti.

"Buradan," dedi. "Söyle onlara buradan başlasınlar."

Teknisyenler aletlerini getirirken Reinhart ile Moreno mutfak kapısından garaja geçtiler. Garajda, tahminen iki üç yıllık kırmızı renkli Audi marka bir araba duruyordu, düzen ve bakım evin diğer tarafları gibiydi. Arabanın kapısını yokladı, kilitli değildi. Reinhart eğilerek içerisini gözden geçirdi ve ilk önce ön koltuklara daha sonra arka koltuklara baktı. Doğruldu ve Moreno'ya doğru başını salladı.

"Yukarıyı tamamladıktan sonra buraya da bir baksalar iyi olur."

Arka kapıyı açık bıraktı, Moreno içeriye bir göz attı.

"İlla da kan olması gerekmez," dedi. "Buradaki de yatak odasındaki de, başka bir şey olabilir."

"Boş laf," dedi Reinhart. "Kan olduğu apaçık, kokusundan anlıyorum. Onu bulmadıksa, kahrolayım!"

"Hemen heveslenme," dedi Moreno. "Bir şeyi atladığının farkında değilsin galiba." "Sen ne diyorsun yahu?"

"Evde olmadığı apaçık ortada. Perşembeden beri burada yatmadığına bahse girerim." "Hatırlattığın için teşekkür ederim," dedi Reinhart. "Gel komşularına bakalım."

Reinhart ile Moreno saat yarıma kadar Boorkhejm'de kaldılar. Ancak o zamana kadar teknik ekibin şefi Uzman Polis Puijdens en sonunda yüzde yüz emin olarak hem yatak odasındaki, hem de Pieter Clausen adına kayıtlı kırmızı Audi arabanın içindeki lekelerin kan lekesi olduğunu söyleyebildi. Kanın, insan kanı olup olmadığını, ayrıca bir tek kişiye ait olup olmadığını araştırmak, birkaç saatlik çalışmayı daha gerektiriyordu.

Acaba Vera Miller hem öğleden sonra hem de akşamüzeri orada mıydı?

"Hadi biz gidelim," dedi Reinhart, Moreno'ya. "Yapacak bir işimiz kalmadı. Jung komşuları izlemeyi sürdürsün. Umarım hem sağır hem de kör olmayan birine rastlar. Hastanedeki durum nasıl, bilmek istiyorum. O namussuzun nereye gittiğini bilen var mı acaba. Eğer kan tutuyorsa, o rezil herif bu cinayetin faili demek ki."

Moreno arabaya girerken, "Cinayetlerin demek istiyorsun, herhalde!" dedi.

"Ayrıntı bunlar," dedi Reinhart burnundan soluyarak. "Bunlarla uğraşacağın yerde, adam nereye gitti, perşembe gününden beri hangi cehennemde, gibi sorular için kullan o zinde aklını."

"Peki, tamam," dedi Moreno ve yol boyunca düşüncelere daldı.

"Ters doğum," dedi doktor Brandt. "İlk doğum olduğu için biraz zaman aldı, beklettiğim için özür dilerim."

"Ters doğumlar hep öyledir," dedi Rooth. "Ben bilirim, çünkü ben de öyle doğdum."

"Gerçekten mi?" dedi Brandt. "Ama siz o zaman çok küçüktünüz. Her neyse, benimle neyi konuşmak istiyordunuz?"

"Aşağıya kafeteryaya insek belki daha iyi olur," diye önerdi Rooth. "Birlikte kahve içer, konuşuruz."

Doktor Brandt kırk yaşlarında görünüyordu, ama ufak tefek olduğundan ve gençlik coşkusu içinde çevik hareket ettiğinden, Rooth'a bir köpek enciğini anımsatıyordu. Geçen defa onunla Jung konuşmuştu. Rooth'un konuşma bantlarını dinleyecek zamanı olmamıştı, fakat onun Doktor Clausen ile ilgili bir şey söylemediğini biliyordu. Eğer Jung oturup sadece başını sallamışsa başka türlü olamazdı tabii.

Ancak bu kez konu Clausen'di, sadece Clausen. Bu nedenle, sarsak bacaklı bambu masanın başına oturur oturmaz, doğrudan soruya daldı.

"Sizinle yakın dostunuz Doktor Clausen hakkında konuşmak için geldim," dedi.

Brandt gözlüğünü düzelterek, "Clausen mi?" dedi. "Hangi nedenle?"

"Onu ne kadar tanıyorsunuz?"

"Ohoo... " dedi Brandt ellerini yana açarak. "Oldukça iyi geçiniriz, gençliğimizden beri arkadaşız, liseye birlikte gittik."

"Harika," dedi Rooth. "Bana biraz ondan bahsedin."

Alnında kuşku belirtisi bir kırışık oluşan Doktor Brandt, ona baktı ve "Polis tarafından daha çok yakında sorgulandım ben," dedi.

"Clausen ile ilgili değildi o sorgulama, bildiğim kadarıyla."

"Hımm, hayır, ama onunla ilgili ne öğrenmek istediğinizi anlamış değilim. Niçin doğrudan doğruya onunla konuşmuyorsunuz?"

"Sen orasına boş versen iyi olur," dedi Rooth. "Sorulan ben sorsam, sen de yanıtlasan inan ki daha kolay olur, tamam mı!"

Brandt bir süre rol yapar gibi sessiz kaldı ve kahvesini karıştırdı. Onu sabırla bekleyen Rooth salamlı sandviçinden

bir lokma ısırdı ve ‘Seni gidi doğum uzmanı bastı bacak,’ diye düşündü.

“Onu özellikle çok iyi tanımıyorum,” dedi Brandt en sonunda. “Ta lise çağlarımızdan beri zaman zaman buluştuğumuz, müşterek bir arkadaş grubumuz var sadece... Grubu ilk kuranlarız biz. Kendimize ‘Verhouten’in Melekleri’ diyoruz.”

“Verhouten’in neleri?.. “

“Melekleri. Lisedeki matematik öğretmenimizdi, Charles Verhouten. Çok tuhaf biriydi ama biz onu çok severdik. Ayrıca inanılmaz becerikli bir pedagogdu.”

“Bak sen?” dedi Rooth; giderek karşısındaki doktorun hafif üşütük olup olmadığını merak etmeye başlamıştı. Her şey bir yana, onun tarafından doğurtulmak istemezdim, diye düşündü.

“Bazen kendimizi ‘Kardeşler’ diye de tanımlardık. Altı kişiyiz ve bir yerlerde buluşup oturur, konuşur; bir şeyler yer, içeriz. Kurallarımız da vardır elbette.”

“Kurallarınız mı?”

“Öyle çok ciddi kurallar değil canım, şakadan sadece.”

“Öyle mi?” dedi Rooth. “Aranızda kadınlar da olur mu?”

“Hayır, sadece erkekler,” dedi Brandt. “Böylece daha rahat hareket ederiz.”

Gözlüğünün üstünden anlamlı bir şekilde Rooth’a baktı. Rooth da gözlerini ona dikmişti.

“Anlıyorum. Ama şimdi diğer kardeş melekleri geçelim de Clausen’in üzerinde duralım. Örneğin, onu en son ne zaman gördünüz?”

Brandt tedirgin görünüyordu, ancak başını kaşırken yüzünde beliren ifadeye bakılırsa düşünüyormuş gibiydi.

“Epey bir süre önce,” diye devam etti konuşmaya, “Son toplantımız geçen cumaydı. Weivers Plejn Meydanı’ndaki Canaille Restoran’da... Ama Clausen hasta olduğundan gelememişti. Daha önceki toplantıdan beri, sanıyorum bir aydır, onu görmüyorum, evet öyle.”

“Hastanede hiç buluşmaz mıydınız?”

“Pek ender,” dedi Brandt. “Birbirimizden bir hayli uzakta çalışıyoruz. Clausen C Blok’ta çalışıyor ben bildiğiniz gibi burada, doğum kliniğinde görevliyim.”

Rooth bir saniye kadar düşündü.

“Onun kadınlarla arası nasıldır?” diye sordu, bir an durdu, “Sahi, sen evli misin?” Brandt hararetle başını salladı.

“Ben bekârım,” diye açıkladı. “Clausen birkaç yıl evli kaldı ama uzun sürmedi. Boşandı. Eğer doğru anımsıyorsam dört beş yıl önceydi.”

“Son zamanlarda bazı kadınlarla ilişkisi olup olmadığını bili 2ZZ yor musun? Yeni birilerini falan tanımış olabilir mi?”

Brandt konunun nereye vardığını birdenbire anlamıştı. Gözlüğünü çıkardı. Güzelce katlayıp göğüs cebine koydu. Masaya doğru eğildi ve yakını gören gözlerini Rooth’a dikti.

‘Gözlüklerini çıkarmayacaktın bacaksız,’ diye düşündü Rooth ve kahvesini yudumladı. ‘O zaman daha kolay görürdün.’

“Müfettiş... Adınız neydi sahi?”

“Poirot, “[3] dedi Rooth. “Hayır hayır, sadece şaka yaptım. Adım Rooth.”

“Sevgili Müfettiş Rooth,” dedi Brandt etkilenmemiş görünüyordu. “Ben, burada oturup sizin iyi bir dostum ve meslektaşım hakkındaki iddialarınıza muhatap olmaktan hiç hoşlanmadım gerçekten. Sizi temin ederim ki, Doktor Clausen’in bu işle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur.”

“Hangi işle?” dedi Rooth.

“Şeyle yani... Şu öldürülen hemşireyle. Beni kandırmaya çalışmayın, neyin peşinde olduğunuzu gayet iyi anladım. Yaklaşımınız temelinden yanlış. Hemşire bizim hastanede bile çalışmıyordu ve Clausen asla bir kadın avcısı değildir.”

Rooth derin bir soluk aldı ve yön değiştirdi.

“Akrabaları olup olmadığını biliyor musunuz?” diye sordu.

Brandt arkasına yaslandı, neye ne kadar yanıt vereceğini, içinden tarttığı anlaşılıyordu. Sonunda, bir karara varmış gibi, ince burun kanatları dalgalandı.

“Bir kız kardeşi var,” dedi. “Sanırım, ondan bir iki yaş büyük. Taşrada bir yerlerde yaşıyor.”

“Çocukları var mı?”

“Hayır.”

“Bir zamanlar evli olduğu kadın peki, onun adı neydi?” Brandt omuzlarını kaldırdı.

“Anımsamıyorum. Marianne, belki... Ya da buna benzer bir şey.”

“Soyadı?”

“Hiç bilmiyorum. Eğer onun soyadını almışsa Clausen’dir herhalde... Ama günümüzde artık pek öyle yapmıyorlar. Bununla birlikte, ne olursa olsun o, herhalde kızlık soyadına geri dönmüştür.”

Rooth, alt çenesindeki azı dişleri arasına sıkışmış küçük bir salam kırıntısıyla mücadele ederken sordu: “Bugün niçin işe gelmemiş olabilir?”

“Kim?”

“Clausen tabii.”

“Gelmemiş mi?” dedi Brandt. “Ben nereden bileyim Tanrı aşkına? İzinlidir ya da raporludur. Grip olmuş olabilir. Bir

doktorun şöyle ya da böyle tüm hastalıklara karşı bağışıklığı olacağını düşünüyorsanız, yanılıyorsunuz.”

“Clausen ortalıkta yok. kayıp,” dedi Rooth. “Sizin başka bir açıklamanız yok mu?”

“Kayıp mı?” dedi Brandt. “Saçma. Hiç inanmam, nereye kaybolacak ki?”

Rooth onu süzmeye devam ederken, salam kırıntısı hâlâ olduğu yerde durduğu halde, son parçayı da ağzına attı.

“Diğer meleklerden... Şu sizin küçük kulübünüzdeki yani... Onların arasında Clausen’i daha iyi tanıyan biri yok mu?”

Doktor Brandt, göğüs cebindeki gözlüğünü çıkardı ve yeniden taktı.

“Smaage olabilir.”

“Smaage mi? Lütfen onun adresini ve telefon numarasını verebilir misiniz?”

Brandt küçük bir not defteri çıkardı ve az sonra Rooth bütün üyelerin künyesini elde etmişti. Ş eker kâsesinden bir kesme şekeri ağzına atarken, yardımı için ona nasıl teşekkür edeceğini düşünüyordu.

“Tamam, bitti,” dedi. “Bu kadar, sanırım artık gidip doğum yaptırma zamanı... Sizi daha fazla alıkoymayayım.”

İçinden, ‘Verhouten’in Melekleri’ymişler!’ diye geçirdi. ‘Vay anasını!’

“Teşekkür ederim,” dedi Reinhart. “Yardımın için teşekkürler müdür bey.”

Ahizeyi yerine koydu ve acı bir gülümseme olarak yorumlanabilecek bir ifadeyle Moreno’ya baktı.

“Dinliyorum,” dedi Moreno. “Hem de bir av köpeğinin yüzünde, bir çeşit tatmine ulaşmaktan duyduğu zevki izlemenin keyfi içinde... “

“Nedensiz değil tabii,” dedi Reinhart. “Perşembe günü Kredi Sandığı’ndan iki yüz bini kim kaldırmış, tahmin et bakalım!”

“Clausen mi yoksa?”

“Kurbanlarından birinin ifadesiyle söylersek, tam üstüne bastın. Keymer Plejn Meydanı’ndaki şubeden, hemen öğleden sonra gelip tüm parayı çekmiş. Nakit olarak! Duydun mu? Hatta iki yüz bin değil tam tamına iki yüz yirmi bin... Bilmecenin tüm parçaları yerine oturuyor.”

Moreno bir an düşündü.

“Perşembe mi?” dedi. “Bugün sah.”

“Biliyorum,” dedi Reinhart. “Neler olduğundan, herifin nere ye kaçtığından şeytanın bile haberi yok. Ama aranıyor duyurusunu yaptık, er ya da geç onu yakalayacağız.”

Moreno dudağını ısırdı ve kuşku dolu gözlerle baktı.

‘“Bundan pek emin değilim,” dedi. “Parayı nerede kullanacak acaba?”

Reinhart piposuna bakarken birkaç saniye durakladı.

“Bankada bir tekne hikâyesinden söz etmiş. Bence iyi uydurulmuş bir gerekçe... Boş versene sen, tabii ki şantajcıya ödemeyi düşünüyordu.”

“Ve sen ödediğini düşünüyorsun, öyle mi?” diye sordu Moreno. “Öyleyse neden kaçtı?”

Reinhart sinir içinde, hâlâ masanın üzerinde durmakta olan kaset yığınına baktı.

“Peki, sen söyle bakalım!” dedi.

Moreno bir kurşunkalemin ucunu emerek bir süre suskun kaldı.

“Eğer ödemeyi yapmaya karar vermiş olsaydı...” dedi sonunda, “Ve gerçekten yapsaydı... O zaman kaçıp saklanmasına hiç gerek kalmazdı, değil mi? Başka şeyler

oldu mutlaka. Neler olduğunu bilmiyorum ama bu bana mantıksız geliyor. Parayı öde ve kaybol... Bu denli basit olmasa gerek. Tanrı aşkına, iki yüz bin az bir rakam değil.”

“İki yüz yirmi bin,” diye mırıldandı Reinhart. “Hayır, sen haklısın tabii, ama bunun açıklamasını ancak onu ele geçirdiğimizde öğreneceğiz.”

Kapı çalındı ve Rooth, elinde bir çikolatalı pastayla içeriye girdi.

“Mola,” dedi. “Kadın doğumcu doktoru ve meleklerini dinlemek ister misiniz?”

“Niçin olmasın?” dedi Reinhart burnundan soluyarak.

Doktor Brandt’la yaptığı konuşmayı özetlemek Rooth’un on beş dakikasını aldı. Reinhart dinlerken notlar aldı. Sonra da diğer

‘kardeşleri’ arayıp Pieter Clausen’in kişiliği hakkında daha fazla bilgi toplaması ve adamın son aylarda neler yaptığını araştırması için Rooth’a emir verdi.

“Jung ile deBreis’yi de bulmaya çalış,” diye ekledi. “Böylece akşama kalmadan işi bitirirsiniz. Tabii önce şu Smaage denilen adamdan başlayacaksınız.”

Rooth başını sallayarak çıkıp gitti. O çıkarken Krause girdi içeriye.

“Zamanınız var mı?” diye sordu. “Öğleden sonra oturup bir bilgiyi kontrol ettim.”

“Ciddi misin?” dedi Reinhart. “Ne bilgisi?”

Krause, Moreno’nun yanma oturarak bir çalımla not defterini açtı.

“Van Veeteren öğleden önce bana telefon edip bir ipucu verdi,” dedi.

“İpucu mu?” dedi Reinhart, duyduğuna inanmamış gibiydi. “Komiser telefon etti ve sana ipucu verdi, öyle mi?”

Kraus, “Evet, öyle,” derken hafifçe kasılmaktan kendisini alıkoyamadı. “Belki çok önemli değil, diye vurgulamayı da ihmal etmedi, ama ben yine de araştırdım.”

“Sadede gelir misin yoksa önce bir kadeh bir şey mi alırsın?” diye meraklandı Reinhart.

Krause boğazım temizledi.

“Bir isim hakkında...” dedi. “Erich Van Veeteren’in nişanlısı, Marlene Frey yani, size anlatmayı unutmuş. Bir iki gün önce, üzerinde isim yazılı bir pusula bulmuş, sanırım.”

Reinhart yeniden araya girmeden önce, Moreno tarafsız bir tavırla sordu:

“Neymiş bu isim?”

“Keller,” dedi Krause. “Söylendiği gibi yazılıyor, küçük bir kâğıt parçasına bir soyadı olarak yazılmış. Erich herhalde ölümünden birkaç gün önce telaşla karalamış, çünkü adres defterinde bu isim yazılı değil. Her neyse, telefon rehberinde, sadece

Maardam bölgesinde kayıtlı, adı Keller olan 26 kişi var. İşte ben bunları kontrol ettim. Hiç başka bir nedenim olmasa bile, komiser yapmamı istediği için yaptım.”

“Peki, ne gibi bir sonuca vardın?” dedi Reinhart.

“Aralarından birinin ilginç olduğunu sanıyorum.”

Reinhart dişlerini gıcırdatarak masanın üzerine eğildi.

“O kim ve neden ilginç?” diye sordu.

“Adı Aron Keller. Yeni Rumford Hastanesi’nde Ortopedi Kliniği’nde, eğer doğru anladıysam, protez bölümünde çalışıyor. Boorkhejm’de, yakın bir yerlerde oturuyor.”

Reinhart bir şey söylemek için ağzım açtı ama Moreno ondan önce davrandı.

“Onunla konuştun mu?”

Moreno, yanıt vermeden önce Krause’nin kasıtlı olarak duraksadığı konusunda yemin edebilirdi.

“Hayır. Nerede olduğunu hiç kimse bilmiyor. Geçen cumadan beri işe gelmiyor.”

Reinhart, “Lanet olasıcalar!” derken koluyla öyle bir hareket yaptı ki, on sekiz kaset bandını etrafa saçtı.

“Ev adresi, Malgerstraat, 13,” dedi Krause.

Not defterinden bir sayfa yırtıp Müfettiş Moreno’ya uzattı ve odadan çıktı.

DÖRT

Aron Keller’in, Malgerstraat 13 numaradaki dairesine yapılan ev baskını, 17 numaraya yapılan baskından dakikası dakikasına tam yirmi dört saat sonra gerçekleşti.

Beklendiği gibi her şey çok hızlı olmuştu. Teknisyenler, saat yarımda işlerini tamamlamışlardı. Aslında o andan sonra Reinhart ile Moreno’nun orada kalmasını gerektirecek hiçbir neden yoktu. Yine de, Reinhart’ın inadı ve sadece tecrübeye dayanan sezgileri yüzünden, bu yalnız yaşayan kiracının durumu ve nereye çekip gitmiş olabileceğine ilişkin olası bir ipucunu bulabilme umuduyla bir iki saat daha evde kaldılar.

Kolay bir görev değildi. Değerlendirmelere göre Keller geçen hafta cuma gününden beri evine uğramamıştı. Hatta belki perşembe gecesinden sonra ortalıktan kaybolmuştu. Abone olduğu bir günlük gazete yoktu, ama kapının iç tarafındaki metal kutuda bir miktar posta birikmişti. Mutfak ve yatak odasındaki saksı bitkileri susuzluktan yarı ölü gibiydiler. Oturma odasının balkonumsu çıkıntısında duran iki büyük şeytan keneviri nispeten iyi görünü yordu, ama

onlar herhalde haftada bir doldurulan bir sulama sistemiyle donatılmışlardı.

Falckstraat'taki iki odalı konutunda böyle bir sulama sistemi olan Moreno'nun iddiası bu doğrultudaydı.

Bunların dışında, dairede titiz bir düzen egemendi. Mutfakta hiç bulaşık kap yoktu. Ne yatak odasında ne de başka yerde gelişigüzel atılmış giysiler göze çarpıyordu. Ortalıkta gazete, izmarit dolu küllük ya da yanlış yere konmuş ıvır zıvır eşya gibi şeyler yoktu. Kitaplıktaki birkaç kitap, kasetler ve CD'ler çok düzenli bir şekilde raflara sıralanmıştı. Dörtte üçü uyduruk caz müziği, diye hükmünü verdi Reinhart, gerisi ucuz pop müziği. Girişteki ayakkabılıkta iki çift iyi parlatılmış ayakkabı vardı ve askılığa bir ceketle bir pardösü asılmıştı. Yazı masası, büro malzemesi satan bir mağazanın vitrinindeki masalar kadar gösterişliydi. Aynı düzen dolap, çekmece ve etajerler için de geçerliydi. Reinhart'a, sadece her malzemenin yerinde durduğunu gösteren etiketler ek sikmiş gibi geldi, ama daha yakından bakınca, belki de her eşya yirmi yıldır aynı yerde kullanıldığı için böyle bir şey gerekmez, diye düşündü.

Aşırı titiz bir düzen dışında, Aron Keller'in açıkça görülen spor ilgisinden söz edilebilirdi; özellikle futbol ve atletizme olan ilgisinden. Bir dizi futbol kitabı yeşil ve kırmızı ciltlerinin sırtından 1973 yılından bu yana toplandığı anlaşılan futbol yıllıkları, daha başka kitaplar ve aylık dergiler kitaplığın en görülen yerine konmuştu. Spor dergileri, bir gardırobun içindeki bira kasasına istif edilmişti. Son sayısı, Keller'in kahvaltısına eşlik etme amacıyla kahvaltı masasının üzerinde duruyordu yüzünde rahatsız edici bir ifadeyle hafifçe sırıtan Reinhart'ın fikriydi bu.

Yatak odasındaki yazı masasının üzerinde, telefonun yanında, içinde toplam 26 kişinin adları kaydedilmiş bir adres defteri vardı. Bu isimlerin arasında bulunan Keller soyadlı üç kişinin hiçbiri Maardam'da oturmuyordu ikisi

Linzhuisen’de, birisi ise Haaldam’da oturuyor görünüyordu. Reinhart bunlar arasındaki akrabalık ilişkilerini araştırmayı ileriki bir tarihe ertelemeye karar verdi.

“Bu herifin çok tutucu bir kafa yapısı var,” dedi Reinhart. “Onu yakalamakta zorluk çekmeyeceğiz.”

Moreno hiçbir yorum yapmadı.

İpucu konusundaki eksikliğe rağmen saat üçü biraz geçene kadar orada oyalandılar. Aslında ne aradıklarım kendileri de bilmeden köşe bucak her yeri, her dolap çekmecesini aradılar. Reinhart, üzerinde ‘ardiye’ yazılı bir anahtar buldu. Ve tavanarasında, elbiseler, ayakkabılar, çizmeler, tenis raketleri, bir sürü ıvır zıvır eşya ve altmışlı yıllardan kalma resimli roman dergileriyle dolu karton kutuların arasında bir saate yakın bir zaman harcadı. Moreno, daireyi ararken neden bu denli iyimser olduklarını anlamakta zorluk çekiyordu, ama yine de ters bir şey yapmadı. Nereye varacakları konusunda hiçbir fikri yoktu. Eğer şu anda kendisi karar veren durumunda olsaydı... Büyük olasılıkla aynı şekilde davranacağını biliyordu!

Reinhart kararlı bir ses tonuyla, “ İnsan bulmadan neyi aradığını bilemez,” derken piposunun dumanını kadının yüzüne doğru üfledi. “Sadece şimdi ve burada değil Sayın Bayan Polis Müfettişi, birçok bağlamda bu kural geçerlidir!”

“Komiserim bir köpek enciği kadar zeki,” diye yanıtladı Moreno. “Tabii dişi bir köpeğin enciği, demek istiyorum.”

Saat üçe çeyrek kala bunca çaba ve beklemenin ödülü geldi. Moreno yarı dolu kâğıt sepetini tavan arasındaki yazı masasının altında duran ve tabii içinde çürüyüp kokuşacak elma koçanı, kullanılmış çay poşeti ya da muz kabuğu gibi şeyler olmayan salonun ortasına boşalttı. Ve onu buluncaya kadar çöpleri bir bir elden geçirdi.

Bir bloknottan, herhalde yazı masasının sağ yukarısındaki rafta duran defterden yırtılmış ve iyice katlanmış A 4

ebadında çizgili bir kâğıt parçası. Katlanmış kâğıdı açtı, düzeltmek için uğraştı ve sonra okudu.

Beş hafta önce siz öldürdünüz o ço

Hepsi bu kadar, beş sözcük, beş buçuk daha doğrusu. Mavi mürekkeple, yazanın cinsiyetini belli etmeyen bir el yazısıyla özenli bir şekilde yazılmış. Bu kısa ve yarım kalmış bildiriye gözlerini dikti ve iki dakika düşündü

Ço? Ne demekti ço?

Çocuktan başka bir şey olabilir miydi?

Tavanarasından indi ve yatak odasındaki gardıroplardan birine kafasını sokmuş, küfretmekte olan Reinhart'a seslendi.

"Ne diyorsun?" dedi Reinhart. "Neyin var?"

"Bu," dedi Moreno ve kağıdı ona uzattı.

Reinhart kağıdı okudu ve gözleri parlayarak baktı kadına.

"Ço?..." dedi. "Bu boktan 'Ço ' da ne demek? Çocuk mu?"

"Herhalde," dedi Moreno. "Hani sen, 'zincirin ilk halkası' diyordun ya, sanırım onu bulduk." Reinhart buruşuk kâğıda bir kez daha baktı ve başını kaşıdı.

"Haklısın," dedi. "Kesinlikle haklısın. Gel bakalım, artık oturup tartışma zamanı gelmiş olabilir."

Tartışmalar kısa sürdü. Ne pasta börek yendi ne de şarap içildi. Lüks tüketime gerek kalmamıştı artık. "Çünkü en sonunda sisler dağılmaya başladı," diye açıkladı Reinhart. Erich Van Veeteren-Vera Miller olayındaki sisler...

Berrak düşünme ve hareket etme zamanıydı. Zaman tüketen yorumlara gerek yoktu artık. Ne bir kuram ne de bir varsayım. Sorunun ne olduğu, neyin peşinden gidileceği bir anda apaçık ortaya çıkmıştı. Olaya karışanların boynuna ilmeği geçirmenin günüydü.

Pieter Clausen ile Aron Keller'in boynuna. Katil ile şantajcının boynuna.

Küçük bir sorun kalmıştı, o da, ip çekildiğinde ilmeğin içinin boş olma olasılığıydı. Mozart marka yuvarlak çikolatalardan birinin kâğıdını soyarken, durumu böyle belirledi Reinhart.

“Evet, işte böyle boktan bir hikâye,” diye itirafta bulundu. “Henüz limandan epeyce uzakta olduğumuzu kabul etmemiz lazım. Ama olayın örgüsü içinde birçok şeyi iyi tahmin ettik. Keller, Clausen’in bir boşluğunu yakalamıştı, bunu ifşa etmemek için şantajla ondan para istiyordu. Bir seferinde parayı almak için genç Van Veeteren’i gönderdi. Ve sonucu biliyoruz. Vera Miller’in olaya nasıl karıştığını şeytan bilir, ama Clausen’in evinde kadına ait birçok şeyle birlikte saç tellerini, yatak odasıyla arabasında da kan izlerini bulduk. Onu da tıpkı Erich Van Veeteren gibi ensesine vurarak öldürdüğü gün gibi aşikâr.

“Keller ile Erich arasında nasıl bir bağlantı kuruyorsunuz?” diye sordu deBries. “Herhalde böyle bir bağlantı olması gerekiyor, değil mi?”

“Henüz bilmiyoruz,” dedi Reinhart. “Bu soru henüz cevapsız duruyor, üstelik sadece bu da değil. Hem Clausen hem de Keller... Her ikisi de kayıp. Geçen hafta perşembe gününden beri ortalıkta görünmemişler... Ayrıca Clausen yine perşembe günü bankadan iki yüz yirmi bin gulden para çekmiş. Öyleyse bir şeyler olmuş, belki gecenin geç saatlerinde ne olduğunu öğrenmemiz gerek... Elbette önce onları bulmalıyız.”

“Dead or Alive,” dedi Rooth.

“Ölü ya da diri, evet,” diye onayladı Reinhart bir an düşündükten sonra. “İnsan biraz daha yakından bakınca bu adamların gerçekten birbirine çok benzeyen tipler olduğunu görüyor. Pek geniş çevresi olmayan, yalnız yaşayan, orta yaşlı erkekler. Keller tam bir bozkır kurdu. Bollmert ve deBries bir dost çevresi olup olmadığını araştırsın bakalım. İş arkadaşları, hiçbir konuda onunla ilgili bir şey söyleyemediler. Yanılıyor muyum?”

“Doğru,” diye onayladı Rooth. “Aşağıda, protez bölümünde çalışan sekiz kişinin hepsi Keller’in kaim kafalı bir öküz olduğunu söylüyor.”

“Gerçekten öyle mi diyorlar?” diye sordu Jung.

“Onlar kendilerini benim kadar kibar ifade etmiyorlar,” diye açıkladı Rooth. “Ben biraz daha kontrollüyüm.”

Reinhart, Moreno’nun Keller’in odasındaki çöp sepetinde bulduğu kâğıt parçasına yazılı bildirinin kopyasını elden ele dolaştırdı.

“Bundan ne sonuç çıkarırsınız?” diye sordu. “Bunu Keller’in dairesinde bulduk.”

Bir an sessizlik oldu.

“Yani ‘ço’ ne anlama geliyor?” diye sordu Reinhart.

“Çocuk,” dedi deBries. “Çocuk tabii, başka bir seçenek var mı?”

“Var, olmaz mı?” diye karşı çıktı Rooth. “Bir sürü var. Çoban, çomar, çolak, çobanaldatan... Daha sayayım mı?”

“Çobanaldatan nedir, Tanrı aşkına?” diye sordu Jung.

“Çobanaldatan, bir kuştur,” dedi Rooth. “Sen kent çocuğusun, bilmezsin tabii. Ama kuş izleme kulüpleri var, oralara git de öğren hiç olmazsa.”

“Tamam, dedektif bozuntuları,” dedi Reinhart. “Öldürülen bir kuş değil şimdi konumuz. Çobanaldatan olmuş olmamış ne fark eder. Çomar da değil, çolak da değil. Belki başka seçenekler de bulunabilir ama daha fazla uzatmayalım. Geçici olarak da olsa ki en inandırıcı olanı bu şimdilik 1 çocuk’ diye karar verelim. Öyleyse Clausen’in, kasım ayı başlarında bir tarihte bir çocuğu öldürdüğünü hesaba katmamız gerekiyor. İşte tüm olayların kökeni bu. Keller’in bu yazıyı ne zaman karaladığını bilemiyoruz ama ekim ayı sonları ile kasım ayı başlarındaki her iki ayın sonundan ve

başından birer haftayı göz önüne alarak polisiye olaylara dikkatimizi toplarsak bir şeyler çıkarabiliriz sanırım.”

DeBries sesinde meraklı bir ifade ile, “Bu sözcük Erich Van Veeteren’i kastetmiyor herhalde,” dedi.

Reinhart bir an düşündü.

“Herhalde,” dedi. “O neredeyse otuzuna geliyordu. Zaman da uymuyor. Haftalar önce bir ‘ço’ öldürdünüz... Hayır hayır, kesinlikle o olmaz.”

“Peki, tamam,” dedi deBries.

“...çopur, çorapçı, çolpa, çok bilmiş...” kimsenin dikkatini çekmeyi başaramadan yüksek sesle mırıldandı Rooth.

“Öldürülmüş çocuk,” dedi Jung. “O tarihlerde birisinin öldürülmüş olup olmadığını öğrenmemiz gerek. Mutlaka bizde kaydı vardır, hele bizim bölgemizde olmuş bir olaysa.”

“Maardam’da olması gerekmez,” dedi Moreno, “suça yönelik bir şey de olmayabilir, başka bir şey, ne bileyim hastanedeki bir usulsüzlüğü örtbas etme gayreti falan. Yani bu adam, Clausen’in bir usulsüzlüğünü yakalamış olabilir pekâlâ.”

“Ne olur hastaneye dönmeyin artık,” dedi Rooth. “Gına geldi, hastane sözcüğünü duyduğum zaman hasta oluyorum.”

Birkaç saniye sessizlik oldu.

“O operatör değil, değil mi, Clausen yani?” dedi deBries, “Ameliyat yapmıyor?” Reinhart bir kâğıt üzerindeki bilgileri kontrol etti.

“Dahiliyeci,” dedi. “Ancak bu uzmanlık dalındakiler de insan canını almaya yetkindirler, örneğin biraz özensiz davranırlarsa... O tarihlerde onun sorumlu olduğu bölümde ne gibi ölüm vakaları olmuş öğrenmeliyiz. Rooth ve Jung, tekrar Rumford Hastanesine gitsin. Başhekimle konuşmak, belki bazı günlük kayıtları incelemek yeterli olabilir.”

“Beklenmediği halde ölen bir oğlan çocuğu mu?” dedi Jung.

“Gece ölen genç bir erkek hasta,” diye düzeltti Rooth. “Bütün çabalara karşın kurtarılamayan biri. Doktorlar arasında sıkı bir mesleki dayanışma olduğunu unutma... Hem öyle sanıyorum ki Leissne ile senin konuşman daha isabetli olur. Biz ikimiz biraz ters düştük de... “

“Yapma yahu?” dedi Jung, “Garip.”

Meslektaşları tek tek ayrıldıktan sonra Moreno merakla sordu: “Peki, bizim ne yapmamız gerektiğini düşünüyorsun?” Reinhart masanın üzerine ellerini koydu ve sırtını dikleştirdi.

“Benim Oscar Smaage ile bir randevum var,” diye açıkladı, “Verhouten Melekleri toplantılarının sekreteri. Sen burada kal ve kuşkulu ya da kayda alınmamış ölüm olaylarını araştır. Aslında hastaneyle bir ilgisi olmayabilir de.”

“Baş üstüne,” dedi Moreno. “Umarım Smaage’dan bir şey çıkar, ancak ne olabileceğini de anlamıyorum. Aslında her şeyin tek bir noktada düğümlendiğini düşünüyorum.”

“Perşembe gününü unutma!” dedi Reinhart.

“Öyle mi? Perşembe gecesi ne oldu ki? O gece paranın el değiştirmesi gerekiyordu değil mi?” “Bir bakıma öyle,” dedi Reinhart, “o noktadan sonra olayı duymuş olan birinin onlardan birinin ortaya çıkmamasını garip karşılarım.”

Moreno’nun doğru kişiyi bulması için bir saat yeterli oldu. Bilgisayar ekranında göründüğü anda, kadın içgüdüsüyle olsa gerek, onun doğru isim olduğunu hissetti. Kalbi daha hızlı çarpmaya başlamış, tüyleri diken diken olmuştu, ki bunlar kesin belirtilerdi.

Bir kadın içgüdüsünün en azından Moreno’ya özgü dışa yansıyan belirtileriydi bu.

Wim Felders, diye okudu. Doğumu: 17.10.1982 Ölümü: 5.11.1998 ya da olasılıkla 6.11.1998. Maardam ile

Boorkhejm arasındaki yol üzerinde, sabah saat altı sıralarında oradan geçmekte olan bir bisikletli tarafından bulunmuş. Trafik polisinin sorumlu komiser Lintonen gözetiminde yapılan soruşturmanın sonucuna göre, maktulün, büyük olasılıkla bir aracın çarpmasıyla fırlayıp yol kenarındaki beton boruya başını çarparak öldüğü saptanmış. Tüm medyada olaydan söz edilmiş ve failin aranmakta olduğu duyurulmuş. Fakat ne bir fail ne de bir tanık ortaya çıkmış. Kuşkulu biri bulunamamış, hiçbir ihbar olmamış. Fail kendini gizlemeyi başarmış.

Moreno, olayı gazetelerde okuduğunu ve televizyon haberle rinde izlediğini anımsadı. On altı yaşındaki genç, Boorkhejm'de ki evine gitmekteymiş. Kent merkezinde bir yerlerde oturan kız arkadaşını ziyaretten dönerken, son otobüsü kaçırmış olabileceği tahmin ediliyormuş.

Yağmurlu ve sisli, kötü bir havada yol kenarından yürürken ona çarpan araç olay yerinden kaçmış.

Herhangi biri olabilir.

Clausen de olabilir.

Hemen ardından gelen Keller olayı görmüş olabilir. Eğer birbirlerini tanıyorlarsa şimdiye kadar birbirlerini tanıdıklarına dair ellerine ulaşmış bir bilgi bulunmamasına karşın onun yanında, ön koltukta oturuyor da olabilir.

Bir trafik kazası kısacası.

Olabilir tabii. Moreno olayın ne denli gerçek göründüğünü düşünmeye başladığında, bir değerlendirme yapmanın zorluğunu fark etti. Belki de bir düşlemden başka bir şey değildi ama ne fark ederdi. Her olayı, ip kopuncaya kadar izlemek gerekiyordu.

İçgüdü önemliydi, Müfettiş Moreno olayların büyük ölçüde böyle yürüdüğünden emindi. Zincirin ilk halkasını bulmuştu; bundan hiç kuşkusu yoktu.

Saatin beş buçuk olduğunu gördü ve ne yapması gerektiğini düşündü. Eve gidip akşam geç vakit Reinhart'a telefon etmeye karar verdi.

Wim Felders'in kız arkadaşının yardımıyla o tarihte belirlenen saatte, Clausen'in kent merkezinden kentin dışına doğru araba sürdüğünü kesinleştirebilse, kazanın, büyük olasılıkla gece saat on ikiden biraz önce vuku bulduğunu söyleyebilirdi. Evet, böylece dış görünüşteki bütün kuşkulu durumlar ortadan kaldırılabilirdi.

Böyle bir otomobil seferinin Clausen'e nasıl bağlanacağı ise yıldızlarda yazılıydı, ama daha şimdiden iki cinayeti ona bağlamak mümkün olduğuna göre, belki de bunu yapmak o kadar zor değildi.

Diğer yönden, Clausen o gece eğer Maardam'ın merkezinde bir yerlerde idiyse birileriyle buluşmuş olamaz mıydı? Bir tanık olması gerekiyordu.

'Ancak bu kişi Vera Miller olmamalı,' diye düşündü. O meleklerden biri olsa çok daha iyi, neydi onların adı. Verhouten miydi?

Tabii hepsinden önemlisi Clausen'in bulunmasıydı.

Ve Keller'in.

Bu kadar yaklaştıktan sonra Moreno bilgisayarı kapadı ve evine gitti. Nereden bakılırsa bakılsın, bugünkü görevini başarıyla yaptığını kabul etmek gerekiyordu.

BEŞ

Reinhart'la telefon konuşmasını henüz yeni bitirmişti ki, kapının zili çaldı. 'Saat sekiz buçuk,' diye düşündü. 'Kim olabilir ki?' Alt kattaki komşusu Mikael Bau idi.

Mutsuz görünen genç adam, “Benimle bir şeyler yemek ister misin?” diye sordu,.

Bau otuz yaşlarındaydı ve Falckstraat’a birkaç ay önce taşınmıştı. Moreno onu tanımıyordu. Onunla ilk kez merdivenlerde neredeyse çarpışmak üzereyken tanışmıştı, ama o zamandan beri sadece rastlaştıklarında konuşuyorlardı. Bu da hepsi hepsi üç-dört defa olmuştu. Başlangıçta onu bayağı yakışıklı bulmuştu Moreno. Uzun boylu, sarışın, mavi gözlüydü ve ilgisiz kalınması mümkün olmayan bir gülümsemesi vardı.

Ancak şimdi, şu anda eni konu ciddiydi.

“Güzel bir yemeğim var, sahanda biftek burgonya, eğer yanlış anlamazsan,” diye açık bir davette bulundu Bau.

“Çok ani olmadı mı?” dedi Moreno.

“Haklısın,” dedi Bau. “Evet... Benim amacım da seni davet etmek değildi, ama nişanlım daha yemeğe başlayamadan çekip gitti. Sanma ki... “

Sonunu getirecek uygun bir sözcük bulamadı, onun yerine Moreno, “Pekâlâ, memnuniyetle gelirim,” dedi. “Aslında bu saate kadar bütün gün bir şey yediğimi anımsamıyorum. Bana bir duş alacak kadar zaman verebilirsen... Sahanda bifteği sıcak tutmak zor olmasa gerek.”

O anda Bau gülümsedi.

“Çok iyi,” dedi. “Öyleyse on beş dakikaya kadar aşağıya inersin.” O merdivenlere yönelirken Moreno kapıyı kapattı.

‘Demek böyle oluyormuş?’ dedi içinden ve aklından geçen düşünceleri derhal kafasından attı.

Mikael Bau açık ve dürüst davranışı dışında, Moreno’nun gözüne fevkalade akıllı biri gibi göründü. Sahanda bifteği büyük bir zevk ve iştahla yedikten sonra gelen limonlu sorbe’nin hafif mayhoş tadı, gerçekte pek ender rastlanan, ancak yemek kitaplarında tarifi olan bir şeydi.

‘Yemek yapmasını beceren bir erkek,’ diye düşündü. ‘Şimdiye kadar hiç böylesiyle karşılaşmamıştım. Herhalde bunlara ancak antikacılarda rastlanabilir.’ Kız arkadaşının niçin çekip gittiğini öğrenmek için yanıp tutuştuğu halde, bunu soracak fırsatı bir türlü yakalayamadı. Bau’nun kendisi de o konuya hiç değinmedi.

Havadan sudan, evden ve komşulardan başka karşılıklı olarak işlerinden söz ettiler. Bau, sosyal danışman olarak çalışıyordu, bu nedenle ortak bir yönleri vardı.

“İnsan niçin daha güvenli tarafı seçer bilinmez,” dedi. “Yaptığım işten memnun olmadığımı söylemek istemiyorum, ama mümkün olsa bugün yeniden aynı işe girmezdim. Sen niçin polis oldun?”

Ewa Moreno, aynı soruyu kendine pek çok kere sormuştu, ar tık bunun bir yanıtı olduğunu ya da olabileceğini sanmıyordu. Basitçe söylemek gerekirse, olan olmuştu ve ona göre birçok insan için de bu böyleydi. Hayat böyleydi.

“Birçok insanın kaderi şansa bağlıdır,” dedi. “Ya da, enine boyuna yapılmış değerlendirmeler sonucunda verilmiş bir karar yoktur kesinlikle. Sandığımızdan çok daha az şey denetimimiz altındadır... Denetleyebildiğimizi sanmamız ise ayrı bir sorundur.”

Bau başını salladı ve kısa bir süre düşüncelere dalmış gibi göründü.

“Ancak, sanki yine de ait olduğumuz yerde bulunabiliriz,” dedi. “Geçenlerde şu bilardo topları kuramını okumuştum, sen duydun 289. mu? Her birimiz, düzgün, yeşil bir çuha üzerinde yuvarlanan toplardan biriyiz. Gidilecek yön ve hız tarafımızdan tayin edilmiş değil, ne olacağımızı ve nerede duracağımızı, hangi topa çarpıp hangi yöne savrulacağımızı da önceden hesaplamak imkânsız. Her şey belirlenmiş ama biz bilmiyoruz... En azından pek çok etkenin ya da benzeri şeylerin etkisi altındayız.”

Moreno, komiserin de böyle düşünceye dalıp sonra nasıl gülümsediğini hatırladı.

“Bazı modeller için bu böyle,” dedi. “Keşfedemediğimiz bazı modeller, ne kadar açık seçik olsa da, en azından olay olup bitmeden önce göremediğimiz modeller... Aslında bu bir polis soruşturmasını hatırlatıyor. Gittiğin yöne sırtım dönüp, geri geri gidersen her şey daha net görülür.”

Bau tekrar başını salladı.

“Ancak insan geri geri gitmemeli,” dedi. “Hayattayken yani. İşte sorun da bu. Biraz daha şarap alır mısın?”

“Yarım bardak, lütfen,” dedi Moreno.

İlk defa saatine baktığı zaman, on ikiye çeyrek vardı.

“Of, çok geç olmuş,” dedi. “Yarın işe gitmiyor musun?”

“Aslında,” dedi Bau, “biz bu güvenli tarafta duranlar, hiç uyumayız ki.”

Moreno, “Bu güzel gece için teşekkür ederim,” diyerek kalktı. “Bir başka gece bende oluruz ama şimdi benim üzerinde çalışmam gereken bir sorun var.”

Bau onu çıkışa kadar geçirdi ve sonra ölçülü bir veda kucaklamasıyla uğurladı. On beş dakika sonra Moreno, yatağına uzanmış olarak ne kadar zarif bir komşusu olduğunu düşünüyordu.

Sonra aklına Erich Van Veeteren geldi. Herhalde o da Bau ve Moreno’yla aynı yaştaydı. Belki birkaç yaş daha genç olabilirdi. Bunu daha önce hiç düşünmemişti.

Ve diğerlerini düşündü.

Vera Miller otuz birini doldurmuştu ve Wim Felders on altısından büyük değildi.

Reinhart, Joanna onu alt dudağından çektiği için uyandı. Kızı yüzünde çok mutlu bir gülümsemeyle karnının üstünde oturuyordu.

“Babacım uyuyordu, uyandı,” dedi.

Gergin kollarıyla kızını tutup havaya kaldırdı. Minik kız neşeyle bir çığlık attı ve küçük bir tükürük damlası babasının yüzüne sıçradı.

Reinhart, ‘Ulu Tanrım,’ diye düşündü, ‘bu muhteşem bir şey. Daha sabahın altısı ve hayat tüm sıcaklığıyla karşımda!’

Odanın neden bu kadar aydınlık olduğunu merak etti ama hemen sonra kızının, elektrik lambalarının düğmelerini açıp kapamayı yeni öğrendiğini ve bu becerisini geliştirmek üzere sık sık denemelere giriştiğini hatırladı. Kızını Winnifred’in yanma bırakıp ayağa kalktı. Evin bütün lambalarının yanık olduğunu görünce teker teker dolaşıp hepsini kapattı. Joanna paytak paytak ardından gelirken, gözlerini kapayıp ayı taklidi yapıyordu. Belki de tavuklara özeniyordu, ağzında emzik olduğu için ne söylediğini anlamak zordu. Reinhart onu da mutfağa götürdü ve kahvaltıyı hazırlamaya başladı.

Tam sofrayı hazırlamıştı ki aklına gördüğü düş geldi. Daha doğrusu gece uyku ile uyanıklık arasında kafasında beliren düşünceleri anımsadı.

Keller için arama duyurusu yapmayı unutmuşlardı.

‘Hey Tanrım!’ diye düşündü ve Joanna’yı kaldırıp çocuk iskemlesine yerleştirdi. Önüne bir tabak dolusu yoğurtla ezilmiş muz koydu ve sonra polis merkezine telefon etmek üzere çalışma odasına gitti.

Ayrıntıların yerine ulaşması az da olsa zaman aldı, ama sonunda nöbetçi memur Klempje her şeyi sırasıyla kavramış gibi göründü. Arama duyurusunu süratle göndereceğine dair namus sözü verdi.

Reinhart, aklından, ‘Senin bu işlerde ne kadar yeteneğin olduğunu bilmiyorum ya...’ diye geçirdiği halde, yine de teşekkür ederek telefonu kapattı.

‘Salaklık işte,’ diye düşündü. ‘İnsan böyle bir şeyi nasıl unutur?’

İki saat sonra işe gitmeye hazırdı. Winnifred yeni kalkmıştı, Reinhart’ın gözüne dinlenmiş bir tanrıça gibi güzel göründü, içinden bir an, evde biraz daha kalıp onunla sevişme düşüncesi geçti. İlkesel olarak hiç de olanaksız bir şey değildi. Joanna tekrar uyumak üzereydi, bakıcı kız ise öğleden sonra geliyordu.

Durumu böyle saptadı ve karısının sabahlığının önünü açıp onu kucakladı. Kadın onu hafifçe boynundan öptü, o da onu öpünce her şey bitmişti. Kendi sabahlığını giymeye gitti.

Gitmek üzere kapıdan çıkmaya hazır olduğu sırada Winnifred sordu: “Sandığın gibi izni alabilecek misin?”

“Niema problemu,” dedi Reinhart Polonya dilinde. Karısına verdiği sözü tutabileceğine inanıyordu. Belki daha önce de yapmış olduğu gibi, kendini kandırıyordu biraz, ama varsın olsun.

Moreno’nun, Wim Felders olayı ile ilgili ayrıntılı sözlü raporundan sonra, Reinhart, bir gün önce konuştuğu Oscar Smaage’ ya telefon etti. Smaage, Telegraaf gazetesinde, haber redaksiyonunda çalıştığı için ona ulaşmak hiç de zor olmadı.

“Dün bir noktayı unuttum,” diye açıklamada bulundu Reinhart. “Clausen ile ilgili yani. Acaba sizin şu bilinen toplantılarınız olasılıkla şu tarihte olabilir mi?”

Bir kâğıt ve kalem bulması için Moreno’ya işaret etti.

“5 Kasım’da? Melekler’le yani. Bir perşembe günüydü, anımsıyor musunuz? Bir yardımınız olur mu acaba?”

“Bir dakika,” diye derhal yanıtladı redaktör Smaage. Reinhart, onun bir şeyleri karıştırırken çıkardığı hışırtıyı duyuyordu. Beklerken, olayın boyutu içinde şansının onda bir olduğunu düşündü hızla, ama yine de bunu denemek zorundaydı.

“Haklısınız, uyuyor,” dedi Smaage. “5 Kasım Perşembe günü. Bosch’un küçük yerinde buluşmuştuk. Tüm kardeşler oradaydı. Güzel bir gece geçirmiştik. Öğrenmek istediğiniz bu muydu?”

“Bilmiyorum aşırı bir talep olur mu?” dedi Reinhart, “Ama Clausen’in eve gitmek için sizden saat kaçta ayrıldığını, en azından yaklaşık olarak bilmek isterdik.”

Smaage’in telefonda güldüğü duyuldu.

“Hay Allah,” dedi. “Hiçbir fikrim yok inanın. On bir buçuk, on iki olabilir. Çok uzun kalmazdık. Herhalde niçin kalmazdınız? demezsiniz.”

“Çok doğru,” diye kesti Reinhart. “Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederim.”

Telefonu kapattı ve piposunu aldı.

“Bazen insanın şansı yaver gidiyor,” dedi. “Uyuyormuş, uymazsa hatırım kalırdı! Büyük bir olasılıkla bu çocuğu Clausen çiğnedi. Olay saati denk geliyor... Her ey gelip buraya dayanıyor. Lanet olsun, düşünmek bile kahredici.”

“Kahredici olan neymiş?” diye sordu Moreno.

“Anlamıyor musun? Bütün pisliğin arkasında düpedüz bir trafik kazası yatıyor. Erich Van Veeteren öldü. Vera Miller de öyle...

Perşembeden beri neler olduğunu kimse bilmiyor. Tanrının cezası sıradan bir kazadan sonra her şey yuvarlanıp gitmiş... “

Moreno, gece boyunca, komşusuyla oturup neler konuştuklarını düşündü. Rastlantılar ve model kalıplar, şu yöne ya da bu yöne, çarparak ya da çarpmayarak aniden yön değiştiren bilardo topları kuramı... Kelebek etkisi?

“Yaaa, evet,” dedi. “Garip bir şey. Ancak yine de daha titiz araştırmamız gerekiyor. Şimdilik sadece bir olasılık... Bana da çok uygun gelmesine karşın. Sahi bak aklıma gelmişken

sorayım, Rumford Hastanesi’nde kimsemiz kaldı mı? En azından Clausen söz konusu olduğunda, olanaklarımızı biraz sınırlamamız gerek.”

Reinhart başını salladı. Piposunu yaktı ve kâğıtlarını kurcala maya başladı.

“Bu o lanet heriflerle ilgili,” diye mırıldandı. “Clausen ve Keller yani... Her ikisi de kayıp. Şimdilik üç ölü... Berbat bir hikâye.”

Biraz daha kurcaladıktan sonra aradığı kâğıdı buldu.

“Keller hakkında kimse bir şey bilmiyor, bir şey söyleyemiyor,” diye belirtti. “Açıkçası tam bir yalnız asker. Düşünüldüğü zaman şantajcı tanımına çok iyi uyuyor... Kesinlikle doğru tip.”

Moreno’nun, işi bu kadar kabaca basitleştirmeye itirazları vardı ama onları dile getirmeye fırsatı olmadı, çünkü Krause kapıdan başını uzattı.

“Özür dilerim,” dedi. “Ama şu anda bir faks aldık.”

“Ne diyorsun,” dedi Reinhart, “Nasıl bir şey?”

“Havaalanından,” diye açıkladı Krause. “Aron Keller’in cumartesi öğleden sonra bir uçakla uçtuğunu bildiriyorlar.”

“Uçakla uçtuğunu mu?” dedi Reinhart. “Peki nereye?”

“New York’a, dedi Krause. “British Airways, saat 14:05’te Sechshafen’den havalanmış.”

“New York’a ha?” dedi Reinhart. “Kahrolası herif!”

ALTI

Günün geri kalan kısmında aslında kar yağışından başka bir şey olmadı.

En azından Reinhart öyle hissediyordu. Kar yağıyor ve bir şeyler onun elinden kayıp gidiyordu. Saatlerce odasında oturarak vakit geçirdi. Pencereden dışarıya her bakışında sadece kentin üzerine süzülerek inen kar zerreciklerini görüyordu. Bazen de pencerenin yanında ayakta durup onları seyrediyordu. Orada durup elleri pantolon ceplerinde piposunu içerken komiseri ve soruşturmanın başlangıcında ona verdiği sözü, bu sözü tutmaya çok yaklaştığını düşünüyordu.

Yoksa öyle olmamış mıydı? Yoksa hiçbir zaman yaklaşamamış mıydı?

Şu anda durum neydi? Clausen ile Keller arasında neler olmuştu? Sorunun yanıtını bildiğini sanıyordu ama konuyu eşeleyip o yanıtla yüz yüze gelmeyi reddediyordu. Zamanı değildi, gerçekten şu anda zamanı değildi. Bu belki de komiseri ve ona verdiği sözü düşününce böyleydi... Evet, daha yakından baktığında doğal olarak nedeni buydu.

Öğle yemeğinin hemen ardından Moreno, bu kez peşinden sürüklediği Bollmert ve deBries ile birlikte geldi. Oturur oturmaz Keller'in dost çevresi konusunda yaptıkları incelemenin raporunu aktarmaya başladılar. Tam da korktukları gibi bu çevrede kimseler yoktu. Ele geçirdikleri adres defterindeki hiç kimse ki bir düzineye yakın isim vardı defter sahibine yakın olduğunu söylemedi. Bazıları Aron Keller'in kim olduğunu bile bilmiyor, isimlerinin onun defterinde bulunmasına bir anlam veremiyordu. Toplam olarak sadece iki kişiydi onu yakından tanıyanlar. Onların da adamla akrabalık ilişkisi vardı Linzhuisen'de yaşayan iki kardeşi. Her ikisi de ayrı ayrı çok dikkatli bir şekilde, kardeşlerinin sıkıcı ve yalnız yaşayan bir insan olduğunu, ama yine de nöbetleşe olarak zaman zaman onu evlerine davet ettiklerini söylediler.

En çok yılda bir kez. Noel'lerde.

Bazen gelir, bazen de gelmezdi.

Keller’in yaşamı ve yaşam tarzı konusunda anlatacakları fazla bir şey yoktu. Bütün o acayip davranışları, on yaşındayken bir traktörden düşüp kafasını çarpmasıyla başlamıştı. Belki de biraz daha küçük yaştayken olmuştu bu olay. Bir ara aynı kendisi gibi, suratsız bir kadınla evlenmişti, altı ay evli kaldıktan sonra boşandılar. Kadının adı Liz Vrongel idi, hâlâ da öyledir herhalde.

Bundan sonrası sessizlik ve o sessizlik içindeki futbol ilgisi.

“Hımm,” dedi Reinhart. “Bu Noel’de davetiye göndermeleri gerekmeyecek, nasıl olsa evde değil.”

“Nereden biliyorsun?” diye merakla sordu deBries, sanki Sechshafen’den gelen bildiriden haberi yokmuş gibi.

“Noel’i New York’ta kutlayacak,” dedi Reinhart, burnundan soluyarak, “O lanet olasıcayı sonra konuşuruz. Defterdeki son Keller nasılmış? Sanıyorum orada üç Keller vardı.”

“Babası,” dedi deBries tuhaf bir mimik yaparak. “Haaldamlı yetmiş beşlik bir alkolik. Zaman zaman tedavi görüyor. Yirmi yıldır çocuklarının hiçbiriyle görüşmemiş.”

“Ne güzel aile,” dedi Moreno.

“Tam anlamıyla ideal,” diye başını sallayarak onayladı deBries, “Moruk tam bir baş belası açıkçası. Oğlu da ona çekmiş.”

“Sanırım öyle,” dedi Reinhart. “Başka bir şey var mı?”

“Evet gerçekten var,” diye araya girdi Bollmert, “Sanıyorum biz Erich Van Veeteren’in onunla nasıl tanıştığını biliyoruz. Aron Keller bir zamanlar Erich’in gözetim sorumlusuymuş.”[4]

Reinhart, diş gıcırtısını andıran bir ses çıkardı.

“İçine tüküreyim,” dedi. “Böylelerini bağımlılık gözetim sorumlusu yapıyorlar, bu bir skandaldır be! Keller gibi baldırı çıplakların topluma yardım edeceğine kim inanır... Onlar sadece istismar edebildikleriyle anlamlı ilişkilere girerler.”

“Eğer bir teselli olacaksa,” dedi deBries. “Üç yıldan beri başka bir gözetim sorumluluğu görevi almamış. Daha önce belirttiğimiz gibi, bu işte Erich Van Veeteren’i kullandığından da kesin olarak emin değiliz, fakat bunu kontrol etmek çok zaman almaz.”

“ Şimdiye kadar neden kontrol etmediniz öyleyse?” diye sordu Reinhart.

“Sen bize saat birde burada olmamızı söyledin,” dedi deBries.

“Peki,” dedi Reinhart. “Özür dilerim.”

Ayağa kalktı, pencereye yaklaştı ve bir süre yağan kara baktı.

“Acaba,” dedi... “Yok hayır şöyle demek istiyorum.”

“Ne demek istiyorsun?” dedi Moreno.

“O, kesinlikle Erich’in bir açığını yakalamıştı. Bu çevredeki insanların ilişkileri çoğunlukla böyle olur ya, böylece kuyruğu kıstırılan genç gidip parayı almak üzere kullanılır. Kahrolasıca, iki kere kahrolasıca... “

“Fakat, biz daha önce de şantajcıların sevimli kimseler olmadığını söylemiştik,” diye anımsattı Moreno. “Keller de bu kuralın dışında görünmüyor.”

Reinhart koltuğuna döndü.

“Bunu ‘Gözetim Sorumluları’na telefon edip araştıracağım,” dedi. “Eğer orada görevlendirildiği doğru çıkarsa, ki çıkacağım sanıyorum, meselenin büyük bir kısmını çözmüş sayılırız. Öğleden sonra hepiniz izne çıkarsınız.”

“Çok iyi,” dedi deBries, “neredeyse bunu teklif edecektim. Geçen nisan ayından beri izne çıkmadım.”

Bollmert’le birlikte odadan çıktılar. Reinhart sessizce kasetleri düşünüyordu. Oldukları yerde duruyorlardı, ne kendisi ne de başka biri onları dinlemek için zaman bulabilmişti.

“Ne pis bir işimiz var, ne çok zamanımızı boşa harcıyoruz,” diye mırıldanarak Moreno’yu süzüyordu. “Eğer tek bir sorumu yanıtlayabilirsen, sana Hillier Turizm ile bir kış tatili ayarlayacağıma dair söz veririm.”

“Sorunu bekliyorum,” dedi Moreno.

“Clausen ile Keller perşembe akşamı ne halt ettiler? Aralarında nasıl bir olay yaşandı?” “Biraz düşünmek için zaman istiyorum,” dedi Moreno.

“Bütün öğleden sonrası sana ait,” dedi Reinhart. “Odana git otur, yağan karı seyret, düşünmeni kolaylaştırır.”

Van Veeteren yeni sarılmış bir sigara çıkardı ve yaktı.

“Yani sen şimdi katilin kim olduğunu biliyorsun, öyle mi?” dedi.

Reinhart başını salladı.

“Evet, doğru adamı bulduğumuzu sanıyorum. Hoş bir hikâye değil tabii, ama hiçbir zaman hoş olmamıştır ki... Aşağı yukarı bir trafik kazasıyla başlıyor. Bu Pieter Clausen denen adam, genç bir çocuğa arabasıyla çarparak onu öldürüyor. Görüldüğünün farkında olmadan olay yerinden kaçıyor. (Belki durup ne olduğuna bakmıştır, olasılıkla da öyle yapmıştır.) O akşam geç vakit Boorkhejm’deki evine gitmektedir ve rastlantı eseri Keller de motosikletiyle o yöne gitmektedir. Yağmurlu, rüzgârlı pis bir hava da olsa, adam Clausen’i tanıyor, çünkü birbirlerine yakın oturuyorlar.

Keller, tanık olduğu bu olaydan para kazanmaya karar veriyor... Kısaca diyeceğim o ki, lanet olası soysuz bir köpekle uğraştığımıza inanıyorum.”

“Şantajcılar genellikle öyledir,” dedi Van Veeteren.

“Doğrudur,” dedi Reinhart. “Her ne hal ise bu soysuz, salı günü oğlunu parayı almak üzere, Dikken’e gönderiyor. Keller’i tanıyıp tanımadığını bilmiyorum, ama Keller birkaç yıl Erich’in gözetim sorumluluğunu üstlenmiş. Erich paradan

pay alacağı için bu işe girmiş değil, ama bir başka nedenle Keller'e yakayı kaptırmış olsa gerek. Clausen şantajcının kim olduğunu bilmiyor. Adamın vicdanında birinin ölümüne sebep olmanın ağırlığı var, ama kaderinin bir başkasının elinde olmasını da istemiyor. Şantajcıyı öldürüyorum diye Erich'i öldürüyor."

Reinhart için beş yıllık bir zaman gibi gelen beş saniyelik bir suskunluk oldu. Sonra Van Veeteren başını sallayarak devam etmesini istedi.

"Daha sonra Vera Miller'in öldürülmesi olayı geliyor. Onu da dinlemek ister misin?"

"Elbette."

"Clausen'in onu neden öldürdüğünü bilmiyorum ama Erich ile Keller arasındaki bağlantıyla bir ilgisi olsa gerek. Clausen ile Vera Miller oldukça yeni bir ilişki içindelermiş. Evet, böylece sorunun ne olduğunu anlamaya başlıyoruz. Aron Keller ve şantajcı motiflerinin her ikisini de senin sayende öğrenebildik, ama ne yazık ki, biz devreye çok geç girdik. Geçen hafta perşembe ya da cuma günü bir şey olmuş, herhalde Clausen'in artık gerçekten para ödeme zamanı gelmiş. Kredi Sandığı'ndan istediği iki yüz yirmi bin guldeni nakit olarak almış, o zamandan beri de kayıp."

"Kayıp mı?" dedi Van Veeteren.

Reinhart katı bir yüz ifadesiyle, "Ne anlama geldiğini biliyoruz tabii," diye açıkladı. "Bundan sonra neler olduğunu tahmin etmek zor değil. Aron Keller cumartesi günü New York'a uçmuş. Kaldığı otele birkaç faks çekerek durumu öğrenmeye çalıştık, ama artık orada değilmiş. Clausen'in nerede olduğunu da bilmiyoruz, hiçbir iz yok, ama sanırım bundan onun da kaçıp gitmiş olduğu anlamını çıkarmamak gerekiyor, çünkü pasaportu, hatta cüzdanı evinde bulundu. Aslında benim bir teorim var. Evet, Keller de onu haklamış, öldürüp bir yerlere gömmüş olmalı. Maalesef. Korkarım. ..

Korkarım ki sen oğlunun katiliyle asla yüz yüze gelemeyeceksin.”

Van Veeteren bir yudum bira içti ve pencereden dışarıya baktı. Yarım dakika geçti.

“Umarım yakında onun cesedini buluruz,” dedi Reinhart, aynı anda bunu neden söylediğini de merak etti. Belki bir teselli olur, diye düşünmüştü.

Oğlunun katilinin cesediyle teselli bulacak, öyle mi? Saçmalık. Korkunç.

Van Veeteren, Reinhart’a hiçbir şey söylemedi. Ellerine bakıyor ve doğru sözcüğü bulmak için umarsızca kafasının içini kazıyordu.

“Bende bir fotoğrafı var, Keller’in de var, istersen bakabilirsin,” dedi Reinhart en sonunda.

Çantasından iki fotokopi çıkardı ve ona uzattı. Komiser alnını kırıştırarak bir süre onlara baktı ve sonra geriye verdi.

“Peki, Keller onu niçin öldürsün?” diye merakla sordu.

Reinhart omuzlarını kaldırdı.

“Bilmiyorum. Paraları almış olduğu kesin, yoksa New York’a uçamazdı. En azından ben öyle düşünüyorum. Tabii bu konuda ileri geri düşünceler olabilir. Keller gerçekten garip bir tip... O adam ilk olayda Clausen’in öldürmek kastıyla davranmadığını biliyordu. Ancak Clausen şantajcının kim olduğunu öğrenirse, Keller’in hayatı tehlikeye girecekti. Böylece emin olduğu yoldan gitmek istedi.”

Van Veeteren gözlerini sildi ve hafifçe başını salladı. Bir yarım dakika daha sessizlik içinde geçti. Reinhart, bir aralık kapı bulmak uğruna giriştiği gergin arayışları bıraktı, kendini komiserin yerine koyduğunda nasıl hissedileceğini anlamaya çalıştı. Aslında bunu az çok hep yapmıştı, ama olayın bütünü üzerine yoğunlaştığında kolay olmuyordu. Oğlunu ölü görmek bile yeterdi. O da yetmemiş, katil Erich’in

öldürülmesinde en azından kendisi kadar sorumlu olan başka birine de suç işleme yollarını açmıştı. Böyle düşünüp düşünmemek arasında bir fark yoktu ki! İnsanın oğlunun ölümü karşısında bütün bunların hiçbir anlamı yoktu.

Ancak bu sorulara bir yanıt bulmak da olası değildi.

Her ne ise, soruna hangi yönden bakarsan bak, Erich Van Veeteren doğrudan katılmadığı bir kumarda bir puldan başka bir şey değildi işte. ‘Bu şekilde ölmek ne kadar anlamsız,’ diye düşündü Reinhart. Tamamen boşa harcanmış bir kurban... Onun ölümünden kazanç sağlamış olan tek kişi, Keller’di. Clausen’in bir kişinin daha ölümüne sebep olduğuna ilişkin karanlık bilgileri nedeniyle fiyatını artırmıştı.

Bu kara günde belki ellinci defa, ‘Alçaklık bu,’ diye düşündü. ‘Yeraltı rejisörü yine işbaşında.’

Van Veeteren, “Ne yapmayı düşünüyorsun?” diye sordu.

“Keller’in aranması için hemen duyuruda bulunduk, doğal olarak,” dedi Reinhart. “Belki birimiz peşinden gideceğiz... Ama çok büyük bir ülke. Adamın uzun bir süre yetecek kadar parası da var.”

Van Veeteren sırtını dikleştirdi ve yemden dışarıya baktı.

“Kar düzenli yağıyor,” dedi. “Her şeye rağmen sana çok teşekkür ederim, sen elinden geleni yaptın. Temasımızı sürdürsek iyi olur, en azından olayların nasıl geliştiğini bilirim.”

“Elbette,” dedi Reinhart.

Komiseri masanın başında yalnız bıraktığında, yirmi yıldan beri ilk defa ağlama isteği duyuyordu.

YEDİ

Van Veeteren çarşamba gecesiyle perşembe gününün yarısını, Deijkstraat semtinde eski bir Jugend Villasinda geçirdi. Krantze, sahibi ölmüş olan bir özel kitaplığı satın almıştı. İncelenecek, değerlendirilecek ve kutularına yerleştirilip paketlenecek yaklaşık dört bin beş yüz kitap vardı. Her zaman yapıldığı gibi, bunları üç kategoride sınıflandırmak yanlış olmazdı. Parasal değerleri çok az olan daha çok kilo ile satılacak kitaplar, sahafların raflarını süsleyen ve ileride değerli olacakları sanılan sayıları birkaç yüzü geçmeyen kitaplar ve kendi kitaplığında görmekten büyük zevk alacağı beş altı kitap ki o, bu konudaki ahlaki değerlerini zaman içinde sayılara dönüştürebilmişti.

Bu eski burjuva malikânesinin köşe bucağında dolaşmak hiç de hor görülecek bir uğraş değildi. (Eğer aile kütüğü doğru incelenir ve bıraktıkları eski kitaplar karıştırılırsa, ailenin kuşaklar boyu süregelen hukukçu ve hukuk başdanışmanlığı geleneğine sahip olduğu görülecekti.) Krantze'nin mirasçılarının, onun artık oturarak ya da yatarak yapabileceklerinden başka işlerle uğraşmasına engel olmaları oldukça uzun bir zaman almıştı. Tabii önce, çalışmaları arasına on altıncı ve on yedinci yüzyıl başlarından kalma bilimsel yazıların girmemesini sağlamak gerekiyordu. Bunların dışında kalan dar alan, hayatının sonbaharında onun gerçek ve ne yazık ki Van Veeteren'in belirtmek zorunda kaldığı, biricik yaşam kaynağı olmuştu.

Van Veeteren, çarşamba günü işini bitirdiğinde, yalnız başına sıkıcı bir akşam yemeği yemiş, televizyonda eski bir De Sica filmi seyretmiş, birkaç saat de kitap okumuştu. Erich'in ölümünden sonra ilk kez, kendini böyle şeylere verebilmişti. Bunu, Reinhart'la son görüşmesinin etkisiyle mi yaptığını bilemiyordu.

MI Belki ona bağlıydı, belki de değildi. Eğer ona bağlı ise, niçin? Uykuya dalmadan önce bir süre yattığı yerden

kafasında, oğlunun öldürülmesine kadar uzayan ve devamında hemşirenin de aynı kaderi paylaştığı o uğursuz olayın özetini yaptı.

Kendini katilin yerine koymaya çalıştı. Aslında her şeyi harekete geçiren nedenin bu olmadığını düşündü. İşin doğrusu katil de, ulaşabildiği tüm olanaklarla çözmeye çalıştığı sorunun, körüklenen ve cehennemi andıran açmazı içeresine sürüklenmişti. Sonra da, çılgın ve sapık bir mantıkla öldürmüş, öldürmüş ve öldürmüştü.

Ve en sonunda kendisi de kurban olmuştu.

Yok hayır, bu tatsız hikâyeyi şimdilik sadece Reinhart söylüyordu. Gece uykusunda iki rüya gördü.

İlk rüya, Erich hapishanede yatarken onu ziyaret etmesiyle ilgiliydi. Olaylarla dolu bir rüya değildi. Erich hapishane odasındaki yatağında yatarken o da yanındaki sandalyede oturuyordu sadece. Bir gardiyan elinde bir tepsiyle odaya girdi. Birbirlerine bir şey söylemeden kahvelerini içip kahveyle birlikte gelen kurabiyeleri yediler. Aslında rüyadan çok bir anımsamaydı. Görüntülediği şeyden daha fazlasını anlatmayan bir anı fotoğrafıydı. Hapisteki oğlunu ziyaret eden bir baba. Genel insanlık hali.

İkinci rüyada G'yi, onca yıl boyunca soruşturduğu ve başarılı olamadığı tek olay olan G olayını gördü. Bu rüyada da pek bir şey olmuyordu. Duruşma sırasında G siyah takım elbiseleri içinde sanıklara ait özel bölmede durmuş, koyu renk gözlerinin derinliğinden ona bakarak anlatıyordu. Dudaklarında acı, alaylı bir gülümseme oynaşıyordu. Savcı ileri geri gidip gelerek ona sorular soruyordu, ama o yanıt vermiyordu. Sadece oturmuş, o aşağılama ve hinlik dolu bakışlarıyla dinleyici sırasında bulunan Van Veeteren'i gözlüyordu.

Bu kısa rüya diliminin daha keyif kaçırıcı bir yanı vardı, ama uyandığında rüyaları hangi sıra içinde gördüğüne karar vermekte zorlandı. İlk önce hangi rüyayı görmüştü?

Kahvaltısını yaparken bu iki olayın Erich hapishanede ve G duruşma salonunda bir film karesi içinde görüntülenmiş olup olamayacağını düşündü. O halde böyle birbirlerine paralel iki rüyayı peş peşe görmenin nasıl bir gizli anlamı olabilirdi?

Buna bir yanıt bulamadı ya da bulmak istemedi. Belki de hiçbir gizli anlam yoktu.

Perşembe günü öğleden sonra paketleme ve kasalara doldurup işaretleme işleri tamamlandıktan sonra, kitap dolu iki poşeti alıp arabaya götürdü. İki saat sonra arabayı kapalı yüzme havuzuna kadar sürdü ve saat altı sıralarında Klagenburg'daki evine geri döndü. Ulrike'nin ona armağan olarak aldığı telesekreterde iki mesaj vardı. Biri Ulrike'dendi. Cuma akşamı bir şişe şarap ve mantar ezmesiyle ona gelmeyi düşündüğünü söylüyor ve onun da küçük salatalık turşusu ile zevkine uygun diğer mezeleri temin edip edemeyeceğini soruyordu.

Diğer mesaj ise Mahler'dendi. Satranç takımını, saat dokuz sıralarında oradan geçerken demeğe bırakacağım bildiriyordu.

O anda komiser, otomatik telesekreterin mucidine kim olduğu fark etmezdi müteşekkir kaldığını itiraf etmek ihtiyacı duydu.

Dışarıya çıktığında yağmur yağıyordu ama hava yumuşaktı.

Daha önce düşündüğü gibi mezarlığın yolunu tuttu. Erich'in gömülmesinden sonraki bir hafta boyunca, her gün onu ziyaret etmişti. Özellikle akşamüzerleri, karanlığın mezarları özenle sarmaladığı zamanlar... Her şey bir yana onun mezarına yaklaştıkça, bir tür saygı içinde adımları ağırlaşıyordu. Bu, düşünmeden, otomatik olarak, sadece bedenin içgüdüsel bir davranışıydı. Günün bu saatinde mezarlıkta kimseler yoktu, mezar taşları ve geçici anı plaketleri, çevredeki karanlığın içinde daha koyu siluetler olarak göze batıyordu. İşitilen tek ses, kendi adımlarının çakıllar üzerinde yürürken çıkardığı sesti. Güvercinlerin

gurultusu, hızlanan arabaların motor gürültüsü başka bir dünyaya aitti. Mezarın başına gelmişti. Elleri pardösüsünün ceplerinde, her zamanki gibi ayakta durup bekledi. Akşamın o anında ancak işitme yoluyla kavranabileceğim bildiği, etrafa yayılıp sinmiş, yorumlanabilecek, bir emir ya da benzeri bir işaret olup olmadığını sezmek için dinledi.

‘Ölüler hayatta kalanlardan daha yaşlı oluyor,’ diye düşündü. Sınırın öbür tarafına geçtiklerinde kaç yaşında olurlarsa olsunlar, hayattakilerden çok daha yaşlı birinin yaşayabileceği deneyime sahiptirler.

Ölen çocuk yaşta da olsa, hatta kendi oğlu da olsa bu böyledir.

Renate’nin ısmarladığı mezar taşı gelinceye kadar konan geçici anı plaketinin üzerindeki yazıyı karanlıkta okuyamadı. Birden, isim ve tarihleri görebilme arzusuyla bir dahaki sefere gündüz gelmeye karar verdi.

Orada bulunduğu sırada yağmur durmuştu, on dakika sonra mezarlıktan ayrıldı.

Bu kez oğlunu, dudaklarında ‘Rahat uyu, Erich’ sözcükleriyle terk etti.

‘Zaman olanak tanıdığı sürece sana geleceğim.’

Styckargrend’deki dernek lokali tıka basa doluydu. Neyse ki Mahler zamanında orada olmuş ve her zamanki köşelerinde, dökme demirden çok kollu şamdanıyla Dürer tarzı zarif bir masa ayırabilmişti. Van Veeteren geldiğinde, o, oturmuş sakalım kaşıyor ve kara kaplı not defterine bir şeyler yazıyordu.

“Yeni şiirler,” dedi ve defteri kapattı. “Daha doğrusu, yeni sözcüklerle eski düşünceler. Becerebildiğim dil, beynimin sınır ötesi sezgilerini otuz yıl öncesinde bıraktı, üstelik sınır ötesinin ne anlama geldiğini artık bilmiyorum... Sen nasılsın?”

“Hak ettiğim gibi,” dedi Van Veeteren ve köşede bir yere sıkıştı. “Bazen, böyle de yaşayabileceğimi sanıyorum.”

Mahler başını salladı ve yeleğinin üst cebinden bir puro çıkardı.

“Kaderimiz böyle,” dedi, “Tanrılar sevmediklerini eziyet çeksinler diye uzun yaşatır. Bir parti oynayalım mı?”

Van Veeteren başını salladı ve taşları dizmeye başladı.

İlk parti elli beş hamle, altmış beş dakika ve üç bardak bira içecek kadar zaman aldı. Van Veeteren bir piyadesi fazla olmasına rağmen oyunu pat olarak kabul etti, çünkü piyade en dış sıradaydı.

“Oğlun... “ dedi Mahler eliyle sakalını sıvazladıktan sonra. “Cinayeti işleyen alçağı yakaladılar mı?”

Van Veeteren yanıtlamadan önce bira bardağını dikip bitirdi. “Sanırım,” dedi, “ilahi adalet tecelli etmiş gibi görünüyor ama.” “Ne demek istiyorsun?”

“Duyduğuma göre, bilinmeyen bir yerde gömülü yatıyormuş. Şantaj hikâyesi. Erich sadece bir maşaymış... Pisliğe doğrudan bulaşan o değilmiş bu kez. Garip bir şey, bununla biraz teselli buluyorum. Fakat yine de o doktoru gözlerimle görmek isterdim.”

“Doktoru mu?” dedi Mahler.

“Evet. Görevi insanları hayatta tutmak olması gerekirken, bu adam farklı yollara sapmış, onları boğazlamış. Sana bütün hikâyeyi anlatırdım ama yanlış anlamazsan, bir başka sefere kalsın. Biraz zaman geçmesine ihtiyacım var.”

Mahler, bir süre düşünceli bir şekilde sustu, sonra özür dileyip tuvalete gitti.. Van Veeteren onun yokluğunu fırsat bilip beş tane sigara sardı. Aslında bu onun bir günlük tüketiminin tümü demekti ama son aylarda bu sınırı biraz aşmıştı.

Beş sigara olmuş ya da on sigara olmuş, ne fark ederdi ki?

Mahler iki yeni bira bardağıyla döndü.

“Bir önerim var,” dedi. “Fischer sistemiyle devam edelim.” “Fischer mi?” dedi Van Veeteren, “O ne demek?”

“Biliyorsun işte, büyük dâhinin satranca son katkısı, en arka sırayı rasgele sıralayarak... Her taş tek tek tabii. Tek şart, şah kalelerin arasında olacak. O lanet olası yirmi hamle sonrası hesaplarından sakınmak için.”

“Biliyorum evet,” dedi Van Veeteren. “Okumuştum ve bir sefer de kendi kendime denemiştim, akıl kârı bir iş değil. Kendi payıma yapabileceğimi sanmıyordum... Sahi, sen yirmi hamle sonrasını hesaplayabiliyor musun?”

“Her zaman,” dedi Mahler. “Var mısın?”

“Eğer ısrar ediyorsan,”

“Israr ediyorum,” dedi Mahler. “Şerefine!”

Gözlerini yumdu ve taşlan karıştırdı.

“Hangi hat?”

“c.” dedi Van Veeteren.

Mahler beyaz kalesini ‘cl’ye yerleştirdi.

Van Veeteren taşa bakıp, “Vay canına!” dedi.

Bütün bir sıra böyle devam etti. Sadece zaten olması gereken yerdeydi. Şahlar ‘e’ sırasında, vezirler ‘g’ sırasında.

“Atm köşede olması güzel,” dedi Mahler, “başlıyoruz.”

Oyunun başında dikkatini toplama alışkanlığını unutarak ‘e2’ den ‘e3’e oynadı.

Van Veeteren başını ellerine dayadı ve gözleri taşların sıralanışına takılı kaldı. Kıpırdamadan öylece iki dakika durdu. Sonra masaya yumruğunu vurup ayağa kalktı.

“Tanrının cezası! Şimdi kıstırdım seni... Bana bir dakika müsaade.” Köşesinden zorlukla çıktı. “Sana ne oluyor böyle?” dedi Mahler, ama bir yanıt alamadı. Komiser çoktan

girişteki telefonun yanına ulaşmıştı bile. Reinhart'la telefon konuşması neredeyse yirmi dakika sürmüştü. Yerine döndüğünde Mahler not defterini yeniden ortadan kaldırdı.

"Soneler," diye açıklamada bulundu ve sönmüş olan purosuna baktı. "Sözcükler ve biçimler! On dördümüzdeyken, hatta belki de biraz daha erken yaşlarda dünyayı toz pembe görürüz. Sonra o yaşlardaki izlenimlerimizi ifade edecek dili bulmak için elli yıl bekleriz. Zaman içinde tabii o iştah söner... Senin derdin ne Tanrı aşkına?"

"Özür dilerim," diye yineledi Van Veeteren. "Bazen, sonbaharında da olsa insanın kafasında bir şimşek çakabiliyor. İlham veren şey taşların o lanet olası sıralanışı olsa gerek."

Satranç tahtasının üzerinde, elleriyle tuhaf bir hareket yaptı. Mahler, yarım camlı eski gözlüklerinin üzerinden onu seyrediyordu.

"Bilmece gibi konuşuyorsun," dedi.

Dostunu aydınlatmanın henüz zamanı değildi. Van Veeteren bir yudum bira içti, köşeye sıkışmış atını hareket ettirdi ve bir sigara yaktı.

"Şimdi hamle sırası şairin," dedi.

VI

BİR

Komiser Reinhart, 18 Aralık Cuma günü saat 14:30'da John F. Kennedy Havaalanına indi ve alanda Polis Şefi Bloomguard tarafından karşılandı. Onunla daha önce telefonda

konuşmuşlar, son yirmi dört saat içinde ise yarım düzine faks göndermişlerdi birbirlerine.

Bloomguard otuz beş yaşlarında, kısa kalın bir gövdesi olan, saçları kısacık kesilmiş, enerjik bir adamdı. El sıkarken bile, Amerikan kültürünün o abartılı cömertliğini, açık yürekliliğini ve sıcaklığım iletmek ister gibiydi. Ancak Reinhart'ı etkileyemedi ve daha baştan onu New York'ta kaldığı sürece Queens'teki evinde konuk etme teklifine olumsuz yanıt aldı. (Yine de otele dönüşte trafiğin çok yoğun olduğu Manhattan'dan arabayla geçerken, birkaç kez onun evine uğramak durumunda kalacaktı, Reinhart.)

Reinhart, Columbus Circle'daki Trump Tower'da kendisine yer ayrıldığını öğrendi. Bloomguard, sırtına şakayla bir yumruk atarak, ona, duş yapıp yolculuk tozunu üzerinden atmak ve dinlenmek için üç saat süre tanıdı. Sonra da akşam yemeğini ailesiyle birlikte yemek için Queens'e gitmek üzere otelin girişinde hazır olmasını istedi. Bir bu eksikti.

Reinhart yalnız kaldığında pencerenin yanında durdu ve dışarıya baktı. Yirmi beşinci kattan, kuzeye, Manhattan'ın doğusuna bakan bir manzara. Özellikle Central Park, dondurulmuş minyatür bir manzara gibi ayaklarının altında uzanıyordu. Akşam karanlığı çökmeye başlamıştı ama gökyüzü henüz griydi. Geceyi bekleyen gökdelenler, değişik isim ve işlevleriyle Reinhart'ın ifade yetersizliğiyle ilgisi olmayan bir kimliksizlik içindeydiler. Metropolitan ve Goggenheims'in ileride, Beşinci Cadde'nin karşısında, parkın yanında olduğunu belirlemişti, ama sonradan tereddüde düştü. Ne denirse densin pek konuksever bir görünümleri yoktu. Hatta daha doğrusu, düşmancaydı duruşları. Hava sıcaklığı sıfırın altındaydı, Bloomguard gece daha soğuk olacağını söylemişti. Bu yıl henüz kar yağmamıştı ama her an yağabilirdi.

Reinhart, New York'a ilk kez ve son gelişine dek on beş yıl önce gelmişti. Ağustos ayında bir yıllık izin dolayısıyla fırsat

bulabilmişti. Hava korkunç sıcaktı, günde dört litre su içtiğini ve en çok deniz kenarında gezmekten hoşlandığını, bu yüzden ayaklarının şiştiğini, bir de Coney Island'daki çürümüşlüğü anımsıyordu. Ama birçok güzellik de vardı, Barnes & Noble gibi, özellikle Sekizinci Cadde'deki binası. Dünyanın en güzel kitap galerisiydi, çoğunlukla yirmi dört saat açık olup içinde saatlerce kalıp serbest okuma yapabileceğin bir de kafeteryası vardı.

O zaman amaç eğlenmekti. Soluk alıp verdi ve pencerenin yanından ayrıldı. Bu kez görev için gelmişti. Duş yaptı, bir saat uyudu, tekrar duş yaptı.

Şef Bloomguard, Veronique isimli bir kadınla evliydi. Kadın Jacqueline Kennedy'ye benzeyebilmek için her şeyi yapmıştı.

Biraz başarmıştı da. Reinhart'ın Joanna'sından iki hafta büyük bir kızları vardı ve Queens'in kuzeybatısında, bir villada yaşıyorlardı. Bu görünümleriyle tam bir Amerikan orta sınıf ailesi izlenimi bırakıyorlardı. Yemek sırasında ev sahibi ara sıra ev sahibesinin de katkılarıyla aile tarihinden seçilmiş bölümler anlattı. Babası, diğer uğraşlarının da yanında Afrika Kore savaşlarına katılmış ve başarılarından ötürü yarım düzine madalyayla birlikte bir protez bacakla ödüllendirilmiş. Üçüncü bypass ameliyatını da yeni atlatmış, idare eder gibi görünüyor. Veronique, otuzuncu baharını yeni doldurmuş, doğma büyüme Montana'lı. Aile uzun tatillerini daima orada geçirmeyi ve temiz dağ havasından yararlanmayı alışkanlık haline getirmiş. Bloomguard'ın kız kardeşi, iki yılı biraz aşkın bir süre önce Far Rockaway'de tecavüze uğramış, ama sonunda onu bacakları üstünde durdurmayı başaran bir terapist bulmuş. Bir süre önce kafeinsiz kahve içmeye başlamışlar, ama galiba yeniden normal kahveye döneceklermiş, vs. Reinhart da karşılık olarak, kendi elemli tarihinin onda birini anlatarak katkıda bulundu ve sıra dondurmalarını yemeye geldiğinde, Bloomguard ve ailesi hakkındaki bilgisinin, Maardam olayı

ile ilgilenen meslektaşları hakkında bildiklerinden daha fazla olduğunu fark etti, Reinhart.

Başarıyla yerine getirilmiş görevinden sonra Veronique, kızları Quincey Reinhart hep bunun bir erkek adı olduğunu sanmıştı ile ilgilenmeye başlayınca, cinayet masası polisleri, ellerinde konyak kadehleriyle şöminenin karşısına oturarak ciddi konuları konuşmaya koyuldular.

Saat on buçukta Reinhart saat farkının yorgunluğunu hissetmeye başladı. Bloomguard yine gülerek sırtına şakadan bir yumruk indirdi ve onu bir taksiye yerleştirerek, Manhattan'a gönderdi.

Dışarıda, terasta oturup bir sigara içmek zorunda kalmış olmasını saymazsak, Reinhart, oldukça yoğun bir gece geçirdiğini düşünüyordu.

Dönüşte, eğer şoför şarkı söyleyen dev bir Porto Rikolu olmasaydı az kalsın taksinin içinde uyuyacaktı. Reinhart, Porto Rikolular'ı hep ufak tefek sanırdı. Adam, gece yarısı olmasına rağmen güneş gözlüğü takmıştı. Reinhart'ın aklına bir filmden duyduğu bir söz geldi: Are you blind or stupid?'[5] Fakat yol boyunca diline doladığı bu sözü, asla cesaret edip de adama söyleyemedi.

Odasına çıktığında Winnifred'e telefon etti ve Avrupa'da saatin sabahın altısı olduğunu öğrendi. Giysilerini çıkardı, yatağa girip uyudu.

Noel akşamına beş gün kalmıştı.

Bloomguard cumartesi sabahı onu Brooklyn'e arabasıyla götürmüştü. Sunset[6] Park'tan sonra Beşinci Cadde'ye sapmış ve 44. Cadde'nin biraz yukarısında, Altıncı Cadde'nin köşesindeki söz konusu evden sadece birkaç ev uzakta bir yere park etmişlerdi.

Kirli kahverengi tuğladan, üç katlı, dar cepheli, karanlık pencereleriyle diğer evlerden pek farklı görünmeyen bir

evdi. Kapının önünde bir iki basamaklı bir merdiven ve yanında, kaldırımın üstünde yorgun görünüşlü çöp torbaları duruyordu.

“Latin Amerikalılar’ın, Ortodoks Yahudiler ile Polonyalı göçmenlerin çoğunlukta olduğu bir semt,” diye açıklamada bulundu Bloomguard. “Yahudiler biraz daha yukarılarda, 10. ve 11. sokaklarda otururlar.”

Bir süre arabadan inmediler ve Reinhart, ilk karşılaşmanın ne kadar müthiş olacağını hissetti. Olağanüstü heyecan vericiydi. Bloomguard durumu sezdi.

“Ben arabada kalıyorum,” dedi. “Sen yalnız başına çık, ben çenemi tutamam.”

Reinhart başını salladı ve arabadan indi. Parka bir göz attı. Açık ve eğilimli çim alanın ortasında gri beyaz tek katlı bir bina vardı. Bir yüzme havuzu olabilirdi. Turistlerin pek rağbet edeceği bir yere benzemiyor. Hatta namuslu insanların geleceği bir yer gibi de değildi. En azından geceleri öyleydi. Karanlık bastığı zaman Sunset” Park’ın adı halk arasında Gunshot”[7] Park olarak değiştiriliyordu.

Şu sırada sakin bir görünümü vardı. Asfaltlanmış bir yaya yolunda biri koşu çalışıyor, işsiz oldukları çok belli olan yün başlıklı birkaç kişi bir bankta oturmuşlar, kâğıt poşete sarılı bir şişeyi aralarında elden ele dolaştırıyorlardı. İki şişko kadın bir bebek arabasını sürerlerken abartılı el kol hareketleriyle konuşuyorlardı. Caddenin kenarındaki çıplak ağaçlardan birinin dallarına asılmış olan bir sürü ayakkabı, Reinhart’a kimden geldiğini unuttuğu bir posta kartını anımsattı.

Hava soğuktu, aşağıdan Hudson Nehri tarafından ıslak bir rüzgâr savruluyordu, karın yağması çok yakındı. Manzara muhteşemdi. Kuzeyde, çelik grisi gökyüzünde Manhattan’ın ufuk çizgisi görülüyordu. Liman girişinin biraz daha batısında Özgürlük Heykeli ve Ellis Adası vardı.

‘Buraya gelmişler demek,’ diye düşündü Reinhart. ‘Yeni Dünya burası olmuş demek.’ Üç evi ve dört arabayı geçti; büyük, hafifçe pas tutmuş plakaları okuyarak 602 yazan tabelanın önüne geldi, numara doğru yerde bulunduğunu gösteriyordu. 6. ve 7. caddeler arasında... Numarayı okudu, sekiz merdiven basamağı çıktı ve kapı zilini çaldı.

İçeriden bir köpek havlamaya başladı. ‘Harika,’ diye düşündü yeniden. ‘İnanılmaz!’

Kapıyı, on üç-on dört yaşlarında, dişlek, gözlüklü bir oğlan çocuğu açtı. Elinde, üzerine çikolata kreması sürülmüş bir ekmek dilimi vardı.

“Bayan Ponczak’ı görmek istiyorum,” dedi Reinhart.

Çocuk içeriye doğru bağırdı ve kısa bir süre sonra tıknaz yapılı bir kadın geldi ve selâm vererek gözlerini merdivenlerden aşağıya dikti.

“Benim,” dedi kadın, “Elizabeth Ponczak. Ne vardı?”

Reinhart kendini tanıttı ve içeriye, mutfağa davet edildi. Oğlan çocuğu oturma odasında televizyon izliyordu. Dar ve kıpırdak bir masanın yanma oturdular. Reinhart, neden İngilizce konuştuğunu düşünmeden ama daha önce kararlaştırmış olduğundan emin olarak amacını anlatmaya koyuldu.

Hepsi birkaç dakika zaman aldı ve tüm bu süre içinde kadın, oturduğunda dizlerine atlayan sarılı grili bir kedinin sırtını okşayarak onu dinledi. Havlayan köpek her halde komşuya aitti ki, zaman zaman iniltisi ve soluk alıp verişi duyuluyordu.

“Söylediklerinizden bir şey anlamıyorum,” dedi kadın o sözünü tamamladığında. “Beni niçin arasın? On beş yıldır hiçbir temasımız yok. Üzgünüm ama size zerre kadar yardımım dokunmaz.”

Kadının İngilizcesinin kendisininkinden daha kötü olduğu anlaşılıyordu. Belki de Bay Ponczak ile eğer etrafta

gerçekten öyle biri varsa ki pek öyle görünmüyordu aralarında Polonya dilini konuşuyorlardı.

‘Öyle mi? Bak sen!’ diye düşündü Reinhart.

Kendisi doğruları anlatmamıştı. Acaba kadının söyledikleri doğru muydu?

Değerlendiremiyordu. Durup hayal gücünü işletmeye çalıştığı sırada kadının tepkilerini dikkatle izledi fakat onda kuşku duyulacak bir tavır ya da bir şeyler gizlediğine dair bir işaret göremedi.

‘Eğer hareketleri bu kadar sakin ve ağır olmasaydı,’ diye rahatsızlık içinde bir saptama yaptı, ‘Böylesine şişko ve ağır kişilerin, bir şeyleri gizlemekte hiçbir sorunları olmaz’. Reinhart bunu iyi bilirdi. Her zaman başarıyla uyguladıkları gibi sırıtarak gözlerini boşluğa dikmeleri yeterliydi.

Dışarıya, caddeye çıktığında haksız bir genelleme yaptığını biliyordu. Fakat bu ne biçim bir belaysa, Atlantik’in öbür tarafından yanında getirdiği tek bir kozu bile yok muydu? Tek ve pek zayıf kozunu oynamış ve hiçbir halta yaramamıştı.

Aceleyle Bloomguard’ın yanma arabaya koştu.

“Nasıl?” diye sordu Bloomguard.

“Berbat,” dedi Reinhart. “Maalesef.”

Adamın yanındaki koltuğa çöktü.

“Bir yere gidip kafeinli sert bir kahve içemez miyiz?”

“Elbette,” dedi Bloomguard ve arabayı çalıştırdı. “B planına geçelim öyleyse.”

“B planı, evet,” dedi Reinhart burnundan soluyarak. “Dört gün bekleriz, sonra... Ne kadar dayanabilirsek o kadar. Sen yardımcı adam bulacağından eminsin, değil mi?”

“Hiç merak etme,” dedi Bloomguard coşkuyla. “Senin oturup gözlemene gerek yok. Bizim de bu köyde borumuz

öter. Artık farklı rüzgârlar esiyor, durumlar on beş yıl önceki gibi değil. Hiçbir şey kaçmaz, itiraf edeyim ki önceleri biraz kuşkuluydum ama gerçek şu ki işler yürüyor.”

“Böyle söylendiğini duydum,” dedi Reinhart, “fakat yine de kendimi bir turist gibi hissetmek istemiyorum. Sahi, gözlemeyi gece gündüz sürdürmeli miyiz, yoksa gereği yok mu?”

Bloomguard başını salladı

“Sana kendi kullanacağın bir araba sağlayacağız,” dedi. “Eve gidip bir zaman çizelgesi yapalım, sen onun üzerinde istediğin gün ve saatleri işaretlersin. Gerisini ben idare ederim. Okej, com padre?”

“No problem, “[8] dedi Reinhart.

Aslında Reinhart ilk nöbetini pazar gününe koymuştu. Bloomguard, cumartesi günü saat dörtten itibaren, 44. Cadde ile 6. Cadde’nin birleştiği köşede, içinde iki sivil polis olan bir otomobilin durduğunu gördü. Reinhart, o gün öğleden sonra akşama kadar zamanını aşağı Manhattan’da dolaşarak geçirmişti; Soho’dan, Little Italy’ye, Greenwich Village ve Chinatown’a kadar. Sonunda kendini Barnes & Nobles’da buldu. Kaçınılmaz bir şeydi bu sanki. Oturdu ve okudu. Kahve içti, pasta yedi ve şiir kasetleri dinledi. Beş kitap satın aldı. Oradan ayrıldığında saat sekiz buçuğa geliyordu ve Colombus Circle’a giden bir metro trenine binmeyi başarabildi. Yeraltından çıktığında kar yağmaya başlamıştı.

‘Burada ne arıyorum,’ diye düşündü, ‘Bu kentte yaşayan yedi milyon insan var. Aradığım kişiyi bulmayı nasıl hayal edebiliyorum? Kaybolup gitme şansım herhangi bir şeyi bulmaktan çok daha fazla.’

Asansörle yukarıya çıktığı sırada, eğer görevinde başarılı olmak istiyorsa böyle bir iş gezisine çıkmak zorunda olduğu konusunda, komiserin kendisini ikna etmiş olduğunu

anımsadı. Ama bir cumartesi akşamının yalnızlığında bu çok cılız bir avuntuydu.

İki gece üst üste telefon edip Winnifred'i uyandırdığında, karısı Maardam'da da kar yağdığını söyledi.

İKİ

Moreno, Marianne Kodesca'yla Rote Moor'da bir öğle yemeğinde bir araya geldi. Müfettiş Rooth'a göre, Rote Moor, otuz dört buçuk ile kırk altı yaşları arasındaki, sadece havuç ve kurbağa yiyerek yaşayan, Atena Dergisi okuyan ve birkaç erkeği çöplüğe göndermiş kadınların bir araya gelerek oluşturdukları bir birlikti. Moreno oraya hiç gitmemişti, Rooth'un da gitmediğinden emindi.

Bayan Kodesca ikinci defa bir mimarla evlenmişti ona sadece kırk beş dakika ayırabilecekti. Sonra önemli bir toplantısı vardı. Bundan önceki kocası hakkında söyleyecek hiçbir sözü yoktu.

Bunu telefonda da açıklamıştı.

Moreno'nun ne zaman yağdığını bilmediği, yılın ilk karıyla kaplı Salu Meydanına bir köşeden bakan masalarında 'Salladdella Piranesi' yediler ve meyveli maden suyu içtiler.

Moreno, "Pieter Clausen'i tanıyorsunuz," diye konuya girdi, yemek müziği ara verdiği sırada. "Biraz ondan bahseder misiniz?

Onun psikolojik profiliyle ilgili daha ayrıntılı bilgiye ihtiyacımız var, diyebilirim."

"Bir suç mu işledi," diye sordu Marianne Kodesca, bir kaşını saçlarının başladığı çizgiye kadar kaldırarak. "Niçin aranıyor? Bunu gerçekten açıklamalısınız."

Pas kırmızısı rengindeki şalını, etiketi göze batacak şekilde düzeltti.

“Bu konu henüz kesinlik kazanmadı,” dedi Moreno.

“Öyle mi? Ama neden arandığını herhalde biliyorsunuz?”

“Adam kayıp.”

“Başına bir felaket mi gelmiş?”

Moreno çatal bıçağı masanın üzerine bıraktı ve kâğıt peçeteyle ağzını kuruladı. “Ona dair bazı kuşkularımız var.” “Kuşkularınız mı?”

“Evet.”

“Ne gibi?”

“Oralara giremem. Özür dilerim.” “Hiçbir zaman öyle eğilimler göstermedi.”

“Ne gibi eğilimler?”

“Yasal suçlar. Siz şimdi böyle bir şeyi kastetmiyor musunuz?” “Hâlâ ilişkiniz sürüyor mu?” diye sordu Moreno.

Marianne Kodesca arkasına yaslandı ve yüzünde adeta pergelle buzdolabı kapısına çizilmiş gibi görünen bir gülümsemeyle Moreno’yu süzdü. ‘Her halde dişi ağrıyor,’ diye düşündü Moreno. ‘Ona daha fazla tahammül edemeyeceğim. Aptalca bir şeyler söylememek için dikkatli olmalıyım.’

“Hayır, biz artık birlikte değiliz.”

“Onu en son ne zaman gördünüz?”

“Gördüm mü?”

“Buluştunuz... Ya da konuştunuz... Yani hangisi ise...”

Bayan Kodesca, burun deliklerinden içeriye sanki bir metreküp hava çekti ve düşündü. “Ağustosta, ”dedi ve içindeki havayı boşalttı. “Ağustostan sonra onu görmedim.”

Moreno not alıyordu, gerektiği için değil, sadece içindeki öfkeyi yatıştırmak için. “Onu nasıl tanımlayabilirsiniz?”

“Onu tanımlamak istemiyorum. Neyin peşindesiniz Tanrı aşkına?”

“İçi daha iyi doldurulmuş bir resim,” diye yineledi Moreno. “Genel karakter çizgileri nelerdir ve buna benzer şeyler.”

“Benzer şeyler ne, örneğin?”

“Örneğin, onun zorla kaçırılmış olması mümkün mü?” “Zorla mı?”

Sözcükleri, başka bir toplum katmanından olta ile topluyordu. “Evet. Size hiç vurdu mu?” “Vurmak mı?” Yine aynı olta.

“Yoksa polis merkezine gelip bu konuşmayı orada tamamlamayı mı tercih edersiniz, öylesi de pekâlâ mümkün,” diye dostça açıkladı Moreno. “Burası çok uygun bir ortam değil belki?”

“Humm,” dedi Marianne Kodesca. “Özür dilerim, ben sadece susturuldum. Bizi niçin birlikte ele alıyorsunuz? Kendi payıma ben, Pieter’in başına bir şeyler gelmiş ise, bu onun sorunudur diye düşünüyorum... Hayır, benimle ilgisi yok, kesinlikle ilgisi yok, küçük defterinize böyle yazabilirsiniz. Başka bir şey var mı?”

“Siz ayrıldıktan sonra, onun başka ilişkileri olup olmadığını biliyor musunuz?”

“Hayır,” dedi Marianne Kodesca ve pencereden dışarıya baktı. “O bölüm artık benim ilgi alanıma girmiyor.”

“Anlıyorum,” dedi Moreno. “Nereye gitmiş olabileceği konusunda hiçbir fikriniz yok yani? On gün önce ortalıktan kayboldu... Siz bir şey duymadınız, öyle mi?”

Bayan Kodesca’nın sağ burun deliğinin yanından ağzının ke narına doğru sevimsiz bir çizgi belirdi ki bu onu beş yaş daha yaşlandırdı

“Bizim artık birbirimizle hiçbir ilişkimiz kalmadığını açıkladım ama. Anlama zorluğunuz mu var?”

‘Evet,’ diye düşündü Moreno. ‘Bir zamanlar evlenmeyi nasıl başardığınızı anlamakta zorluk çekiyorum.’

Belki de Marianne Kodesca’nın en iyi taraflarını görmemiş olduğu için böyle düşünüyordu. Yarım saat sonra polis merkezindeki odasında Jung’a rastladı. “Liz Vrongel,” dedi Jung. “Süprüntü, insan posası.” “O da mı?” dedi Moreno. Jung başını salladı.

“Buna rağmen yirmi yıl önce, Keller ‘le bir yıl kadar daha ukalaca söylersek on ay evli kalmış, sonra ayrılmışlar ve kadın Stamberg’e taşınmış. Açıkçası zavallı bir şaşkın ördek. Her türlü protestocu eyleme katılmış. Bir polisin yüzünü ısırdığından Greenpeace’ten kovulmuş. Bazı marjinal gruplara ve bazı tarikatlara girip çıkmış ve seksenli yılların başlarında olsa gerek Kaliforniya’ya göç etmiş. Ondan sonra izi kayboluyor... Bilmiyorum, bundan sonrasını kovuşturmanın bize bir yararı olur mu?”

Moreno soluk alıp verdi.

“Sanmıyorum,” dedi. “Onun yerine biz şimdi Noel kutlamaları üzerinde yoğunlaşsak daha iyi olur. Umarım Reinhart, New York’tan iyi haberlerle döner.”

“Mümkün olabileceğini sanıyor musun sahiden?” dedi Jung.

“Sanmıyorum,” dedi Moreno, “dürüst olmam gerekirse.”

“Clausen’in eski karısı nasıl bir tipti?”

Moreno, nasıl ifade edeceğini süratle düşündü.

“Her şey bir yana, Keller’in eski karısından çok farklı bir tip,” dedi. “Burjuva sınıfının ölçülü faşizmi. Hatta sonra daha yakından bakınca o kadar ölçülü bile değil. Sanki söyleyecek hiçbir şeyi yokmuş gibi davrandı. Benim de onunla bir kez daha konuşmaya niyetim olduğunu sanmıyorum.”

“Rich bitch[9] mi yani?” dedi Jung.

“Aşağı yukarı,” dedi Moreno. Jung saate baktı.

“Oooo,” dedi. “Artık eve gitmeyi hak etmedik mi? Maureen, işimi değiştirmem gerektiğini sıklıkla söylemeye başladı. Başka türlü onu elimde tutamayacağım galiba.”

“Ne iş yaparsın o zaman?” diye sordu Moreno.

“Pek bilmiyorum,” dedi Jung, alt dudağını öne çıkarıp düşünceli görünerek. “Sinemalarda yer gösterme işi, cazip görünüyor.”

“Sinemalarda yer gösterme işi mi?”

“Evet. Gelen seyircilere küçük bir cep feneriyle yerlerini gösteren ve aralarda yiyecek ve eğlencelik satanlar hani... “

“Ama onlar yok artık,” dedi Moreno.

“Yazık,” dedi Jung.

Komiser Reinhart, pazar sabahı yalnız başına arabasını Brooklyn’deki 44. Cadde’ye sürüyordu. Gece devriyesinin sona erdiği saatten neredeyse yarım saat geç gelmişti, fakat kapısının üstünde 602 numara yazılı kahverengi ev hâlâ gözetim altındaydı.

Reinhart arabayı oradaki uygun bir boşluğa, 554. Cadde ile 556. Cadde arasına park etti. Arabanın içinde yer değiştirip caddenin karşı tarafına Oldsmobil’den otuz metre uzağa indi ve selam verdi.

Polis memuru Pavarotti ufak tefek, zayıf biriydi ve mutsuz görünüyordu. Reinhart, onun bu durumunun isminden mi kaynaklandığını, yoksa başka koşullara mı bağlı olduğunu bilmiyordu. Örneğin, bütün bir pazar gününü eski bir arabanın içinde Brooklyn’de geçirmek zorunda olmak.

“Birçok kereler ismimi değiştirmeyi düşündüm,” diye açıklamada bulundu Pavarotti. “Bazen öyle durumlarla karşılaşıyorum ki keşke ismim Mussolini olsaydı diyorum. Sesim eşek anırmasından farksızdır. Boş ver, Avrupa’da durum nasıl?”

Reinhart, ‘ne olsun işte’ gibilerden bir şeyler geveleyip geçiştirerek ona ilgi alanlarını sordu.

Beysbol ve aksiyon filmlerinden hoşlandığı ortaya çıktı. Reinhart beş dakika kalıp sonra yine kendi arabasına gitti. Böyle saatlerce arabanın içinde direksiyon başında oturmanın kuşku uyandırıp uyandırmadığını sorduğunda, Bloomguard sadece etkili bir gülümsemeyle başını sallayarak yanıtlamıştı.

“Kimse burada oturup pencereden dışarısını gözlemez,” diye açıklamada bulunmuştu. “Yalnız yaşayan erkekler daima arabalarında otururlar, istersen etrafta bir dolaş da gör.”

Az sonra Reinhart, uzun cadde boyunca bir gezinti yaparak durumun gerçekten Bloomguard’ın söylediği gibi olduğunu gördü. Caddenin iki tarafına park edilmiş abartılı büyüklükteki her beş ya da altı arabada bir, direksiyon başında oturan bir adam ya çiklet çiğniyor ya da sigara içiyordu. Bazıları da ellerindeki cips poşetlerini eşeliyordu. Çok eski çağlardan kalma soluk bir güneş olmasına rağmen adamların çoğunda güneş gözlükleri vardı. ‘Sorun nedir acaba?’ diye düşündü Reinhart.

Hava da hayli soğuktu üstelik, kesinlikle sıfırın altında üç beş dereceydi ve aşağıdan nehir tarafından, dünkü gibi pek dost olmayan sert bit rüzgâr esiyordu.

‘Ben bu toplumu anlamıyorum,’ diye kabullendi Reinhart. ‘Ne iş yaparlar ki? Benim henüz keşfedemediğim, yaşamlarını sürdürecek ne gibi gelirleri var?’

Pavarotti’ye, bir saat kadar bir yerlere gidip bir şeyler yemesini söyledi; Pavarotti, böyle bir emre uymaya ne derece hakkı olduğu konusunda önce duraksadı ama sonra çekti gitti.

Reinhart, Sunset Park’ı çevreleyen alçak taş duvarın üzerinden atladı ve gidip bir banka oturdu. Buradan da

arabanın içinden olduğu kadar rahat bir şekilde 602 numaralı kapıyı gözleyebiliyordu ve Bayan Ponczak'ın onu tanıyabilme riski olduğunu sanmıyordu. Yün başlığı, uzun boyun atkısı ve eski askeri parkası içinde herhangi bir berduş gibi görünüyordu. Sanki, bir arabanın içinde oturup ölümüne beklemeye bile maddi gücü olmayan rüzgârın savurduğu garibanlardan biriydi.

Bayan Ponczak dışarıya çıktığında saat on bire on vardı. Pavarotti, gideli bir saati aştığı halde henüz dönmemişti. Reinhart hızla bir değerlendirme yaparak kadını izlemeye karar verdi.

Kadın aşağıya, 5. Cadde'ye doğru yürüdü ve sola saptı. Hafif yalpalıyor ve bir ayağı aksıyordu. 45. Cadde'de, Reinhart bir an için onun metroya gideceğini sandı. Böyle bir durumda nasıl hareket edeceği konusunda karar vermeye fırsat kalmadan kadın köşedeki mini markete giriverdi. Reinhart marketin önünden ge çip gitti ve caddenin karşı tarafında durdu, beklemeye başladı. Soğuktan buz kesmiş parmaklarıyla piposuna tütün doldurmaya başladı.

Beş dakika sonra kadın iki elinde iki naylon poşet olduğu halde çıkıp geldi. Geldiği gibi 5. Cadde'den geriye dönüşe geçti. Tekrar 44. Cadde'den saptı ve bir dakika sonra 602 numaralı evindeydi.

Reinhart arabasına girip oturdu. 'Demek böyle,' diye düşündü. 'Günün en ilginç olayı bu olsa gerek. Mrs. Ponczak goes shopping[10] Sanki İngilizler'in mutfak komedilerinden biri.'

Önünde sonunda doğru bir tahmin olup olmadığı belli olacaktı. Ne Bayan Ponczak ne de onun tembel oğlu bu esintili, soğuk aralık ayının pazar günü sabahı sokağa çıkmaktan bir rahatsızlık duyuyorlardı. Sokağa çıkmaya ne gerek vardı? Örneğin, evde televizyon vardı. Olası bir Bay Ponczak ortalıkta görünmüyordu. Reinhart, gerçekten böyle biri varsa eğer, diye düşündü. Bir köşeye uzanmış gazetesini

okuyordur ya da içkiden sızmıştır. Bir Bay Ponczak olsaydı alışverişe kendisi gitmez miydi?

Reinhart, kısa aralıklarla, Sunset Parkı'nda dolaşarak, arabasında yarı uzanmış olarak ya da kötümser Pavarotti'nin yanında oturarak vakit geçirdi. Pavarotti ile, eğer izledikleri nesne yer değiştirirse nasıl bir tavır takınacakları konusunu da konuştular. Pavarotti, izledikleri nesnenin içindeki kişiler değil evin kendisi olduğunu, Bay Bloomguard'ın böyle emir verdiğini, bunu özellikle vurgulayarak belirttiğini, ısrarla söyledi. Gereksiz kırgınlıklara neden olmamak için Reinhart, Bloomguard'ın Queens'teki evine telefon etti ve talimatlarının düzeltilmesini sağladı. Buna bağlı olarak eğer, izlenecek nesne Bayan Ponczak izlenen nesneden ev çıkıp gidecek olursa, onun peşinden Pavarotti gitmek zorundaydı. Reinhart ise köşe başında beklemeye devam edecekti, çünkü, yedi milyonluk kentte tanıdığı hepi topu altı kişi, iki park ve beş bina olduğundan, çıkıp gideni izlemek için uygun biri değildi.

Saat iki sıralarında Pavarotti, her ikisi için karton kutu içinde yiyecek bir şeyler aldı geldi. Saat dörtte Reinhart, Barnes & Nobles'dan aldığı kitaplardan ilkini Robert Olen Butler'ın 'Sun Dogs '[11] adlı kitabını okuyup bitirdi ve tam saat 18:00'de gece nöbetçileri değiştirildi.

602 numaralı evde ve çevresinde bundan başkaca bir şey olmadı.

Eğer otele dönüş yolu üzerinde başına bir kaza gelmez, bir araba tarafından ezilmez ya da birisi tarafından soyulmazsa, sakin bir pazar günü geçirmiş olduğu söylenebilirdi Reinhart'ın, böyle düşünüyordu.

Dönüş yolunda ne ezildi ne de soyuldu. Beden ısısına yakın sıcaklıkta suyla bir duş yapmıştı ki Bloomguard telefon etti ve birlikte bir şeyler yemeye davet etti. Fakat Reinhart nazik bir şekilde daveti geri çevirdi. Bunun yerine Central Park'ta, karanlıkta uzun bir gezintiye çıktı. (Bir kez daha ne ezildi ne

de soyuldu.) 49. Cadde’deki İtalyan restoranında akşam yemeği yedikten sonra otele döndü ve saat on bire kadar ikinci kitabı okudu.

Hiç bu kadar cılız bir ipucu izlemediğini düşündü. Dönüşüne üç gün kalmıştı. Boşu boşuna harcanmış bir zaman, sanki keçi sakalına gül takılmış. Komiser ve onun sezgileri böyle mi olmalıydı?

Saatini 02:15’e kurmuştu ve onu uyandırdıklarında henüz bir buçuk saat uyuyabilmişti. Adının ne olduğunun, niçin burada bulunduğunun ve bu saatte niçin uyandırıldığının bilincine ulaşması zaman aldı.

Sonra Atlantik’in öbür tarafına telefon ederek kızının sabah zindeliğindeki sesini duydu.

ÜÇ

Pazartesi, olaylar bakımından pazar gününe göre daha hareketli geçti.

Çok büyük bir fark yoktu, sadece biraz daha hareketliydi. Reinhart, Sunset Park’taki yerine henüz varmıştı ki, anne ve oğul Ponczak’ların ikisi de dışarıya caddeye çıktılar. Pavarotti, nöbetini aşırı iyimserlik içindeki Memur Baxter’la değişmişti. Baxter, bir buldog ile genç bir Robert Redford’un başarılı bir karışımına benziyordu ve kısa bir muhakemeden sonra arabadan indi, 5. Cadde’ye doğru yönelmiş olan Bayan Ponczak’ı izlemeye başladı. Oğlu ise tam karşı yöne, doğuya, 7. Cadde’ye doğru gitti. Fakat Reinhart onun çok ilginç olmadığına karar verdi her halde bu ülkede de insanlar okula gidiyor, diye düşündü ve Baxter’ın arabasında beklemeyi tercih etti.

Yeni bir olay oluncaya kadar bir saat on dakika geçmişti. Baxter, Brooklyn’de bir alışveriş merkezinden telefon ediyordu. Orada, yaptığı değerlendirmeye göre, en azından bugün için Bayan

Ponczak’ın çalıştığını tahmin ettiği güzellik salonunun tam karşısındaki kafeteryada oturmuş kahve kafeinli içiyordu.

602 numaralı ev terk edilmiş gibiydi her geçen saat Bay Ponczak diye birisinin mevcut olmadığını gösteriyordu ve Reinhart, kendisinin Sunset Park yanındaki hareketsiz binayı kolladığı sırada, Baxter’ın orada memnuniyetle oturup kahvesini içerek hareketli nesnesini izlemeye devam edebileceğini düşündü.

‘Aman Tanrım,’ diye düşündü Baxter’in telefon konuşmasından sonra. ‘Yirmi beş yıldan beri ben bu işlerle mi uğraştım durdum?’

Saat yarımda, James Ellroys’un ‘My Dark Places’inden[12] yetmiş sayfa okumuştu ki yeniden nasıl bir ülkede bulunduğunu düşünmeye başladı. Saat birde, 6. ve 45. caddelerin birleştiği köşedeki bakkaldan yiyecek bir şeyler almak üzere birkaç dakikalığına arabadan ayrıldı. Çikolatalı kek, muz, bir şişe maden suyu ve birkaç karamela satın aldı. Görünüşe göre, her köşe başında böyle bir bakkal vardı, artık hangisini seçersen seç. Arabaya geri döndüğünde havanın nispeten ılındığını fark etti ve bir çeyrek saat sonra da yağmur yağmaya başladı. Ellroys’un hastalıklı dünyasıyla bir süre daha becelleşti, Baxter’e ve Bloomguard’a birkaç kez telefon etti. Saat üç buçukta, genç Ponczak, kızıl saçlı bir okul arkadaşıyla eve döndü ve bundan yarım saat sonra da Reinhart nöbet değiştirdi.

Pazartesi günü Manhattan’a doğru giderken düşünüyordu: ‘İki günüm kaldı. Ne halt etmeye buralara geldim...’

Gün doğuşunun belirgin hale getirdiği kirlilik henüz havada asılıyken, Ellis Adası’na giden feribota binebildi. İndiğinde,

Snugg’s Harbor’a giden otobüsleri de bulmayı başardı. Sonra orada bir saat kadar, sararmış ve çürümeye başlamış yapraklarla kaplı caddede gezindi. On beş yıl önce de, aynı yerde genç bir kadınla dolaşmıştı. Şu anda burada olmasının nedeni buydu, ama aynı heyecanı yaşayamıyordu. On beş yıl önce havanın sıcaklığı otuz dereceydi ve yapraklar henüz dallarındaydı.

Kadının adı Rachel'dı, herhalde hâlâ da öyledir. Dört gün içinde ona nasıl deli gibi âşık olduğunu anımsadı. Yüreğiyle, beyniyle ve cinsel gücüyle. Beşinci gün beyni belki kalbi de isyan etmiş ve altıncı gün herkes kendi yoluna gitmişti.

Akşamı, Bloomguard’la birlikte, Canal Caddesi’ndeki bir Uzakdoğu restoranında geçirdi. Bloomguard onu Emniyet Genel Merkezi Sergi Salonları’na götürmeyi çok arzu etmişti. Suçla mücadelede geliştirilen son teknik aygıtları elektronik dinleme düzenekleri, lasersweeper’lar falan filan göstermek istiyordu ama Reinhart, bu teklifi nazik bir şekilde geri çevirdi.

Gece saat on ikiye doğru otele döndü. Winnifred bir faks göndermişti. Kâğıdın kenarında Joanna’nın iki elinin izi vardı, yazının içeriğinde de, ayın 27’sinden itibaren on beş günlüğüne Profesör Gentz Hillier’in Limbuijs’teki kır evinin kendilerine tahsis edildiği yazılıydı.

Reinhart, faks kâğıdını yastığının altına koyup onlara telefon etmeden uykuya daldı.

Salı sabahı Sunset Park’a geldiğinde, polis memuru Pavarotti’nin ne söylediğini önce anlamadı.

“Üfleyici[13] içeride.”

“Nee?” dedi Reinhart.

“Seninki. O hergele. İçeride, evde.” Reinhart arkasına bakarak, “Kim?” dedi.

“ İzini sürdüğün herif elbette. Ne halt etmeye gece gündüz burada oturup bekliyoruz ki?”

“Sen neler zırvalıyorsun?” dedi Reinhart. “Ne yani... Sen ne yaptın ki? İçeride olduğunu nereden biliyorsun?”

“ İçeriye girerken gördüm elbette. Bir çeyrek saat önce, aşağıdan 5. Cadde’den geldi. Herhalde 45. Cadde’ye kadar metroya binmiş. Yanımdan basıp geçti, merdivenleri çıktı, kapının zilini çaldı ve... Kadın çıkıp onu içeri aldı. Oğlan çocuğu en çok beş dakika önce okula gitti. Dediğim gibi, şimdi içerideler.”

“Hay canına yandığımın!” dedi Reinhart, bu ülkenin ne halde olduğunu anladığını göstermek için. “Ne gibi önlemler aldın peki?”

“Talimatlar neyi gerektiriyorsa tabii ki,” dedi Pavarotti sırıtarak, “Bloomguard’a telefon ettim. Yanma bir manga alıp yola çıkmış, her an burada olabilirler.”

Reinhart kendisini üç günlük derin bir uykudan uyanmış gibi hissetti.

“İyi,” dedi. “En kıyağından iyi.”

“Basit bir operasyon olacak,” diye belirtti Bloomguard. “Hiçbir risk almamalıyız. İki kişi evin arkasına dolanacak, iki kişi önden caddeyi ve pencereleri kollayacak. İki kişi de, yani ben ve Komiser Reinhart, gidip zili çalacağız. Silahlı olduğunu düşündürecek hiçbir neden yok, ama biz her zamanki gibi tedbirli olacağız.”

‘Her zamanki gibi?’ diye düşündü Reinhart.

İki dakika sonra herkes yerini almıştı. Pavarotti, bir elinde telefon, diğer elinde silahıyla arabada kaldı. Bloomguard’ın işareti üzerine Reinhart sekiz basamak merdiveni çıkıp zili çaldı, Bloomguard onu on iki santimetre arayla izliyordu. Kapıyı Bayan Ponczak açtı.

“Aaa!” dedi şaşkınlık içinde.

Üç saniyede dört adam evin içine girmişti bile. Polis memurları Stiffle ve Johnson üst katı tuttular, Bloomguard ve Reinhart salonu kolaçan edip alt kattaki mutfağa daldılar.

Adam mutfakta oturuyordu.

Reinhart onu gördüğü anda adam sandalyesinde yarım bir dönüş yapmış ve dışarıda, mutfak terasındaki, 7,6 milimetrelik Walther'larını kendisine doğrultmuş iki polisi fark etmişti. Bloomguard da silahım adama doğrultmuş olan Reinhart'la omuz omuza duruyordu.

Reinhart silahını kılıfına sokup boğazını temizledi.

''Doktor Clausen," dedi. "Büyük bir keyifle sizi, Erich Van Veeteren ve Vera Miller cinayeti dolayısıyla tutukluyorum. Susma hakkınız var, söyleyeceğiniz her söz aleyhinizde delil olarak kullanılacaktır."

Adam biraz sarsıldı ama çok değil. Elinde tuttuğu büyük kahve fincanını masaya koydu. Kılı bile kıpırdamadan Reinhart'a baktı. Koyu renk yüzü tartaklanmış gibi görünüyordu; iki günlük sakalı ve gözlerinin altında mor halkalar vardı. 'Kimin umurunda bilmiyorum, ama belki de iyi uyumamış olduğu içindir,' diye düşündü Reinhart.

Ancak, yüzünde çok yeni olduğunu saptadığı bir iz daha vardı, sanki kısa bir süre önce düşmüş veya yüzünü bir yere çarpmış olabilirdi. Belki de bu yüzden kendisini koyvermişti.

Vazgeçmişliğin rahatlığı içinde olsa gerek, sonunda:

"Keller," dedi çok zayıf bir sesle, fısıldar gibi, "Keller"i unutuyorsunuz. Onu da öldürdüm ben."

"Bundan da kuşkulanmıştık," dedi Reinhart.

"Üzgünüm."

Reinhart yanıt vermedi.

"Her şey için üzgünüm ama Keller'i öldürdüğüme pişman değilim." Reinhart başını salladı. "Gerisine karakolda devam ederiz. Gidelim."

Bayan Ponczak’ın, onlar eve daldığından beri soluğu çıkmamıştı, kardeşini alıp götürdükleri sırada da bir tek söz edemedi. Reinhart evi terk eden son kişi olarak onun yanından geçip giderken bir saniye durdu, söyleyecek bir sözcük aradı.

“Evinize bu şekilde girdiğimiz için, kusurumuza bakmayın,” dedi. Aklına gelen tek şey bu olmuştu. “Tekrar görüşürüz”

Kadın başını salladı ve ardından kapıyı örttü.

Reinhart, 22. Bölge Karakolu’nun açık mavi boyalı bir odasında, Pieter Clausen’i üç saat boyunca sorguladı. Her şeyi bir kasete kaydetti, fakat bandın çözümünü ve altının imzalatılmasını dil sorunu yüzünden erteledi. Her şey tamamlandığında, Clausen’i güvenlikli bir hücreye teslim edip Bloomguard’ın odasına gitti ve Maardam’a telefon etti. Bir süre sonra Moreno telefonun karşı uçundaydı.

“Yarın akşam onunla birlikte geliyorum,” diye açıkladı Reinhart. “Her şeyi itiraf etti. Bundan dolayı rahatlamış olduğunu sanıyorum.”

“Keller’e ne olmuş?” diye sordu Moreno.

Reinhart derin bir soluk alıp verdikten sonra açıkladı: “Onu da öldürmüş. Ona kim olduğunu göstermek istemiş. Basma arkadan vurarak haklamış. Tıpkı Erich ve Vera Miller gibi, aynı yöntemle. Boorkhejm’deki evinin hemen önünde, kentin tam ortasında, ama gece yansı olduğu için kimse bir şey görmemiş. Tam Keller gidip paraları almak üzereyken... Evet, pişmanlık duymadığı tek olay da bu, Keller’i öldürmüş olması. İddiasına göre, Keller kimliğinin ortaya çıktığını fark ettiği için o gece silahlıymış büyük bir hançeri varmış ama Clausen ondan daha atik davranmış. Sonra onu arabasının bagajına atıp Linzhuisen taraflarında bir ormana götürerek gömmüş. Nereye gömdüğünü bana tam olarak açıkladı ama mezarın açılması zorunlu olarak birkaç gün daha ertelenecek.”

“Herhalde,” dedi Moreno. “Toprağın donmuş olması cesedi korur, kış başladı burada. Kimlik değişikliğini nasıl açıklıyor?”

“Aslında çok basit. Keller’i gömmeden önce onun evinin anahtarlarını ve cüzdanını alıyor, sonra Boorkhejm’e geri dönüp Keller’in evine giriyor. Keller’in kimliğini alıyor. (Komiser ikisinin birbirine benzediğini fark etmişti, üstelik hangimiz pasaportlarımızdaki fotoğraflarımıza benziyoruz ki?) Cuma günü telefon edip New York’a uçak bileti temin ediyor. Tahminen öğle saatlerinde motosikletiyle Sechshafen’e geliyor. Bir gece havaalanına yakın bir otelde kalıyor, sonra uçağa bindiği gibi buraya atıyor kendini.

Pasaport kontrolünde hiçbir sorunla karşılaşmıyor. İki aylık turist vizesi ve cildinin rengi sanırım tüm sorunların üstesinden geliyor. Senin de bildiğin, Lower East’teki otelde bir gece kaldıktan sonra, bir pencerede gördüğü ‘kiralık’ ilanı üzerine, Coney Island’da Ruslar’ın arasında bir daire kiralıyor ve oraya taşmıyor. Niçin daha güzel bir yer kiralamadığına şaşıyorum, yeterli parası da vardı. Ne olursa olsun kötü bir yer... “

“Vicdanıyla baş başa kalmak için olabilir mi?” dedi Moreno.

“Belki. Benim, kız kardeşini ilk ziyaretimden önce, onunla temas kurup bazı sorunları olduğunu anlatmış olabilir. Kadın benim kim olduğumu anlamadan ona telefon edip uyarmıştır her halde, ama adam yalnızlıktan iyice bunalmış olduğu için, ortalığı sakin gördüğü bir anda aslında durum hiç de onun sandığı gibi değildi kız kardeşine sığınmış olabilir. Sorunlarının ne olduğunu kız kardeşine ayrıntılı olarak anlatmamıştır herhalde, sadece başının dertte olduğunu söylemiştir. Kendisini korkunç yalnız hissettiği kesin, kentler büyüdükçe ve içinde yaşayan nüfus arttıkça insanın yalnızlığı daha da yoğunlaşır. Onun birçok değişik yatıştırıcı kullanmış olabileceğini düşünüyorum, başka türlü olamaz,

her türlü belaya bulaşmış çünkü... Dört kişiyi öldürdüğünün yeni yeni farkına varıyor, sanki.”

“Her an çökmesi mümkün yani, öyle mi?” diye merakla sordu Moreno.

“Sanırım,” dedi Reinhart, “gerisini ben dönünce konuşalım. Lütfen, komiserle konuşur musun? Yarın akşam Clausen’le birlikte geliyorum. Ne yapmak istediğini sormak iyi olur. Değil mi? Sen ne dersin?”

“Tamam. Her ne hal ise, bu da onun son turu olur.”

“Öyleye benziyor,” dedi Reinhart. “Tükendi ve son, kesinlikle.”

“Hoşça kal, görüşürüz,” dedi Moreno.

Çarşamba sabahı yine kar yağdı. Bir otomobilin içinde dört kişi olarak JFK Havaalanına gitmekteydiler. Bloomguard ile Reinhart ön koltukta, Clausen ile adı Whitefoot[14] olan, siyahi dev polis asistanı bu ikisi, anahtarı Whitefoot’un pantolon cebinde olan bir kelepçeyle birbirlerine kelepçelenmişti arka koltukta oturuyorlardı. Anahtarın bir yedeği de Reinhart’ın cüzdanındaydı. Noel’in geldiği etraftaki ışıltılardan belli oluyordu, havaalanına yarım saatten kısa bir sürede vardılar. Bu arada otomobilin radyosundan, Beyaz Noel şarkısını iki ve Jinglebells şarkısını üç kez dinlemişlerdi. Reinhart evini özlemiş olduğunu hissetti.

“Zevkli bir birliktelik oldu,” dedi Bloomguard, güvenlik kontrolünde durdukları sırada. “Önümüzdeki üç dört yıl içinde, karım Veronique ile Quincey’yle birlikte tabii bir Avrupa gezisi planlıyoruz. Belki bir kahve içmek için bir yerde buluşuruz. Paris olur, Kopenhag olur veya herhangi bir yer olur, ne dersin?”

“Kesinlikle, bizim için de büyük bir zevk olur,” dedi Reinhart. “Nerede olursa olsun. Kartım sende var.”

El sıkıştılar ve Bloomguard veda salonuna döndü. Clausen, yakalandıktan sonra geçen zaman içinde her dakika daha fazla cansızlaşıyordu; Whitefoot onu uçağa adeta sürükleyerek götürdü. Reinhart, yedi saatlik uçak yolculuğunu katille kelepçelenerek geçirmek zorunda kalmadığı için içtenlikle müteşekkirdi. Doktoru kendi başına götürebileceğini birkaç kez, ısrarla söylemesine karşın bu önerisi dikkate bile alınmamıştı. Whitefoot böyle seyahatlere alışkın olduğu için nasıl davranılacağını bilirdi. Hiç sorgu sual etmeden Clausen'i pencere kenarına itti, kendisi de yanına oturdu ve koridor tarafını Reinhart'a bıraktı. Tuvalet gereksinimlerini daha önce karşılamış olduklarından fazla kıpırdamayacaklarını ve sağ kolunu takma bir kolmuş gibi düşündüğünü söyledi. Öteki işlerinin hepsini yemeğini almak, kitap ya da gazete sayfasını çevirmek, burnunu kaşımak gibi sol eliyle becerebilirdi. Bunların hiç de hüner olmadığını, nasıl olsa bol zamanlan olduğunu ekledi Whitefoot.

Reinhart her şey için müteşekkirdi, Ellroy'u okumaya devam etti, uyudu, yemeğini yedi ve müzik dinledi. Uçak yerel saatle 22:30'da sisli Avrupa'nın Sechshafen Havaalanı'na indi. White foot, Clausen'i Reinhart, Rooth, Moreno ve Jung'a teslim ettikten sonra, havaalanı otelinde bir gecelik yer ayırttı ve iyi Noeller dileyerek onlardan ayrıldı.

"Üç kişi birden ha!" dedi Reinhart. "Hepiniz gelseydiniz bari."

"DeBries ve Bollmert arabada bekliyorlar," dedi Moreno.

Noel'e bir gün kalmıştı.

DÖRT

Reinhart, ne konuyu görüşmek üzere ne de bir başka iş için emir vermişti.

Yine de, ertesi gün 24 Aralık Perşembe saat onda, yani Noel günü öğleden önce bildik dörtlü odasında toplanmıştı. Moreno ve Jung, dışarısını görmek istemiyorlarmış gibi sırtlarını pencereye dönmüş oturuyorlardı. Sabahın erken saatlerinde birdenbire yağmaya başlayan yağmur, beyaz bir Noel kutlamasına ilişkin tüm anlamsız düşleri silip süpürmüştü. Kent, kurşuni, ıslak ve rüzgârlı havasıyla kendine özgü ahengine kavuşmuştu.

Reinhart, masasının başında yağmura aldırış etmeden yarı uzanmış oturuyor, deBries ve Rooth, görkemli bir Noel çiçeğinin herhalde polis şefinin özel emriyle hizmetli bayan Katz tarafından satın alınmış ve oda ona göre dekore edilmiş her iki yanındaki ziyaretçi koltuklarına çökmüşlerdi.

“Demek limana geliyor ha!” diye belirtti deBries, “İyi bir zamanlama olduğunu söylemeliyim.”

Reinhart piposundan derin bir nefes çekerek hem Noel çiçeğini hem de deBries’yi duman içinde bıraktı.

“Evet,” dedi. “Gerçekten öyle.”

“Saat kaçta geliyor?” diye sordu Jung. Moreno saatine baktı.

“Öğleden önce. Tam zamanım belirtmek istemedi. Bazı durumları göz önüne alırsak... Birçok şeyi göz önüne alırsak onu hoş görmek lazım.”

Reinhart başını salladı ve koltuğundaki oturuşunu biraz düzeltti.

“Bu kez öğünmemizi gerektiren en ufak bir neden yok,” diye işaret etti ve bakışlarını meslektaşlarının üzerinde gezdirdi. “Yine de burada oturuyorsunuz, belki de konuyu bir kez daha özetlesek daha iyi olur... En baştan yani...”

“En baştan,” diye tekrarladı Rooth. “Vay be!”

“Bu vakanın başlangıç noktası komiserin oğlunun katlidir,” diye belirledi Reinhart. “Meselenin çözümünde de birçok ipucunu komiser yakaladı. Bu yadsınamaz. Şantaj olduğunu o söyledi, Keller’in ismini o verdi, Clausen’in New York’a kaçtığından o kuşkulandı. Bunları nasıl keşfettiğini bana sormayın, en son kuşkulandığı şeyin, satranç oynarken birden aklına geldiğini söylüyor, iddiası bu yani... “

“Keller’i bulmuşlar mı?” diye sordu deBries.

Reinhart başını salladı.

“Le Houde grubuyla birlikte bu sabah oraya gitmiş ve gömüldüğü yerden kazıp çıkarmış. Clausen’in gitmesi gerekmemiş, harita üzerindeki tarifi yetmiş. Keller gerçekten gömülürken pek fazla kimse olmayacak herhalde. Tanrı bilir, ama kimsenin onun için yas tutacağı yok.”

“Hiç umurumda değil,” dedi Moreno.

“Ya doktor? Katilin kendisi nasıl?” diye sordu Rooth, “Kuşlar gibi şen şakrak mı?” Reinhart sessizlik içinde bir süre piposunu çekti.

“Aslını sorarsan, bilmiyorum,” dedi. “Daha fazla dayanacağını sanmıyorum. Karşılaşmaları nasıl olacak? Bilmiyorum, hiçbir fikrim yok. Ayrıca, komisere ikisini yalnız bırakacağımıza dair söz verdim. Umarım bir şeyler ters gitmez.”

Telefon çaldı. Aşağıdan, güvenlikten Joensuu idi.

“Geldi, burada,” dedi resmi bir tonda. “Komiser burada.”

Konuştuğu sırada hazırolda durduğu belli oluyordu.

“Tamam,” dedi Reinhart. “Krause’ye söyle onunla birlikte tutuklunun yanma gitsin. Ben bir dakikaya kadar geliyorum.”

Telefonu kapattı ve etrafına bakındı.

“Pekâlâ,” diyerek ayağa kalktı. “Cinayet Komiseri Van Veeteren oğlunun katilini sorgulamak üzere teşrif buyurmuş.

Siz hâlâ burada sallanıyorsunuz.”

Soluk yeşile boyanmış, dört köşe bir odaydı. Basit mobilyalarla döşenmişti; bir masa, çelik boru kenarlı iki sandalye; ayrıca her iki duvarın kenarına konmuş iki sandalye; tavanda ışığını penceresiz odanın her santimetrekaresine eşit şekilde dağıtan bir floresan lamba.

Masanın üzerinde hiç küllük yoktu. Sadece su dolu bir sürahi ve plastik su bardakları...

Van Veeteren içeriye girdiğinde Clausen çoktan yerini almıştı. Elleri önünde kenetlenmiş, bakışları önüne, masaya dikilmişti. Üzerinde beyaz basit bir gömlek ve siyah pantolon vardı. Dakikalardır kıpırdamadan oturuyordu. Komiser, Krause ile Reinhart’a, adamın ellerini çözmelerini işaret etmeden önce, göz ucuyla bir süre süzdü onu.

Sandalyeyi çekip masanın başına oturdu. Clausen’in bakışları değişmemişti, ama Van Veeteren onun boğazındaki ve şakaklarındaki kasların nasıl gerildiğini görebiliyordu. Ellerini, oğlunun katili gibi önünde kenetleyerek masanın üzerine doğru hafifçe eğildi ve bir süre bekledi.

Yarım dakika sonra, “Benim kim olduğumu biliyor musun?” diye sordu.

Doktor Clausen yutkundu, fakat yanıt vermedi. Van Veeteren, onun parmaklarının eklem yerlerindeki kanın çekildiğini ve başının titremeye başladığını görüyordu. Fırtına öncesinde yaprakların titremesine benzeyen, hafif sarsak bir titreme. Bakışlarını hâlâ kaldırmamıştı.

“Bana söyleyecek bir şeyin var mı?”

Hiçbir yanıt yoktu. Clausen’in soluğunu tuttuğu fark ediliyordu.

“Bir saat sonra Elizabeth Felders ile bir randevum var,” diye Van Veeteren açıklamada bulundu. “Senin, öldürmüş olduğun Wim Felders’in annesi. Ona bir selamın var mı?”

Bekledi. ‘Şu anda bir silahım olmadığı için çok mutluyum,’ diye düşündü.

Sonunda Clausen derin bir soluk alarak bakışlarını kaldırdı. Onun kafasının içinde kaybolmak istediği izlenimini veren bakışları komiserin bakışlarıyla karşılaştı.

“Şunu bilmelisin ki...” diye başladı ama sesi dayanamadı. Birkaç kez öksürdü ve gözlerini kırpıştırdı. Yeniden denedi.

“İki ay öncesine kadar benim normal bir insan olduğumu bilmeni isterim... Tamamen normal, demek istiyorum. Fırsatını bulur bulmaz kendi canıma kıyacağım. Fırsatını... Bulur bulmaz.”

Sustu. Van Veeteren, beş saniye kadar o ölü gözlere baktı. Onun, içinde birdenbire neler olduğunu, çevresindeki mekân bilincinin nasıl daralmaya başladığım, nasıl ağır ve kesin bir şekilde dönüşü olmayan karanlık bir girdaba doğru çekildiğini hissediyordu. Gözlerini sımsıkı yumdu ve geriye doğru yaslandı.

“Sana başarılar,” dedi. “Yalnız çok oyalanma, yoksa gelir sana hatırlatırım.”

Birkaç dakika daha kaldı. Clausen’in bakışları ellerine takılı kalmıştı, titremeler sürüyordu. Soluk alıp verirken hışırtılar duyuluyordu. Tavandaki floresan lamba birkaç kez göz kırptı. Başkaca bir şey olmadı.

Sonra Van Veeteren ayağa kalktı. Dışarıya çıkmak istediğini işaret ederek odayı terk etti.

Reinhart’la da, başka biriyle de bir tek sözcük konuşmak istememişti. Girişten dosdoğru kapıya giderek şemsiyesini açtı, kenti dolaşmaya çıktı.

HAKAN NESSER

İsveç’in en sevilen psikolojik gerilim romanı yazarlarından olan Hakan Nesser, 1950 yılında doğdu. Bir süre Uppsala’da İsveççe, İngilizce ve Tarih öğretmenliği yaptı. Roman yazmaya başladığı sıralarda, bazen öğrencileri kompozisyon yazarken o da kitabı üzerinde çalışırdı. Sonunda yalnızca yazarlıkla geçimini sağlayacak duruma geldi. Başkomiser Van Veeteren’in baş kahraman olduğu kitaplarıyla birçok ödül aldı. İki çocuğu olan yazar, ailesiyle Uppsala’da yaşıyor. ‘Kim Novak badade aldrig i Genesarets sjö’ (Kim Novak Asla Galile Gölü’nde Yüzmedi) adlı kitabı İsveç’te okullarda okutuluyor. Kitapları pek çok dile çevrilen Hakan Nesser’in ilginç bir özelliği var; romanları kendi yarattığı, ‘kurgusal’ bir Kuzey ülkesinde geçiyor. Kahramanlar, mekânlar ve yaşama dair bazı ayrıntılar okuyucuyu bazen şaşırtıyor olsa da, bu özel kurgu romanlarına bir gizem katıyor.

KARAMBOL

Karambol, hayatı dümdüz hatta sıkıcı olan bir adamın, istemeden bir gencin ölümüne yol açtığı andan itibaren, yavaş yavaş içine yuvarlandığı bir karabasanın hikâyesi. Bir hata diğerini doğurur ve sıradan hayat bir korku filmine dönüşür. Romanın kahramanlarının diline dolanmış olan şu bilardo kuramı doğru olabilir mi? Her birimiz, düzgün, yeşil bir çuha üzerinde yuvarlanan toplardan biri miyiz gerçekten? Gidilecek yönü ve hızı, ne olacağımızı ve nerede duracağımızı, hangi topa çarpıp hangi yöne savrulacağımızı bilmiyoruz, başımıza gelenleri rastlantı sanıyoruz, ama aslında her şey çok önceden belirlenmiş olabilir mi?

Notlar

[←1]

Ç.N.: *Lobotomi: Ameliyatla beynin bir parçasının alınması

[←2]

Ç.N.: *Jakaranda: Afrika'da bir ağaç türünden elde edilen kıymetli bir kereste

[←3]

Ç.N.: *Poirot: Agatha Christie romanlarının ünlü dedektifi

[←4]

Ç.N.: *Bağımlılık gözetim sorumlusu: Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından uyuşturucu bağımlılarının gözetiminde görevlendirilmiş kişi.

[←5]

Ç.N.: *İng. Kör müsün yoksa aptal mı?

[←6]

"İng. Sunset: Gün batımı.

[←7]

" İng. Gunshot: Ateşli silah.

[←8]

Ç.N.: 'Tamam, anlaşıldı mı? "Sorun yok.

[←9]

Ç.N.:*(İng.) Zengin kaltak

[←10]

Ç.N.: *İng. Bayan Ponczak alışverişe gidiyor.

[←11]

Ç.N.: (İng.) *Sun Dogs : Güneş Köpekleri.

[←12]

Ç.N.: *My Dark Places: (İng.) Karanlık Bölgelerim.

[←13]

Ç.N.: *Üfleyici: Cinsel ilişkide etkin olan erkek, fail. Büyük Argo Sözlüğü/ (Hulki Aktunç)

[←14]

Ç.N.: Tng. Beyaz Ayak.